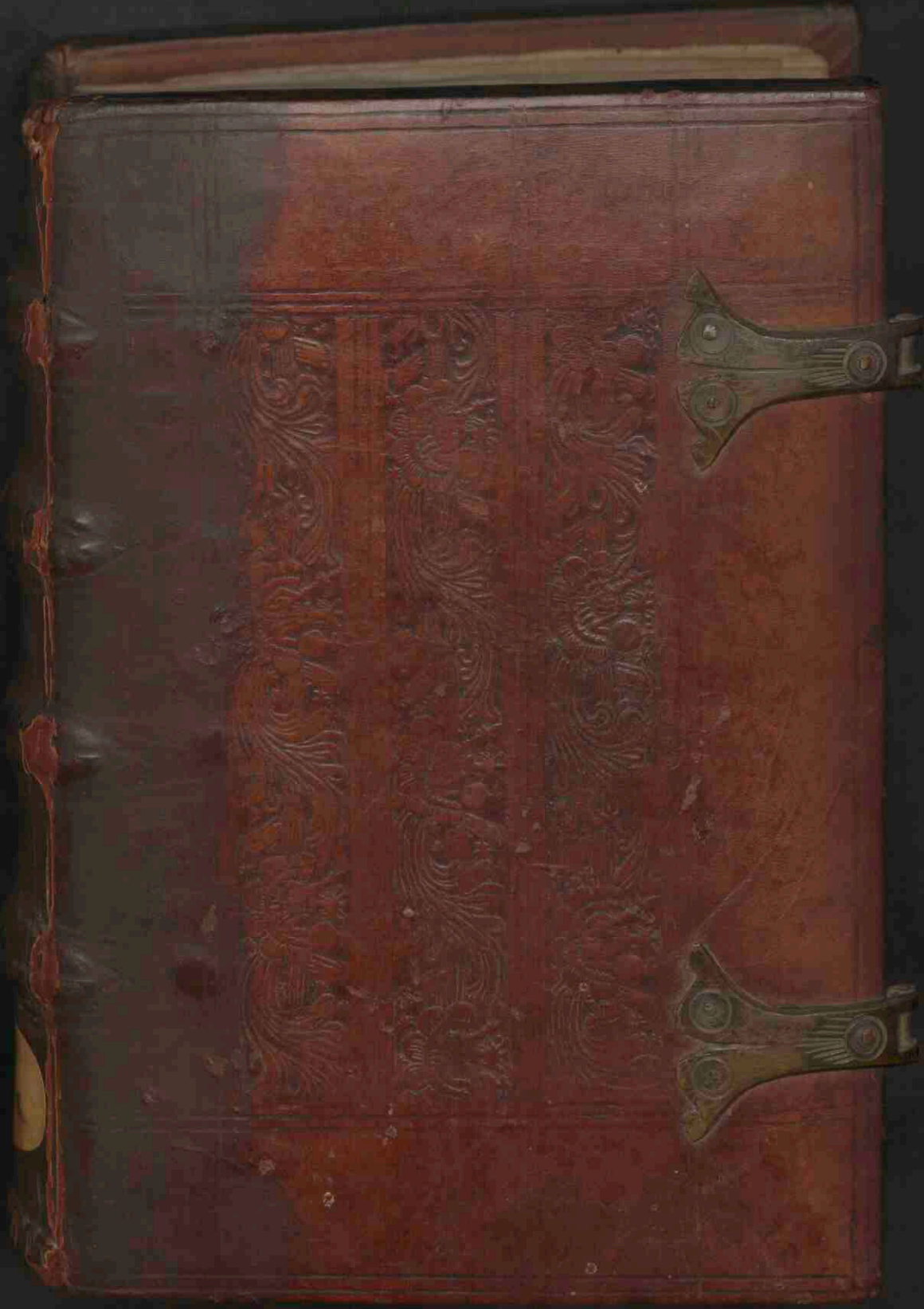

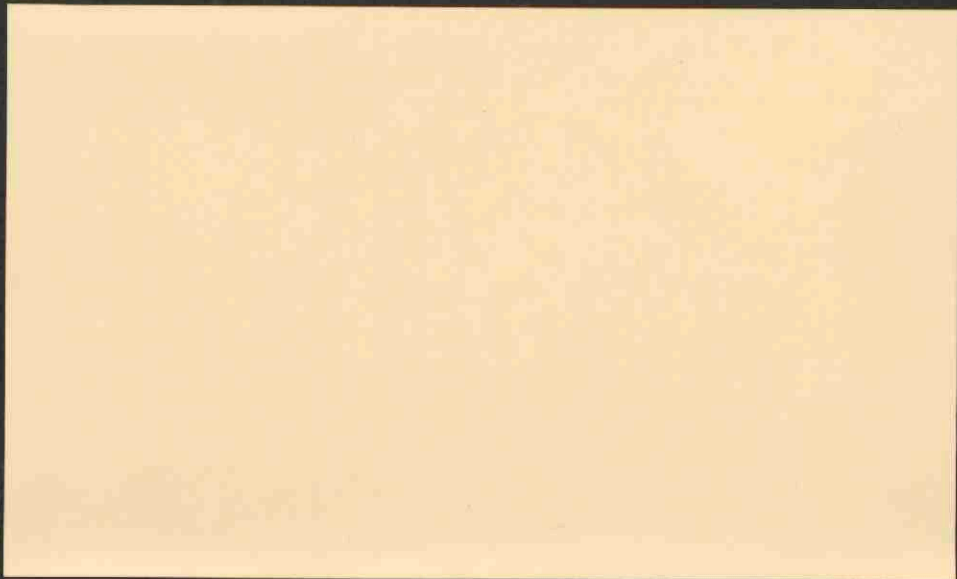
Expositio super Regulam B. Augustini

<https://hdl.handle.net/1874/333934>

Behandeld met Cive 212

juni 1908

nasatur s; occidit eū lingua uipe
q; postmodum aperta mens uene
no uolentē temptacois nentur.
Pranū subtilibus consilijs ad cor
hominis uimidi spē loquuntur
qui dum leuiter persuadent q;
uicium aspidum fundunt vñ
scriptum est **Q**ua aspidum ri-
puit et telas aranee teruerunt
Qui comedere de ouis eorū morie-
tur et quod confortat ē eripit in
regulum **Q**ua quippe aspidum p-
uis hominib; rumpere est malig-
nox spūum consilia que in eorū
cordibus latent periculis operib;
aperire **T**elas quoq; aranee ter-
ere ē pro hu' mundi concupiscē-
cia temporaria quib; operari d;

arsat **D**e hoc ita
dicatur Sapientia
et occidit eum lin-
gua iniqua sicut
hostis libenter su-
se postmodum eu-
bus ductus trad-
dit quoq; stanti-
blande persuasione
quem semel rapu-
iam uincit eam ruituram thib

Et corruptiois huc delictaoni-
bus ductū pene uolentē inter-
fici s; fortasse hęc ipā intelligere
etiam per contrariam interpreta-
tionem ualemus **A**am q; uenit
no aspis uocat uipera autem
uidetur occidit eū dicitur uol-

Aevum medium.
Scriptores ecclesiast.
No. 243

308 (Ecl. 293, antea 2911.) Membr. 4°. 155 ff. Saec. XV.
Nicolaus Triveth, Expositio super Regulam B. Augustini.
Fol. 2a. Inter multas et varias religiosas profitentium miliciam regulas, cet.

Ky. Pere

N. 8

T. 308

Hs.
4 H 8

nasatur s; occidit eū lingua uipe
q; postmodum apertu mens uenit
no uolente temptacōis nocetur.
Primū subtilibus consilijs ad cor
hominis uniuersi spēs loquuntur
qui dum leuiter persuadent q;
uicium aspidum fundunt vā
serpentiū est. **Q**ua aspidum ripe
ruit et telas araneæ teruerunt.
Qui comedit de ouis cor morie
tur et quod confortat ē crispit in
regulum. **Q**ua quippe aspidum p
uis hominib; rumpere est. **M**alig
noz spuum consilia que in cor
cordibus latent periles operib;
aperire. **T**elas quoq; araneæ ter
ere ē pro hui' mundi concupiscē
tia teruorabilia quib; sperant d;

arsat. **D**e hoc in
dicitur. **S**apientia
et occidit eum lingua uiperę ip
am iniquā suggestiōem autēq;
hostis libenter suscipit uolentis
se postmodum eius temptacōni
bus ductus tradit. **S**in in para
diso quoq; stanti homin uerba
blande persuasiōnis intulit sed
quem semel rapuit ad consensit
iam inuit eam ruituram. **H**ic
Et corrupciōnis sue delectacōni
bus ductū pene uolente inter
fici s; foras se her ipā intelligere
eam per cōtrariam interpretā
tiōnem ualens. **N**am q; uenit
no aspis conare uipera autem
tandem occidit. **S**apientia uolens

Kyberle

N: 8

T. 300

Hs.
4 H 8

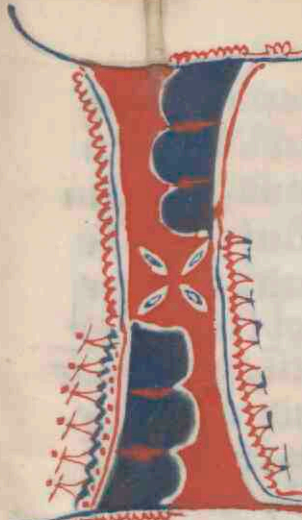
[Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side]

~~NE~~

n°. 252. l.

n°. 295. L.

**Incipit prologus expoliationis
magistri nicolai trivet sup regulā
b^{ti} augustini episcopi patris
nostri reuerendi.**

Ater multas et vari-
 as religiosam p̄fitecū
 miliciam regulas. gra-
 dū primū illā obtinere
 credimus: quā suis ob-
 seruādā clericis beatus
 presul traditus augus-
tinus. Nec quippe sā-
 tate p̄cipua. discretioē
 cōspicua: et ātiquitatis

ordine p̄uia ceteris iuenitur. Qua
 nāq; ampliori posset sātate pollere?
 que discretiois normā et formā vi-
 te aplice cōquadravit. Scribit certe
possidimus de p̄fato p̄e. q̄ a valerio
vponēsi ep̄o accersitus. et ad p̄bite-
ratū xp̄p̄us. mōsteriū clericorū mox
īstituit: et cepit viuere sc̄dm regulā
sub sāis aplis īstitutā. Q̄ dignissimū
sātatis exēplar: qd̄ nec patrib; p̄-
ouib; excedit. nec posteriorib; adēqua-
re licuit ad p̄fectū. Discretiois v̄cō-
luculētia ex eo maxime p̄peditur: q̄
ī traditiōib; mediocritate seruata
nec ī p̄ap̄torū multitudīne p̄fessio-
res eius obruit: nec paucitate nimia
perplexos ī agrandis reliquit. Verū

circa corporales actiones parcius, circa
spūales insistens habūdanti⁹, ceteris p̄
lata tāquā spūs corpi; que ad p̄fctāz ymi
tationē illius sufficere possint, qui ī se
virtutis plenitudinē ostendēs, ubique
mediū tenuit, cōmonet obseruari. ¶
Antiquitate etiā que doctorū scriptis auc
toritatē afferre solet nō modicā, dū que
a p̄oribz approbata veniūt, et per amē
plurimū transeūcia, nō passa calūpnia
trāsmittitur ad posteriores, cronogra
phorū testimonio aūcedit oēs quibus
modernis t̄pibz ecclia vtitur latinorū
cū⁹ ut obscura clarescerēt, dissoluerēt
dubia, cūctaq; p̄utilia planius noscerē
tur: venerabiles p̄res ingr̄ hugo ordi
s̄i victoris, et fr̄ hubertus ordinis p̄di
catorū ingr̄, plano dilucidarūt sermo
ne Verū propt̄ quedā licet olī dissolu
ta, a viris tamē famolis de nouo reducta
ī dubiū, quorūdam me pullauit deuotio,
ut ex lrā regule ad uberiorē iformatio
nē simpliciu verā conuicere itelligēciā;
et latētes sensus diligētius ponere m
iāpto Quorū votis d̄scēdens iternul
lis alijs q̄muis necessarijs occupatiōibz
collectis ex p̄dictorū p̄m̄ dictis q̄ plu

3
ribus is adiectis etiā ex nōo nōnullis.
vulgarī stilo q̄ iuniorū rudimētis. Que
nrat subiectā explanacionē edidi: viā
calūpnie affectans p̄struē eis. q̄ frustra
rete suū iaciūt an̄ odos p̄uatorum.

Titulū **Incipit regula b̄i auḡti:**

Illo qui p̄mittitur **ni epi.**
regule titulo duo digna d̄ide
ratione tangūt: videlicet opis
sequētis vtilitas. cū dicit regula:
et actoris dignitas. cū dicit b̄i augul̄
tini. Regula nāq̄ dicit: q̄ vitā huā
nā i fine debitū rectificat atq̄ regit.
Cū ei ut dicit h̄bitus regula dupliciter
dicat. vno modo a c̄itudine. et sic est
istrumētū scriptorū. c̄mētariorū. et a
liorū opariorū. Alio modo a regēdo. et
sic p̄cepta artis vel sciētie puta gra
maticæ regule dicūtur: sed in p̄mū mo
dū methaphorice. sed in v̄cō modū sed in
p̄p̄e hoc opus regula appellat. P̄cep
ta enī artis ideo dicūtur regule. q̄ regēdo
ad finē artis p̄ducūt: sicut p̄cepta gra
maticæ ad congruē loquēdū. medicīnē ad
sanādū. Quā ḡ p̄cepta huc tradita ad
v̄tā sequēdam vitā p̄ducūt: merito
regule vendicāt sibi nomē. **Methaphora**

autē scdm quā p̄m̄us modus accipitur.
quatuor iūtitur cōditiōibz illūmē
ti qđ regula iūcupat. **R**egula cui
distorta reducat ad rectitudinē; et p̄
hoc opus vita hoīs p̄ prauitatē dis
torta reducat ad directū. **P** regu
lam etiā gibbi auferūtur; sic et pie
cepta hic tradita gibbos sup̄bie et su
perfluitatē auferunt; et alpa queq̄
splauāt **A**mplius; p̄ regulā res qua
dratur; ut patet de lapidibz et lignis
et p̄gameno. **U**nde 3° regū vi de Ope
quadro ad regulā **S**ic p̄ hoc op^o hoīs
virtutibz cardinalibz quadratur; ut
celesti edificio coaptent. **I**te p̄ regulā
res habitantur diuerse; ut diuisioni
fiat apte **S**ic p̄ hec mādata hoīs diu
si vni efficiuntur i dño; et vni
moris habitāt i domo **C**ū autē du
plex sit regula, vna diuina q̄ oībz
est cois. de qua ap̄ls dicit ad philipp.
3° i eadē p̄maneam^o regula **A**lia ab
hoībz tradita q̄ religiosi iueunt. et hec
scdm diuerfos actōres diuersificatur;
ideo ad differēciam tā regule cois. quā
sp̄alis ab aliis actoribz religiosi tra
dite. additur **b̄n̄ auguſtī ep̄i.** **I**n quo

4
actoris dignitas manifestat^r ex trib⁹:
scilicet a caritate cū dī bñ. a sapia cū
dī augustini: hoc eī nomē ī sapia tā
famolu erat. ut ī quadā eplā ad ipm
scripserit volulianus. interest fame
tue ut q̄lita nouerim⁹. utiq⁹ absq⁹
detrimento cult⁹ diuini ī aliis sacro
tib⁹ tolerat^r ilacia at cū ad augusti
nū antistitē venit. legi deest q̄quid
stigerit cū ignozari. ab auctoritate
vco cū dī epī comēdat^r: q̄ tria ī aliaz
regularū actorib⁹ minime conuini
guntur. **Præcepta principalit^r nob⁹ data**

Ate oia frēs km̄ di
ligatur deus⁹ deinde
p̄drim⁹: q̄ ista p̄cep
ta sūt p̄cipaliter
nobis data. **Explicio**

Tradens beatus augustin⁹ vite deri
calis regulā. p̄mo mādata seruāda
pponit^r: scđo quō obseruari debeant
instruit: ibi. donet igitur. **C**irca
p̄mū duo facit: q̄ p̄mo instruit. quo
ad iteriorē affectū. scđo quo ad exte
riorē actū: ibi. quōib⁹ instruit. **E**x affec
tu eī iteriori: dependet meritū opis
exterioris. **S**icut eī arbor culta fecūda

tur factū, et inculta liberalis efficitur.
lic volūtas vel affectus si nō debita
modo excolatur nō p̄t opa bona tāq̄
fr̄m p̄ducere: sed si debito modo ex
colatur ī bonū op̄ tāq̄ ī fr̄m bonū
p̄ficiat absq̄ defectu. Ad excolendum
igitur debito modo affectū. p̄mo pro
ponit p̄cepta necessitatis et cōs
salutis: sed ex his adducit māda
ta honestatis et iunctus dicitur:
ibi. hec igitur sūt **¶** Dicit ergo.

Ante omnia fr̄es karissimi, id est
plus quā oīa illa de q̄b; dictū est,
oīa p̄ ip̄m fr̄m sūt. id ē plus q̄ os
creature diligatur d̄. deinde proxi
mus: scilicet post deū. Proximus
d̄, quicūq; uenit nobiscū ī vita
gr̄e: et sic sub primo p̄prehēditur
angelus. Nec ex hoc putandus est
q̄ aliquis debeat diligē proximū
ante seip̄m: q̄ ī dilectiōe proximi
īcluditur dilectio suiipsi, sicut
forma et exēplar dilactōis proximi:
q̄ d̄ diliges primū sicut teip̄m.
¶ Augustinus hic sub breuitate
tāquā oīb; tagit p̄ceptū exp̄mens
q̄d difficili⁹ ē, sc̄ diligē proximū?

et tacēs qđ erat facilius. et magis
scđm naturā. scilicet dilige seipm:
subitelligitur tñ sicut exemplar in
exemplato Sequitur Quia ista
pcepta sūt pncipalit nobis data

Sicut enī ī dōmō p̄s pncipalior est
fundamētū. q̄ alie ptes huic iuntur:
nec tñ sine isto valē pnt? sic oīa p̄
cepta legis huius duob; tāq; fūdamē
to iuntur: et ab eis ī merito suo
depēdent. **H**oc qđ dicit saluator.

Math. xxi. In hys duob; mādatīs
vniuersa lex pendet et ip̄h̄ **I**tem
finis est ī opabilib; pncipiū. et p̄
cipaliter ī iūctioe cadit? sed ista
duo pcepta se habēt ad oīa alia p̄
cepta q̄ sūt de opib; vtutū sicut finis:
oīa ei ad hoc ordināt ut ī caritate
p̄ficiāt **P**ropter qđ dicit apl̄s p̄ma
ad thōtē cap. pmo. Finis at pcep
ti ē caritas **E**t ideo pcepta de carita
te sūt pncipalia et pncipalit nob
data **E**t q̄ fūdamētū aliud nō
p̄t ponē p̄t id qđ positū est: ideo
br̄s augustin? sup eisdē pceptis
fūdauit regulā suā. sup q̄ fūdata
est lex diuina **E**t ē notandū qđ

religiosorum quā se dños vocāt: quā
frēs. Et hec ultima vocatio ma
gis ducit professoribus regule s^ci
augustini: que sic alloquitur p^rel
sorez suos dicens frēs k^mi. et infra.
q^u si fr^{at}er tu^{us}: et alibi etiā i multis lo
cis. Et nota q^u car^{us} debet eē nobis
q^ulibet homo p^rter vnitatē i natura:
sed carior p^rter vnitatē i grā: caris
sim^{us} p^rter cohabitatioēz in vna
domo. Et sub eadē regula. Et ideo
sic augustin^{us} sub vna regula sua
nō tñ frēs caros. s; et karissimos

N voluit appellare. **Regula**
Et igit^{ur} sūt q^u vt obseruetis
p^recipim^{us} i monasterio co
stituti. **Expositio.** Posito fūdamēto
regule et traditis mādati^s dei. que
necessaria sūt ad salutē. incipit au
gustin^{us} mādata sue regule monē^{re}.
cludēs ex mādati^s dei. q^u necessari
a sūt ad salutē. mādata spectācia
ad vite clericalis honestatē: q^uia
sūt mādata p^rtinēcia ad concordia et
vnitatē. Et primo mādata obser
uāda cludit. sed mādatū vnitā
tis et concordie p^rponit. ibi. p^rimum

ut ad: tunc unitate et concordia ipe
dicia excludit. ibi. et non dicatis.

Quatu ad primu dicit Hec igit
sunt q pcpim: ut scilicet uos instituti
i monasterio obseruetis.

Ex hoc
solet moueri dubitatio: utru oia re
ta i regula bñ augusti cadat sub pre
cepto. Et uidetur aliquibz q sic; q hoc
prome hec. uidet demonstrare oia que sunt
in regula. et de illis dicit papim?

Uta
qstione i qda disputacione de quotlibetis
determinauit mge hēricus de gaudauo
archidiaconus to: nacelis: asserens oia
mandata regule cadere sub pcepto **Q**i
ait ei se tota regula legisse. et nichil
iuenisse qd no cadat sub pcepto: et hoc
esse dicit de iteacione augustini; qd vltus
fine regule dicit Et igit cuncta ista ser
uetur et si quid minus seruatum fuerit
no negligēter ptereatur it

No ei poi
lum? Aliquid negligēter pterire sine
periculo aie? **I**gitur si aliqs negligēter
ptereat aliq de stētis i regula iaurit
piculu aie: qd no cet nisi obligarent
sub pcepto **D**icit etiā hic mge resper
ille se expolicioez hugonis de sco victo
re. nec iuenisse qui oia spectet ad

precepta? excepto quod in principio expositionis
dicitur Hec sunt vobis prima ammonitio
de cordia et unitate: ex quo putatur
quodammodo gloriandum quod dicitur papimus? id est a
monem? **C**uius autem non nulli oc-
calione eius quod dicitur papimus, ponere-
runt omnia sub precepto: nunquam fuit aliquis
qui non inueniret aliquem modum licet forte
insufficiētem qui transgressiones illorum que
in regula continentur poneret non esse morta-
lia peccata? excepto isto qui non tamen presul-
tores regule beati augustini sub precepto
ad omnia contenta in ea, sed generaliter
omnes religiosos ad contenta in regula lu-
a ratione voti pari forma allerit obli-
gari: quod ex quo voverunt regulam et
omnia contenta in ea, licet ibi multa contenta
de sui natura sint consilia, tamen ratione
voti sunt ipsi voverunt precepta. **A**ppet-
tatur nobis quod doctorem istum in ista questione
subter fugit veritas, sicut et in quibus-
dam aliis: quod nec recte consideravit vim
verborum regule, nec constructionis naturam.
Sunt igitur hic tria facienda. Pri-
mo ei ostendemus non fuisse de intentione
augustini quod omnia contenta in regula sua ca-
derent sub precepto, sed quod ex vi verborum

7
regule nō poterit hoc concludi; tertio
q̄ religiosi cōiter p̄ talē modū ad oīa
stēta in regula sua ratiōe voti nulla
tenus obligētur. **Prīmū** declaratur
duabz vīs: quarum vna sumit̄ a
pte illoz q̄bz scripsit hanc regulam.
Scripsit ei ex itentione ad ordinatā
vitā clericorū. nō religiosorū; et voco
religiosos q̄ ex professioē obligantur
ad tria substantialia religionis p̄petuo
obseruāda. **I**stud patet ex triplici
signo. **Prīmū** est; q̄ eos quibz scripsit
nōn religiosos sed clericos vocat; q̄
noīe solent designari specialit̄ illi
q̄ p̄bendati sūt in ecclesiis cathedra-
libz et q̄bulda alijs; quos vulgarit̄
vocam⁹ canonicos seclares. ad differe-
ciā canonicorū regulariū. **I**nde ē q̄ in
vita ei⁹ scribitur. **F**actus ergo p̄lbit
monasteriū clericorū mox instituit;
et cepit viuē scdm regulā sub sc̄is
ap̄lis institutā. **I**te i vno de eo canit̄
Tu de vita clericorū sc̄az scribis regu-
lam. **E**t i sequētia Clericalis vite
formā quadravit; iuxta norma
cet⁹ ap̄lica. **S**cdm signū ē: q̄ hec
regula tāq̄ obseruāda solet p̄ diebz

festis legi in capitulis cathedralium eccle-
siarum in quibus non canonice regulares
sed seculares sunt instituti: ut in conu-
erfordie. et alibi. **T**ertium liquum
est. quod xii. q. i. ad probandum quod non licet
clericis habere aliquod proprium adducit gra-
cianus auctoritatem sumptam de regu-
la ista: ut patet ca. **N**o dicatis. **Q**
si fuit intentionis augustini non clericis
sed religiosis hanc regulam scribere: ma-
le allegaret. et extra intentionem augu-
stini. **P**reterea ista eodem ca. **C**erte ego,
ostendit Augustinum reuocare hoc
statutum circa clericos vel potius relax-
are: ut non sit proprium sed consilium.
Nisi enim melius esset istus in conu-
uere quam foris habere proprium non dicit eodem ca.:
qui foris seruat castitatem dimidius
caedit. **R**elaxat ergo statutum circa
clericos: quod non esset nisi clericis scrip-
sisset. **N**ec potes dicere quod gratianus
loquitur de clericis religiosis ibi: quod
ex textu apparet quod non: quod de religiosis
non vertit in questione utrum licet habere
proprium cum manifeste constet. **S**ed via
sumit ex his que traduntur in regula.
No enim credibile est virum tate castita-

tis et sapie velle obligare subditos
suos irrationabiliter. ad ea q̄ ipolli-
bile ē implere: siue de his p̄cepta dare
q̄ humane iurisdictioni nequeunt
subiacē.

S q̄dā talia p̄suadētur in
regula qd̄ patet ex tribz. **Primo** qz si-
cut ē ipolubile vitare oīa p̄c̄a veni-
alia, quāuis qd̄libet p̄ se vitari pol-
lit, ita ipolubile ē vitare cuiq̄qz of-
fēlam; et itō tale nō p̄t cadē sub pre-
cepto; et tū tale qd̄ suadet̄ i regula
ubi d̄r. **In** icellu statu et habitu et i
oībz motibz vīs, nichil fiat qz cuiq̄qz
offendat aspectū; sed qd̄ v̄r̄z debeat
s̄c̄itate.

S qd̄, qz p̄ceptū nō p̄t cadē
sup̄ illud qd̄ nō ē in p̄tate n̄ra; sed
qz act⁹ v̄l mot⁹ n̄r̄ nō offendat aliū
nō ē i p̄tate mea, qz qd̄ vni placet,
alteri displicet; etiā de bonis hoībz

et iustis opibz. **H**ui⁹ exemplū habem⁹
actuū x̄o vbi legit̄ qz allocaao iōis
q̄ et marc⁹ dict⁹ ē, displicuit paulo,
barnabe placuit; ob qz causā calua
i vtr̄sqz caritate ab iura discesserūt

Sup̄ huiusmodi ergo p̄ceptū nō ca-
dit; et tū ut ex p̄c̄a clausula patet
i regula suadet̄. **T**ercio, qz null⁹

dare debet p̄ceptū nisi hys et de hys
ad q̄s et q̄ iura sue iurisdictionis se
extendūt, sed cogitaciōes cordis hu-
mani nō subliūt iurisdōi huāne,
q̄ solius dei iudicio subici dinoscūt.
sed tū de cogitaciōe cordis suadet i
regula cū dī. hoc ōletur i corde qd̄
p̄fert i voce; nō ergo de itēciōne b̄ti
augustini erat q̄ oīa i regula sua
tēta caderet sub p̄cepto. **S**ed ōndi-
tur q̄ nec hoc ex vi v̄borū regule ha-
beri p̄t. Circa qd̄ p̄mo ē aduertēdū
q̄ b̄tis augustini forma v̄uēdi tam
viris q̄ mulierib; tradē cupies. cū
quāda eplā; sue dyocelis mulierib;
scribēt. subiūxit hāc regulā sic in-
cipiens. hec igitur sūt q̄ ut obseruetis
p̄cipim; scribens at clericis p̄misit
illa p̄cepta caritatis dei et pximi.
dices. Tute oīa fr̄es km̄i diligatur
de; deū pxim;. **S**ūt aut̄ quidā
religiosi obseruantes regulā scdm̄
formā mulierib; traditā. et illi p̄ter
millis duob; mādatis caritatis sic
īcipiūt regulā; hec igitur sūt. **U**n-
m̄ge hugo de sc̄o victore. ibi suā ex-
p̄tione incipit. **D**olūt at̄ quidā

9
ex hoc qd̄ dī. hec igit̄ sūt q̄ p̄cipim⁹
arguere q̄ oīa cadat sub p̄cepto: ut
p̄statū ē. **S** illud nō debet moueri,
manifestū est ei q̄ clausula habes
coniunctionē expletiuā h̄z referri ad
p̄cedētia q̄m̄ explet sentētia; nō ad
sequētia. **V**nde licet pronome de
monstratiuū hec idēter se habe
at ad p̄cedētia et sequētia demonstrā
ta: tū ratiōe coniunctionis expletive ad
iūte cū dī. hec igit̄ magis videtur
q̄ demonstrat antecedētia quā sequētia.
tāq̄ talē p̄tēdat ratiōne. **P**riūcipalia
mādata deberet p̄cipue obseruari
ab hys qui i monasterio sūt constituti.
sed ista sūt p̄cipalia mādata ut
an oīa diligat̄ deus deū proxim⁹:
hec igit̄ sūt q̄ ut obseruetis p̄cipi
m⁹ i monasterio constituti: q̄ licet
suo modo obseruata sit ab oībz. p̄a
pue tū a vob̄ q̄ religiosi estis: p̄pter
multa. **P**rimo p̄t̄ vnitatē et cor
diā: et hoc ē quod dicit. p̄mū salz
hec p̄cipim⁹. ut vnanimis habite
tis i domo. qd̄ spectat ad dilectionē
proximi. p̄t̄ qd̄. id ē p̄t̄ q̄ vnitatē
estis congregati i vnum. et sit vobis

cor: unū et aīa vna ī deo. qđ spectat
ad dīlctionē dei. et nō dicatis id ē et
secūdario p̄cipiū⁹, ut nō dicatis ali
qđ p̄cipiū: cōitas eī rerū multū attestat
caritati. **S**ed forte obiciēs, qđ licet
ista rūsio et ista expositio sit veni
ēs scđm regulā ī qua p̄cedūt illa
duo p̄cepta caritatis, nō tū valet
scđm regulā ī q̄ nichil p̄mittit, sed
statī sic incipit. hec igit̄ sūt q̄ p̄ci
pim⁹, nichil eī p̄cedit qđ possit de
terminari, ut sup̄ illd̄ cadat actus
hui⁹ vbi p̄cipim⁹; optet ergo ut de
mōstret sequēcia. **S**ūavis aut̄ dīc
possit qđ demōstret ea q̄ p̄cedūt in
eplā q̄ regule mulierū p̄mittitur
ī q̄ suadet̄ sic ista p̄cepta caritatis, licet
nō p̄gnāt̄ ī ea sub illa forma v̄boꝝ
sub q̄ ponūt̄ ī regula clericōꝝ, tū
occedat qđ demōstret sequēcia, nō tū
seq̄t qđ ideo cadat oīa sub p̄cepto, ita
qđ eoz̄ tūlgressio sit mortis: qđ sicut
fr̄ hūbert⁹ dīcit qđā repiūt̄ ī v̄bis
dīuis q̄ hūt̄ ī se modū ⁊ itēcionem
p̄cepti ut ē illd̄ **Johis xv.** hoc ē p̄cep
tū meū ut diligatis iūicē, qđā v̄s
q̄ hūt̄ p̄ceptū ī itēcionē q̄uis nō in

10

modo. ut sūt illa exodi xi. nō occides
nō furtū facies. nō fallū testionū
dices: q̄dā hūt modū p̄cepti s; nō i-
tēdēs, ut ē illd de sanatioe surdi et
muti. **Mar. vii.** p̄cepit eis ne cui di-
ceret. **Et** ei aueret dicē q̄ itēdet eos
dñs p̄ hoc ligare ad mortale. q̄ pec-
cassent mortalit̄ p̄dicādo pl̄ et plus.
quāto et pl̄ p̄cipiebat eis ut taceret.
Et tale ē illud: hec igit̄ sūt q̄ p̄cipi-
m̄. **Nō** ei p̄babite ē q̄ vir tā sapiēs
et si p̄ modū p̄cipiēdi loq̄t̄. oīa itēde-
rit ponē sub p̄cepto: et tāta dāpnaci-
oīs materiā m̄strare accidētib; ad re-
gulā suā p̄ salute q̄enda. **Sed** oritur
ex hoc q̄stio q̄e posuit v̄bu p̄cipiēdi
ex quo nō itēdit p̄cipe. ex hoc ei q̄ sic
loquit̄ videtur m̄strare occasione seru-
puloꝝ multoꝝ: et p̄ sequēs p̄ccatorum.
Respondeo. Licet nō intēdat oīa ponē
sub p̄cepto: tū sue itencioīs ē q̄ nū-
tū vult oīa s̄eruari. **Ad** exp̄tionē
igit̄ itencioīs sue voluntatis ē q̄ p̄ti-
tur v̄bo p̄ceptorio. pot̄ q̄ alio v̄bo
s̄ipha; ne daret̄ extēnu modo loq̄di.
p̄gruic̄ie huāne occasio min⁹ curādi
te mādat̄is regule **Et** s̄ilē ē i ewā. ^{ho}

Marcu vij. p̄cepit eis ne q̄d tollent
i via nisi virgam tuam. Illud ei ver-
bū p̄cipiēdi p̄ci⁹ iportat itēcioēz
volūtatis: quā veritate p̄cepti.
Sed itē surgit alia q̄stio. Si ei il-
tud v̄bū p̄cipim⁹ nō iportat vita-
tē p̄cepti s; solū itēcioē volūtatis:
ergo nullū p̄ceptū ē i regula. **R**ū-
deo. Verū est: nullū ē p̄ceptū i regu-
la ex v̄tute hui⁹ v̄bi. s; multa sūt
itēcioē. q̄muis nō sc̄m̄ ex p̄lione
i modo loquēdi: sicut i dīnā scrip-
tura cū nobis loq̄tur eodē mō. tū
q̄dā reputat^r simplices exhortacioēs
quedā p̄cepta. ut luce vi. cū dē. si
quis te p̄cullerit i vnā maxillā p̄-
be ei alterā. reputat^r dīlīū: et cū dē
eodē ca: mutui date nichil itē spe-
rātes. licet sit itē mod⁹ loq̄di. tū
reputat^r p̄ceptū. **S**i vero q̄ntur
quo p̄nt hec dīlagui: dicēdū. Per-
racionē. **R**acio enī b̄ū dīspolita. a
maxīe p̄ vnctionē sp̄s p̄t de facili iu-
dicā q̄ vir sapiēs itēdit obligāē
p̄fellores sue regule. ad ea q̄ p̄tinet
ad obediēciā et castitatē et v̄nita-
tē et cilia; nō at ad ea q̄ p̄tinet ad

ultima dominatio carnis. vlt' cauēda
oem notabilitate i oī motu ⁊ gestu.
⁊ siliis. Sicut ergo i diuinis scripturis
p rationē ⁊ doctrinā sapiētiū docem' q
sūt pcepta et q sūt silia. vlt' exhortan
oēs simplices. vbi scriptura loq't vnifor
mi modo: ita et i hoc tpe. **Hec hūb'ty:**
⁊ bñ Dato tū q hoc vbu p'cipiū. nō
solū itelā volūtate. s; etiā pcepti verita
tē exprimat; nō tū ex hoc leq't q oīa
caderet sub pcepto. Cūcūq; ei act' vbi
determinat' p adūbia nūalia seu corū
eqpollēcia. quib; sūt aliqu' qdā diut
tiores copulatiue ⁊ ad oīa illa ⁊ sola
illa se extēdit act' vbi q talib; adūbiis.
vlt' eorū eqpollēciis anectūt': et nō vl
tra. **Et** verbi grā. si dicere alicui fau
lo. sub pena p'uariorū mercedis tui
seruiciū p'cipio t' ista. p'no ut vadās
london. d'inde cātuarā. et redās
ifra octo dies. accipe hic duodecī de
narios p expēsis; manifestū ē q
act' hui' vbi p'cipio se extēdit ad hoc
ut eat london. et cātuarā. et reūtat
ifra octo dies. h'ec ei adūbiis ordinalib;
seu nūalib; et copulatiā tali adūbio
eqpollēti anectūt'. s; nō extēdit se ad

illud qđ adiungit accipe duodecā denari
os p expēsis; ymmo magis videt̃ d̃sule
q̃ p̃cipere. Vnde si sine accēptione
expēsarū expleret reliqua p̃cepta:
nō iudicāretur p̃uad̃ mercede. Et si
le est i p̃posito. Hoc eī vbi p̃cipim̃
determinat̃ p̃ q̃da adūbia m̃eri uel
ordis: et idō ad oīa illa q̃ mediātibz
talibz adūbis ānectūt se extēdit ac
tus hui vbi p̃cipim̃. Et hec sūt tria.
Primū ē p̃ceptū de concordia et vni
te: qđ sic ānectit̃. Primū p̃t qđ i
vni r̃. Scđm ē d̃ eoz que p̃a fue
rūt dicacōe: et cū adūbio iterandi
i capite clausule ānectit̃: cū d̃. Rur
sū qui aliqd̃ habebāt i sc̃lo. Tercū
ē de supbia vitāda: qđ siliter ānecti
tur cū adūbio iterandi i capite clau
sule: vbi d̃. Rursus q̃ aliqd̃ eē vide
bāt i sc̃lo r̃. Ad oīa ista se extēdit act̃
vbi p̃cipiēdi: que idō sic ānecta ponūt̃
sub p̃cepto: qz ex p̃fca obseruācia p̃cep
ti caritatis i ferri māifeste videntur.
Et qz ad oīa hec se extēdit act̃ vbi cū
d̃ p̃cipim̃: idō i hys tribz clausulis
oīa vba d̃ueniūt i modo et tpe. tāq̃
sub eodē actu p̃cipiēdi p̃phēsa. Sz p̃9

absq; aliq; adubio ordinali, nūali vl
 ei⁹ equipollēti, mutato mō et tpe vbo
 rū tāq; nō stācia sub actu vbi p̄cipiēdi
 subiūgit: orōnib⁹ illate. Dñ hec oīa
 et q̄ sequūt^r sūt extra actū illi⁹ vbi p̄
 cipim⁹; et tñ i sequētib; ponūt^r aliq;
 p̄cepta: sed nō sūt ex hoc p̄cepta quod
 cadūt sub actu hui⁹ verbi p̄cipim⁹;
 s; aliūde. Qd̄ at̄ dicit m̄ge hēric⁹ se
 resperisse regulā, nec iuenisse quin
 oīa cadāt sub p̄cepto: sibi ip̄putet: q̄
 forte cū diligēcia debita nō resperit.
 Qd̄ at̄ arguit de eo qd̄ dē i regula v̄ca
 fine, nō negligēter pretereatur, q̄ n̄
 h̄l negligit^r sine piculo aīe, qd̄ nō
 est nisi obligaret sub p̄cepto, ita qd̄
 t̄sgressio ei⁹ sit mōilis: nō videtur
 v̄n dictū. Nō ei⁹ s; negligēcia ē p̄ccm
 mortale: s; illa que ē cū d̄ptu. Con
 stat ei⁹ q̄ general^r absolucio, q̄ fit so
 lepuit^r in dieb; tinerū, et cenē dñi, nō
 se extēdit nisi ad venalia; et tñ i illis
 absolucioib; dē. Ab oīb; p̄ccis et negli
 gēciis v̄nis. Est ergo aliqua negligē
 cia nō mōilis: s; venialis. Qd̄ at̄ hic
 dē sumit^r ex v̄bis m̄gri hugonis i ex
 positiōe regule sup̄ illd̄ nō negligēt

pretereat: id de hoc cum ad illum locum veni-
m⁹ plus dicim⁹. **R**estat autem nunc tertio
quod utrum omnia in regula beati augustini eterna
obligant sub precepto professores eiusdem ra-
tione voti: sicut conuenerunt asserere magister hericus.
Dico autem in primis quod licet professores religi-
onis voueant istam vel quamcumque aliam regulam
obseruare: non sequitur quod vouenti sic omnia cadant
sub precepto quod eorum sit moris transgressio:
quod quod aliquis vouet aliquid in generali illud votum
est applicabile quibuslibet eternis in illo genera-
li secundum conditionem eorum que in illo generali continen-
tur. **U**bi gratia. Aliquis non tenetur ad ieiunium
aduentus, vouet tamen se ieiunaturum totum ad-
uentum: nunquam propter hoc votum tenetur ieiunare
diebus dominicis. **C**onstat quod non: quod votum genera-
le applicabile est cuiuslibet eterno in illo generali
secundum propriam conditionem eterni: et ideo ieiunium
aduentus quod cadat sub voto debet applicari
cuiuslibet diei eterno in aduentu secundum condi-
tionem diei: ut si dies ieiunabilis sit simpliciter
tenetur simpliciter cadit sub voto ut ieiunet:
si vero non sit ieiunabilis simpliciter. **S**ed secundum
aliquam conditionem puta quod ieiunet a carnibus
non tamen ad unam refectioem, eodem modo cadit sub
voto: unde ex voto generali tenetur abstinere a
carnibus, non ad unam refectioem ieiuna-

re Et eodē mō vouēs regulā ī gūali vo-
 uet qdlibet stētū scdm dīcōez ei⁹ ita
 qd si de natā sua vl' vi v̄boꝝ adiūctoꝝ ca-
 dat sub p̄cepto, obligat ut p̄ceptū; si vero
 nec de sui natā sit p̄ceptū nec determinatū
 v̄bo p̄cepti vl' ei⁹ eq̄pollēti nō obligat sicut
 p̄ceptū s; p̄ca⁹ sic dīlū Et isto modo ni-
 cola⁹ et Clemēs autē declarāt regulā
 b̄ti fr̄aici, q; p̄fessores ei⁹ nō tenēt sub
 p̄cepto ad dīlū regule, nisi determinētur
 v̄bo p̄cepti vl' ei⁹ eq̄pollēti **D**īm nō de pro-
 fessioē religiosoz coit' ut p̄fat' m̄gr au-
 tumat: q; religiosi p̄fiteēs regulā, nō
 vouēt oīa seruaē q; stinēt' ī regulā, sed
 vouēt regulare vitā, q; essentialit' stat ī
 trib⁹, paup̄tate voluntaria, stinēcia et obīa;
 et hoc scdm regulā, id ē q; satagēt hāc vi-
 tā ducē scdm d̄formitate ad regulā Et
 hoc religiosi ad cautelā ī sua p̄fessione
 exp̄mūt: p̄fiteō nō regulā, s; viuē scdm
 regulā. **N**ūq; etiā religiosi adhuc cauti⁹,
 q; nec regulā nec viuē scdm regulā, s; so-
 lu p̄fiteēt obīam p̄lato scdm regulā; et
 idē eoz p̄fessioi nō strariat' nisi qd ē v̄
 p̄ceptū regule; tūsgressio v̄o alioꝝ est
 tūmodo venialis **A**duertēdū tū q; q;
 nis hui⁹ modi tūsgressio nō sit ex suo gūe

mortalis. tñ ex accidēti p̄t fieri mortal'
ut si talis trāsgressio fiat ex d̄ceptu: v'
si p̄lat⁹ alicui tali obseruācie adiciat
p̄ceptū. **Quis** visis cedram⁹ ad leam.
Hec igit' sūt q̄ p̄cipim⁹. ut scilz vos ī
monasterio s̄tituti obseruetis. **Ubi**
p̄t q̄ri. an hec extra monastiū sūt obser
uāda. **Ad** qd̄ p̄t dici. q̄ si p̄ciperet' aliq̄
spectācia ad determinatū locū mōsteru
nō eēt ex mōsteru obseruāda. ut ē illd̄
codices certa hora sigul' dieb⁹ petat'. **S;**
q̄ nō req̄rūt certū locū mōsteru ubiqz
sūt seruāda. sicut vnitas et cōcordia et
silia: q̄ cadūt sub actu hui⁹ ubi p̄cipim⁹.

Primū p̄t qd̄ ī vnū **Regula.**
estis cōgregati. ut vnanimēs ha
bitetis ī domo. et sit vob̄ aīa v
na et cor vnū ī deo. **Explicatio** Determinās
augustin⁹ q̄ sūt q̄ p̄cipit subdit. **Primū**
scilz p̄ceptū. p̄t qd̄ ī vnū estis cōgrega
ti. ut vnanimēs habitetis ī domo. et
sit vob̄ aīa vna et cor vnū ī deo. **Ad** hoc
mādatū di. hic p̄mū. aliq̄ referūt ad
ordinē traditiōis. qz p̄mo tradit'. nō at
ad ordinē dignitatis. qz scdm ordinē
dignitatis alia sūt illō p̄ora: utpote mā
datū de obia. **S;** hoc nō videt' vni: qz vti

tes theologice et eorum actus sunt digniores
 virtutibus moralibus et eorum actibus sim-
 pliciter et absolute. Inter virtutes autem
 theologicas excellit caritas: cuius actus
 est unitas et concordia, obiecta vero virtus mora-
 lis est: cum sit pars observantiae quam est pars iustitiae.
 Et ideo simpliciter est dignius mandatum de uni-
 tate et concordia: quam de obiecta. **P**roterea finis
 est dignior huius que sunt ad finem. Et unitas
 et concordia est finis obiecti et eorum que sub obiecto
 congregantur sicut hic dicitur propter quod in unum estis
 congregati: et ideo hoc mandatum dignitate
 precellit mandatum de obiecto. **R**eligiosorum
 autem duo sunt genera. unum vivendum solitarie
 que anachorite dicuntur. ab ana quod est sursum.
 quia se sursum ad dominum cor suum habet: aliud
 vivendum in congregatione que cenobite dicuntur
 a cenobium quod est domus que cum ceteris viventes. **P**atet
 autem quod augustinus sua regula scripsit vive-
 ntibus in congregatione: et ideo dicit propter
 quod in unum estis congregati. **E**t licet sublimi-
 or est vita solitaria vita eorum que vivunt in
 congregatione. **I**n augustini libro de opi-
 bus modorum dicit illos castiores esse
 que a seipsum hominum separati nulli ad se per-
 bet accessum. viventes in magna intentione
 orationum: tamen ad vitandum quod solitudo non

cōuenit actiōi s; cōtemplatiōi: et idō illi
religiōib; q̄ sūt ordinate ad opa vite
actiue: siue corporalia siue spūalia. nō
dicit solitudo simplicit̄ loquēdo. s; tū
religiōi ordinate ad cōtemplatiōes. **U**bi
aduertēdū qd solitari; debet eē p̄ se suffi-
ciēs sibi. Tale at̄ est. cui nichil dicit qd ad
religiōnē p̄fecti p̄tinet: et idō solitudo cō-
petit. cōtemplatiuo q̄ iā ad p̄fctm̄ puenit.
Qd qd̄ duplicat̄: vno modo ex solo di-
uino munie. sicut patet de iohē baptista.
q̄ replet̄ fuit spū scō adhuc ex v̄ro m̄ris
sue; alio mō p̄ exercitiū virtuosi actus
scdm̄ illud ad hebreos v. **P**erfctōz ē solidus
cō: corū q̄ pro cōsuetudine exatatos hūt
celsus ad discretione boni et mali. **A**d ex-
ercitiū at̄ hui; modi iuuat̄ hō ex aliorū
societate; et hoc duplicat̄. **V**no mō q̄ntū
ad itellctm̄: ut iustruat̄ i hīs q̄ sūt cōtempla-
da. **D**ū dicit thēonim; ad rusticū mōchū
Nichi placet ut habeas sc̄m̄ cōtubm̄;
nec ip̄e te doceas. **S**ādō mō q̄ntū ad affectm̄:
sc; ut noxie affectiōes d̄primat̄ cōp̄lo
et correctiōe aliorū. **Q**uā ut dicit grego-
ri; 3. moralium sup̄ illd̄. cui dedit̄ domū in
solitudine. qd̄ prodest solitudo corporis? si
solitudo defuerit cordis. **E**t idō vita soci-

alis uictoria ē ad exāciū p̄fāionis: Solitu
 do at̄ dicit̄ iā p̄fectis **S**icut igit̄ qd̄ iā
 p̄fāiō ē p̄minet ei q̄ iā ad p̄fāionē exat̄:
 ita vita solitarior̄ si debite assumatur
 p̄minet vite sociali. **S**i at̄ abloq̄ p̄cedēti
 exercicio. tal̄ vita assumat̄ piculoliffia
 est: nisi p̄diuinā suppleat̄ grām. sicut
 patet de b̄o āthonio et b̄ndicto **S**ecurif
 lima v̄o vita ē viuēciū ī societate: p̄p̄
 mutua hūane fragilitatis supportatiōe;
Et id̄ dicit̄ eccl̄. iiii. **M**eli⁹ ē duos ēē siml̄
 q̄ vniū: h̄nt̄ eī emolimētū societatis mu
 tue **C**ūtū at̄ deceat̄ sil̄ diuinctes v̄nani
 mitas appet̄: q̄ xp̄s p̄m̄ orauit ut h̄c
 ī discipulis efficeret̄ **S**olis xvii. **D**e sac̄te
 serua eos q̄s dedisti michi: ut sint̄ vniū si
 cut et nos vniū sum⁹ **H**ac etiā p̄cipue de
 sidāuit apl̄s ī suis creditib⁹: ita ut eā
 d̄plemētū sui gaudiū reputaret: cū ad
 philippēn̄ y⁹ dicit̄ **I**mplete gaudiū meū:
 ut idē sapiatis eādē caritatē h̄ntes v̄nā
 nimes: idip̄m̄ sc̄ciētes **H**ac multitudo pri
 mitiue eccl̄ie seruauit ī exēplū posteris:
 actūū y⁹ **M**ultitudis credēciū erat cor v
 nū et aīa vna **V**alet at̄ hec v̄nitas p̄
 apue ad tria **P**rimo ad ip̄etrādū **Q**uod
 eī vn⁹ nō obtinet̄ frequē obtinet̄ multi.

Unanimiter petentes; iuxta quod scriptum est
Mat. xviii. Si duo ex vobis consenserint super
terra de omni re quacumque petierint: fiet illis
a patre meo. Judith vi. Cum lamentatione et
fletu unanimes precibus domino effuderunt. ¶
Sed valet ad triumphandum: sicut unanimi-
tas in exercitu. Unde de antiquis bellatoribus dicitur
¶ ¶ Egressi sunt quasi unus: sed per
unanimitate. ¶ Tercio valet ad proficiendum
in bono. Bonum est quod cum approbat cito et
facile promouet. Unde dicitur ¶ Egre-
solue et filii eius et fratres eius arthimel et filii
eius et filii iuda qui vir unus: ut instaret super
eos qui faciebant opera. ¶ Sciendum etiam quod huius
unitatis impedimenta ex tribus pueniunt, scilicet
ex celsus singularitate, ex privato amore ad
alium vel ad se: ex propria voluntate. Ex primo p-
ueniunt duo impedimenta, quoniam primum est celsus
habundantia: cum alius dicit sic alius aliter de eo.
¶ ¶ Contra quod dicitur. ¶ ad chor. ¶. Obsecro ut
idipsum dicatis: et non sit inter vos scismata.
Aliud est sapientie diuinitas. Cum enim alius superuacua
sapientiam accipiat et secundum eam ambulat, alius
vero istam sapientiam mundi carnis vel dy-
boli: fit diuinitas: et turbat unitas predicta.
¶ ¶ Contra hoc dicitur. ¶ ad chor. ¶. De sapi-
te id est eadem sapientiam habete. Et de utroque

illorum sunt de 2 ad choz. p. Sitis pfa in
 eodē sensu: q ad pnuū? et i eadē scia: q ad
 scdm. Ex scdm scz ex amore puato. oriūt
 sūt duo ipedimēta: quū vnuū est amor fa-
 miliaris ad altm. Hac ei occasioē diluigi
 t' freqt' qd ab aliis: q aliud diligūt. Con-
 tra qd dicit apls ad philip. 2. Eandē cari-
 tate hūtes id ē dilaoem coem? ut qd v-
 nū diligit aliū diligat: et nō iueiat in
 aliqb' dilao familiaris. Scdm ē amor
 hie comoditatis. Cū ei nō qrit ab oib' q
 sūt ihu xpi s; qrit iste qd suū ē. et ille qd
 suū? orit' dissencio et ab iuce diuidūtur.
 Contra hoc dicit apls p. ad choz. 2. Nō
 qd suū est qrat. Ex: sūt. scz ex ppetate
 volūtatis duo oriūt ipedimēta: quoz
 pnuū ē obstinatio volūtatis: quū scz ali-
 quis iduci nō pōt ut acquiescat aliis. Quo
stra dī i ps. In domo dī abulauim' cū
 scnsu. Cū scnsu ei abulāt: q sibi faci-
 le mutuo acquiescūt. Aliud ē auersio a
 volūtate diua. Cū ei ipa ē vna: q ad-
 heret ei vni' sūt volūtatis: et q auer-
 tūt ab ea ferūt in diuisa. Ideo inquirenda
est volūtas dī scdm aplm ad romanos
xi et faciēda: prout petit i orōe dūica
Mat vi' cū dī fiat volūtas tua. De

fectū at vnāmitas q̄ prouēit ex dīlione
cordiū dīcūt̄ triplex īcomodū Inducat
ei dūct̄ amāitudinē; **O**ppolitoꝝ ei oppo
siti sūt effectūs: s; vnāmitas īduat īo
cūditatē. p̄s teste ecce q̄ bonū et q̄ iocū
dū habitare frēs ī vnū: ego diuisio cordi
ū īduat amāitudinē **I**te īduat dīsolaci
onē: sic diuisio ciuitatis vl' regni **Mat.**
xii **O**e regnū ī se diuisū dīsolabit **Ter**
tio īduat mortē spūalē **Vñ ozee x^o di.**
Diuisū ē cor corū; nūc īteribūt **E**t hoc
ḡ augusti⁹ dicit ut vnāimes habitetis
ī domo: solēt frēs p̄dicatores loca sua
nō mōstrā vl' eq̄as s; spūalit̄ domos
appellare **Q**uā vō p̄t̄ ee vnāmitas ī ma
lo sic ī bono; volēs magis exp̄mē angul
tin⁹ q̄ lē vnāmitatē suadet: subdit **E**t
sit vob̄ aīa vna et cor vnū ī deo **T**ria
sūt gnā hōm̄: ī q̄b⁹ nō īplet̄ hoc māda
tū **P**rimū ē eoz qui vniti nō sūt ī deo;
s; ī malo **D**e q̄bus dicit ap̄ls p̄^a ad choꝝ
xi **N**ō laudās. q̄ nō ī meli⁹ s; ī dīterius
dūctis **Q**ū vnitatē dīcūt̄ tria
mala **P**rimū ē īcorrigibilitas **E**t ideo dī
iob xli de corpe dyaboli **C**ompactū est
squamis se premētib⁹ id ē defenſioib⁹
se tuentib⁹; vna vni dūgit̄: et nec

2
Cura culū sc̄ exhortaciōis ad bonū ic̄
dit p̄ eas. **S**up̄ quo dicit gregorius. Per
ulos unitas tanto magis ic̄corrigibiles.
quāto vnaūmes facit. **S**cdm̄ est au
dacia ī maliciā. **D**ñ̄ act. vii di. de la
pidatoib⁹. **S**tephanū impetu fecerūt v
naūmter ī eū. Et ideo dicit gregorius
vbi sup̄. **P**ulos unitas roborat: dū eos
docdat. **T**ercū ē durior p̄secutio bo
norū. **D**ñ̄ gregorius sup̄ vbo illo mēbra
carniū ei⁹. **R**euroborū inq̄t unitas bo
norū vitā tāto duri⁹ p̄mit: quāto se ei
p̄ collectiōez durior opponit. **H**ec igit̄ nō
est unitas ī deo: s; p̄ca⁹ tra deū. **D**e q̄
i ps. **C**ogitauerūt vnaūmit̄ sil' adūlū
me testamētū. **A**liud ē gen⁹ hoīm q̄li
cet nō sūt vni cū malis: tū nō habēt
cor vniū ī deo: q; resistūt bono et opponūt
se refoīciōib⁹ correctiōib⁹ restrictiōib⁹ et
silib⁹ q̄ valēt ad religiōis promotiōez.
Caret ei illa sapiētia de q̄ di. **iacobī iiii.**
bonis p̄sciēs. **T**ercū gen⁹ ē illoz
q̄ tali amicitia iūicē adherēt ut siue ī
bonū siue ī malū īdifferēt mutuo
p̄sciāt: qd̄ est tra legē vere amicitie.
Dñ̄ ī libro de amicitia dicit tullius. **H**ec
ē lex amicitie vere: ut nūq; turpe qd̄

rogem? nec faciam? rogati Qui eū sic
faciūt: nō habēt aīam vnā nec cor v
nū i deo. Prōuidendū ē igit̄. volētib; ser
uāe hoc mādatū de vnitāte cordis et
aīe in deo. ne ueniāt cū alijs i malo,
ut faciūt p̄mi. ne desidēt ab alijs i bo
no sicut sadi: et ne p̄seuiāt cū aliq̄
idifferēter i bonū et i malū sicut t̄cy.
In corde at̄ intelligit̄ volūtas. i aīa
vero appetit̄ inferior: q̄ debet eē volūta
ti p̄formis. Hāc at̄ vnitātē cordis et
aīe i deo facit illa adhēsiō q̄ q̄s soli deo
adheret de q̄ dicit ap̄ls p̄ ad cor̄ vi.
Qui adheret deo vn̄ sp̄s ē. **Regula**
A tnō dicatis aliquid p̄mū: s̄ sūt
vob̄ oīa cōia. **Expōsiō.** Posito
mādato de vnitāte i concordia aīorū,
excludit vicia īpediēcia hāc vnitātē:
et p̄mo viciū qd̄ orit̄ ex possessiōe rerū,
sc̄d̄ qd̄a q̄ oriūt̄ ex p̄diciōib; p̄sonarū:
ibi ruelus etiā illi q̄ aliqd̄ r̄. // Circa
p̄mū duo facit: q̄ p̄mo excludit viciū
qd̄ orit̄ circa rerū possessiōes: sc̄d̄ tra
dit p̄uēiētē eorū distribuciōes: ibi
distribuat. // Viciū circa possessiōes
rerū i cohabitātib; ē p̄etas: qm̄ p̄hi
bet tā i ore cū dicit. et nō dicatis aliq̄

18
quod: quod in re cum dicitur, sit vobis omnia. **D**i-
cit igitur. Et non dicatis aliquis quod. Hoc ma-
datum imitatur ei, quod observatum est in primiti-
ua ecclesia. Unde dicitur actuum 17. Nec quisquam eorum
quod possidebat aliquis suum esse dicebat. **E**t est
notandum quod licet verbotenus ex lapsu lingue
vel ex conformitate colloquii, professor re-
gule beati augustini dicat aliquis esse suum, non
propter hoc peccat mortaliter: sed loquens ex pro-
posito assertive, scilicet ex intentione vendicandi
sibi ius proprietatis peccat mortaliter. **S**i autem
non hac intentione et tamen ex proposito et asser-
tive loquitur: mendacii reus esse dicitur. **E**t
est advertendum quod contra hoc preceptum, sit vobis
omnia, peccat transgressione mortali
placet non transgredi omnia modo debito: et frat-
rictari. **E**t est notandum quod proprietatis et si
non sit in omnibus, videlicet tamen ex corruptione et vi-
cio est inducitur: quod in statu nature anime peccatum
erat omnia. Unde ethiops 7. v. vltimus
Naturale est omnis omnium possessio. **E**t ha-
bet hec definitio, d. i. et glosatur in sta-
tu anime peccatum. Sicut in statu primordiali
gracie unde actuum 17. Erant illis omnia. **E**t videtur hoc durasse usque ad tempora Co-
stantini ut habetur. ru. q. i. futuram. **P**reterea in statu future glorie erant omnia

coia **D**ū beda sup p̄dco v̄bo act̄ iij. **C**
ita viuūt ut sint oīa coia ī domo, cen-
bite vocāt. q̄ sc̄ vita ī tāto felicioz est,
q̄nto statū futurū imitat. ī q̄ erūt oīa
coia **C**ūtū ḡ vicū ē p̄ctas, vl̄ ex q̄nto
vicio oriat̄ p̄endi p̄t. q̄ hoīez degnare
facit ab hui. **S**tat̄ triplicis p̄f̄ione. **I**n
ducat at̄ p̄ctas īcomodū turbacionis
Res cī coēs nūq̄ sūt materia litis: sed
dū ql̄ibz rē n̄aliter cōem nitit̄ ex cau-
p̄l̄t̄ia trahē ad p̄ctatē. **D**ū **S**eneca
ī q̄dā eplā ad lucillū dicit **Q**uēt̄ sic
viuerēt hoīes si tollent̄ her duo p̄noīa
meū et tuū. q̄ p̄ hoīm auariciam in-
ducta sūt. et quietē hoīm p̄turbant
Et id̄ d̄ ī p̄ubys xij. **C**onturbat̄ domū
suā q̄ lectat̄ auariciā. **S**ūt at̄ p̄peta-
tis tres occasiōes. q̄m̄ vna ē īdigētia:
quā ut euitēt aliq̄ retinet̄ sibi aliqd̄ p̄-
um etiā cū p̄tō. **S**ed hec occasiō ex duo-
b̄ h̄z remediū. sc̄ ex liberalitate p̄latorū.
q̄m̄ ē sic ām̄strare coia. ut q̄ntū possi-
bile ē cui libet īdigētia suportetur: sicut
ī p̄mutua ecclia factū fuisse videt̄. **D**ū
act̄ iij. d̄. **S**ec̄ q̄sq̄ egēs erat iter illos
Et ex p̄aīa subditoz q̄ reformae se debēt
ap̄lo dicēti ad phillip̄ iij. **S**ao h̄ndare.

19
lao et penuriā pati. **S**ecūda occasio ē diffi-
dētia de pūitioē diuina: quā dissuadet ipse
x̄p̄s v̄bo et exēplo **V**erbo: cū dicit **Mat vi.**
Dumū quīte regnū dei et iusticiā ei: et
hec oīa adiciēt vob̄ **E**xēplo: cū dicit ibidē.
Considate volatilia celi: nō laborāt ne-
q̄ nēt. et p̄ v̄: palcat ea: q̄tō magis vos
modice fidei. **T**ercia occasio ē carna-
litas: q̄ aliq̄ cura curā carnis sic sūt i-
tēti i abis et vestib; et medicinalib; et
silib; q̄ nō sūt p̄tēti distribuciōē cōi: s; q̄
rūt aliq̄ p̄pa. q̄b; carnalitati sue satul-
tariāt: **S**tra doctrinā apli dicētis ad rō-
nos **ruj** **C**arnis curā ne feceritis i deli-
deris **fiuis** cū hui; mal; ē: q̄ mors aīe.
Dū ad rōs **vij.** **S**i scdm carnē vixeritis
moriemini **H**oc at̄ viciū q̄ sit religionis
detestabile. apparet i veteri testamēto. i
quo legim; vniūlū pplm lapidasse achor
qui furat; ē de anathemate. et p̄petariōz
gerit figurā **D**e hoc **io** sue **vij** **I**n nouo
at̄ testamēto quō petrus ananyā et sa-
phirā puniet q̄ de eo q̄b; cōe eē p̄fitebā-
t̄ modicū q̄d retinuerāt. satis patet act.
v. **E**t vt habet **dyalogo**z **iiij** b̄t̄s **ggo.**
ri p̄cepit p̄petariū sepeliri i sterquilino.
dicētib; sc̄b; oib; pecunia tua tecū sit

in pdicioē. et piciētib⁹ tres aureos q̄ in
uētī fuerāt ī sepulchrū; qd̄ etiā extra
de statu mōchoꝝ ca. Cū ad mōsteriū
p̄cipit obseruari. **¶** Querit⁹ at̄ vtrū
p̄lat⁹ possit cū subdito suo disp̄sare
sup̄ habēdo p̄po. Et dicēdū q̄ nō: nec e
cā papa ita q̄ maneat religiosus
Dū extra de statu mōchoꝝ caplo Cū
ad mōsteriū dī ī fine. **¶** Nec estimet ab
bas q̄ sup̄ habēda p̄petate possit cū ali
q̄ monacho disp̄sare: q̄ abdicatio p̄petā
tis sicut et custodia castitatis ad id est a
nēra regule mōchali. ut extra eā nec lū
m⁹ pōtiter possit licētia idulge. **¶** Nec est
glōsādū ut q̄tā dicit possit id ē s̄ueuit.
Disp̄sare ei ī voto paup̄tatis d̄cedēdo
p̄petate ē deobligare eū ab aliquo ad ali
qd̄ qd̄ ē de essēcia stat⁹ religiosi. **¶** Sed ei
essēcia alicui⁹ auferet⁹ et tū ip̄m manē
at̄ ē ip̄ossibile: sicut q̄ maneat hō et au
fat⁹ rationale. **¶** Sed votū paup̄tatis ē de
eēcia religiōis: et idō nō p̄t disp̄sare.
sic q̄ maneat mōch⁹. **¶** Et hoc inuit ip̄a
lra q̄ dī. Ita ē ānēra regule mōchali:
ut extra eā r̄. **¶** Vtrū at̄ sic disp̄sare
possit ut de religioso faciat nō religi
olū qd̄ ob aliq̄s causas magnas fac

tū i diuſis croniciſ legit. nō ſpectat
 ad hāc qſtionē: niſi p hōc euacuari vi
 det illa gloſa qua dicit nō poſſit id ē nō
 ſlucuit. **S** nūq; cū religioſo poſſit
 diſpēſari circa habēdū vſū alicui⁹ rei.
 Et dico q; duplex ē vſq; cert⁹ ⁊ incert⁹.
 Et dico certū q nō p̄t auferri: et incertū
 q p̄t ſcđm voluntatē alteri⁹ auferri. **P**ri⁹
 mō nō p̄t p̄latuſ diſpēſare cū ſubdito.
 q; ſp̄ debet voluntas religioſi eē ſubiet
 ta p̄elato diſpēſati: ut reliquet qn
 voluerit. **N**ō tamē oportet q; ſi ſupior
 diſpēſet q; iuxta voluntatē inferioris re
 liguat: ſ; ſolū cōuſo. **C**irca vſū vero
 incertū p̄t rōnabilit diſpēſare p̄t nā
 tatē vel vtilitatē publicā ⁊ p̄uata. **N**ō
 tū ē facili⁹ et paſſi diſpēſandū: tū p̄t
 ſpēm mali. de ſaali ei fingit caula vbi
 nō ē: tū p̄t ſequelē: q; quod rōnabilit
 ſit cū vno trahit ad ſequēgā: ut ſine
 rōnabili caula fiat cū altero. **E**t idē diſ
 pēſacioēs hui⁹ modi q; ius bono modo
 fieri poterit ſūt cauedē. **Regula**

Ad diſtribuat vnicuiq; vñm a ſu
polito vo vici et tegumētū.
nō equalit oib⁹ q; nō equalit valetis om̄s:
ſ; p̄ca vnicuiq; p̄ut cui⁹ op⁹ fuerit.

Sic eū legitis ī actibz anlorū? qz e
rant illis oīa coīa: ⁊ distribuēbat
vnicuiqz sicut cuiqz op^oerat. **Expoli.**
Exclusa rerū p̄tate ⁊ p̄cepta carū
coītate. adiūgit mādatū de carū dil
tribucōe. qz licet oīa sūt coīa: nō tū
ē dēcēs aut licitū. ut q̄libz accipiat qd
vult aucte p̄a. **R**eligiosū eū sicut ab
dicauit omnia p̄ volūtariā paup
tate. ita abdicauit p̄a volūtate
p̄ obīam: et ideo eam ī rebz coībus
nō licet nec dēcēt qz habeat usū volū
tatis p̄prie. **E**t ideo circa distribuōes
ponit q̄tuos: **P**riō dēcēt qbz debeat fieri
distribuō dēcēs. **E**t distribuāt vnicui
iqz vīm. **P**ertat ḡ q̄cūqz aliqz p̄prie
auctoritate de oītate accipit: et hoc
magis vl' minus scdm diuersas circu
stācias. **C**irca quas notādū qz ī bo
nis coībz sūt q̄dā que distribuī nō so
lēt. ut thesaurus ecclie: q̄dā vērō q̄ solet
distribuī. vt ea q̄ spectat ad victū ⁊ te
gumētū. et eam ad quosdā alios vsus.
Inter hec at̄ q̄ solet distribuī. q̄dā sunt
nēcessitatis maioris. vt victus et vestitū.

q̄dā v̄cō minoris. vt libri p̄ gamenū et
 hui⁹ modi. et eorū q̄ sūt alicui⁹ n̄c̄itatis.
 q̄dā at̄ sūt q̄ nō sūt distributa. & sūt ad
 huc ī cōi: q̄dā v̄o iā sūt alicui assignata.
Itē iter distributa et assignata q̄dā sūt.
 q̄ accipi p̄t̄ cū alicui⁹ turbacōe: q̄dā v̄o
 nō p̄t̄. **S**cdm̄ v̄o istas differēcias. pl̄
 peccat q̄ accipit. qd̄ nō solet distribui.
 q̄ accipies qd̄ solet distribui: & pl̄ q̄ ac
 cipit qd̄ ē minoris n̄c̄itatis q̄ qd̄ ē ma
 ioris: et q̄ accipit qd̄ ē assignatū. q̄ nō
 assignatū: et pl̄ q̄ accipit cū turbacōe
 alteri. **E**t nota q̄ accipere de cōitate
 sine licētia illi⁹ q̄ h̄s distribucione facē
 ex suo ḡue ē p̄c̄m̄ mortale sicut furtū
Pt̄ tū furtū ī q̄bulla modicis nō ha
 bere rōnē furti: q̄ qd̄ modicū ē ratio
 app̄hēdit quasi nichil. **E**t ideo ī hui⁹
 modi q̄ minima sūt hō nō reputat
 sibi nocumētū īferri: et ille qui acci
 pit p̄t̄ accipere hoc nō esse v̄ta volūta
 tē ei⁹ au⁹ est: et ideo nō h̄s rōnē furti
 nisi ī p̄c̄. **E**t pro t̄to si aliq̄s hui⁹
 modi res minas accipiat: p̄t̄ excu
 lari a mōri. **S**i tū habeat aīm fu

furādi et iheredi nocumētū primo:
eciā i talibz mīnis p̄t ee p̄ccatū mor
tale Et a ~~li~~ lili dicēdū est hic: si
q̄s modicū aliq̄ accipiat. de quo coi
tas vl' distributor rerū cōmū nō re
putat nocumētū cōitatis. et ille q̄
accipit p̄sumit nō ee extra volūtate
cōia distribuētis: p̄t exulari a mor
tali p̄ccō: si at appnādi vl' nocumētū
iheredi nō exulat. Distribuat' inq̄
vniūq̄sq; s̄q; sine p̄sonarū acceptioe.
S. Querit' si q̄s istoz excoīcat' fuerit.
vtrū ei sit distribuēdū Et ē dicēdū
q̄ si q̄s p̄t habē absolucioē. et non
curat: nō est ei distribuēdū nisi for
te i casu nccitatis ad sustentacionem
nature: s̄ nichil qd p̄t ee ad fomētū
malicie. Si at nō p̄t habē. q̄ forte ē
calo p̄tinēs ad p̄pā vl' huiusmodi:
cū religios̄ sit paup' p̄t ei dari aliq̄:
dūmō laus faciat hoc causa huāni
tatis nō ex d̄ceptu excoīcacionis: et re
cipiēs ex hoc nō negligat laborare
p̄ absolucioē: s̄ solio plati sui pat̄
sit ad hoc istare. Dū gregori' xi. q. 3.

Si q̄s excoicatis i sustēraciōe nō sup
 bie sed huānitatis causa gl̄iā dare vo
 luerit: nō phibem⁹. **S**cđo docet a quo
 debet fieri hec distribucio dicens: a p̄po
 sito v̄ro. **¶** Querit̄ quē vocat p̄positū
 Et dicēdū ē q̄ p̄latū: q̄a itea dicit: p̄po
 sito tāq̄ p̄ri obediatur. **S**i apl̄s vocat
 p̄latos ad hebreos xi: obedite p̄positis
 v̄ris. **¶** S; q̄ritur vtrū p̄latus debeat
 hāc distribucione facē. **¶** Dicēdū ē q̄ nō
 oportet: ū p̄t eā facē p̄ alios ad hoc
 magis ydoneos. **S**; tamē hoc faciat i
 p̄sona p̄a dū p̄ hoc nō ipediat a meli
 orib⁹ bonis laudabit: tāq̄ imitator il
 li⁹ q̄ ad exēplū p̄latorū dicit **Luce xxij** Ego
 sū i medio v̄ri lum: sicut qui m̄strat.
 Ex hys apparet q̄ maior sollicitudo circa
 p̄palia incūbit p̄elatis q̄ subditis Cui
 enī suēt distribuere: ei suēt ut p̄uite
 at et sollicitet ut hēat q̄d distribuati.
¶ Tercio oñdit q̄d ē distribuēdū dicens
 victū et tegumētū. **¶** Nō exprimit hec q̄ so
 la debeat distribuī: sed cū hec sit magis
 nōria. ū hoc nō licet religioso hec sine
 distribucioē accipē: m̄to min⁹ alia que

nō sūt ita nōcia. Et videt̃ p̃ hoc ṽbū
excludi illa cōsuetudo q̃ p̃ vestib⁹ solet da
ri certa portio pecunie. Nō ē dicit̃ distri
buat̃ pecunia: s; vici⁹ et tegumētum.
¶ et tamē reputam⁹ directe extra regulā
facē q̃ pecuniā distribuūt: quāuis ma
gis s̃louū eēt regule et minor p̃ctatis
ocasio. si nō distribuēt̃ pecunia s; vestit⁹.
Quarto modū qualit̃ distribuēdū sit
determinat̃: p̃mo excludēs modū malū
dices. Nō equaliter oib⁹ q̃ nō eqlit̃ vale
tis oēs: id ē nec valitudine nec valore. Dū
nō eqlit̃ est distribuēdū sano et infirmo.
seni et iuueni: p̃t hoc q̃ i hys nō ē equa
lis valitudo. Similit̃ religioſo fr̃i et
dilcolo. nō laborāti et labori fr̃aioſo i
sistēti: q̃ nō ē hys eqlis valor. Dū si
p̃t hui⁹ modi differēcias i eqlis fiat dis
tributio vici⁹ et tegumētū: nō debēt q̃
ex causa rationabili alijs equipantur
hoc moleste ferre. Si ē oīa iustoz sunt.
ut dic̃. ap̃ls p̃. ad cor̃th. 3. et augustin⁹
ad vicētiū, et habetur xxij. q. vii. c. i. Iure
diuino cūcta iustoz sūt: equitas et iusta
tia requirit ut habūdāciā iustis. et p̃ q̃ dil

tribuat p̄cō: v̄ discolis et irreligiolis.

Sc̄dō ponit modū distribuciōis bonū di-
cis. sed potius v̄m̄cuq; licit auq; opus fu-
erit: sedm̄ exigēciā natē. nō voluptatis.

Dū si iterdū alicui p̄t̄ īfirmītatē q̄ tū
nō eū p̄edit seq̄ loca cōia aliq; dat̄ qd̄ tū
alteri nō dat̄ īplet̄ mādatū regule: ut si
q̄s p̄t̄ īfirmītatē v̄l abhōmīatiōē natē.

nō p̄t̄ v̄t̄ aliq; abo cōi. op̄ ē ei ut sibi de a-
lio p̄uideat. **I**n quo ut dicit **Hugo** serua-
d̄ est modus: q̄tin̄ sic nutritur corp̄
ut seruiat. et it̄m sic rep̄mat̄ ut nō sup̄-
biat: sic seruet̄ n̄cītas natē. ut abscidat̄
sup̄fluitas cōcupie. **S**icut at̄ a p̄te illi
cui fit distribuciō. cauēda ē sup̄fluitas. sic
a p̄te illi q̄ distribuit nimīa tenacitas.

Conformare eī se debet d̄n̄o ī m̄sterio
sc̄d̄: **L**icit at̄ d̄n̄s sc̄d̄s p̄miserit variis mo-
ri m̄ris: tū nō legit̄ q̄ p̄miserit aliquos
fame et iedia iterice. **D**ū legim̄ q̄ heliā
fugietē et ī torētē carith abscōditū pauit̄

d̄n̄s. p̄ coruos mittēs n̄cīria: **3 Reg. xvij.**
Et danieli ī lacu leonū elurietī milit̄ do?
p̄rādū p̄ āgelū tūfferētē abbaac̄ de iuda
ī babilonē. **daniel. xiiij.** **E**t paulo p̄mo

Heremite, ut i vita sua scripsit iheronimo
m9. cotidie panem milit. Ideo dicit i gloza
ad hebreos cui lup illud non te delecta nec
reliqua. sed qui deum uaria: deliquit q
fame periret. Nec solum tribuit dominus laus
necesse: sed etiam habunde. Quoniam ei dominus pavit
turba sequente se, ita habunde tribuit pa
nem q lup habundabat milite reliquit et tunc
dedit de pitancia, q habuerat de pilab q
tunc volebat: Iohis vi. Quoniam vero vinum fe
cit i nuptiis: non fecit qletum q sed opti
mum. Io. 3. Quoniam misit helie victum p cor
uos: non solum panem. Sed etiam lil et carnes
misit bis i die. 3 Re. xvii. Quoniam etiam pavit
populum i deserto dedit eis panem habente omne
delicta metu: Sapie x. Non est ergo probabile.
q tanta acta vita velit de seos suos ducere
qui ministrat eis saltu necesse habunde sed
q opus fuerit, licet non ad voluptate: et
id valde cauenda est tenacitas i distribucioe.
Impedit ei primo de laude Boni est viri ex
hoc q i necesse habundat: apli deum laudat.
ps Edet paupes et satabunt: et lauda
but diuin. **I**nduat autem sado murm et pe
catu auaricie q piam pccatis et more

affluam status sui: qd vt dicitur ca. 4. p. iopia
 multi deliquit. Tercio penuria necessario
 riu iducit iopia et infirmitate ex hoc qd red
 dunt ad opa actiue vite iuuiles: qd vt dicitur Sa
 pie: qd infirmu e utile iuuit. Hoc aut
 mandatu confirmat aucte dices Sic ei le
 gitis i actib; aploz qd erat illis oia coia:
 et distribuabat vnicuiq; sicut cuiq; opo
 erat. Hec vba no snt ita pale i actib;: s;
extrahut. ex 2. et 3. ca. Et no qd hic tagut
 duo i quib; tres carnales a spualib; diffe
 runt. Tres ei carles pmo qd coe e diuidit:
 scd eglitate i diuisione no neitate vl in
 digentia respiciut. S; tres spuales qd diu
 lu e i coi ponut. et ido dcm e. erat illis
 oia coia: 2. no scdm eglitate s; scdm in
 digentia distribuut. Vu dicitur Et distribu
bat vnicuiq; sic cuiq; opo erat. Videt
 qd hoc mandatu no possit obseruari a reli
 gione paupe. vbi nichil e qd distribuatur:
 precipue cu itrates no vedat oia et affe
 rat pcia. sic i punitia ecclia fiebat. Ru
do qd it eos iuuit qd distribuatur: lic; rel
pectiue modicu. Religio ei paup itre di
 uites fideles constituit: ex quoz elemosinis

habet qd distribuat. Sic ei in na vis ge-
nerativa et si in quolibet hoie p se sicutata
cohaberi possit ab actu, tamen ppter in-
clinacione nate nunq lic cessabit, qm in
aliqb p rumpet lic i actu q suffiaet ad
sustencione quis huani: eode mo q diu
durat fidei deuotio i hoibz, quis q libet
se possit cohibe ab elemosinis ex aliqua
disposicione pccati, tu q diu durat i fide li-
b' deuotio fidei, lic inclinabunt hoies per
gras ad sustentatoes paupm religiosoz, si-
cut inclinat p natura ad perpetuacione plo-
ru. **D**u rationabilit' i spe fundata sup fi-
deliu deuotioe i statutu fut hui' modi reli-
gioses paupm. **¶** Querit de hoc q dicitur dis-
tribuat unicuiq et videt' ei ex hoc q
null' eges erat: et ita dicitur act' e'. **I**tem sol-
uit hugo dicens q null' eges erat sedm ai-
mū lic egeret sedm corp'. **D**u dicit q i
pmitiua ecclia tanta erat gre spual' ha-
būdacia, ut nō solū steti eccl'ia, s' hoc ip-
sū q nichil habebat pro sumis diuicijs
reputaret: sedm q dicit ap'ls ad chor.
vi. **Q**uali nichil habētes, et oia posside-
tes. **¶** **Q**uibus vob' alia ponit solucioes,

scdm iohane belety dices: qd bts stepha
 no lapidatus fuit i ipo ano ascensionis dñi
 i die qua celebrat inuencio corporis ei⁹ et
 a festo pethetostes vlt⁹ ad tēp⁹ illud ha
 buit ecclia qualescuq; pacē i iudea: et
 i illa pace nullā idigēciā habuerūt.
Tot ei erat p̄cia eoz que v̄debāt et sic
 v̄bat coia: qd plene sufficiebat eis. Vñ dī
act 4. **S**ed quisq; egēs erat iter illos.
Et quot ei possessores agrorū aut domo
 rū erat. v̄detes affēbat p̄cia eoz qd v̄de
 bāt: et ponebat an pedes aploz. **D**iuide
 bāt at singlis: prout cuiq; op⁹ erat. **S**
 p̄ qd i cepit p̄secutio a morte bti stephan.
 discipuli sūt discipuli. et habuerūt multas i
 digēcias: ut ex multis scripturē loas patz
S nūq; plato min⁹ idigēt licz plo da
 re causa honorādi: vl illi qd fuit diues
 et nobilis i sclo. vl qd multa stulit coita
 ti. **C**otra hoc ei videt eē glosa act 4 sup
 illud **D**iuidebāt illa oibz: put cuiq; o
 pus erat. **D**icit ei sic **N**ō scdm honorē:
 sed scdm idigēciā. **I**te nō scdm p̄sonas et
 muneā: qd scdm idigēcias. **A**d hoc di
 cēdu ē: qd sic duplex ē sup̄ illū scz resp̄cū

nature et resp̄cū natē. sic duplex idi-
gemus: resp̄cū natē et resp̄cū persone.
Vnde ē aliqd̄ quo idiget p̄sona: nō natu-
ra. Potest igit. int̄ viuētes ī cōi eē aliq̄
p̄sona: cui p̄t̄ aliqm̄ p̄sonalē circūstāciā
plus ē aliquādo deferēdū. cū moderamine
tū: quīs nā nō idigeat. Dū plato vl' aliq̄
q̄ nobilis fuit ī s̄c̄lo vl' q̄ multa stulit mo-
nasterio. pl' it̄dū p̄t̄ dari: qm̄ sit cū moda-
mie. s̄c̄o: idigēciā nō natē. s̄ p̄sone. Si at̄
fieret sine moderamine dubito: iā nō fieret
s̄c̄o: idigēciā p̄sone neq̄ natē. et tūc dicit̄
fieri ratioē honous vl' munerū. vl' p̄sone
acceptōe: et hoc nō licet. Dū p̄sonaz ac-
ceptio nō sp̄t̄ qm̄ dat̄ huic magis p̄t̄ aliqm̄
circūstāciā p̄sonalē: s̄ qm̄ dat̄ ex p̄uato af-
f̄c̄tū pl' p̄sone q̄ circūstāciā p̄sonalis requit̄
vl' sine oī tali circūstāciā s̄c̄data. **si egu-**
Ruelū q̄ aliqd̄ habebat ī s̄c̄lo: qm̄ **la-**
igressi sūt mōst̄riū. libet̄ velit̄ il-
lud eē cōi. **Expoli.** Exdulo īpedimēto
vinitatis et s̄cordie qd̄ orit̄ ex possessione
rerū: hic excludit̄ īpedimētū qd̄ oriri poss̄t̄
ex s̄diciōibz p̄sonarū. Veniēciū eī ad mōl-
t̄riū aliq̄ sūt diuites et nobiles: aliq̄ v̄s

paupes et ignobiles. **D**ū tria facit q̄a p̄mo
 excludit vnū vicū qd̄ oriri posse ex d̄icio
 rib⁹ p̄sonaz nobiliū et diuitū. **S**cdo d̄ctū
 nat̄ q̄d̄a circa d̄iagēs paup̄ū et ignobiliū
 ibi q̄ v̄es nō habebat. **3**o excludit aliud vicū
 ū ex p̄te ignobiliū. ibi ruel⁹ etiā illi. **P**rmo
 q̄ i diuitib⁹ trāscūtib⁹ ad mōstū excludit
 vicū q̄ sua nolūt eē coia. **Q**d̄ stigit tri
 pliāt. **U**omō q̄ detētī amore carnali ma
 lūt ea largiri carib⁹ amicis nō indigētib⁹
 q̄ fr̄ib⁹ sp̄ualib⁹. quib⁹ p̄iqs̄ debeāt p̄uidē
 licet docet augustin⁹ s̄moē sc̄dō de vita deicoꝝ.
 et habet ru⁹. q. 2. ca. **S**i q̄s̄ ualci. **E**t̄ at
 hūc calū meli⁹ ē ea coia face. **L**icut hic d̄r.
Uomō q̄ i gressū mōstū diffidētis de cōi
 p̄uioē aliquū sibi retineri p̄tē p̄curāt v̄l eia
 ā totū qd̄ offert. **S**icut senator qd̄a noīe sicilecio
 ut i vitul p̄m̄ legit. **A**u b̄s basili⁹ fert̄ dix
 ille. **S**enator eē delicti. et mōchū te nō fecit
Tercio q̄ i gressū mōstū. et bona sua
 cōitati offert. et nichil sibi retinet. **T**ū qd̄a
 n̄citate hoc faciūt. et nō cū bō volūtate.
Cōtra q̄s̄ d̄r. libet̄ velit illd̄ eē cōe **S**up̄ q̄ d̄r.
 at hugo **B**ū additū ē libet̄. q̄ hilare d̄r.
 torē diligit de. **E**t aduūgit. libet̄er debem⁹

trina die: ut possim celestia cōpare Reg
nū eī celoz: tū valet q̄ntū habes. Nichil
vili cū emit: nichil cariū cū possidetur.
Duo eī sūt q̄ reliq̄ optet p̄t̄ dīn facultatē
leḡ et volūtate habēdi. Non eī sufficit ex
tiorē reliquē. Nam: nisi itiorē abiciamus
scupiam. 1° p̄mū dī luce e. Cū nō re
nūciavit om̄ibz q̄ possidet: nō p̄t̄ nīs eē
discipulus. 1° sc̄z dī Mat 26. Cū vult
p̄ me v̄rē abneget semē ipm̄. **Regu**

Qui v̄s nō habebāt: nō ea q̄rāt. **1°**
i mōstio. q̄ nec foris habē potuerūt.

Expoli. Excluda volūtate nō cōcādi
q̄ eī viciū sequēs iudicōz diuitū et nobiliū.
hic excludit vicia iudicōz paupm̄.
q̄rū vniū eī volūtas habēdi improba: 2° est
ocasio nata supbia. Dū p̄mo phily p̄mū.
2° sc̄m̄ ibi. Nō tū ideo. Cū tū ad p̄mū du
o facit: q̄ p̄mo i hys q̄ ex paup̄tate vene
rūt volūtate habēdi improba excludit. 2°
formā q̄ cōueniēdū eī eis subdit ibi. Cū tū
coz. Cū tū ad p̄mū notādū: q̄ sc̄z tripli
cē expolitionē triplex viciū excludit. Duo
eī mō sic expōit. Qui at nō habebāt leḡ
aliquā diuitiaz habūdaciā: nō ea q̄rāt

27

i mōstris. q̄ nec foris habē potuerūt. Sed
diuicias habūdācia: qm̄ comitat appeti
tū delicias et abicio honoris. Primo q̄ nō
debet q̄re diuicias: sic illi q̄s redarguens
ihonim⁹ scribit ad helyodorū ep̄m dices. Di
cares te mōchi q̄ fuerēt sc̄lares. Secūdo nec de
licias q̄ diuites comitat: sic illi ex quorū
plena loquēs ihedim⁹ dicit. Natus i paup̄e
domo. i tugurio rusticano. q̄ vix milio et
cubario pane vētrē rugiētē satiare poterā.
nē simula et mel fastidio. Tercio nec hōres.
q̄ silit diuites sc̄di comitat: sic illi de q̄bz
dicit huard⁹ sup null⁹ ē gabriel. i expoli
ciōe vbi illis Ecce a galla dñi. Meritis q̄ iqt
i domo dei nō patiūt habē sc̄ptū. q̄ i sua
nō nisi sc̄ptabiles eē potuerūt: ibiq̄ volūt
hōrābiles vidēi. vbi hōres ab oibz sc̄ptū
tur. Sic ergo vnomo expōit de supfluitate
et habūdācia: et phibet i proba volūtas
habēdi supflua. Secūdo modo expōit de nā
rys: et phibet intēcio pūla. sic Nō ea q̄rāt
id ē p̄ncipaliter q̄rāt nāria vite p̄ntis. Et
hoc ē strā illos q̄ ad hoc p̄ncipalit̄ itrat
et i eo stāt. vt vite nāria habeat: siles ill⁹
q̄ sc̄q̄bat dñm. n̄ p̄t vtutes q̄s faciebat.

Et pro panes de quibus eos faciebant, sic habet
io. vi. nec multum distantes illis, de quibus dicit
apostolus ad philipp. 2. **Quia** deus uerus est **Quis**
uero non fecerit suum uentrem deum: qui omne seruicium
quod alij faciunt deo uero, ipsi faciunt pro uen-
tre suum. Ita uidetur et in religione nostra.
Monstruosus est enim est homo: cuius sic caput ipso
teatium est, ut habet faciem et retro **Ca-**
les sunt illi, qui auerli ab ecclesiis leges, et re-
uis ad ea que retro sunt leges typhalia inuerli
sunt: de quibus dicit illud **ihemie vii.** **Sci-**
sunt retrorsum, et non ante **Tercio** modo expo-
nitur sic **Quis** querat, id est non querulose petant,
querendo et murmurando: quod non nunquam faciunt
plures qui uiliores fuerunt in seculo, quam qui honorabiliores
Ceterum huiusmodi loquens abbas pastor, ut in
uitalium legit dicit. **Querulose** est, mo-
dus non est **Quis** est omnibus renunciauit: qui
pro defectu paucorum rerum innumerat. **Quis**
carnem suam mortificare intendit: qui quos
defectum uiciorum sustinere non potest. **Quis** pro
a uoluntate reliquit: cuius alterius gubernatio
non sufficit. **Merito** ergo huiusmodi peccatis
inducit huiusmodi qui ex paupertate uenerunt et
necessarios peticio querulosa. **Regula**

Sed tū eorū īfirmītatī qđ opus ē tri-
 buat. etia si paupertas eorū qñ fo-
 ris erat nec īna nccaria poterat īuēire.

Expoli. Indicta hys q ex paupertate ve-
 nerūt querulosa petitione. Cōūgit ma-
 nifestū de ppetēti pūilioe. Na cū paupes
 scđi nichil ī mōstio p̄cipiūt qđ, ne ex hoc
 credent nō debē eis nccia mūstrari. hoc ex-
 cludit dices. S; tū eorū īfirmītatī īfirmi-
 tati id ē qñus paupes fuerūt. nō p̄t hoc
 negligat s; cōueiat eis. vl̄ lic; sic mur-
 murēt. n̄ ē tū omittēdū qñ eis p̄uideat
 ī nccis. nō vt latitfaciat cupiditati.
 s; ut cōueiat īfirmītatī scđ; eorū īdige-
 nā. Et hoc ē qđ dicit qđ opus ē. Nec debet
 huic ob eē p̄cedēs paupertas. etia si tāta
 fuerit q nccia nō habuit. Et hoc ē qđ cōdit
 etia si paupertas eorū qñ foris erat. id est
 ex mōstēriū ī scđo. Nec ipsa nccia poterat
 īuēire. Et nō cōtrahē illi q pauper erat
 ī scđo nccia. et qñ p̄uideat hys q diuites
 erat ī religioe. v̄iaolū ē. P̄rio nō fit qz
 sine plonaz acceptioe. **On Jacobi i.** Si
 ītroierit ī zūetu v̄io vir aureū ānūlū
 habēs ī veste cādida. ītroieit et paup in

lordinio habitu, et itē datus i eū q̄ idutōe
veste p̄dara, et dixeris a tu sede hic bene,
paup̄i at̄ dicatis, tusta illic aut̄ sede cō
scabello pedū meorū. nōne iudicatis ap̄d
vosmetip̄os, et fcī estis iudices cogita
cionū iūgrū. **S**cd̄ q̄ nō ē sine iūsta
dispēlacōe. **B**ona eī ecclie sūt bona pau
pum. **I**te q̄ religios̄ q̄ fuit paup̄ i sc̄lo.
si adhuc eī et paup̄ i sc̄lo, debet eē p̄cip̄
bonoz ecclie i sua n̄itate. **C**ūta ergo i
iūstia est, si n̄c de paup̄tate n̄cia trālit
ad volūtariā, de sc̄lari statu ad religionē.
si ei cōtrahit̄ qd̄ ātra debebat. **T**ercio q̄
nō sit absq̄ sc̄lari et mūdana affāōe. **N**ū
d̄ a diuitē colit, et paup̄em abiāt. **C**ōtra
fides xpī docet, ut dicit̄ glosa **J**acobi. **M**a
gis at̄ tenēda ē doctrina fidei, q̄ similitudo sc̄li.
Precipit eī ap̄ls ad **R**ōnos xij. Nolite s̄for
mari huic seculo. **R**egula **augustī.**

Non tū idō se putet eē felices, q̄ iue
nerūt victū et tegumētū, q̄ le fois
iueire nō potant. **E**poli. **P**olito māda
to excludētē volūtate habēdi i probā, hic
excludit̄ occasionatā sup̄biā. **E**t circa hoc
facit̄. **P**rius eī qd̄ malū ē excludit, 2° qd̄

bonū est iponit. ibi Si cunctū cor habe
at: 2. utriusq; causa reddit ibi. Ne iā
 pīant; Malū qd phibet ē tollētia; que
 itōū solet oriri ex duob;: Cō ex rerū afflu
 ētia; p̄t qd dicit ap̄ls ad th̄ōtheū; olū
 Quittib; hui; sc̄li p̄ape nō altū sapē; et
 istā phibet p̄mo. Itē orit̄ intōū ex loca
 tate generosa; vñ dē ec̄c̄i xxii. Mod; sup̄bie
 sup̄ se tollit q̄ honestori se cōicat; et hanc
 excellētia; phib; sc̄dō cū dicit Rec erigāt cer
 uicē. Circa p̄mū notādū q̄ lig; oib; seruis
 dē sit timēta p̄pitas. tū q̄ pluēs p̄eunt
 p̄p̄is q̄ adulis; qd significatū ē in ps̄;
 vbi dē Cadet a late tuo mille Cō sinistra
 quo significat̄ adulitas mille; et decem
 milia a dextris tuis. In dext̄o at̄ signifi
 cat̄ p̄pitas. tū q̄ dicit glosa iacobi p̄;
 mali nichil habet i celo. sc̄ā nichil i mū
 do. et idē q̄ mūdi adulitatis; agitatur
 ap̄iores fut̄. Cū b̄ndictio xp̄i figurata ē
 i b̄ndicōe q̄ iacob b̄ndixit filios ioseph;
 cācellādo manū. ponēdo dextera sup̄ illū
 q̄ fuit a sinistris. et sinistra sup̄ illū q̄
 fuit a dextris. sic xp̄s i die nouissimo sup̄
 illū q̄ i sinistra adulitatu fuit. ponet

1 ex

hi

dextera felicitas etne. et sup illū que in
uenit i dexta pspitatu ponet sinistra in
felicitatis petue sic tū ē de diuite et la
zaro. Lucē xvi. p̄cipue tū illis q̄ ex paup
tate ad mostium uenerūt. p̄spitas ē ti
mēda. P̄no q̄ tales pl̄o excedūt: sic cre
uantes de iedia carceris Cont qd̄ dicit Sal
lomo pub. xxi. Vel iucisti: comedē qd̄
lufficit. Sed q̄ pl̄o adherēt deliciis. et
fugiūt stulticia: sicut lesi diligētia ca
uēt lesua. Vñ iheremias rogauit sedechi
ā dices. Ne reducas me i domū ionathe
ne moriar ibi: ihermie xxxvii. Tercio
q̄ pl̄o gloriat̄ ianit: sicut illi q̄ dixerūt
zacharie xi Būdēs deus: diuites tū sum.
Quarto q̄ pl̄o sopit̄ i eis ratio facili
ei aq̄ absorbet hoies q̄ nō i aq̄ nutritus
ē: q̄ pisce q̄ cōtinue fuit ibi. Et idō p̄spi
tas i talibz̄ iducat obliuionē. Exēplum
habem⁹ genel xl. Succedētibz̄ p̄spis p̄
terna oblit̄ ē iterptis sui. Quinto q̄ ha
būdācia et p̄spitas solz̄ rebellioz̄ iducere
Deuto xxxii. Inuenit eū i tra horrois Et
post Colstituit eū sup excellā tra: ut co
medēt fructus agroꝝ Et seq̄t̄. Inuallata

est dilans: et recalcitrauit. Na igit i illis
paulosa e pspitas: mto extollencia de pl
peris interdicit augusti dicit. No tu ideo
re felicitas e circa fine. Dult q. augusti
q no e hys fruendu taq fine: s e eis utedu
ad aliu fine: q e seruire do et eis laudibz

N vacare. Regula augusti.

Et erigat ceruic: qz lociat eis ad
quos foris accede no audebant. Expolitio.

Interdicit augusti extollencia q orit ex teru
hudaacia: hic interdicit extollencia q orit ex
societate honorifica ditēs. Et erigat cerui

ce Sed hugone. erectio ceruicis est signu
supbie: et ideo no erigat ceruic id e no sup
biant. qz lociat eis. s q fuerit oli diuites
et plone honorabiles: ad quos foris. s q
du erat i celo. accede no audebat.

Nota
du q paupes sanctate hozabilu psona
ru uti debet ad triplex bonu. Prmo ut
sit deo grati attedo a quita vilitate ad
hozabilu homi societate eos sublimauit:
dicetes illd psal. Qs sicut dñs deo nr. re

Sulatas a tra iope et de stercoe erigens
paupem ut collocet eu cu pncibz. Sed
debent moueri ad amare religionis sue.

api

q̄ stulit eis honore que nō stulit mū-
dus Tercio debet ex hoc eleuari ī spem fu-
ture societatis Si ei ī statu futē grē ad
societate hōrabilē ascēdūt: multo magis
hoc faciet ī statu futē glē Quā miseri
at sūt q̄ amisso hoc bono triplici. abu-
tūt societate bonorū ad supbia. ut vnde
surge deberet āpli⁹ ī dei amore. iū habū-
dāci⁹ odiū dei extra se puocat: qd̄ q̄ detel-
tabile sit viciū docet ieronim⁹. q̄ dixisse
ī vita sua legit. Nichil a puericia ita
vitare conat⁹ sū: ut anim timētē et erect-
tā cervicē. extra se dei odia puocātem.

Sed surliū cor habeant. *Regula.*
et terrena nō vana grāt. *Expo.*
Politis mādatīs ad destruedū elagōis
malū: hic ponit mādatū ad id qd̄
bonū ē in forma triū dīcōs. Sz surliū
cor: habeat Quali dīcēt Non circa
corpis uctia. itēciōz deligāt. sz potius
supna appetāt: nec terrena glāz que
vana ē grāt: sz impleāt illū ad coll. 2.
Que surliū sūt capite nō que sup frē.
Notādū q̄ illi surliū habēt cor ī rerū
affluēcia pmo qz surliū grās agunt.

21
Secūm illū ad col. 2. i oib; grās agite: Sed
cū supna habetur i deliderio. Sed illū ad
col. 2. q̄ surclū sūt q̄rite ubi xps ē in dextera
dei sedes: t̄cio cū de pietate p̄is celestis.
et ei; magnitudie supna recogitat: q̄
to cū ulq̄ rerū om̄ ad supna dirigit. p̄.
ad cor. 2. Oīa i glām dei fante: quito cū
surclū tāto b̄nfactori nos obligatos recog
noscam; dicēdo illū ps. Qd̄ retribuā dno
p̄ oib; q̄ retribuit michi. Tertio cū ad a
more illū exatam. Deo sū p̄o habēs
cor ē. q̄ affcū i t̄renis defigit: q̄bz caput
sicut pilas. Qd̄ ne stigat. p̄capit ps̄ dicēs

Quicquid si affluat: nolite cor apponere.
Nota eia q̄ t̄ena multiplicat̄ dicūt. va
na. p̄: q̄ nō p̄tāt fulamētū i iudētū. p̄
t̄ qd̄ sub figura egypti op̄at̄ vacuo ha
rūdines: p̄taie xxxvi. Sed: q̄ nō dat sat̄
tatē cupienti. Dū de auaris dī. sapie p̄no
uām suā sat̄abūt: et vētres eoz nō im
plebūt. Tertio: q̄ nō dat pleitudinē cō
tinētū. Dū diuites q̄ oīa bona possidēt.
dicūt dimitti ianes: luce p̄. Tertio q̄
nō afferūt fr̄an laborat̄: q̄ c̄ti. p̄ dī.
Qd̄ h; āplis hō de uniuerso labore suo. q̄

110

laborat sub sole. Et propter vanitatem Quia
dicit Nichil. Quinto: quod ato tunc
dicit vanum esse. ps. Homo vanitati lilis frons
est: dies eius sicut umbra preterunt. Sic
et trena omnia. sapie v. Transierunt omnia
tamquam umbra. Sexto vanum dicitur quod preterit
aliqui cui non videtur existetia: sed in
quodam modo ydola vanitates dicuntur. R. xvi.
Ut irritaret dominus israel in vanitatibus suis.
Talia autem sunt trena: quoniam multa bona preter-
dunt: sed metiendo fallunt. Unde amatoribus
terrenorum dicitur in ps. De quod diligitis vani-
tatem: et queritis medicinam. Septimo quod non
habet solitatem qua teneat vanum dicitur: ut fa-
talimata et somnia. Eccl. v. Ubi multa
somnia: ibi plerumque vanitates. Sed huius
modi sunt trena diuitiarum: quoniam possessio
visio dormietis propter. Unde ps. Dormi-
erunt somnum suum: et nichil inuenerunt
omnes vii diuitiarum in manibus suis.
Ne capiatur esse molestia Regula.
diuitibus utilia non pauperibus: si
diuites illic humiliantur: et pauperes illic
inflantur. Expoli. Politis mandates de
extollentia vitanda. hic subiungit eorum causam.

et est ne paupes pdat utilitate scz qm al
 sequit diuites p igressu religionis **Dū**
 dicit Ne capiāt rē **Sū**t igit tres utilita
 tes quas allequūt cōit hoēs p religionis
 igressu **Dua** est. qz i illa meli⁹ libi ca
 uet a pccis: qz vix i statu scdari cauere
 poterat **Alia** ē: qz ibi de pccis omittis
 ia purgatur **Tercia** ē: qz plg ibid me
 retes. maius i futō leticie pmiū alle
 quūtur **¶** **Hec** tria dicit eccl̄ p^o **Religi**
 olitas custodiet scz a pccis omittēdis
 qd ē pmiū: et iustificabit scz a cōmissis.
 ecce scdm: iocūditatē et gaudiū dabit
 scz i futō. ecce triū **S**upbia aufert ista
Supbia ē causa alioz pccoz. Eccl̄ dicit.
Iniciū oīs pccī supbia: qz tenuerit eā ad
 implebit maledictis: id ē viciis. Glosa.
De supbia nascūt hereses scismata de
 tractioēs iuidia vbolitas iactācia et
 hui⁹ moī. **Scdō** expedit iustificacionē
 pccoz. et eoz veniā: qz ut dī iacobi v^o
Deus supbis resistit: hūilibz at dat
 gram **Tercio** tollit merito: qz ut dī ibra.
Supbia bonis opibz illidiat ut peant:
 et p csequēs ipedit pmiū **Sic** ergo sup

bis reddit mōstrū iūtile: qz p̄ supbia
p̄cipue utilitates mōstru auferuntur.
Quāq̄ at̄ supbia i oībz ē detestabilis.
p̄cipue tū i paupibz. **Et** cū de illis odi
bilibz sp̄ebus quas enuat sapiēs eccl̄
xxv. p̄ma et p̄cipua. **Dū** dicit ibi Tres
sp̄es odium aīa mea: videlz paupem
cupbū zc. **Huius** modi at̄ triplex ē ratio
Pr̄ia qz sicut cōmēdabilior est hūitas
in plona excellenti: sic supbia detesta
bilior i plona vili et abiecta. **Et** idō d̄
eccl̄ xi. **Quid** supbis terra et cinis? **Quā**
dicat. **Nō** decet tāta vilitatē. **Sz** pau
pes viles et abiecte plone sūt. **Sc̄da**
qz supbia diuitū magna h̄z occasione:
eo qz supbia ē q̄da effectus cōsequēs ad di
uitias: p̄t̄ qd̄ eas denotat. **p̄ibi. viii.**
opes supbe. **Supbia** at̄ i paup̄e nō h̄z oc
casionem qz caret diuitiis. **Sicut** ei gra
uis ē p̄cām nō occasionatū q̄ occasiona
tū: sic supbia paup̄ū grauior q̄ diui
tū. **Tercia** ratio ē: qz p̄cām paratū
est grauius q̄ nō procuratū. **Sz** supbia
diuitū nō est procurata: qz nō optet q̄
faciat sibi magnā vim ad supbiendū.

eo q̄ ml̄tū h̄ vū extollat. **S**upbia
 paupm̄ ē parata: igr̄es se. **D**ū pau
 pes supbi siles sūt bufoni: q̄ vidus bo
 uē crallū inflavit se. ut equiparet
 se ei: et ruptus ē q̄ vī fecit sibi: cum nō
 haberet aliq̄ vū silis eēt boui. **S**ic pau
 pes cū nichil habeāt vū supbiāt: q̄dā
 mō vūm faciūt sibi: sicut bufo se inflās.
Et idō iudicat augustinus paupibus
 venietibz ad mōsteriū supbiā: ne per
 eā mōsteriū vtilitatē pdat. **N**otādū
 eā q̄ res est vtilitata diuites supbiē:
 res vero iutilitata supbia i paupē. et hu
 militas i diuite. **E**t idō signatē dicit
 augustinus ne icipiat mōsteria: q̄ si sit res
 noua et i sūeta. **M**agna certe abulio
 est et eā mōsteriosa. ut ubi diuites hui
 liatur. paupes illi i sūetur: vbi diuites
 q̄rūt penuriā. paupes q̄rūt habūdāiā.
 vbi delicati mortificāt. rustici delicia
 as q̄rūt: vbi horati eligūt abici et absco
 di ut vita eoz abscondita sit cū xp̄o. abier
 ti et icogniti q̄rūt hōrari. **D**ū de talibus
Bernardus sup missa est. **C**ui ātra i suo op
 pido vl' vico vix cogniti fuerūt: mō cū eun

tes puñcias et curias frequētes. regū no-
ticias et pñcipū fañliaritates allecati sūt.
Quale autē est q̄lo q̄a paupib; ī tali loco
a talia q̄rāt. ī quo diuitib; cōtraria affect

Rurlo etiā **S**tantur. **Regula**
Nulli q̄ aliqd eē videbātur ī celo nō
habeat fastidios frēs suos: q̄ ad illā scām
societate ex paupitate venerūt **Expoli**
Excluso sup vno vicio. qd cōcōitat dicit
oēs diuitū et alijs vicijs dicitatib; cō-
dicioēs paupm: hic excludit viciū cō-
cōitās dicioēs diuitū ī respā ad pau-
pes. P̄mo excludit viciū qd orit ex
cōpaciōe plonaz: scdō aliud qd orit
ex distributiōe rerū. ibi ner extollā-
tur. Circa p̄mū duo sūt. q̄ p̄mo pro-
hibet qd malū ē. 2° iponit qd bonū est.
ibi **Magis at** Solet ei diuites idignai
de societate paupm: et fastidire cōiū
cōtuberniū. hoc autē ne fiat ī mō sterio
iterdiat augulū dices **Rurlo etiā illi**
q̄ aliqd eē videbāt ī celo: scd diuites et hō
rati. **S** Et ē notādū q̄ aliq; scd; p̄riam
significatiōe ī modicitate sonat: tñ scd;
illū colorē rethoriciū q̄ liptote siue diuiti

nuncio grauis dicitur quod pua solet dici et magna deliquit aliqui in magnitudine sonat. Per quod modum uero est hoc uocabulo apud gal. 2. dicitur Secundu autem his qui uidebantur aliqui esse id est qui reputabantur magni. Item et quod modicum est quod si nichil esse uidetur secundum quod dicitur eccl. xi. modicum tantum nichil iniqui re. id est de eo quod modicum est et quod nichil sed magna solet dici aliqui Sic lup. Et aliqui habebant in seculo. id est qui habundabant: et hic. qui aliqui uidebant. id est qui erant bene reputati in diuitiis et honore. Tu habebat in expolicoe accipit aliqui sed quod in modicitate sonat. Unde dicitur. Ex hoc dicitur quod in oculis sanctorum bona terrena sunt modicum quod: et etiam ipsi habentes ea sunt modicum quod. Cuius res est: quod modicum sunt omnia terrena in oculis dei sublimis. et de excelso prospicientes Sapientia xi. Quali momitu et quod gutta uoris ante lucam: sic ante te est orbis terrarum. Sancti autem celis cum ipso ducuntur secundum apostolum ad philipp. 2. et ideo ipsis ideo in uentibus opera omnia pua uidetur. Accipit etiam hic uidetur non prei uise existencia: sed pro sola apparencia. Unde et hoc ipsum quod esse uidet: non tamen sunt quod uidetur. Quoniam uelut xi.

Ecce gētes q̄i nulla litule. et q̄i momē
tū statere reputate sūt. Et p̄ pauca Oēs
gētes q̄i nō sūt. sic sūt corā eo: et q̄i nūc
hilū et iane reputate sūt ei. Ecce q̄i mo
dici q̄i oēs gētes int̄ q̄s multi magnates
sūt exsūt in odis dei et p̄phē: q̄ d̄parat
eas grutte litule et momento statere et
q̄i nō ent̄ nichilo et iani. Et idō delig
nat̄ dicit augustinus. Nāc aliq̄ videbā
tur eē i s̄do. cū tū nichil eent̄ i s̄p̄ai
dei. nō habeāt falsū d̄io fr̄es suos. Hoc
ei dissuadet rō. Pr̄o q̄ nullus fr̄ eē d̄tep
nēd̄. Qui ei d̄tep̄nūt redarguūt p̄
p̄ham maladi: ubi d̄r. Quali respiciat
unū q̄sq̄ fr̄em suū. Quali dicit. Fac
hoc nō debēt. Cū at̄ fr̄es dicāt multi
plicat̄. natūā ut oēs hoīes. fide ut oēs
xp̄iani. religiois d̄formitate ut religi
oli: nullo mō d̄tep̄nēd̄ eē fr̄. i quo oēs il
te tres cōcurrūt. S̄do: q̄ i societate oēs
debēt eē unū in xp̄o. Dū ad gal. 2. Nō
eē iud̄. neq̄ grecus: nō est serus neq̄ liber:
nō eē masculus neq̄ feia: oēs eī unū estis
i xp̄o. Tercio: q̄ d̄ns ihs i suā societate
paupes elegit. Iacobi 2. Nōne id̄ paupes

in hoc mundo elegit. Nō ergo habeat fasti-
dio frēs suos; qui ad illā societate rē. Re:

Magis at studeat nō de parētū gula.
diuitū dignitate. Et de paupm frēm

societate glari. Expo: Prohibito qd ma-
lū est. anectit qd bonū ē: scz glari de socie-
tate paupm frēm et nō de dignitate et no-
bilitate parētū.

Circa p̄mū istoꝝ notā
dū. qd oīs glacio culpabilis est et periculosa:

excepta illa q̄ ad deū ordinat. Dū dicit ihe-
mie ix. Nō glēt diues i diuicijs suis neq̄

fortis i fortitudine sua. neq̄ sapiēs i sapia-
sua. S; q̄ gloriat̄ i hoc glēt. care et noſte

me. Nulla ḡ glā licita ē: nili i deū referat.
Et id dicit ap̄ls ad gal vltio Michi ab-

lit glari: nili i cruce dñi nr̄i ihu xp̄i. Et
i adūlis et difficilib; nō de facili glām.

Id q̄ i talib; glant̄: virtuosē glantur.
Talis ē habita de tribulacōib; glā. Dū

ap̄ls ad rōs v. glām i tribulacōibus
paupm societas difficil̄ ē diuitib;:

et itro virtuosū ē de ea glari p̄t deum.
Difficultate at̄ hui; glorie notat au-

gusta i hoc qd dicit studeat Et dicit ma-
gis at̄ studeat. q̄ dicit Pro sufficiat qd nō

stēpnāt frēs suos. Et etiā debēt magis
facere: s; glari de eorū societate et ad hoc
studē. **Quātū** ad eorū adū tendū q nō
ē glāndū de nobilitate parētū: q nō ē
glōiādū de alieno. **S;** nobilitas parētū
aliena ē a nob. **Qu** legit. vlixes dixisse
st ayacē. **Nā** genū et pauos. et q nō fe
cūq ipi vix ea nrā voco. Et idō ne de
nobilitate glēm. exēplū habemq pūo
a xpo: q nō se filiū dei. s; pōcā filiū hoīs
noīauit. tū a pte nobiliori. **Sed** a scs
pūarchis: qui cū nobilissī eēt: tū in
pūcia phāonis pastoēs se eē fatebātur.
genel xlvij. **Tercio** a moyse: q cū crede po
tūisset. tū negauit se filiū eē phāonis.
Ad hebreos xi. **Sais** etiā alexius rōnorū
nobilissimū. ut sua latēt nobilitas: in
plona paupis seruoꝝ suoꝝ ē elemosinis
cūstētat. **Sic** bta agatha cū illustreis eēt
plapie: tū q ā illa xpi fuit seruile se p
lonā ondit. **Nō** q dect seruos dei q ele
gerūt abiecti eēt i domo dei: de parētū di
Et uitū dignitate glari. **Regu**
Extollāt si cor vite aliq de suis la
facultatib; stulerūt: nec de suis diuicijs

magis supbiat qz eas i molterio paut.
 q si eis i sclo fueret. **Exposi.** Excludo
 vicio qd legit dicioem diuitu ex spaa
 one psonaru: excludit viciu qd eos no
 nuqz legit ex distribucioe reru. Et pmo
 madatu pposuit: scdo dubitacioes qua
 ta excludit. ibi alia qppe. tno rone ma
 datu subiugit ibi. et quid pdet. **Quatu**
 ad pnu dicit **Nec extollatur.** **Qui dice**
 ret **Qui videbat esse alicui reputa**
 ciois i sclo. no solu cu venerit ad mol
 teriu no supbiat de diuitibz paritibz.
 sed nec extollantur sed supbia cogitaciois
 et elacione metis: q ppe extollencia dicitur.
Scilicet xi. **No te extollas i cogitacoe.** **Si**
 coi vite id e monasterio et tribz i coi vi
 uentibz aliq de suis facultatibz stude
 rit: nec de suis diuitiis magis supbiat.
 sed i apparecia extiori: q dicitur ppe supbia
 qz supbiare e sup alios ire. p aliq actu
 exteriore. **Scilicet xiii.** **Qui comunicauerit**
 supbo: iduet supbia. **Qui at iduit**
 exteriore apparet. **De suis diuitiis.** qz
 eas molterio paut. id e muetibz in
 monasterio: ut sic ipsa distribucio.

lit eis materia superbie: q̄ si eis ī s̄do faue-
rēt. id ē p̄terēt ab eis tali distributione.
Dicit aut̄ hūbto q̄ superbia p̄ma q̄ orit̄ ex
carnalitate s̄q̄ de nobilitate p̄ntū ē gra-
uior ista q̄ oritur ex bono ope s̄q̄ distribu-
ciōe facultatū. **H**ugo v̄s̄ superbiā sp̄ua-
le dicit magis timēda q̄ carnale. **V**erū
q̄ ex diuiso resp̄u verū est Carnal̄ cū
superbia ē grauior q̄ ad originē q̄ ex ma-
lo orit̄: alia v̄s̄ ex bono. **S**̄ q̄ntū ad bo-
nū q̄ tollit gr̄uior ē sp̄ualis. **E**t idē di-
cit hugo **E**x tollere se de bono ope ac
v̄tute de alto cadē ē: et q̄nto ē alciōr al-
ceus tāto ē piculōsiōr talis. **E**t nota
q̄ idē vocat̄ cōem vitā, mōsteriū et sc̄a
societati. **S**̄ cōem vitā p̄t̄ abdicaciōe
mōsteriū p̄t̄ obīe sc̄am obseruāciā.
sc̄am societate p̄t̄ mūdiciā st̄uēcie.
Prohibet q̄ hic **augustinus** superbia tā-
latēte ī corde qm̄ appet̄t̄ cōis ī ope.
Alia q̄ p̄t̄ q̄ntū ūq̄. **R**egula
tas ī malis opibz̄ exercetur vt̄
fiāt: superbia v̄s̄ etiā bonis opibz̄ illi
diat̄ ut peant. **E**xpos̄. **D**olito man-
dato de vitanda superbia: soluit quādam

37

dubitacione. **N**ollet ei alius dubitare
cur magis prohibet superbia quam alia vicia:
cum omnia sint in caritate viuendum cauenda. **S**ed
soluit: ostendens superbia nocivore esse alijs vi-
cijs dicens. Alia quippe quam superbia iustas. id est
omne aliud peccatum in malis operibus excutitur ut fi-
at. id est mala opera fiunt: superbia vero non
solum excutit ut mala opera fiunt sicut alia
peccata: sed etiam vltimo hoc insidiatur bonis operibus
ut peccant. **O**ccasionat ei ex bonis operibus:
et ad modum insidiatas legitur: et facit ea
pire quo ad meritum nisi prouideat deprimat.
Sic ei vermis oritur ex feru et ortu destruit
ipsum: sic superbia ex bono opere et orta ipsum
destruit. **E**t in dicit hic hugo. quod ceteris
vicijs maior est superbia: quod per vicia et virtu-
tes extirminat humanam mentem. **E**t in tra-
cta cum leuius in cetera vicia superauerit. et
iam ad virtutum alta scenderit adhuc habet pug-
nam contra superbia: quam nisi expugnauerit
frustra in ceteris laborauit. **R**egula
A quod prodest diluere dandum pau-
peribus et paupere fieri: cum aia mi-
sera superbiore efficitur diuitias detrahendo.
et fuerit polludendo. **E**xpositio **N**olito

mādato et soluta dubitacōe circa illō:
hic adiungit vocem mādati Et ē q̄ sup
b⁹ de displicione bonoz suoz pdit opam:
dū supbioz effiat dispcedo. q̄ fuit pol
lucido. **E**t nō q̄ q̄dā fuerūt q̄ bona sua
dispserūt s; nō detexūt: sic aliqui philo
zophi i lignū mūdāni dēptz. p̄ricos
et plateas dispserūt pecunias. Q̄dā ve
ro dispserūt et dant. s; nō paupibz: ut ho
iēs vani et pdigi. Quidā vō dispserūt et
dāt paupibz: s; paupes nō fuit. qz nō
tāt oīa: sicut boni elemosinarij i celo
remanētes. **A**lij vō dispserūt et dant
paupibz totū et paupes fuit: et illi
culmē p̄facionis attigūt: seq̄tes illū
q̄ dicit. **Mat̄ xix.** Si vis p̄fecto ēē. va
de et vēde oīa que habes. et dā paupibz:
et seq̄re me. **Q**uā miser est q̄. qui
p̄ supbiā tā magnū bonū pdit: et nō
solū pdit: s; p̄ tātū bonū ad dāpnā a
onē tendit. **V**nde merito b̄s augustinus
talē aīā miserā vocat. **S**up q̄ dicit
hugo q̄ sicut aīa illa ē b̄ta. q̄ sua p̄
ter deū diuidit paupibz ut humilietur:
ita illa ē miserā q̄ in extollitur. **I**n felix

perfecto e que p it vritu tedit ad viciu:
et vn pmiu habere debuit in cornicu

Omnnes q' **N**icurrat. **R**egula

vnait et discordit viuute et hora
te i vob deu iuice: au' tepla facti ellis

Spoli. Relectatis viciis vnitare et
discordia ipediētib: hic redit ad pmiu

preceptu de vnitare et discordia dicens.
Ergo. scz ex quo ta bona e vnitas et

discordia. et tot mala comitat' impe
diēcia illa. ut ex dictis liquet. viuute

oes vnaiter. scz p iterna caritatis affec
tione: et discorditer. videl: quo ad exte

rior' actioes. Et ecce q' bn scz hūbertu
deludit. **H**ec sūt q' discordia impediūt

qz pmiu et magis p se e diuilitas: qua
excludit angulū pmo pcepto. qn dicit

ut vnaimēs habitetis i domo. Scz e
pietas rerū: itra qd pcpit: oia ee coia

et nichil pmiu. Terciu e acceptio psona
ru i distribuōe rerū oim. Et qd dem

e Et distribuāt vniciūq: sic cuiq: opo
fuerit. Qrtu e luoz icōicabilitas: que

exdula e ibi. Et aliq habebāt i celo
z: libet' velit illud ee coe Qritu est

iproba' volūtas nimis habēdi. stra
quā dōm ē. Qui aut nō habebāt: nō
ea grāt i mōltis q̄ nec fois habē po
tuerūt. Textū ē supbia: Et quā tāq̄
m̄ltū habūdātē data sūt m̄lta mā
data ab illo loco: nec erigāt ceruicē
ulq̄ huc. Dū istis exclusis ipedime
tis cordie: uerēt' d̄cludit angustia
dices. Oēs q̄ uiaūt et cordit uiuūt.
Et q̄ maximū fomētū cordie et
uuitatis ē mutua hōrācio: ideo de hoc
mādato ānertit dices. Et hōrāte in
vob deū iuicē: cuius tēpla tā est. Hoc
mādatū iuitit ei qd̄ scribit ad rōs
ru: hōre iuicē p̄ueniētes. Et dicit
angusti hōrāte i vob deū. Nō itēbit
q̄ hōr mutū' debet habē relp̄ān ad
aliq̄ tpale: s̄ ad deū. Qd̄ sit t̄plicā
t' Uno mō: iquātū hō ē fortis ad dei
ymagiez p̄ naturā. Et q̄ hoc om̄i
hōi uerit: ideo idistincte iubet ap̄t̄
petro. oēs hoies hōrari. i pet̄ 2. Oēs
hōrāte. Sicut honor delāt' ymagi
magis exhibet illi cui' ē ymago: sic
hōr exhibit' hōi iquātū ē ymago dei

magis exhibet deo q̄ hōi. Secūdo mō in
 q̄ntū ē tēplū dñi p̄ caritatis progatiua:
 scđ; q̄ ap̄lus dicit. p̄ ad chorū. 2. Tēplū
 dei sc̄m ē: qd̄ est vos. Sicut at̄ idē repu
 tat̄ hōr q̄ exhibet tēplo et ei cui ē tēplū
 scđ; sic idē ē hōr q̄ exhibet hōi scđ; ē tē qd̄
 plū dei et deo. Et istū modū hōris exprimit
 augusti sp̄aliter: eo q̄ religiosi et cleri
 ci viuetes i cōi abdicatis caris dedicarūt
 se dō p̄ vite sc̄tate Tercio mō: supponē
 dō aliu quēcūq̄ excelliorē se p̄ alicui dō
 ni special' gr̄am. qd̄ nō solū extērius patz
 sic i p̄latis et doctoib' et sc̄ioib'. q̄ i iunio
 res et seruicio dei et b̄ndicōib' dulcedis
 p̄uenēt: s; et q̄n latet. sic i iunioib'us
 et subditis. Dū p̄t hui' modi dona dicit
 ap̄ls ad philip̄ p̄. In hūilitate supioēs
 iure arbitantes. Vbi dicit glosa augusti.
 Nō ita debem' arbitrai ut nos eltiare
 sigam': s; ve estimem' posse ee aliq̄ i a
 liō occultū. q̄ nob' supior sit. Hic scđ;
 hūbri tinnat p̄mū tā' regule: quā i
 septē ca pla distiguit: q̄ i exposiciōis ple
curioē locis debitis signabūt. Re
uatiōib' ūitate: hōris et gula.

an

temporibus statutis. **Expo.** **D**ost mā
data ordinācia itiore affon: adiūgit
mādata dilponēcia exteriorē actum
Et pmo mādat q̄ ptinet ad cātatis pau
ptate: scđ q̄ spectat ad vite honestatē
ibi. **Nō** sit notabilis habitus v̄ r̄.
Et pmo poit mādatū ptines ad exerci
tū spūale cuius modi est oro: scđ de pti
netib; ad exercitiū corpale ibi carne vel
tra. **Circa** orōem mādat tria obseruari.
p̄ istācia i frequēdo: scđ itēciōne i co
gitādo ibi. **Psalmis** et v̄nis: t̄cio matu
ritatē i cātando ibi. **et nolite cātāre.** Cir
ca p̄. **duo** facit: q̄ p̄. mādat q̄ spectat
ad orōes ordinarias: scđ aliud spectas
ad orōes extra ordinarias ibi. i oratoris.
Dicit q̄ orōib; istatē. **Hoc** ipoit oib;
aplis ad rōs xy. orōi istates: et itim p̄.
ad thessalonica 4. **line** itimillioe ora
te. **Verū** hoc p̄cipue dicit religiosis.
Prō: q̄ ex hoc q̄ ad seruitutē dei acce
dūt magis a dyabolo tēptātur. **Quā** di
cat eccl̄: **fili** accedens ad seruitutē dei
sta i iusticia et tinge: et p̄a sua: tuā
ad tēptaciōne. **Et** idō ne p̄ualeat tēptaciō

orādū est: scdē dīlīū dñi Mat. xxvi
 Vigilate et orate: ne iñretis ī temp
 aōē. 1. Pet.: qz religiosi sūdāt sup elee
 sinas diuitū: q̄ expetūt prole et p̄ suis
 frām orōnū: q̄bz ipi p̄ se intētē nōn pnt.
 Et itō dīdādo suā obligacionē debet
 iustā orare: sicut sacerdotes p̄ oblati
 onib⁹. x. q. ii. Na sacerdotes Tertio: qz
 sicut hoīes mūdāni qz nō pat vacāe orōi
 b⁹ suplet hoc p̄ elee sinas: sic religiosi
 qz nō habēt p̄ū vñ faciāt elee sinas:
 debet iustā orōib⁹ vacāe. Si eī clericoz
 ē vacāe p̄ ab. ut xxi. q. iii. cyman⁹:
 mltō magis ē hoc religiosoz. Nōis iñ
 et t̄pib⁹ constitutis. Orāe vtiqz quōdā
 bonū ē: s̄ orāe horis et t̄pib⁹ dīstitutis
 s̄ ab ecclīa ē duplex bonum qz ē orō cū
 obīa dīta. Duplex at bonū p̄lo valet
 q̄ suplū. Sicut at dīminat⁹ loco fāt
 orōez magis exaudibilē. Dñ ē illd⁹ 2. pa
lipomono vii. Aures tue erūt erē ad
 orōez ei⁹ q̄ ī loco hoc orauit: sic et dīmi
 natū t̄ps. Dñ v̄lāve dix⁹. In t̄pe planto
 exaudīui te. Hoc at dīstīute scdm ulū
 atiquū. q̄ ecclīa adhuc ab aliqb⁹ religiosi

obseruat octo fuerunt. Scilicet matutine
vigilie matutine laudes. prima tertia
secta nona vespere. et sic in die
natali laudat deo octies. Hanc distinctio
nem horarum tradit beatus benedictus in regula sua
propter quod a modis ordinis albertiensis lau
des diuini dicuntur a reliquis matutinis. quoniam
distinctio apparet ex hoc quod ab eis prima habet
ichocage per vniculum. deus in adiutorium
meum intende. Tamen secundum usum communem qui
modernis temporibus obseruat. matutine vi
gilie. et matutine laudes per vna hora
computantur. vnde per vna hora terminatur.
et hore canonicæ ad numerum septenarium re
ducuntur: ut in die natali deo septies laudat
secundum illud psalmi. cxxviii. Septies in die laude
dixi tibi. Triplex ratio colligitur
quæ specialiter istis septem horis lau
datur deo. Prima est: quia istis horis legitur
sancti specialibus precibus et diuinis laudibus va
casse. Vnde quantum ad nocturnas vigilias di
xit dauid psalmi. cxxviii. Media nocte surgebam
ad confitendum tibi. Quantum vero ad prima
secta et vespere. dicit psalmi. lvi. Vespere
mane et meridie narrabo et annuntiabo.

111
et exaudiet vocē meā. **I**n tertia vērō ora-
bat apli: qñ receperūt spm sc̄m. **P**etrus
vērō et iohēs ascēderūt ī tēplū ad horam
orōis nonā sc̄ ut orarēt. act. 3. **C**ristus
circa duodecimā horā q̄ dicitur: p̄pletoriū post
cenā ad p̄z orōes fecit: iohēs xvii. **S**c̄ta
cō ē: q̄ horē iste tūt ilignite q̄bulā op̄i
ilignib⁹ ad nr̄az rēp̄cionē p̄tinētib⁹.
Noctē eī nato ē xp̄s: mane surrexit: ho-
ra t̄tia spm sc̄m m̄lit: hōa sexta cenā
fixus ē. et eadē hora ascēdit: circa horā
nonā emisit spm: hora vndecimā sacra-
mētū corp̄is et saguis sui instituit: hora
duodecimā que ē p̄pletoriū sepulto est. **A.**
Tercia cō est: q̄ sic sūt due vite. d̄tēpla-
tua et actia sic duo t̄pa v̄t̄q̄ d̄gruēcia.
Dies eī magis ducit op̄ib⁹ actiē. eo q̄
t̄ps tumultuosū ē: nox aut d̄tēplatiue.
eo q̄ ē t̄ps silētij et quietis. **I**deo d̄: ps̄ 118.
In die mādauit dñs m̄iaz suā: et nocte
cātiō eī. **M**ia eī ad actiā: s̄ cātiō ad
d̄tēplatiuā p̄tinēt. **E**t itē tā de nocte q̄
de die laudat⁹ ē d̄. **D**: de nocte sel lau-
dat⁹ p̄t̄ v̄nitatē caritatē. q̄ ad d̄tēplatiuā
spectat. **H**ec eī illd̄ v̄m̄. de q̄ luce x̄.

Porro unū ē uctū. **S**i opa ad senariū
spectat p̄t̄ p̄fōnē. vñ in hoc nūo p̄ple
uit de q̄ opa sua: et in lexis ī die laudat.
Et hoc latis mōstratū ē ī p̄fālias: q̄
p̄mo mane id ē hoā p̄nā. postea hoā t̄nā.
3° hora sexta. 4° hora noua. 5° hora xi.
id ē uelptina. sexto i sero misit ad vocan
dū oparios ī uinea suā. et q̄ntū p̄t fieri
debet q̄libet hora dici t̄pe suo. **E**t tñ extra
ductū fuerit t̄pe suo p̄t obiam. aut si oc
cupa cōes ipediāt. t̄ps debēt p̄uēire: et ul
lo mō p̄t̄ire. **Q**uā ut dicit hugo t̄pus p̄uē
nire ē p̄uidencia. ī t̄pe dicere est obedie
cia: sed t̄ps p̄terire ē negligēcia. **S**ic at
p̄uēire t̄ps et p̄t̄ op^o rurale credit̄ dēri
as paupib^o: extra de celebratiōe mille.
c. i. **N**ec solū orōib^o ordinarijs de q̄b^o d̄c̄m
est. est illādū: sed etiā orōibus extra
ordinarijs: q̄bus optimū t̄pus est tem
pus nocturnū. **V**nde et xp̄us non t̄n
vna parte noctis. sed aliquando tota
nocte orauit. **Luce vi.** **E**t erat p̄noctās
in oratione dei. **E**t de paulo dicitur ac
tuū sextodecimo. **M**edia nocte pau
lus et silas aduātes laudabāt d̄m.

Optic igitur se disponit religiosus quod pro ple
 torum omnia acta sua illi diei ad memoriam re
 uocat: ut sic deo de tempore suo et de actibus con
 putum reddat: et sic ad matutinas surgens
 scilicet valeat. scilicet illud psalmus Media nocte
 surgebam ad confitendum tibi, non solum confessione
 laudis sed etiam fraudis: ut deiceps mundus
 et purus orationi vacet. **Sunt** et alia tempora quibus
 magis istud est orationibus, scilicet temporibus festis et
 temporibus ieiuniorum: quoniam etiam ex causis emergentibus
 tibi negociis orationem deputat: sic quando oratur
 pro pace pro guerra, pro serenitate, pro pluuie:
 in quibus orationibus ista est orationum. **Festa** etiam sunt tempora
 licet ad vacandum deo instituta. **Ieiunys** etiam
 sunt miscere orationes: ut videtur illud genus deo
 in, quod ut dicitur Mat. xvii. Non fugat nisi in
 oratione et ieiunio. **Ite** in temporibus ex causis emer
 gentibus est orationibus prope in istud. prope triplex
 bonum quod in prouenit: quod videlicet inuacit homo, ut
 aduilitate melius sustineat: vel ut ab aduer
 sitate liberetur: vel saltem ut ei in gloriis tribula
 tio non mutetur. **Quia** psalmus Clamauit ad me et
 ego exaudia eum, cum ipso sum in tribulatione
 sed inuacis ad sustinendum: ecce primum: eripiam
 eum sed a tribulatione liberando: ecce scilicet: et

glorificabo eū scz tribulatioēs ei i augmē
tū glē pueritō: ecce tū. **Regula**

In oratorio nemo aliq agat nisi
ad qd ē sām. vñ et nome accepit:
ut si forte aliq etiā p̄ter horas constitutas.
si eas vacat orare voluerit: nō eis sint
impedimēto. q̄ ibi aliq agēdū putauerūt.

Expositio. Hic tradit mādatū circa
oroēs extraordinarias: de q̄bz qz nō sūt
nātūtatē s; volūtātē dat mādatū nō vt
fiat: s; ut nō impediāt. **E**t nō q̄ orato
riū etiā tēplū nōia sūt ei dē rei: s; ex di
uīa rōe. Quāt ei oratoriū ratiōe ei qd
ibi frēq̄a exēct s; orō: etiā id ē iuoca
tio rōe eoz q̄ illuc iuocāt: tēplū vō rōe
ei i cui nōie congregātur. Or ei tēplū
a theos qd est deo et platea: q̄ si dei platea.
Oratoriū q̄ dī. ab eo ad qd sām ē: s; ut
ibi oret. **S**ed cōtra videtur q̄ xps samai
tane q̄rēti vbi ēēt loc⁹ oradi vñ dicit dicens.
Veri adoratores adorabūt mēm i spū
et veritate. Et loq̄bat de tpe grē. Videt
q̄ q̄ tpe grē nō sit loc⁹ oroni deputādo.
Sed ad remouēdā fallā opionē iudeo
rū: q̄ i tū putabāt orōi locū nātūū q̄

nō pollet exaudiri nisi fiat i loco deter-
 minato: qđ fallū est. **V**aleat ex multis
 causis habē locū determinatū ut fideles
 vniat oratio: itē ut eūdo ad ctū locū pl
 meant: itē ut iatet deuocō: q̄ ita nōna
 e ad orōes sic eloquēcia oratori corā iudi-
 ce **D**icit g. In oratorio nēo aliq̄ agat:
nisi ad qđ est fām. **N**ic nō q̄ actiōes oēs
 spūales p̄ quato nō ipediūt orōes ordia-
 rias lic̄ ibi eēt: actiōes vō corpales
 siue ordinarias siue extraordinarias si
 ipediāt nullo mō sūt ibi eēt. **S**i tū sint
 aliq̄ actiōes corpales honeste q̄ orōes ex-
 ordinarias nō ipediāt p̄t̄ ibi fieri: tal-
 tē delicēcia illi cui iūret. **Q**uedā at ac-
 tiōes corpales exp̄te iueiūt phibite a
 iure: sic diuina ut patz d. xly. c. nō optz
i basilicis. itē in. c. nlli epi. ubi hoc
madatu augusti iducit. itē qđ ecclia
fiat castra vl p̄pugnacula ad pugna-
dū. x. q. i. scōz i sine: itē iudicio sagui-
nis. ext de imunitate ecclie cū ecclia.
Quāuis at i oratoris meli sit orad:
 tu papue i oratorio secreto: tū p̄ter
 tā p̄ocinū i cui hōre secretat: tū p̄t

būdictiōez epālē q̄ orōib⁹ ſuffragat⁹: tū q̄
habitāt ibi āglī q̄ orōes nr̄as ī ſp̄cū dei p̄
mouēt. **Dñi** iā tob̄ geneſi xxviii. ī loco qui
bethel dī qđ īp̄tat⁹ dom⁹ dei vidit āgelos
deſcēdētes et aſcēdētes: tū q̄ min⁹ pot
ſūt ibi dēones noctē q̄ orōes īpediūt. **Dñi**
geneſi xxviii. **Quā** terribilis ē loco ille?
ic̄ q̄ ſuo t̄ore dēones fugat. **Ratiōez**
hui⁹ mādati auguſti⁹ allignās dicit: ut
ſi forte aliq̄ p̄ horas ſtatutas. ſi eis va-
cat orare voluerit ic̄. **Ex** q̄ accipit q̄ nō
debet q̄s omittē op̄a. q̄ ſibi aliud ic̄ubūt
p̄ orōes exordiaras: ut dī p̄. regū xv.
Melior ē obīa q̄ victime **Sed**. q̄ finis
orōis eſt p̄ſpari ī alijs actiōib⁹. q̄ ſibi vlt
rōe religionis ic̄ubūt. vtpote labor mā
nual⁹ vlt p̄dicatio. vlt aliq̄ ſile: vlt raq̄
ne officij ſibi īpoliti. **Ad** at meli⁹ ē. nō
ē dimittēdū p̄ min⁹ bonū. et id nō
ſūt dimittēdē alie actiōes ordinariē p̄
orōes exordiaras. q̄ vt dī. em̄ vii. meli
or: ē finis orōis q̄ p̄ncipiū. **Tercio** q̄ vocat⁹
ī ſuitutē dñi p̄ vno officio ſi omiſſo illo fa
ciat aliud. n̄ erit acceptū dño. **ſi** aliq̄ ſe vōti
ad religioē p̄ ito officio: ſic n̄ ſi ī religione.

114

Quod si tales omnino officio ad quod vocati
sunt. vacent orationibus extraordinariis que sunt vo-
luntatis proprie et non superioris obiecti: non place-
bit domino. Et ideo dicit apostolus primus ad corinthios vii.
Quod quoscumque in ea vocatione que vocati sunt. in
ea permaneat.

Regula

Psalms et ymnus cum oratis deum: hoc
vultur in corde quod profertur in voce.

Expositio. Post mandatum de instantia in ora-
tione: adiungit mandatum de intentione orandi. Dicit
ergo. Psalms et ymnus. que ad ephesios quanto
distinguuntur sic. In psalms scilicet que demonstret
ad bonam operationem: et ymnus scilicet que agunt de
divina laude. Ubi potest dici quod psalms dicuntur
orationes private: ymni que solempniter cantantur cum lau-
de. Quamvis si proprie accipiatur: psalms et y-
mnus non differant. Ubi quod titulus psalterii
est. Inapitulum ymnorum. Ubi psalms proprie
dicitur: pro illis ymnus que de psalterio accipiuntur.
ymnus vero proprie cantico ad dei laudem superad-
dito. Dicit ergo. Psalms et ymnus. cum ora-
tis deum: id est id est applicet intentionem cordis.
ad id quod ore profertur. Dicit hugo. quod illa
oratio deus non exaudit: cuius qui orat non
intendit. Et ideo dicit apostolus primus ad corinthios xiiij.

Orabo spū orabo et mēte. psallā spū
psallā et mēte. Nic pmo q̄rit. quare
ecclia plus frequētat psalmos q̄ alias scrip-
turas. Et ē triplex ratio. Pr̄ia q̄ mēoria
habita de p̄sona dauid. q̄ de p̄tore f̄s
est p̄pha tā eximi⁹ valz multū ad eleuati-
onē sp̄i nr̄i. Hui⁹ modi at̄ eleuatio ml-
tū est uct̄ia oratib⁹. Sc̄ta cō est: q̄ nul-
la scriptura h̄ tot orōes imixtas. Fere cū q̄
q̄ ē ī psalmis orō est. Tercia cō est: q̄ p̄-
vut⁹ psalmoz ē fugae tones. Dū dauid
ī psallēdo fugauit sp̄m malū de laul. Re-
p̄t min⁹ v̄tuosa ē orō iuncta modulatio-
siue vocis siue instrumētū: q̄ ip̄a modula-
tio. Sc̄d̄ q̄rit an licz novos v̄nos sup̄ad-
d̄. Et ē sciēdū. q̄ licitū est de nouo facere
v̄nos et cātica. Cui⁹ cō ē: q̄ cū sc̄d̄ sc̄ptul
auctoritatē licuit trib⁹ de caulis fac̄ noua
cātica. sc̄ p̄t̄ dei miabilia. v̄n ps̄. Cātare
d̄no cāticū nouū. q̄ miabilia fecit: itē
p̄t̄ recepta dei b̄nficia. Dū itē ī ps̄ dicit.
Eduxit me de lacu miserie et de luto fecis.
Et imilit̄ ī os meū cāticū nouū: itē p̄t̄
sp̄e futūoz bonoz. Dū adhuc ī ps̄ dicit.
Cātare d̄no cāticū nouū. laus ei⁹ ī ecclia

lōz. et seqt. **Q**uā bñplacatū ē dño i
 plo suo. et habitabit mā suctos i salutē
 ai ig i tpe grē multiplicata sūt dei miabi
 lia et plura collata bñficia. et maior et
 viator fuit spes futōrū bonoz: nō mix
 ti ecclia admisit et fecit novos cātus

Tercio quā de obligacōe hui' mādati **E**t
 ē dicēdū q' ex v̄tute v̄boz nō obligat ad
 p̄ceptū: et idō se obligat tāq' ad p̄ceptū
 hoc est aliūde. **E**t q' adūctū. q' qn ali
 qs ex p̄posito et itēacōe auertit ab orōe suā
 itēacōne. hoc ē extra p̄ceptū dñi pape. qd
 p̄git extra de celebracōe missē. c. dolētes: et
 idō quātū p̄t hō debet niti ad itēacōne. **E**t

āt triplex itēacō. **U**na qua d̄tinue attē
 dit ad sentū v̄boz: et hāc valde difficile
 est tenere. **M**ens ei huāna ex i firmitate
 et fragilitate nō p̄t diu se tenere i alto:
 s' de facili labit ad hec i fima. **S**cda ē qua
 intēdit ne exeret i v̄bis v̄l sincopādo vel
 alit' dicēdo q' debet: et hec ē min' difficil'
 et magis nccia: et ad hāc videt' iducere
 caplm p̄allegatū. dolētes **T**ercia itēacō ē
 qua attēdit in finē orōis id ē i deū et
 rē p̄ qua orat': et hec ē maxie nccia.

Tertius est etiam aduertendum: quod triplex est orationis
effectus. **Pr**imum quod specialiter efficit scilicet
quodam spiritualis refectio mentis: et adhuc efficitur
natura est attentio propria. **Qu**od apostolus dicit 1° ad
thom. xiiii. Si ore lingua, mens mea sine
fructu est. **Sec**undus effectus est eius 2° 2°: quod est impetrare.
Tercius est vis omnium actuum caritate informatus:
quod est mereri. **Et** ad illos duos effectus est
natura attentio scilicet et etiam: sed diuersi modo.
scilicet eius attentio est natura temporis id sine quo non
pervenit ad finem. **Finis** eius est quod proprio cadit
in intentione. **Tercia** autem intentio qua quis ad orationem
dum accedit vel quocumque caritatis actu agendum
reddit orationem et alios actus meritorios: et in
sine hac attentio non est oratio meritoria, vel
impetrativa. **Et** ideo beatus ecclesiasticus xviii. **Qu**ia orationem
para animas tuas: et noli esse qui homo qui temptat

Non nolite 1° deum. **Regula**
Contare: nisi quod legitis esse contra deum.
Quod autem non ita scriptum est ut contaretur non contetur.
Expositio. Narrat beatus augustinus libro
confessionum tertio, quod multum placuit pronuntiatione
psalmodie qua beatus athanasius ordinavit
que liberior erat legenti quam cantanti: tunc propter
dulcedinem quam sentit in cantu introducto

ad solacioꝝ p̄li tpe p̄lectaciois, quā
 ab arrianis passus est vt̄s ābroliꝝ. no
 luit aug⁹ diffinire q̄ nō cātareꝝ i ecclia.
 Et tū dicit q̄ si pl⁹ delētur, q̄ i celu v̄boꝝ
 penalit cātat. Et id̄ ne p̄laciūā, v̄l s̄
 tra maior̄ iustitūa aliq̄ cātet: post hoc
 mādatū. **Ubi p̄io iter dicit, ne quis ea**
cātet, que nō sūt notata ad cātū. Et q̄tū
 ad hoc dicit **Et nolite cātare nisi x̄c.** Sed
 ne alit cātet q̄ sc̄ptū est. Et q̄tū ad hoc
 dicit: qd̄ at̄ nō ita sc̄ptū ē nō cātet x̄c.

Et nota q̄ cāt⁹ eccliastric⁹ ē vtil̄ mlti
plicit̄. P̄io eī liquefaciat cor i affc̄m
lau. Dū b̄s aug⁹ nono libro cōf̄ de seip̄o
 dicit. **Fleui i ynis et cātias tuis: suauē**
sonātis ecclie tue vocab⁹ i mot⁹ acrit̄.
Sed̄ mētē eleuat: i tū q̄ i hui⁹ cātus
iocūditate mlti i exalim rapiūtur.
Dū postq̄ d̄m ē i ps̄. In ecclēsijs b̄ndi
cite d̄no: sc̄ḡt̄. ibi b̄ia min̄ adolecētulo
i mētis excc̄ssu. Tercio tristitiā malā
depellit. Dū sup̄ illd̄ iacobi q̄to, tristat̄
aliq̄s v̄m: dicit glosa. Crebra psalmodie
dulcedine noquā tristitiē pestē depel
lat. Id̄ dicit ps̄ Gaudēbūt labia mea

cū cātaueō tibi. **Quarto** ad cor hoīs
viā dño ppat. **Dū** i ps̄ d̄. **Psalmū**
dicite nomini ei⁹ iter facite ei q̄ ascē
dit sup̄ occasū: dñs nomē illi. **Quinto**
dyabolū fugat p̄mi regē xvi. **Dauid**
tollebat cythara: et psallebat manu
sua. **Et** legitur. **Recede** ab eo sp̄s ma
i⁹. **Sexto** deū delectat. **Dū** dicit ecclesie
i cāticis. **Sonet** vox tua i aurib⁹ meis.
Ut at̄ impleat̄ hoc mādatū: nō ē habē
libros eccl̄iasticos bñ legibiles et emē
datos. **Et** idē circa hoc tāto maior ē dili
gētia habēda: q̄to p̄ eos imēdiaci⁹ ser
uitur dō. et q̄to cōior vliū deputātur.
Cauēdū ē etiā: ne aliq̄s aliq̄ cātet p̄
sensu alit̄ q̄ scriptū ē. **Magis** at̄ vt
dicit **hugo** in hoc sequēda est maior
auctoritas q̄ p̄ria cō: q̄ illd̄ h̄ hūilitatē
hoc t̄m p̄sump̄cōez. **Itē** dū aliq̄s vult
cātae alid̄ q̄ aliq̄ vliū alit̄ oriūt̄ turba
ciōēs i officio diuino: q̄ valde sūt cauenti.
Debet etiā q̄lib⁹ valde curae: ut sciat ea
q̄ de officio diuino sc̄pta sūt. **Dū** et horū
libroz sc̄ia cōit̄ oib⁹ laicis i p̄oitur
ut pat̄. **d. xxxviij. c. q̄ ipis.** **Regula**

47
Carne vram domate ieiunijs et
abstinencia tibi et pot^o q^otu valitudo
p^omittit. **Expositio.** Volito manda-
to spectate ad ex^ociū spūale hic ponit
mandatū spectās ad ex^ociū corpale cui⁹
moi ē ieiuniū et abstinencia. **¶** Et circa
hoc q^otuor facit p^orio ei dat mandatū quo
ad potētes: 2° quo ad ipotētes ibi. q^ou at
aliqs: 3° mandatū qd spectat ad vtrosq⁹
ibi. cū acceditis: e^o excludit abulioēz
ortū habētē ex vno p^octorū ibi. q^ou firmi
sūt. **Dicit g^o carne vram domate.** **¶** Ea
ē caro cupiscit adūlo spūm: domata
ē ne ipi p^oualeat ieiunijs et abstinē-
cia elce et pot^o. **¶** Hoc d^octinat nō scdm
dies c^otos nec scd^oz dietā: s^o scd^oz valitu-
dine. **¶** Dū subdit. **Quatū valitudo p^o**
mittit. **¶** Quatū at valitudo p^omittat
certitunalit^o sciri nō p^ot: et ideo nō ob-
ligat idē mandatū sicut p^oceptū: s^o
sicut monicio icatās ad bonū. **¶** Presu-
mēdū ē at q^otu valitudo p^ot ex his q^o
ecclia statuit et fūdatōēs religionū:
q^o talib⁹ magis sūt expti. **¶** Circa vero
ieiunia ecclie ē aduertēdū: q^o p^ocepta

que p̄ modū cōis statuti p̄ponūt. n̄ ex
eodē modo obligat oēs. s̄ sc̄ q̄ recur
rit ad finē quē legislator itēdit. cuius
auctoritatē si aliq̄s trāsgrediēdo statu
tū cōtēpnat. et hoc mō trāsgrediat̄ q̄
ip̄ediat finis quē itēdit. peccat mor
talit̄ talis trāsgressor. Si aut̄ ex aliq̄
rōnabili causa q̄s statutū nō seruet.
p̄cipue ī casu ī quo etiā si legislator
adesset. nō dēruēt. eē seruādū. talis
trāsgressio nō fāt p̄cām mōrle. Et int̄
est q̄ nō oēs q̄ nō seruāt ieiunia ecclie
peccāt mōrallyter. **¶** Aliud tū ē circa pue
ros pegrinātes et alios laborātes et
paup̄es. **P**ueri eī atq̄ finē t̄m̄ septemū
nō tenēt̄ ex p̄cepto ad ieiunādū. tū
q̄ p̄t̄ debilitatē nature idigēt frequētī
cibo. et multo s̄m̄l̄ allūpto. tū etiā q̄
vlt̄ ad illd̄ t̄ps̄ ē t̄ps̄ augmētī. et id̄o plu
ri cibo idigēt. **¶** Quātū v̄o ad pegrinā
tes et alios laborātes ē distīguendū. q̄
aut̄ hui⁹ mōi labores p̄t̄ differri vlt̄ di
minui sine detrimētō corp̄alis vlt̄ sp̄ua
lis et extioris stat̄. q̄ requirit̄ ad cōseruati
onē vite corp̄alis: et tūc tenēt̄ ieiunare.

Si at nō possit differri sine huiusmōi
 detrimento et sic cū hoc nō possit q̄s cō
 mote ieiunare: debz si p̄t ad supiorē re
 currē et dispēlagōē petē. **S**i at nō po
 tit cōmote recurrē ad supiorē: potit i illo
 casu ieiuniū solue. **D**e paupibz vero
 dicēdū q̄ si p̄ vna reficōe possit sufficē
 t̄ habē tenētur ieiunare: sin at nō tenētur.
Sūt at i huiusmōi ieiunio tria obseruāda:
 sc̄ q̄litas aborū: hōa debita: et vnitās
 refectiois. **Q**ualitas aborū: ut nō velca
 t̄ caruibz. nec lactianis vl' ouis: et hoc
 p̄cipue i q̄drageliā ut hēt d. iiii. c. **D**e iei
In alijs ieiunijs p̄t: sc̄bz cōsuetudinem
 p̄cipue. **F**uit et oli' institutū q̄ ieiuniū q̄dra
 geliale obseruāet̄ abstinēdū a cibo usq̄
 ad horā vesptinā. ut de cō. d. i. ex quo
 i'roductū ē q̄ vespe dicūt̄ an̄ p̄adū.
Alijs vero ieiunijs ieiunādū ē vlsq̄ ad ho
 rā nonā: sic hz cōsuetudo ecclie. **O**rdō at
 ieiuniorū ē: q̄ p̄mū et p̄cipuū est ieiuni
 ū q̄drageliale: sc̄bz ē ieiuniū q̄tuor tym
 tū vigiliē magnaz solēpnitatū. puta
 natal' dñi ascēsiōis dñi pētecostes **D**e
 vi. palche nō loquor q̄ i'fra q̄drageliaz est.

Reliquæ aut due vigilie magis more consue-
tudinũ. q̄ ex statuto iuris ieiunant. Itē i vi-
gilia assumpcionis. iohis bap̄. petri et pau-
li. a dree. symonis et iude. mathei. Et has
quatuor vigilias ap̄lorũ nō sūt aliq̄ sc̄d̄
consuetudinẽ ecclie ieiunabiles. ut dicit ex̄pl̄
se dñs Robtus lynconien̄ i sp̄posito suo.
tñ aliq̄ ieiunat vigiliã sã thome: s̄. nō
est cōe. Digilia b̄tor̄ phillippi et iacobi
nō ieiunatur nisi a volũtariis: eo q̄ d̄
es eo d̄tigit infra tps paschale. Dies aut̄
quã nos tenemo est dedicacionis ecclie cō-
postellanẽlis. Digilia aut̄ b̄i b̄tholomei
nō ieiunat: q̄ incertũ ē de die natal̄ eius.
et hoc habet̄ ex̄ de obseruacione ieiunior̄
ca. Cōli. et sup. ca. ex p̄te m̄dat̄ ieiunũ
b̄i mathie: et tñ nō tenet. De vigilia
b̄i laurencij nichil inuenit̄ statutũ i iure:
s̄ ex̄ consuetudinẽ ecclie ieiunat̄. Ieiunũ
v̄eo rogationũ et letanie maioris i die
videlz b̄i marie localia ieiunia sūt:
et nō obligat̄ nisi p̄t̄ consuetudinẽ locorũ
i q̄b̄ obseruat̄ q̄uis i iure statuta inueni-
antur. Digi v̄eo phillippi et iacobi ap̄lor̄ et
b̄i iohis ap̄li euãḡ. nō ieiunant. q̄ illor̄

41
festa stīgūt tpe paschali: isti i natali
dñi Quocies aut vigilia aliq i dñica e
uenit ieiunium seruabit sabbato pcedeti:
ut ex de obseruacōe ieiunioꝝ ca. vltio ha
betur Ceterum ieiunium ferie sexte nō ē ad vna
relacionē ex statuto. s; tm a carnib; abstine
tiā: sicut de sab^o et feria ē. S; q; obseruat
abstineciā sab^o omittūt feriā q̄tā ut gal
lia: q; at obseruat feriā e^ā ut thetonia
velcut carnib; i sab^o. S; ut at tres ferie
q; dicūt legitima ieiunia s; feria 7^a feria e^a
et feria 6^a: q; dicūt legitia nō q; i eis iei
nadiū lit: s; q; i his feriis legitime iponūt.
ieiunia qm loco pnie sūt iponēda. Nec i
ieiunia ad tomationē carnis a religioſis
sūt obseruāda: et supaddē sūt alie abſti
nēcie q; ex spūalib; statutis solēt i religioſe
obseruari. Sumope at a religioſis seruāda
ē validudo: ne ad diuina obſega cedātur
inutiles. Nutri ei debet iunctū: nō ut re
talatret. sed ut onera portet. **Regula**
Qum at aliq; nō p̄t ieiunare nō tm
extra hora p̄adu aliq; alimētorū
sumat: nisi cū egrotat **Expositio.** Hic
ponit mādatū de ieiunio & abstineciā car

ca ipotētes ad ieiunādū; q̄ tñ infirmi
nō sūt. Hui⁹ moī at̄ ipotētes possumus
intelligere iuuenes: vel ex labore vl̄ ex alio
accidente debiles. Et ē sens⁹. Cū at̄ aliq̄s
nō p̄t ieiunare: supple nō ieiunet. Et ne
solutio ieiunij vtatur ī dissolutioē: extra
horā p̄adij nichil alimētōrū sumat ni
si cū egrotat. .i. nisi nō solū sit ipotēs
s̄ etiā infirm⁹: q̄ infirmis nō ē lex posi
ta. qui cōmedat quoties nccitas requirit.

A. Impotēcia ieiunadi p̄ter infirmitatē pro
uenit triplicat. Vel ex cōditioē etatis
puta iuuetutis. Nō ē iuuenes infra vi
tesimū primū ānū ita debet actari ad te
nēdū ieiunū. sicut alij seniores: et sicut
p̄ sexagesimū ānū. senect⁹ ē est q̄dā i
firmitas nālis. ut sapiēs mūdi dicit.
Vel ex cōditioē p̄plexioris: et hec ē causa
magis latēs. Vnde ī hac causa statū ē
dicto fr̄is: nisi aliunde p̄sumat q̄ sit disc
lus. Et ne aliq̄ iauerat malū q̄ hui⁹ moī
causā tacet ex quadā viciā: debet ad ee
diligētia p̄lati et p̄ se et p̄ alios: ut cog
noscat cōditioēs subditi. nō solū ī aīa. sed
etiā ī corpe. Vel atigit hec debilitas ex

aliquo accidere extrinseco: puta ex labore
 et huiusmodi. **N**o ei q̄ a pliori labore veratur
 pat̄ eglit̄ ieiunare cu illis q̄ min⁹ laborat.
Sed q̄rit̄ utrū i ieiunijs ecclie possit p̄lat⁹
 disp̄sare. Et dicit hūbert⁹ q̄ nō. **S**ed cū sit
 credēdū q̄ ecclia nō int̄dit obligare ad ie
 iunia ipotētes: p̄t̄ p̄lat⁹ iudicare de ipotē
 tia subditorū: et ei declaratiōes p̄nt̄ subdi
 ti cū bona sc̄cia tenere. **M**agis tū videt̄
 sc̄d̄ aliquos q̄ disp̄sare possit: ut extra
 de observatiōe ieiuniorū c. Colilū. itē de il
 lis Et p̄tra Itē statuta ieiuniorū videt̄ p̄
 t̄nē ad canones p̄niales i q̄b⁹ mittitur
 disp̄satio p̄latis: ut dist. l. de hys deci
 cis et xxvi. q. vii. Cpa. **Q**uerit̄ q̄ sit
 hora p̄ady. Et dicit hugo q̄ nō ieiunati
 b⁹ hora p̄ady ē a t̄tia vsq̄ ad nonā: ieiun
 nati b⁹ a nonā vsq̄ ad vesp̄as. **N**otādū
 tū hic phiberi oēm extraordinariā comel
 tionē fructuū et aliorū ciborū nō i mēsa q̄
 solet hora debita poni. Et nota q̄ dicit̄:
 nichil alimētorū. **I**n hoc ei nō videt̄ phi
 beri sp̄es et medicinalia: q̄ it̄ alimēta
 nō cōputat̄. **I**nter q̄ ad religiosā honel
 tate spectat ut hys nō utatur q̄s ad de

lātationē tāq; alimēta eēt. Sic eī p̄t in eis
p̄cām eē: sicut narrat b̄tus gregorius i dyabo-
gis. q; monialis tūliens p̄ oītu cōmedēdo lac-
tucā comedit dyabolū. Hinc ē q; i vitalp̄m
legit de q̄dā q; cū tēptat; tūll; comēdē cucu-
merē i orto. Sūspēdit illū i cella sua: 4 cu-
ciabat se i alp̄u illi. **Silē pot; int; alimē-
ta. 4 si quos nutritat nō cōputat.** **Hed**
nūq; nouici; et alij debiles. qui cōdūt ante
horā tūā tūlgredūtur hoc mādatū. Et di-
cēdū q; si comēdūt i hora statuta a maiorib;
b; nō peccāt p̄tra hoc mādatū. Hoc eī q; sc̄s
statutū regulariter sit: hō debita fieri repu-
tat. **Et nota q; multū voluit religio caue-
ne hō aperiret os ad cibū sicut bestie. 4 ideo
voluit oblectuare vices. ut semel i die vl' bis
tū ext; ieiunia fieret refectio: itē loca certa
et etiā horā sicut hic d̄: et ad maiore gule
refrenatiōē. 4 maiore maturitatē exprime-
dā. statutū ē i aliqb; religiōib; ut nō cōēdāt
4 bibāt nisi sedēdo. 4 p̄cedēte b̄ndicōe: 4 q; du-**

Quab; maib; bibāt. **Regula**
**Qui acceditis ad mēsa: donec ince-
surgatis. qd̄ vobis sc̄s; d̄luctudine legitur.
sine tumultu 4 cōtētiōib; audite. Nec sole**

57

vobis fauces sumat cibū: s; & aures eluriant
dei vbu. **Expositio** Post madata qm vnu
spectat ad potētes et aliud ad ipotētes: hic
ponit madata spectas ad utroq;: & ē de laōe
mēle. ut diligēter ad eā intēdatur. Et nota
q; supponit hāc laōez: ex eo q; i dālio toletano
statutū fuit q; i diuino sacerdotali sp; habēt
laō de diuinis scriptis: sicut habet dist. xl. c.
pro reuerētia Cui? Statuti triplex appet
utilitas. **Prima**: ut nō solū extior. s; etiā in
terior hō pascat verbo dei. Quo dtra dē de
ūguo: iob xxxij. Pavit sterile s; carnē q;
nō parit: & vidue s; aīe nō bñfecit. **Scda**
ē ut aīa itēta diuine laōi min⁹ intēdat
delectaciōi aboz: et p hoc magis & magis
caueat pīa. que ex hui⁹ mōi delectatione
pala solet q; dtra de gulosis di. i epla iude.
Hy sūt i epulis suis macule id ē gulse
diuinaes. **Tercia**: ut p hoc evitētur vba
nocua. q; solet i diuinis oriri. Et hanc
utilitatē anectit isti madata cū dicit
Sine tumultu et dteritiōe. Et nota q; nō
debet eē laō i vna pte refectionis et in
alia nō: s; debet eē dterina. Et idē di
at. Donec inde surgatis. Nō si dtergat

religiosos ext^o uetū ubi lāo nō ē comedere.
debēt nichilomin^o illi q̄tū p̄t. ut aliq̄
edificatoria loquāt^r vl̄ audiāt: ut q̄ntū p̄t
īpleāt illi qd̄ dī. Ne solū fauces nob̄ lumāt

Quibusq̄ et aures it̄. Regula
Di iſirmi ſūt ex p̄ſtina ſuetudinē
ſi aliter tractāt^r in victu: nō debet alijs
moleſtū eē nec iuſtū uideri eis quos fecit
aliq̄ ſuetudo fortiores. Expoſi^o Hic poſt
mādatū ad excludēdū ab uſiones q̄ circa
hec mādata oriri p̄t. Circa eī m̄as que
ſūt iſirmis et ipotētib⁹ oriūt^r ab uſiones:
vl̄ ex m̄a que ſit egrotātib⁹: de quo dat
p̄mū mādatū: vl̄ que ſit delicatis: de quo
dat ſc̄d^o mādatū ibi. et ſi eis q̄ uenerūt:
vel que ſit circa recreandos p̄ iſirmitatē:
et de hoc dat t̄ciū mādatū ibi. Sane q̄ ad mo
dū. ¶ Circa egrotātes uo oritur duplex
abulio. Una ex eo q̄ fortiores moleſte ſi
rūt. q̄ egrotatiuis ſit m̄a i victu: et hoc
p̄rio excludit. Alia abulio ē q̄ reputāt
tales cū q̄b⁹ ſit m̄a eē feliciores q̄ alios:
et hoc excludit ibi. Ne illos ¶ Circa p̄
mū q̄ notādū: q̄ iſirmos ex p̄ſtina co
ſuetudinē uocat illos q̄ ſolēt ſcequēter

egrotare. Talib⁹ autē siue sūt actu ifirmi
siue nō. optet facē aliq̄s m̄as ī victu. cō
cedēdo eis aliq̄ que forte nō cedūt alijs.
Sicut ap̄ls dicit th̄otheo. q̄ v̄tēt vino
p̄t stomachū suū et fr̄q̄tes ei⁹ ifirmita
tes q̄ nō legit alijs p̄cepisse. **Dicit igitur.**
Si illi q̄ ex p̄stina d̄suetudinē sūt ifirmi.
id ē q̄ solet fr̄q̄t ifirmari. alit̄ tractātur
ī victu. s̄z dū cedūt eis aliq̄ specialia lo
latia q̄ nō cedūt ḡualit̄ alijs. nō debet
alijs molestū ēē. quo ad volūtātē. nec in
ultū videri. quo ad ratiōē: eis quos fecit
aliq̄ d̄suetudo fortiores. **Signāe hoc māda**
tū dat fortib⁹. In oī ei afflictione expt⁹
eā scit meli⁹ iudicare q̄ nō expt⁹: q̄ ex h̄is
que pass⁹ ē scit meli⁹ itelligit meli⁹ que
sūt p̄imi sui. **Sic paupes de paupib⁹. tēp**
tati de tēptatis. s̄z fortes de ifirmis min⁹
bū scūt iudicāē. et idē magis appaunt
eis hoc mādatū. Et nō q̄ dicit d̄suetudi
nē facē hōē fortiorē. **Cōsuetudo ei et ul⁹**
ī oib⁹ vices amittat: ut patet ī oparijs
oīs difficilis laboris. Et idē capiuntur q̄ fu
gūt laboriosa ut seruet fortitudinē: ymo
poci⁹ ex sua factiōē fit hō fortior. **Regula**

6
N Et illos feliciores putet. qz lumunt qd no lumunt ipsi: s; sibi
poti? g'ntuletur qz valet qd no valet
illi. **Expositio** Hic ponit aliud maia
tu. remoues alia abulione circa mias
et idigētiās egrotatiuorū: qz aliq' repu
tat tales qbz sit mīa et idulgētia felio
ores q' alios: qd no ē faciēdū. Et idē dicit.
Nec putet. s; q' fortes et sani sūt illos s;
ifirmos egrotatiuos feliciores qz lumunt.
s; i victu aliqd qd no lumunt ipi. s; for
tes et sani: qz no i hoc feliciores s; miseri
ores sūt. No ē lumerēt nisi haberēt maio
rē idigētia qd no ē felicitatis s; miserie.
Itē qz lumunt frequēti cū magna viciūdia et
āgustia **Tercio** qz licz lumāt melioza: no
eos tū delcāt sicut fortes mun? bona.
Quito qz cū hys oib; hāt multas afflictōes.
que eos vexāt. **Quinto** qz puāt multis glo
latoib; spūalib;. q's hāt sani i laōib; et
i cātū ecclē et ecclā i studiis: q' oia no ad
felicitatē s; ad miseriā spectāt. **S; sibi po**
ti? g'ntulet. .i. agaudēt sue fortune **Et no**
pt' milia. **Prō** qz stat? ifirmitatis ē multis

53
occasio nimiris et impatie et accidie et
alioꝝ pccatoꝝ multoꝝ: et ab hoꝝ occasioe.
sunt liberi sani **Secundo**: qꝫ onera religionis
sunt eis leuioꝝ qꝫ alijs. **Tercio**: qꝫ hnt vn
pnt plo mereri. **Quarto**: qꝫ iocundioꝝ et i
pluribꝫ solatioꝝ et lu tedio vita ducunt.

Et si eis qꝫ venerunt **Regula**
ex moribꝫ delicatioꝝ ad moꝝteꝝ
aliqꝫ alimetoꝝ vestimetoꝝ opimetoꝝ
ve dat qd alijs fortioꝝ et ideo felicioꝝ
no dat cogitare debet qꝫ no dat qtu de lua
sclari vita illi ad ista descenderit: qꝫ is vlos
ad alioꝝ qꝫ sunt corpe firmioꝝ frugalita
te puenire no potuerunt **Expositio** Post
mandata circa egrotatios posit mandatu
circa delicatos **Circa** qꝫ indulgentia vl miaz
oriunt due abusiones. qꝫ vna e qꝫ no slderat
votꝫ ppt qua optet cu talibꝫ face miam
et ideo offenduntur **Secunda** e: qꝫ etia vellent sibi
huiꝫ moꝝ miaz fieri. **Primo** qꝫ dat manda
tu excludens abusione pma: scdo scdas ibi
habet debet velle. **Quatu** ad pmiu dicit
Et si aliqꝫ alimetoꝝ vestimetoꝝ operi
metoꝝ ve dat. hoc dicit ppt lectulterma
dat eis qꝫ venerunt ad moꝝteꝝ ex moribꝫ

delicationib⁹ id ē q̄ vita allucta delicijs.
q̄d sc̄q̄ alimētū veltimētū opimētū ve-
nō dat⁹ fortiorib⁹ et idō feliciorib⁹? cogi-
tāe debēt. sc̄q̄ illi fortiores. q̄bz nō datur
q̄tū illi. sc̄q̄ ī s̄c̄o delicijs allucti. descē-
rūt de sua s̄c̄ari vita ad istā religio s̄a.
que ē dura et aspa. q̄ valde mltū descē-
rūt: q̄uis nō potuerit p̄uēire ad frugalit-
tate. sc̄q̄ abstinentiā et vici⁹ p̄tate. alioq̄
q̄ sūt corpe firmiores id ē fortiores ad to-
lerāda dura. Ito mādato nō fuit īstruc-
tus mōch⁹ egypti⁹ de q̄ legit⁹ ī vitispm
q̄ cū veill⁹ ad quēdā mōchū rōmū. vidēs
eū vti q̄ bōdā suo iudicio delicatis. q̄ v me-
liore q̄ ceteri veste hēbat. v suplit olea cor-
ta et vinū q̄ de delicijs veniāt. sc̄adalyat⁹
ē: q̄d mōch⁹ rōn⁹ p̄uidēs īq̄siunt vitā illi⁹
v iuenit q̄ fuit cultos agroꝝ. v torru-
bat ī nuda humo. v bibit aq̄u comeditoꝝ
tū panē. v si īq̄ mēire potrāt de salta-
mētis. d̄m̄ exponēs ei vitā suā delicio s̄a
feat eū vidē q̄ ipē mltō pl⁹ descēdrāt ad
p̄tate q̄ ille cui⁹ vita s̄c̄aris tā dura
fuit. ut vix poss⁹ ad maiore duriciā ī re-
ligioē descēde: v ita sanato ē a sc̄adalo q̄d

accipat dicēs. De m̄ q̄ tu de delicijs vēisti
 ad durā vitā: ego at̄ de durā vitā vēi ad
 delicijs. **C**irca ista v̄s ē cauedū. ut nō
 sit nimis excellē i h̄mōi n̄ia. v̄ hoc p̄rio
 ne religio pereat: scd̄ ut ipi de excellē
 sc̄dari p̄ mediū t̄p̄acie. ad religiōis fru
 galitatē p̄ueiant. **E**t nota q̄ ea i q̄bus
 mult̄ augm̄tū h̄mōi gr̄as fieri sūt n̄ia
 tatis sc̄ alimētū v̄stinētū opimētū:
 p̄ qd̄ iuuat q̄ i alijs. que n̄ sūt t̄ate n̄ia
 tatis. nō optet h̄mōi gr̄as fieri. **E**uedā
 eū vergūt i nimia dissolutiōe sicut
 nimia libertas loq̄di: q̄dā etiā iduāt sc̄la
 ritatē q̄dā. sicut seruicia i discalciatio
 et h̄modi q̄dā vergūt i piculū. vt ni
 mia frequentatio p̄ntū et similia: q̄ discer
 to plato sūt oīa cōmittēda. **Regula**

Nec debet velle oēs qd̄ paucos vi
 det apliq̄. nō q̄ honorat. s̄ q̄ ta
 lerat̄ accipe: ne obligat̄ detestada p̄uer
 litas: ut in mōst̄io vbi q̄tū p̄nt sūt
 diuites laboriosi: fiat paupes delicatis.

Expositio. Hic poit̄ m̄datū s̄ sc̄la
 abusione: q̄ sc̄ q̄dā i mōst̄erio s̄stituti
 optat̄ sibi fieri m̄ia: q̄ sit delicatis. **E**t

p̄rio pot̄t lib̄as mādati: sed dat̄ rōes mā
dati ibi. ne st̄gat. **Q**uātū ad p̄mū
dicit. Nec oēs sc̄z palli et idifferēter.
debēt velle accipe āpli. sc̄z de alimētis
vestimētis opimētis q̄ cois distribu
tio requit. qd̄ vidēt paucos sc̄z delicatos
facē? q̄ b̄9 iuxta mādatū sup̄ politū
optet habūdāci9 p̄uideri q̄ alijs: eo q̄
p̄pter s̄luetudinē delicatā nō p̄t̄
uēire ad tātā frugalitatē sicut alij.
Vim q̄ h̄mōi dispēsaō q̄ fit delicatis
posset p̄talē modū fieri q̄ mēto eet
alijs matia scādali. ut puta si hoc fie
ret ad hōrādū i mōstio delicatos v̄ dep
mēdos v̄ st̄pnēdos cōiter viuētes: idē
hūc modū excludit dices Nō q̄ hōrāt.
id ē nō causa exhibēdi eis hōrē: s̄ q̄ to
lerāt. id ē p̄mittūt p̄pter p̄stie s̄lue
tudis nccitatē. **E**t nota q̄ nō dicit noli
te velle. v̄ nō velitis: q̄ q̄ volūtas hōis
appetitū iuncta s̄litiuo nō trahatur
ut velit ea q̄ p̄tinēt ad recreatiōē car
nis difficile est. **E**t idē sapiēs vir noluit
p̄cipe. s̄ magis inotescere q̄ h̄mōi vel
le non erit s̄ueniēs. s̄ p̄tra id qd̄ debet

fieri sed etiam ratione Et ideo maluit dicere
 non debet velle: quod nolite velle Deinde cum
 dicit **N**e stigat se dat coes huius mandati dicit:
ut paupes fiat delicati in monasterio ubi diui-
tes sunt quantum putant laboriosi. id est pleni labore
 et afflictione. Valde utique detestabile est etiam
 in loco quod pauper sit delicatus: et multo magis
 in monasterio quod est locus pauperum et marie cum
 habeat in proprio motiva ad stratum. ut pu-
 ta diuites qui renunciantes diuitiis scilicet
 gunt fieri quantum putant laboriosi. exemplo loco
 cum daniel: qui cum esset de semine regio. ma-
 luerunt tamen uti cibis durioribus puta legu-
 minibus quam delicatis regis Et non quod beatus augu-
 stinus hoc quod pauper fiat delicatus in monaste-
 rio vocat puerilitatem In hoc enim huius cul-
 pe gravitatem notat **M**alicia ei ver-
 tit hominem a deo quod debet habere an se. ad
 ea que sunt retro: iuxta illud iheremie oy:
 facti sunt retrorsum: et non in ante. Et quantum ad
 hoc peccator dicit auersus: ysaie ix. Auersus su-
 mus ne iremur protergu de ueni. Item vertit
 homines a superioribus ad inferiora: scilicet illud
 baruch: facti sumus subter et non supra.
 Et quantum ad hoc dicit peccator subter: scilicet

illud apli ad tytū; **S**ubūls ē q̄ hui⁹
mōi ē: q̄ s̄z sicut vas subūlsū nichil bo
ni recipit vl' retinet. **I**te vertit hoc
ab itioribz ad extiora. Et q̄tū ad hoc dī
p̄cōr: enerlsq: sicut actūū xv° dī. Audiu
m⁹ q̄ q̄dā euertūt aīas vr̄as. Cū iḡ dī
p̄cōr: aīlsq: vl' subūlsq: vl' eīlsq: isto modo
s̄z causas sp̄ales: tū p̄lsq: dī: s̄z oēs.
Unde p̄lsq: quasi p̄cōr: verlsq: dī. Et ideo
talis vix corrigit: cū dī eā i. **P**uerls
difficile corrigit. **M**agnā q̄ culpā no
tat i paup̄e dīcato. quid vocat culpā
eīo puerlitate. nec solū hoc s̄z p̄litate
detestādā. **E**st eī hec culpa i monasterio
occasio discordie: cū volūt paup̄es equa
ri illis q̄ venerūt de delicijs i recreationibz.
Discordia eī valde detestat' dī. q̄: p̄ibi
oz vi° dī. **S**eptimū detestat' aīa eīo: illu
s̄z q̄ seīnat i' s̄z discordias. **R**egu

Silue q̄admodū egrotātes **I**la
nūc hūt min⁹ accipe ne grauet.
ita et p̄ egritudinē sic tractādi sūt ut
aīo recreent' eā si de huīllima s̄z
paup̄tate venerūt: t̄z hoc illis stu
lerit rector: egritudo. qd' diuitibz aīe

rior: fluctudo **Expositio:** - Ex dulis
 abulioib; que cōtīgūt circa mīas. que
 sūt iſſimis seu delicatis: hic excludit ab
 ulioēs que cōtīgūt circa recreādis post
 iſſimitatē Et sunt due. qm̄ una stīgūt
 ex pte p̄latoꝝ: q̄ quoz se hūt erga tales
 nimis dure: et se exhibēt nimis duros

Alia ex pte recreādoꝝ: q̄ quoz abutūtur
 gōis sibi factis **P**no ergo ponit māda
 tū excludēs p̄mā abulioē: scđ mā
 datū excludēs scđ ibi. **S**; cū vices

Quātū ad p̄mū dicit. ſane id ē certe
q̄ admodū egrotātes acce hūt min⁹ acci
pe: p̄t debilitatē natē. que debiles hab;
opatioēs **D**ebilis at opatio nō p̄t i tū
 in q̄tū p̄t et fortis: et ideo optet. q̄ debi
 litata natā p̄ egrotudinē min⁹ accipiat
 ne grauet **E**t ideo dicit. Natē hūt min⁹
accipe ne quētur. **N**ō solū at egrotis. s;
 etiā ſanis natē ē min⁹ accipe id ē cauere
 ab excessu: et hoc q̄ excessū i cibo et potu
 grauat tā corp⁹ q̄ aīa: **C**orp⁹ grauat⁹
 p̄no: q̄ aufert q̄etē cōpni. **Ec̄.** ^{tes} **quīto.**
Saturitas diuitis nō sinit eū dormire.
Sad: q̄ iduat iſſimitatē. **Ec̄.** **xxvii.**

In multis classis erit infirmitas. **Tercio:** quod
addit graues dolores. **Job xxi.** Cū lacia
tus fuerit artabit: et oīs dolor irruet
sup eū. **Ite** quod aīam: quod prius obtūdit
intelligētiā. q̄ extra dē daniel: prius: quod
pueris abstinētib; data ē intelligētia.
Sed quod cōfūdīt memoriā: et obliuionē
iduat. **Dñs** **grec** **xiiii** dē **Satātati** obliu
lūt mei. **Et** ideo huiusmodi excessū ph
bet saluator dicit. **Luc** **xvi.** Attēdite
ne quā grauēt corda uia crapula et e
brietate. **Sūdat**ur ergo hoc mādatū sup
illū qd tradit diuina doctrina: et sup
illū qd dicit nra et pluadet medicina.
Dñs cū q̄litū eē a galieno q̄ eēt pfecta
medicina: fert rūdille. **Abstinētia.**
Et itē cū ab eo q̄eret quē parū me
dēt: rūdīt. **De** uinā. **Quā** at sup modū
ieiunioꝝ et abstinētiāꝝ nō p̄t uinū for
mis regula obseruari. quod nō par fort
tudo mētis iest oīb;: nō robur uicū
cūctis inest corpib;: idcirco noluit det
minare cibi et potū q̄titate: s; quā li
regula phibuit igluuē. **Et** nota quod di
cit nra habēt. s; uicitate finis q̄ ē rigor

metis. et sanitas corporis: et uirtute a
getis. sed illata a platis eam uirtus quoniam
le uoluntarie non cohibet. **P**leops autem su
a similitudine aduiguit mandatum dicens.
Ita et per egritudines sic tractandi sunt. ut
aer recreentur. Sic tractandi sunt et
a platis. ut aer recreetur: dum per me
neciam diete et repausationem a labore
restauratur quod per egritudinem deperditum
fuerat. **S**ed inueniuntur aliqui plati contra
illud mandatum peccare ex triplici ratione. **Q**
runt una est nimia districtio sub specie re
ligionis. quoniam in huiusmodi operibus uirtus non est
religio: quoniam tamen per papue dicitur in operibus
uirtus: sed illud iacobi **p**. Religio mun
da et imaculata apud deum et patrem haec
est. uisitare pupillos et uiduas: et cetera
multo magis obditos indigentes. **S**ecunda
ratio est tenacitas: quoniam nimis reprehensibilis
est in plato religioso. **S**i enim in domino certum re
prehensibilis est multo magis in dispensatore.
quoniam per tenacitatem uidet sibi uirtutem me
ritate esse uoluntatem domini: quoniam uult omnia esse
coram et omniumque sed iustitiam distri
bui per ut indigentia eius requirit. **Q**ui autem

Subtrahit ei q̄ i firmo fuit recreatio es
quousq; redeat ad vigorem. Subtrahit
libi debitum; et ita tenacitate plati reli
giosi comitat i iusticia. et pietatis
quedā spes: et idē ē quā p̄tām q̄ tenaci
tas eoz q̄ sūt veri dñi rerū. Tercia rō
ē duritia proueniens ex defectu bone af
fectionis. Cui lilēs sūt strutioni: de q̄ dī iō
xxxix Indurat ad filios q̄i nō sūt luia.
Ista repugnāt doctrine xp̄i. Ioh̄ x. Ego sū
pascor bono; et cognosco oues meas.
Et math̄ v. Bñ misericordes: qm̄ ip̄i
m̄as; s̄c̄ptur. Dñ q̄ plati tenerū af
fectū debet habē ad subditos: idē solet
cōpari m̄ri et nutria i scriptura. Dñ
et ap̄ls dicit ad thessalo. p̄ua. Facti su
m̄ i medio v̄ri tāq; si nutrix foueat fi
lios suos. Et beda de eodē ap̄lo dicit i o
melia de filio m̄ris vnico defuncto. An nō
m̄no erga puulos āgebat affectū q̄ ait.
filii mei quos it̄m p̄turo. donec forme
t̄ xp̄s i vob. Ad gal. e. Et ne i h̄ modi
recreationib; plouaz acceptio subeat: s̄
dit. Et si idē quāuis de huilima sc̄li pau
ptate venerūt. idē q̄ntūcūq; paup̄ et

58
abiect⁹ q⁹ fuit i⁹ ldo. nō tū ē ei min⁹
faciēdū q⁹ ali⁹ i⁹ talib⁹ recreatiōib⁹. tū
hoc illis stulerit reatiō: egritudo q⁹ di
uitib⁹ āterior: s⁹uetudo: id ē cōp⁹ sūt idigē
tes aliq⁹ q⁹ coit⁹ nō dāt fornicib⁹. p⁹ter
reātē egritudinē: sicut diuites veniētes
ad mōsteriū idigēt aliq⁹ talib⁹ propter
s⁹uetudinē ātiquā: sicut dōm ē supra
Et ideo optet ut hoc fiat illis p⁹ i⁹firmi
tate p⁹cedente de nouo: q⁹ iterdū sit di
uitib⁹ p⁹ s⁹uetudinē ātiquā quā ha
bebant in seculo.

Regula

Sed cū vires p⁹stinas repauerit
redeāt ad feliciore s⁹uetudinē suā?
que faulos dei tāto āpli⁹ deat q⁹to mi
n⁹ idigēt: ne ab eis teneat voluptas
iā vegetatos. quos nātitas leuarat i⁹fir
mos. **Exposi⁹:** Exclulit abulione s⁹i
gētē circa recreādos a p⁹te p⁹latoy: hic
excludit abulioēs s⁹igentes ex p⁹te ipō
rū i⁹firmoy. Et sūt due. Quaz una ē:
q⁹ cū fuerit recreati. nō libēt redeūt ad
s⁹uetū et ad coēm dietā. Alia ē. q⁹ fe
lices reputāt illos qui diuites fue
runt: et hoc q⁹ eis talia s⁹epius

lepi⁹ cōcedūt. **D**uo g^o dat mādatū
excludēs prias abulioēs; i^o scāz ibi
illos estinet: i^o Quātū ad primū g^o
dicit. **S**i cū vires p̄stinas repauerit.
scz sū fortes licut prius erāt an egritu
dinē redāt ad feliciorē s̄uetudinē. se
quēdo. s. labores et opa cōuēt⁹ eozqz di
etā **V**idem⁹ qd⁹ diuilit tps i tps q̄ctis
s. noctē et i tps laboris. s. diē: ut cōp̄no
refectis artubz de nocte. p̄ diē exeat hō
ad op⁹ suū. et ad opationē suā vlcqz ad
noctē **S**ic seru⁹ dei repatis viribz p̄ re
creationē et q̄ctē. debet redire ad laboēs
s̄uetos: hoc ē ad vitā quētualē **S**ic ei
quātū i ipō ē. implebit illd⁹ p̄ceptū deut⁹
vi. **D**iliges dnm̄ deū tuū ex totis viri
b⁹ tuis: qz scz ex ei⁹ amore i suo scō ser
uitio expendit oēs vires suas **S**i ei
vires repatas retrahim⁹ a suo seruitio:
nō videm⁹ impleere hoc p̄ceptū. **B**ene
at vitā quētualē feliciorē vocat.
Hac ei vitā comitatur mltā bona.
Primū ē assidua occupatio i bono
meliori: puta seruitio dei. **Q**ui at sūt
ext⁹ aut nō i bonis vel saltē i mung

59

bonis occupat. Occupatio at̄ ī bono
p̄stat securitatē tra hostiles īpugna
tiones. ¶ Et qd̄ b̄tus ih̄on̄ dicit ī epl̄a
ad rulticiū mōdū. Sēp aliqd̄ boni fac
to. ut dyabolus te īueniat occupatū.
Sc̄d̄ ē: q̄ ī d̄uētū oīa ordinate fiunt.
Quātū at̄ bonū sit ordo appet̄ nō solū
ex hoc q̄ p̄h̄us bonū toti vniūli p̄ōit
īlittere ī ordīe: s̄ etiā q̄ ap̄ls p̄cipit ī
ad chor̄. xiiij dices Oīa sc̄d̄ ordinē fi
at̄ ī vobis. Tercū ē: q̄ manus ī ea ē
meritū. Ea ei q̄ fiūt ī d̄uētū fiūt sc̄d̄
motū alienū: et nō sc̄d̄ volūtate p̄ri
am. Q̄nto at̄ magis detrahit volun
tati p̄p̄e. v̄ obedit ordīatiōi aliene: tāto
magis ē meritū. Cui at̄ ex d̄uētū ē se
q̄t volūtate p̄p̄a ī mltis: vbi gr̄a: dicit
horas q̄ vult. et cubat q̄ vult. S̄ ī
d̄uētū sc̄q̄t pullatiōis et signa ordīa
ta p̄ alios. Quartū ē maior vniūformi
tas. Nā vniūctes ī d̄uētū allimulat̄ ce
lo: qd̄ s̄p̄ mouet vniūformit̄. Et ideo eis
duent̄ dicit illd̄ apl̄i ad philipp̄ 2. P̄r̄a
duerlatio ī celis ē. Et quāuis ista felix
cōsuetudo oēs deceat faulos dei ut sit̄ celi

i qbz de? sedrat et ihabitet. tñ apli? de
cet qui min? idiget. **N**ñ valde reprehēsi-
les sūt q̄ p̄ter idigētia q̄rūt recreatiōes
vitā debiliū sequūt: q̄ cū vires suas re-
pauerūt. iā nō mouētur ad hoc ut sic
viuāt nccitate releuāde ifirmitatis. s;̄
poti? itētiōe satiffaciēdi voluptati car-
nis? qd̄ valde idēcs ē: nō tñ i religioe
s;̄ et i oi eo q̄ ut spū viuāt opa carnis
mortificāe desiderat. **E**t idō dicit **aug?**
alliguādo rōnē ei? qd̄ dixit coēm dicta
tāto magis dēci faūlos dei. q̄nto min?
idiget? ne i tñ euant i icōueniēs: ut
quos nccitas. s. utēdi delicatis leuaret
infirimos s;̄ eos restituēdo pristinae for-
titudinū. eos iā vegetatos id ē? forta-
tos et fortes effectos. teneat id ē? detur-
at i tali victu et dicta debiliū. volup-
tas: p̄ quā homo abhuāna vita vidē-
tur degeuerare in bestialē. Vita ei vo-
luptuola bestialis ē: ut dicit **plūs p̄io**
Illos estimēt di **Aethicoz. Regula**
tiōes: qui i sustinēda p̄tate tuerūt
fortiores. Meli? ē ei min? egere: q̄ pla-
habē **Exposito** **Posito mādato excludite**

priam abusione a pte recedā dū scz ex
 eo qd nō libēter relinunt ad vitā suētua
 le: hic poit mādatū excludēs abusione
 scz. ex qd aliq opinat: qd illi estimādi sit
 feliciores. qd diuites erāt i sclo. et pte hac
 delicatū i religioē tractāt. **Et pto poit**
 mādatū hac excludēs abusioez: scz lubū
 git hui mādati rōnē ibi meli⁹ ē. **Prio**
 g hac abusiua opinioē radicat euelle
 cupiens. docet h moī diuitias corpales
 nō eē appādas: s; poti⁹ diuitias spūales
 q i vtutib; et eaz opib; sustūt. De qbz
di eā eē diuites i virtute **Et i ad thio.**
vi. **Precepe diuitib; hui sclo: diuites fie**
ri i opib; bonis. **Dū dicit Illos estimēt**
ditiores. id ē i diuitys feliciores: q fuerūt
fortiores i sustinēda pōtate. scz victus.
In quo vno oēs spūales diuitie vidētur
 coadiunari: dū pūm vtutū theologicaꝝ
 et carnaliū meita i h moī sustentia pa
 tatis suēire vidēt. **C**uis eī nisi moueret
 fides xpi eligēt affligi cū bonis i pōtate
 exēplo moyli. **D**e q apl's ad heb: eos xi.
 fide moyses elegit affligi cū pōlo dei. **E**s
 eā spēte carnis ferret molestias: nisi

Spe allequēdi p hoc resurrectionis glā.
Hic un^o de septē scrib; machabeoz mē
bra sua exponēs hec supplicia ista iqt
despicio: q; ab ipō me ea recepturū spe
ro. **C**uius eī h^o mōi p̄tate spōtaneē
sustineret, ut carne suā mortificaret.
nisi eū ad hoc ipellet ardor caritatis
diuine. **S**cd; q; i p̄s d; **C**ū p̄ te id
ē p̄t tuū amore mortificam̄ tota die
facti sum; ut oues occisionis. **A**d est cū
hīs mētū abstinētie qd p̄tinet ad ipā
tiā: ad est mētū paciē. sustinēdo qd est
carni molestū, qd spectat ad fortitudi
nē: ad est mētū obīe. sequēdo cōia scutu
ta, qd spectat ad iusticiā: ad est et mētū
prudentie spūs, que ē extraria pru
dentie carnis, et ipā; h; elidē suppedita
do. **I**n q; b; g^o tate spūales hūdāt di
uicie: merito ditiores, et i diuitijs
estimādi sūt feliciores **C**ū mādati
rōnē p̄ subiūgēs, ad hūc itellctū
spūaliū diuitiaz suffragat. **D**ū di
cat **M**eli^o ē eī min^o egere: q; plo ha
bere, q; si dicēt. **I**udico q; fortes i
sustinēda p̄tate sūt estimādi ditio

res id est in diuitis meliores et melioris
aditionis: quia tales eget minus. Et tunc
melioris aditionis est quod minus eget. etiam
si minus habeat. quod quod plus eget et plus habet.
Sicut melioris est aditionis vir sanus
quod minus eget medicinalibus. quod ille qui
plus habet de medicinalibus et plus indiget eis:
sicut est infirmus. Et similiter potest strae
frigus quod minus eget vestibus. et minus habet.
melioris aditionis est in hoc: quod passibilis
a frigore. quod plus habet de vestibus. et plus eget
eis. Cum etiam bonitas virtutis consistat
in medio inter duo extrema humiditatis et
defectus: manifestum est quod recedit ab uno
extremo plus habet de ratione bonitatis. quod
qui excedit in altero extremo. Cum autem
egestas et humiditas. sit duo extrema.
patet quod plus accedit ad medium virtutis
quod minus habet de egestate quod est unum extre-
mum: quod quod excedit in humiditate quod est extre-
mum alterum. Et ideo ducuntur autem. Ne
plus habere quod plus habere: quod
virtutis: quia plus habere est excedere
in extremo vicioso. *Regula.*

Non sit notabilis habitus: nec
abstractis velib; placere sed mo-
ribus. **Expositio** Expeditis mandatis
que p̄tinēt ad caritatis puritatē: hic ex-
quitur mandata p̄tinēcia ad vite honel-
tate. Et circa hec duo facit: q̄ p̄mo tra-
dit ea que spectat ad honestate viri re-
ligiosi scdm leipm: scdm de hys q̄ dicit
ut ei i ordine ad p̄latū: ibi p̄posito
Circā p̄mū tria facit: q̄ p̄mo tradit
mandata spectantia ad honestate i ex-
teriori gestu: 2º addit ea q̄ spectat ad
honestate i rerū uicriū v̄lū. ibi vestes:
3º que spectat ad honestate i mutuo
p̄statu: ibi lites aut nullas. ¶ Circā
p̄mū duo facit: q̄ p̄mo agit de honesta-
tis p̄servatiōe: scdm de ihonestatis cor-
rectiōe. ibi q̄n q̄ sil. ¶ Circā p̄mū tria
facit: p̄mo ei determinat honestate in
habitu: scdm honestate in cōitatu ibi
q̄n p̄ceditis: t̄cio honestate i motu ibi
i uicellu. ¶ Circā vero honestate habi-
tus p̄ponit duplex mandatū: quoz v̄mū
spectat ad nobilitate habitus exteriorē:
aliud ad affectū interiorē. cū dicit nec af-

fectetis **¶** Quātū ad p̄mū dicit Nō
lit notabilis habitus vi. **¶** Notabilitas
habitus attēdit̄ penes sex. quoz̄ vniū ē
 p̄ciolitas: que deformat̄ paup̄tatē quā
 religiosoz̄ p̄fiter̄. Et d̄dit̄ huius regule ser
 t̄ dixille: fateor de p̄ciola veste erubescō.
 nec decet h̄c p̄fessionē: nec decet h̄c a
 monitioē: nō decet h̄c mēbra: nō decet hos
 canos. **¶** Secū ē vestis mollicies: que pe
 nitēciā in q̄ stat̄ religiosoz̄ d̄stitit̄ defor
 mat. Quia ut dicit saluator Math xxi.
Qui mollib; vestib; vestiūt i domib; regū
sūt: s; ubi stat̄ p̄mie nō ē. Et h̄c d̄dit̄
 apud plures religiosoz̄ determinat̄ sic:
 ut nō vtat̄ lineis ad carnē. **¶** Tercū ē
 color seu nitor vestis: q̄ deformat̄ religio
 sū q̄ntū ad hoc q̄ cū ap̄lo nichil aliud
 requirere debent nisi ut de mūdo habeat̄ v̄
 puditatē suā tegat̄: scd; illd; i ad th̄o. vi.
Habētes qb; tegam; huius d̄cti sum; Verū
cū ex hoc mādato nō determinet̄ aug; tin;
p̄fessorib; regule sue q̄s color sit notabilis.
 videt̄ q̄ liceat eis vti illis vestib; q̄ nec ni
 miū nitorē aut lasciuā p̄tēdūt: cui; mōi
 sūt burnetū v̄ bluetū. Et credo hoc ē verū:

nisi per aliam viam detinetur. que detinuit
natio potest duplici modo contingere. **Sunt**
enim aliqui religiosi regulam Augustini
beati professi: et cum ea generaliter obseruatiuas
seu consuetudinarias. seu scripto al-
ligatas per quas vestium color determi-
nantur. et si in huiusmodi obseruatiuas
excludantur hi colores directe exprimentur
quibus licet uti coloribus: non potest
sic professi uti burneto sine blueto.
Similiter cum per ordinationes caplorum
que in singulis prouincis religiosi ei-
dem professionis per uniformitatem religi-
onis obseruanda celebrantur. color habet
seu generis alius articulus in regula
ipsa determinat determinat: ita tenet
ceteri illius religionis illum admittit et ob-
seruare. tanquam esset in regula illa expressum.
et ideo burneto uti non debet quibus per ordi-
nationes huiusmodi fuit interdum. Alioquin
frustra videret huiusmodi capla celebrari.
in quibus si adhibetur preceptum: transgressio
mortalis est: tanquam inobediencie cuiuslibet
pergrauata. **Magne** autem discretionis
est a preceptis huiusmodi et penus spiritualibus

cu' modi e' excoicatio abstinē. et penas
i' flige' egales in' gressorib; ordinationu
h' modi: nisi necessitas maior ut nimia
punitas subditor' ad oppositu' hoc req'rat.

¶ Quartu' e' difformitas i' scemate seu
figura habit' que s'uetudini religiosor'
non conuenit: du' p' corrigatior' laxius
desluit. aut curiolius mētor' motu coay
tata lasciuia p'cedit: cu' modi vestis p'p'
extraneitate forme apud religiosos peregrina
na dia p't. De q' sophonie p'ia Dilitabo
sup oēs q' iduti sut veste peregrina. Et
certe licet vestis aliquatulu' religiosa
i' sc'ari ondit ipm mēte habe' religiosa
ita sc'aritas i' veste religiosi ondit ipm
mēte habe' sc'ari: q' ut di' ecci' xx. amitt
b' hois q'nu'ciat de illo. **¶** Quintu' qd'
vitari debet i' vestib; e' supfluitas. **¶** q'
volēs xps p'leguare discipulos: p'cepit
eis mathei x. neq; duas tunicas habe
atis **¶** d' exponēs b'is y'gonum' iquit.
Quas? vna' v'ctriā: & alia' supflua.
¶ Dupfluu' at' e' qd'quid aliq's p't' nullā
necitate h'. **¶** Sextu' qd' vitari debet
e' nimia spoliatio: sicut colet aliqui

principue fieri in caputis et calcis capti-
dis. Hoc autem ad curiositate muliebrem
pertinet, secundum quod in primo de filie coram pro-
posito: et ideo minime decet sanctos viros. Quia
vero notabilitas vestis exterior ex interiori
videtur procedit affectum: ideo statim de affectu
interiori subiungit dicens. Et affectus
vestis placeat si moribus. Placeat enim ves-
tis meretricium est. Cyprianus ad mulieres.
Fugiat virgines et pudice mulieres cul-
tus et habitus impudicaru in signum mere-
tricium. Si mulieres bone hec fugere debent.
quod tomagis viri sancti: ut non placeat
ornamento vestium sed morum. Placeat
moribus que virtuosus sunt. Virtus enim allu-
cit affectum hominis naturaliter. Unde probat
tullius in libro de amicitia: quod non est vera
amicitia nisi inter virtuosos. et quod natura
hominis inclinatur affectum ad diligendum alium
propter virtutem. Et ideo que affectum placeat moribus
affectat esse virtuosos. Quoque dicit apostolus
ad galatas primo. si hominibus adhuc placem christi
seruimus non eam. Et de hominibus loqui possu-
mus vel secundum affectum corruptum que ma-
ior pars hominum sequitur: et sic placet magis

vita frequenter q̄ vtutes: q̄les erat hoies
 de q̄bz loq̄batur ap̄ls. quibz placuit
 ecclesia p̄sequendo: alio modo sc̄dm aff̄m
 nale. y r̄tificata r̄one. et sic placet a
 pli vtutes et hoies vtuosi: et isto mō
 placē hoibz vtuosū ē et affectabile. ¶
 Est t̄n notādū q̄ affectare etiā isto mō
 placē hoibz p̄t ee duplicit̄: vl̄ solū ibi
 sistēdo: et hoc ē vane gl̄e. Vñ q̄: p̄h̄ i
 to mō celeb̄ at vtutes ut placēt hoibz:
 ieronim⁹ describēs p̄hm dicit i eplā q̄
 dā ad p̄amachiū. **H**us gl̄orie aiālis:
 et apl̄aris autē venale matipiū. ¶
 q̄ in hoc nō debet aff̄us sistē ut hoī
 bz placeat: dicit ap̄ls ad ephesios v.
Non ad oculū seruiētes q̄ hoibz placē
 tes: s̄ sicut serui xpi: referēdo seꝛ ulte
 ri⁹ aff̄m i xpm ut videlicet affectet
 placere hoibz p̄t̄ d̄m et i d̄o: qd̄ est
 laudabile et meritorū. Alioq̄: i laude
 moȳsi nō eet dictū. **Ec̄i xlv.** Dilectus
 do et hoibz moȳses. Et isto mō suadet
 ap̄ls placē hoibz: ad rōs xp̄ dicit Vñ
 q̄s̄ p̄rio placeat i bono. **Ex̄ i sc̄p̄o ad:**
 iplere satagens dicit ad thōthios x.

Dex omnia oibz placeo. **Regula.**

Quando pceditis simul ambulare.
cu veneritis quo itis simul state.

Expositio. Posito mandato de honestate
habito: subiungit mandatu de honestate
comitatus. Unde dicit. **Quando pceditis**
et. **I**stod mandatu a xpo et ei⁹ discipul⁹ e
exemplatu: qz xps discipulos no solos. sed
bvinatos misit ad pdicadu. **Un** dicit
luc x. **M**isit eos binos an facie sua. **Et**
ds no solu moysen misit i egyptu: s; asso
ciauit ei aaro. **Exodi** iii. **Et** sps sce no
solu segregari voluit paulu i op⁹ misse
ry ei⁹: s; associauit ei barnaba. **Actu**
tm. **C**ollegu etiã aplor⁹ no solu petru
aut solu iocm. s; sil⁹ abos misit i sama
ria. **Q**d at religiosi no soli vadit s;
bvinati cu socio: multu facit ad vite
honestate. **Pr**io ut vitet fame piculu.
qd iurru ioseph cu solitari⁹ eet. **genes**
xxii. **A**ccidit at qda die ut intraret ioseph
domu. ut opis qd pia absq arbitris fa
ret. et illa s; vxor dñi sui apphesa lau
nia vestimen ei⁹ dicit dormi mecu: qz tu
nollet amesce diffamauit apd dñm et fa

65
milia ei. **Ad** nō stigiſſi. ſi ſol' ſine ar
tris nō fuiſſi. **Sed** ne iadat i turpe ſc̄m.
q̄ ſol' muna timet admittē turpia q̄ h̄ns
ſociū p̄ntē: q̄n poti' q̄cūq; vult turpia
dmittē. ſolitudinē q̄rit. **Dñ** ex p̄ſona for
nitariā p̄t ſolitudinē nō timētis p̄c̄mē.
dī c̄m̄ xxm. **Cis** me videt' tenebre c̄m̄
dāt me et parietes coopiūt me. **Quē** ve
reor'. q̄i dicet nullū. **Tercio**. p̄t ſolatiū.
nō tm̄ corpale ſ; ſp̄uale. **Sicut** c̄i habēs
ſociū. corpali' cit' auxilio ſocij ſui r̄leua
t'. ſic etiā cadēs ſp̄uali'. **Et idō dī et. e.**
De ſoli. q̄ nō h̄s ſubleuātē ſe. **Et habet**
etiā de ſtatu mōchoꝝ. c̄m̄ mōchi. **Ex**to
expedit habē ſociū p̄t teſtionū. q̄ ſolo
facilit' iadit i ſuſpicionē mali; a qua
purgari p̄t teſtionio ſocij. **Dñ** p̄t hec et
alia que ad honeſtatē r̄ligiois ſpectāt.
expedit q̄ r̄ligioſi. nō ſolū ſil' idē aſſocia
ti ābulēt. ſ; etiā vbiq; veiant ſil' p̄ma
neāt. **Et idō ſubdit** Cū venētis i c̄. hoc eſt
ſil' manete. **Et idō p̄feſſoēs r̄gule b̄ti au**
guſti. nec i ma. nec i loto. ad quē decliā
uerit debet ſe aliā mō ab iuice diuidere.
Tenet c̄i ut iſra patebit ad mutuam

Custodiā: que absēti exhiberi nō p̄t.
In iēssu statu habitu et ī oībz **Regula**
motibz vīs nichil fiat ad nū q̄ offēdit
aspēti: s; q̄ vīas debeat sūtate **Expositio.**
Dositis mādatis de honestate habitū et
de honestate comitat̄: hic ponit mādy
tū de honestate gest̄: et p̄io ī gnali: s̄d̄
descēdit ad honestatē quōsdā gest̄ ī sp̄ali
ibi oculi vī. ¶ **Q**uātū ad p̄mū q̄ s̄d̄m
apl̄m p̄ia ad thessal̄ e. mltū decet s̄os
viros honeste ābulac̄ ad eos q̄ foris sūt:
idō dicit ī iēssu statu habitu. ¶ **N**ō aqua
tuor tāgit: q̄ sic distigui p̄nt. q̄ hō vel
mouetur s̄d̄m totū. mouēdo de loco ad
locū: et hoc fit p̄ ī iēssū: v̄l q̄scit s̄d̄m
totū: et q̄ntū ad hoc dicit statu. ¶ **N**ō at̄ nō
mouet s̄d̄m totū: v̄l tenet mēbra ī q̄
te et habitudic̄ et dispositiōes mēbroru
ī q̄te: q̄ntū ad hoc dicit habitu: v̄l mo
uet mēbra ad act̄ alios: et q̄ ad hoc dicit
ī oībz motibz vīs. ¶ **I**n iēssu itaq; ca
uēda ē nimia festinatio: q̄ ut d̄ p̄ubi
oz x̄i q̄ festino est pedibz offēdit. ¶ **E**t
v̄m ē: nō q̄ offēdit seip̄z iterd̄ cadendo:
s; etiā ituctes. t̄p̄z idēns res ī odio eoz.

Silit etiam cauēda ē tarditas nimia.
Dñ i rphēsiōe taliū dē ysa. 8. Et pe-
dib; suis & posito gradu i cēdebāt. Debet
 etiā i cēdere nō vagis oculis; s; pūdedo viā
 suā. Pr qd d; puerbior; ē Palpebre tue
prēdat gress; tuos. Cauēda ē ordiatio etiā i
 iactaciōe capitis vl' alioz mēbroz; que
 ptedit supbia religiosoz; ei i cēss; deb; cē
 huilis. Unde apls ad eph' e. Obsecro vos
ut abuletis cū oī huilitate. Nec d; i cēss;
amar; et tristis esse; sicut illoz qui ne
 nū affabiles aut sociales se exhibēt.
Ad i se redarguit ps' dicit. Quare tr-
is i cēdo; dū affligit me iūmic;. Nec
debet cē leuitatib; dissolut; ut queiat
 sibi illd' thobie 3. Nūq; cū ludētib; me
mystui; neq; cū hys q' i leuitate abu-
 lāt ptiapē me p̄bui. **C**auēda ē etiā
 i cēssu nimia mobilitas; q̄lis ē illoz
 q' viā nō tenēt; s; n̄ hic nūc ibi q̄i s; i
 ito & parēt. Dñ siles sūt p̄lo d; q' dicit
ihemie rim. Cui dilexit mouē pedes
suos; et nō q̄euit; et dñō nō placuit.
Adroudedū ē etiā religiosis q' i cēss
 s; eoz nō sit iūtilis; s; ordinet ad a

liq̄ fr̄m et utilitatē: ut quēiat eis qd̄ d̄
ap̄lis Ioh̄is xv̄. ut eatis et fr̄m affeatis: et
ideo nō debet cū dāpno alioꝝ itēdē sic illi q̄ re
licta via publica faciūt vias novas frāgē
do sata et filia: s̄ cū filijs isrl̄ dicat illud
nuēri xix. Nō ibum̄ p̄ agros nec p̄ vineas:
nec bibem̄ aq̄s de puteis: s̄ gradiemur
publica via: nec ad dexterā nec ad sinistra
declinātes. Circa statū etiā p̄uidēdū ē
rligioso q̄ caueat i se otiositatē: ne redar
quat cū illis de q̄b; d̄ Math̄ xx̄. Nō hic
statis tota die otiosi. Itē cauere deb; ne stet
i societate piculosa. sic ē societas hoīm
uel mulierū dissolutarū: s̄ debet stare in
societate viroz scōꝝ. Eccl̄ xxxvij. Cū viro
scō assidu' esto. Itē caueda sūt loca piculo
sa ad stādū: i q̄b; et si nō p̄tat̄. occurrūt
tñ occasiōes p̄tā: ut sūt locutoia ifermito
ria hospitia et cetā hui' modi: s̄ i locis tu
tissimis et elōgatis ab occasiōib; p̄tā: cui
modi sūt loc' study et orōnū et meditatio
nū sicuti sūt claustrū ecclia celle Dñ de
dauid i figura hui' d̄ i. regū xxim̄. q̄ ha
bitabat i locis tutissimis engaddi. Et
capit̄ et alio mō stat' p̄ additione p̄sone: s̄

aut dicitur ille est in statu plationis. et ille subiect
 nois Et sic se debet habere diuisimode. scilicet quod
 stat ille requirit. utpote in statu plati sollicitate.
 Ad rom xij. qui preest in sollicitudine. In statu
 subditi humilitate et subiectiue. Ad hebreos xij
 Subiacete ipsis vris. In statu sanitatis
 laboriose matris viuy de socru petri dicitur. Dimi
 sit ea febris: et surrexit et ministrabat eis In
 statu ifirmitatis fortit et consolatorie Pn
 ad thobia ifirmu dicit angelus. thobie quanto
 forti aio esto. Et sic scdm diuisos stat debet
 se alit et alit habere: scdm quod disciplina illi
 stat requirit. Circa habitum e aduicendu: quod
 da voluit hic habitum accipi sic pns p idumeto
 S; i hoc pot ee differentia: quod habitus pot ee
 rephensibilis vl ex sui na utputa cu e ni
 mis pnciosus vl mollis vl hmoi: vl ex actu
 huano. ut cu aliqd fit i ipso. vl ab artifice.
 vl a defente qd e rephesibile. Dicunt qd pti
 ne ad pnu qd sup dictu e: ad scdm qd hic
 dicitur. no sit notabilis habitus vris. qd de se: hic
 dicitur. nichil fiat. s. ab aliquo S; qd vtriusq pot
 vneient itelligi. i prio magis videt quod ha
 bit hic accipiat no p idumeto: s; pro ha
 bitudie et dispositione mebroz ad inuice.

et ad suos act. In quibus quilibet obseruanda sit
disciplina: docet hugo de sancto victore. in libel-
lo suo de disciplina nouitiorum sit. Discipli-
na in habitudine membrorum in hoc consistit. ut
vnum membrum officium alteri non accipiat: sed
vnumquodque decet ad proprium actum exten-
dum. Quo extra de pueriorum v. de via apos-
tata: cuius membra auersa est a deo. gradit ore
puro: annuit oculis: terit pede: digito loquitur.
Et ut melius appareat quilibet in membris sit ob-
seruanda disciplina: subdit de illis qui in hac
parte indisciplinati sunt dicens. Sunt quidam qui
sine buccis patetibus auscultare nesciunt. et
quasi palatum ad verba aperiunt: alii qui in agendo
vel audiendo. quasi canes scietes linguam
proterunt et ad singulas actiones labia vel mo-
la retro quando circumducunt. alii loquentes digi-
tum extendunt. supercilia erigunt. et oculos in
orbem rotantes cuiusdam intrinsecus magnificen-
tie conatibus ostendunt. caput iactant. comam ex-
cutiunt. vestimenta coaptando demonstrant. et
lata quasi cubitudo. pedesque ostendendo ridicu-
losam formam suae ostensionis faciunt: alii alteram
aurem voci opponunt. quasi ab eis non fuerit facte
ad audiendum. alii ad videndum. aliam tamen oculi

10
lū apūit: alij maiorū ridiculo cū mediocri-
te oris loquūt. **S**ūt p̄tea mille laque mil-
le corrugatiōis nariū mille storsioēs labi-
orū. q̄ decorē discipline deturpāt et pulcitu-
diē faciei que ē specim̄ disciplinē: cui tāto
maior custodia est adhibēda. q̄nto qd̄ i ea
p̄tām fuerit celari nō p̄t. **H**abit⁹ q̄ debite
obseruat si nullm̄ mēbrū ad alt⁹ actū p̄tra-
hat. s; qd̄ lib; ad actū p̄pū dēcēter coaptetur:
nullm̄ p̄tra sitū et dispositiōē suā nālē tor-
qatur. **C**irca mot⁹ mēbroz notādū: qd̄ hic
p̄p̄is actib; ul' gestib; accipiūt. **I**n q̄bus
cauedū ē viro religioso. ne sit leues et ri-
sory. alios s; ad risū puotates: ne etiā
sit turbati. alios s; turbātes: ne derisory
ul' simuati p̄ q̄s alioz gest⁹ rēp̄sentātur:
ne sit turpes. ut gest⁹ ribaldoz: ne etiā
sit ionulatory. sicut hystionū et mēnes-
tratoz. **H**ec ei oīa scōz viroz dēcēt ho-
nestate. **I**n oīb; q̄ hys nichil fiat. **I**n
corp̄alib; videm⁹ qd̄ ea que bñ p̄portionata
sūt delectāt: que ip̄portionata offendūt.
Boni ei debito mō p̄portionati dēcēt
auditū: ip̄portionati offendūt. **S**ic et
visibilia. **D**n̄ i libro de verā religione docet

aug⁹ q⁹ unitas scz p^oportiois est causa delect^o
tionis. Sic utiq⁹ et aspectus metalis delectat^{ur}
iⁿ hys que debito mo^o p^oportioⁿa s^unt: et in a^l
iis offendit. **D**ñi cū religios⁹ p^otedat statu^m
s^{an}ctitatis et maturitatis morū: si q⁹ fiat qd⁹
nō p^oportionet nec dueiat sue s^{an}ctitati et
maturitati. n^occaria metalē hoīm asp^octm
offendit: si u^o sit p^oportioⁿatū et dueies
sue s^{an}ctitati delectat: et ido d^om est offendē as^o
p^octm hoīm. et agē que s^{an}ctitati sue dueiant.
Et ido cū dicit^{ur} nichil fiat qd⁹ cui⁹ of^o
fendat asp^octm: dueient adiūrit. **S**ed qd⁹
v^ol^o delectat s^{an}ctitatē. **I**n q⁹ mādato idiat nō
bis nō tm̄ vita iusta que n^occaria est p^opt^o nos:
s^{ed} etiā bona fama q⁹ n^occaria est p^opt^o alios.
Disciplia at^q iⁿ extiori gestu est maxie n^occ^o
ria. p^opt^o bonā famā. **E**xterior ei gest⁹ est signū
interioris habit⁹: q⁹ ut d^o etiā r^o amict⁹
corpis et ris⁹ detū. et itess⁹ hoīs ānūciat
de illo. **N**e q⁹ hoīes male iudicet de interio^o
habitu n^occaria est disciplina iⁿ gestu extiori.
p^opt^o quā bonā de nob⁹ hoīes habeāt estia^o
tione⁹. **C**uā nō negligēdā docet aplūs.
p^opt^o ad chor⁹ est cū dicit. **S**ic nos existimet
hō ut ministros xp̄i. **Regula.**

Oculi vni et si iaciunt in aliquam feina
 ru: figuratur in nulla. Neq; ei qm pte
 ditis feias vide phibem: s; appetere vl' ab ipis
 appeti velle criminofu est. Nec solo tacito affec
 tu: s; affcu quoq; et aspau appetit et appetit
 & cupifcencia feiaru.

Expositio Dato i gnali

maadato circa disciplinam gestuu exterioru hic
 spalit descendit ad gestu oculoꝝ: & no circa oia
 obiecta: s; spalit circa feias: cui ro est: qz
 odi magis sut abiles ad occasioes pntadi qz
 alij sensu. Na oe gen' pnti p odios occasionat.

Sic ex aspau tibi delcabilis irritat gula. **Ge
 nes' t'io.** Videt mulier lignu qz eet bonu ad
 vescedu & pulchrū odis aspauq; delcabile: tu
 lit de fru illu et comedit. Ex visu reru munda
 nar irritat auaricia. vñ et ipa cupifcencia
 oculoꝝ dē. Aspau etia mulieru iflamat libi
 dine. **Eccl' ix.** Ut specie mulieris mlti perie
 runt: et ex hoc cupifcencia qsi ignis exardescit.

Et sic de alijs. Propt qd dicit dñs. **Matth. vi.**

Si oculus tu fuerit neq; totu corp' tuu tene
 brosu erit: qz ocs tenebre pctoru p malos oculos
 iducit. Alij etia sensu no hnt sp obiecta sua
 in pmpu: s; visu sp habet aliqd qd videat si
 velit i quo pt peccare: & qz incessate pt peccare.

Vn scda petri 2° di. **O**culos plenos habentes i
cessabil' delicti. Est etiã vis9 cetis sesibz in
motu suo velocior. **V**n artu ei9 aplius momē
to parat: dicit9 p^r. ad thoz xv. **I**n momēto
9 i ictuodi. Et ido facile p ipm pccat. **C**ia
q^d p oculos pccat multiplic9 freq9tia9 9 fatili9
q^d p cetos ses9. ido di etiã xxxi. **N**equis oculo qd
creatū ē. Patet q^d qodi sūt magis habiles
ad occasiōē pccā. **S**cda rō qre dat mādatū
de oculis 9 circa fecas est: q^d ipudicitia plus
viget i oculis q^d i alijs sesibz: q^d plura pccat
oculus que sūt ipudicitie occasiōes q^d alijs
alijs ses9. puta formā, figurā, colore, motū
9 gestū: audit9 vō solā dulcedinē eloqui.
tact9 solā suavitatē carnis. **N** aliq^d vō ses9
ses gust9 et olfact9 remotas occasiōes pccat:
ses odores metriticos 9 diuina. **I**te frequētius
h9z topiā sui obiecti 9 minus ipedit: q^d fre
quēt9 p^r fecā vidēi q^d tāgi v^r audiri. Et ido
magis de oculi ipudicitia dicit9 ppha q^d alijs
ses9: dicit9 trenz iij. **O**culos me9 depdat9 est
aias meā. **I**te vis9 audaci9 pccat: q^d mlta au
det q^d vidē que nō audet tāge. v^r eoz collo
q^d audie. **I**te ipudicitia oculi nō ē ita pccp
tibilis sicut alioz sesū: v^r ido securis pccat

70

q̄s p̄ od̄m q̄ p̄ aliquē aliū sēsū. Itē vis̄
m̄na p̄t̄ ip̄ediri: q̄ nō requit̄ tātā approx
imatioē ad od̄m sicut̄ alioz̄ sēsū actus.
Didem⁹ eī remota: s̄ tāgē nō possum⁹ nisi
approximata. Itē īfacibilior ē vis̄ q̄ cōti sēs
s̄. Cōti eī sēs̄ aliqui fastidiūt illō ī quo de
l̄cānt⁹: q̄ imitatio eoz̄ ē mag⁹ realis ⁊ cor
p̄al⁹: vis̄ v̄o s̄ p̄l̄at̄ sp̄ūal̄. Et idō d̄r̄ est.
p̄io. Nō faciat̄ ocl̄s visū. Hys̄ iḡ rōnib⁹
mag⁹ dedit̄ mādatū de visū q̄ de alio sēsū.
⁊ mag⁹ d̄ra actū ip̄udicitie: q̄ ip̄udicitia
mag⁹ repugnat̄ honestati viri religiosi q̄
q̄tūq̄ alia ī honestas. **Vir eī religios⁹ ē vir sp̄ūa**
lis. ⁊ sp̄ūalē q̄tū p̄t̄ ī corpe ducēs vitā. ⁊ idō
illō p̄c̄m qd̄ mag⁹ repugnat̄ sp̄ūali vite ma
gis dedit̄ honestatē viri religiosi. **Tale at̄ est**
ip̄udicitia. cū sit maxie carnale p̄c̄m: q̄ cir
ca mādatū de custodia ocl̄oz̄ a gestu ip̄udico
p̄io p̄oit̄ mādatū: sedō q̄s̄dā excusatioēs de
trāsgressioē hui⁹ mādati excludit. ibi nō di
c̄tis. **Circa p̄mū duo facit:** q̄ p̄io p̄oit̄ mā
datū d̄r̄s. Ocl̄i v̄i. ⁊ si id ē q̄uis. iacūtur
ī aliqui feīaz̄. hoc eī nō p̄t̄ b̄n vitari ab hys
q̄ p̄cedūt p̄locā ubi mulieres sūt: ī nullā fi
ḡat̄. id ē nullā aspiciatis fiḡedo asp̄c̄m. **Et**

nota qd p̄t aliq̄s figē oclm̄ i aspiciēdo muli
erē ex curiositate d̄siderādo formā ⁊ figurā
ei⁹. v̄l ornatū ⁊ hui⁹ mōi: sicut illi de q̄bz
d̄r̄ uidith ⁊. Et erat i oclis eoz̄ stupor qm̄
amirabatur pulchritudinē ei⁹. Alio mō cū
respiciat̄ ad d̄cupiscētiā exatādā: s̄d̄ qd̄ d̄ns di
xit. math v. Ois q̄ videt mulierē ad d̄cupis
cēdū eā: iā methat⁹ ē eā i corde suo. Tercio mō
cū iā iatata d̄cupia videt̄: ad fouēdā l̄ p̄si
ciēdā d̄cupiam. Sic senes viderūt susanā: qm̄
dixerūt ei⁹. In d̄cupia tui sum⁹. Et isti duo mōi
figēdi oclm̄ s̄t p̄hibiti: itaq̄ mōr̄lia p̄ta. Pri
m⁹ at̄ mod⁹ lic⁹ nō sit mōr̄le p̄tā de se tñ qd̄
ē occasio valde p̄ria ad p̄tā mōr̄le: idō p̄hibet̄
ois fixio oclōz̄: nō p̄ modū p̄cepti q̄ntū ad
hūc p̄mū modū: s̄ p̄ modū valde dissuasoriū
sicut ⁊ alia m̄lta: s̄ qd̄ ad duos modos sc̄ptos
ligat̄ ad modū p̄cepti. S̄cdo cū dicit. neq̄ em̄
q̄n. expoit̄ mādātū iā positū: ⁊ āpli⁹ ip̄m de
clarat̄ dicēs. Neq̄n ei q̄n p̄ceditis ⁊ q̄ dicit̄
Nō p̄hibui vos iacē oclōs i feiās: qd̄ nō p̄hi
bent̄ eas vidē: s̄ idō dixi qd̄ ocl̄s i n̄lla figa
t̄: qd̄ fixio oclōz̄ v̄l est causa l̄ occasio l̄ in
ditiū d̄cupie ⁊ appetit⁹ feiāz̄. Appetē at̄ feiās
vel ab ip̄is appeti velle criminōsū ē. Et qd̄

71
uis dicat aug? q nō phibet vidē muliēs. qz
hoc de diffideli posset vitai ⁊ ido p̄iculosū eet
phibē: tñ vira religiosi ⁊ p̄fā nō solū fixio
nē oclōz ī scāa. s; etiā asp̄m vitauerūt. **Dñ**
abbas arseni? nobile mulierē romanā. que
veniat ad vidēdū eū vidē noluit: ⁊ hoc ne ex
asp̄u iformact? cogitatio specie mulieris.
Dñ tū eadē nobilis mulier rogact? dñm p̄m
p̄ mediatorē. ut habet mēoriā ei? ī orōib; su
is: vñdit. **H**ogo dñm. ut tollat mēoriā tu
de corde meo. **I**n quo v̄bo tū scādaluata fuis
set: istruxit eā ep̄s. et solat? ē dicit. **A**n nes
tis q muliēs. ⁊ q dēones solēt viros p̄ yma
gines ⁊ mēoras mulierū verae. **I**do hoc dix
it tibi. **N**ā p̄ aīa tua sp̄ orat. **H**ic ē q iob
xxv d̄. Pepigi fedus cū oculis meis: ut nō
cogitare qdē de v̄gie. **S**up q dicit b̄s grego
ri? **F**ed? cū oculis pepigit: ne p̄ itaute aspi
cet. qd̄ postea iuit? amaet. **Dñ** si sol? asp̄tus
tr̄sitorū mulierū. nōnūq; occasio ē ipudice
cogitacōis: q̄to mag? fixio oclōz ī eis. **C**ō
ā dicit. **t**riminosū est: sane itelligi debet
Crimē eī q̄ dupliciter d̄ v̄l accipitur: sc̄z
q̄ gracian? docet d. xxv. **D**no mō strictē. ⁊
sic crimē d̄ p̄cām. morle tū ifamia. **U**nde

ibide dicitur. **C**rimē vocat̄ crimīal' ifamia. Et hec
acceptio habet̄ ex vrbis ihonumi: ut ibide patet.
Alio mō accipit̄ large: & sic oē pām mōrle etiā
sū ifamia crimē dicitur. **V**n̄ ibide dicitur. **M**ulti dea
puit̄ dū credūt q̄ si sup fūdamētū xpī capita
lia crimīa edificāt: q̄i p ignē p̄gatorū pos
sit purgari. Et sūt̄ hec acceptio de vrb̄ augusti.
Sic mō accipit̄ largi' p oī pām mōrli v' venia
li qd' nō ex ifirmitate v' ignorātia: s' ex delibā
tione pcedit. **V**n̄ ibide dicitur. **C**rimūs appellatio
alias late patet: expletēs oē pām qd' ex de
libatiōe pcedit. Et hec acceptio sūt̄ ex vrb̄
bede & augusti. **L**. accipit̄ largissie: p oī pām
idiffēter. **V**n̄ ibide dicitur. **N**ōie crimūs oē pām
itelligit. Et sūt̄ hec acceptio ex vrb̄ ihonumi.
Cod' q' dicitur. appetē v' ab ipis appeti velle crimi
nosū est: iuxta scdaz acceptiōes crimūs supposi
tā itelligēdū est. Et nō q' nō tm̄ dicitur appetē
crimīosū ē: s' appetē l' ab ipis appeti velle.
Repiūt̄ ei aliq' q' et si nō appetāt mulieres. tm̄
ab eis iterdū appeti volūt: & qd' pei' ē. ex hoc
q' appetūt̄ a mulierib' glant̄. et qd' pessimū
est. mlti aliq' faciūt. ut puocēt̄ appetitum
mulierz erga se: q' oīa vitāda sūt̄ a viris scib'.
& idō ne appetāt̄ ab eis. debēt̄ q'tū possūt̄ ca

vi) int' eas d'pare. & ear' frequētia vitie & faci
 aritate; debet eā i se vitare blāda vba q' all
 aut'. & p'pam pulchritudinē & d'positionē d'p
 nē, et alia que appetitū h' mōi excitat q'tū p'nt
 declinat: ut sic nō solū sibi, s; etiā caueat alijs
 a p'cto. **Tercio** cū dicit, nec solo, excludit quāda ob
 tionē: q' possit dici q' appetit' h' mōi nō ē i asp'cū,
 s; solū i itiori aff'cū: & ita male videt' asp'ctus
 phibet' p'p' aff'cū l' appetitū. **S; h' excludit d'icōs.**
Nec solo tacito aff'cū, s; asp'cū q'q' & aff'cū appetit'
 & appetit' d'cupia f'cūz: vno mō forlit' & cōluter.
 & sic appetit' ē solū i aff'cū: alio mō sic i signo: &
 sic ē i asp'cū, dū p' q'dā nut' odoz q' p' signa q'dā
 idicat' itiorē d'cupia: & mō sic i causa & occasiōe:
 & isto etiā mō ē i asp'cū, q' ut d'c'm ē, asp'ctus sepe ē
 causa & occasio ipudici appetit'. & idō d'c't q' nō
 solū ē i aff'cū itiori, s; i vtroq' aff'cū s; & asp'cū:
 q' nō d'uisimode sic d'c'm ē. **Et nō q' d'c't q' asp'ctus**
viri nō solū ē causa & occasio p'pe d'cupie passivē
q'dā modo: s; etiā actiē d'cupie mulieis. Sic etiā
asp'ctus mulieis, nō solū ē causa & occasio p'pe tō
d'cupie: s; etiā d'cupie viri. Et idō appetit' et appetit'
d'cupia f'cūz: q' mediāte asp'cū viri appetit' vir
& appetit' a mulie: & mediāte asp'cū mulieis appe
tit' mulier & appetit' a viro.

Regula.

N Et dicatis vos habere animos pudicos.
si habeatis oculos impudicos: quia impudicus
oculus impudici cordis est nuntius. Et cum se iure sibi
met etiam tacete lingua et spiritu mutuo corda nunti-
ant impudica: sed et concupiscentiam carnis altius
delectant ardore: etiam intactis ab immunda vio-
lacione corporum fugit castitas ipsa de moribus.
Expo. Dato mandato: et etiam delato: hic exclu-
dit quosdam excusationes transgressionis huius mandati. Et
primo excludit unam excusationem: et aliam: ubi nec pu-
tae. Primum ad primum primo excludit excusationem:
quia etiam posset se aliquis excusare de fictione oculorum in ali-
qua re que fit occasio impudicitie puta in feia: dicens quod
habet gestus odii etiam sit impudicus: non enim animus intior.
Hoc excludit dicens. **Et dicatis vos habere animos pu-
dicos. si habeat oculos impudicos.** quantum ad aspectum:
quia ista committat se: quia impudicus oculus impudici
cordis est nuntius. manifeste indicans impudicitiam me-
tis. sed etiam quod exteriora hominis annuntiant de illo: sic dicitur
etiam xix. Et non quod impudicus oculus dicitur: qui audet respicere
vereda humani generis vel sexus vel picturas libidinosas.
vel respicere gestum impudicorum: vel alia quecumque
que ex suo aspectu ingerunt impudicitie memoriam: ut cor-
poris nudum et si que sunt filia. Est autem oculus impudicus qui
tuo se respicit spiritum mulieris vel nuntius impudicos.

aut q̄ nut̄ ipudicos exeret. **N**ō autē possibile h̄
 mōi ipudiciā eē i oclis: nisi fuit aīm̄ ipudic̄.
Oclī cū ad nutū obedunt aīo & regūt ab eo. **N**ō
 aut̄ stigit i eo q̄ ab alio regit merito attribuitur
 cori: & idō ipudicia oclōz attribuit̄ aīo: cū oō
 mot̄ ex̄ sit i p̄tate aī. **C**ōuenient̄ q̄ dicit̄ auḡ:
 q̄ ipudic̄ oclō ipudici cori ē nūcī. **S**z nūq̄ p̄
 vehemētē distractioz mētis nō posset aliquis
 aspice aliq̄ p̄ditōz. s̄n ipudicia aī. **D**icē
 dū q̄ aspice p̄t̄ intelligi duplicat̄. **V**l̄ ita q̄
 aīm̄ figat̄ oculū. et detineat ip̄m i tali as
 p̄tū. & tūc nō videt̄ possibile fixe aspice p̄d̄cā
 s̄n ipudicia mētis: & q̄n tal' oclō sit ipudic̄.
Alio mō possz stige q̄ morose aspiciat̄ distracta
 mētē ita alia: sic at̄ possz aspice s̄n ipudicia:
 valde difficile eēt hoc q̄ mēs manet̄ distē
 ta dū i firo asp̄tū talū. si tñ h̄ stiget̄ nō es
 set tal' oclō ipudic̄ i se: quis forte alū possz
 vidi ipudic̄. **E**t idō nō est oclō: nisi sit aīm̄ i
 pudic̄. **E**t idō nō dicit̄ auḡ. **N**ō dicat̄ vos habē
 pudicos aīos. si appeat̄ oclī v̄i alijs ipudici:
 s̄z si oclōs habeat̄ ipudicos. **I**dem cū dicit̄. q̄n̄ se i
uicē docz q̄tū malū d̄seq̄t̄ asp̄m̄ ipudicū di
tes. **E**t cū corda ipudica nūciat̄ se iuicē sibi met̄.
 s̄z cor tuū illi & cor illi tibi. mutuo asp̄tū. id est

p̄ mediationē mutui asp̄ctus? etiā tacite ligua
id ē absq̄ hoc q̄ it̄ponat̄ aliq̄ v̄ba: & delc̄antur
sc̄z talia corda alterutro ardōe. .i. mutuo amōe
ardēte sc̄z & cupisc̄tiā carnis? fugit castitas
ip̄a de morib? sc̄z talium id est iā nō sūt casti i
morib?: etiā i tactis corpib?. id ē q̄uis corpa
sūt itacta. ab imūda violatiōe **C**ōcupia q̄ car
nis p̄ odos excitata. etiā sine alio tactu fugat
castitatē. & parificat hoīem adultō. sc̄z illud
mathi q̄nto **E**t vidit mulierē ad & cupisc̄dū
eā: iā merhat̄ ē eā i corde suo **E**t nō de eo q̄
dicit. delc̄ant̄ ardore. q̄ delc̄atio morosa i co
gitatiōe sola existēs sū extiore ope ē p̄tīm mōr
le? ut docet̄ augustin? de trinitate libro xij dicit̄.
q̄ p̄ eo tot? hō dāpnat̄. **D**elc̄atio morosa nō
d̄r sc̄dm morā t̄pis: s̄ sc̄dm expectatiōes assēsō.
Assentire eī i h? mōi delc̄ationē cogitatiois:
absq̄ oī extiore ope mōrtale est. **L**igo valde
sūt occasiōes hui? mōi & cupie rauēde: & cū oī
diligētia si i cogitaciōe oriatur & cupia. anq̄
d̄sēsō accedat de corde expellēde. **Regula**

N **E**t putat̄ debet q̄ i fēia fugit odim. &
illig i se diligit fixū: ab alijs se n̄ videt̄
cū hoc facit. Videt̄ oīo: & a q̄b? se videt̄ nō
arbitrat̄. **E**xpo. **E**xclusa una excusatiōe

74
In quā aliq̄s se velleť defēde a p̄cō: hic excludit
aliā excusationē p̄ quā aliq̄s se possit defēdere
a scādalo. **E**t circa duo hoc facit: q̄ p̄cō docet
q̄ hec excusatio nō sufficit quo ad p̄ximū: scđo
docet q̄ n̄si valeat quo ad p̄ximū, nō tñ valeat
quo ad deū, ibi s̄ n̄si lateat. Possēt eī aliq̄s
se excusare de hoc figit asp̄m ī feīa quo ad scā
dalū: & dicit q̄ nullū videt aut p̄cipit talē fur
onē oclōr: & idō nullū de hoc orit scādalū. Hoc
excludit dices q̄ si q̄s putet fallitur. **E**t idō
nec putare debet q̄ ī feīa figit oclm, & illi s̄
feīe oclm ī se diligit fixū, ab alijs se nō videri
r̄. **H**oc eī stoliditatis ē. **S**iles sūt asinis: q̄
tū posuerit caput īter sentes, q̄ nō videt lupū
putat se a lupo nō videri: & ita isti q̄ nō videt
alios, putat se nō videri ab eis: qđ falsū est.
Dn̄ subdit **D**idet oīo. r̄. **S**ic ysaac iocādo tū
v̄ore sua rebecca, vis̄ est ab abymelech rege
palestinor, a q̄ se nō videri arbitrabatur.
Genes̄ xxvi. **S**ic ille iuuenis q̄ ad uesp̄scēte
die ābulabat iuxta domū mētratis quē de
phēsū de osculata ē, nō putabat se videri a
salomone, quē tñ vidit de fenestra dom̄ sue
aspiciēs p̄ tā cellos. **P**ubioꝝ vii. **E**t valde
expedit q̄ sic videātur: ut deprehēsi timōe

¶ veretudina i se corrigat: & alijs exemplū cor
Sed nisi Secretiois fiat: Regula
lateat et a nemine hoim videat: qd fa
ciat de illo desup inspectore q̄ late nichil p̄t. An
idō putād⁹ ē nō vidē? qz tāto videt patiē? q̄to
sapiēti? Expo? Postq̄ exclusit excusatiōem
ipudi asp̄tus quo ad primū: hic excludit eā q̄
ad deū qz dato q̄ valeat ad quo primū nō tñ va
let quo ad deū. Primus eī fallat ille q̄ nō putat
ficione oīdoꝝ suozū ab alijs videri: tñ p̄ aliqu
stige q̄ nō videat ab hoīe. S; licz nō videat ab
hoīe: tñ sp̄ videtur a deo. Dñ dicit. S; et si id est
q̄ uis lateat scz hoīem: & pro idē a nēine hoim
videatur vis⁹? q̄ faciet de illo desup inspectore
scz a dō qz superi⁹ oīa prospicit: q̄ latere nichil
p̄t. Vñ dī ad hebreos e. Oīa nuda & ap̄ta sūt o
culis ei⁹. nec solū exteriorā. s; etiā oīa interiora pu
ta cogitaciōēs cordiū nūꝝ. Ip̄e est eī q̄ scrutat
venes et corda. De q̄ etiā i ps̄ dī. Dñs scit cogi
taciōēs hoim: qm̄ vane sūt. Quāuis ḡ potēt
euadē asp̄tus hoim: nūq̄ tñ euadē p̄t asp̄m̄ dei.
Et qz hō possz. dtra sic arguē: qz si videt aliq̄
malū. statī puniret. cū sit sūme iust⁹. s; nō
statī punit: videt ḡ q̄ nō videt. Hoc refellit
diciō An idō putād⁹ est. scz dō. nō vidē hāt

furiōne oclū: qz tāto videt paciētē diffēdo
 vidētā & nō statū pcutiēdo. q̄to sapiētē sēz
 videt. Quasi dicit. Nō debem' putāe eū hoc
 nō videre. Qd' eī paciētē expectat diffilādo pe
 nā. ad altitudinē sue sapiē spectat: qz nouit
 qd' cuiqz sit utile & expediens. **Regula**

Illi ergo v̄ sc̄is timeat displicē: ne velit
 feie male placē Illū cogitet oīa vidē: ne
 velit feiam male vidē Illū nāqz n̄i hac causa
 amēdat' est timor: vbi scriptū est. Abhominatio
 est dño defigēs oclū. **Expo:** P̄ q̄ docuit exu
 sationē furiōis oclōz nō valē q̄ ad dēū: hic dēu
 dēdo suadet suū ppositū dicēs Qd' cū ita sit. qz
 dēū nichil lateat: ergo v̄ sc̄is timeat illū. sēz deo
 q̄ ex sua sapiā paciētē expectat: ne statū puniat.
 displicē. ut p̄ talē timorē retrahat. ne velit ma
 le. id ē mala stupia. v̄ male noīalut' id ē ipu
 dice. feie placē. Meli' tñ accipit' male p̄io mō
 sēz adubialiter: ut sic v̄niformit' sequatur Illū.
 sēz dēū cogitet oīa vidē: ut p̄ hoc qz nō p̄t latere
 dēū qd'qz faciat. cohibeat asp̄m suū. ne velit
 male vidē feiam? qd' d̄tigit' qn̄ sic videt feias:
 qz ex ipudicia mētis figit' asp̄m. Et nō qz
 multū retrahit' hō ne aliqz turpe v̄ illicitū cō
 mittat: ex eo qz cogitat d̄m tāqz p̄ntē vidē oīa

que facit. **N**ec mirū. q̄ hō si cogitet hōiem ho-
nestū p̄ntē ex v̄cūdia retrahit a turpitudine
p̄cā. **N**ō seneca volēs iformare lucallū quō
vitare debeat opa turpia. suadet illi i quadā
eplā. ut eligat sibi aliquē virū bonū. quō t̄p̄
p̄ntē cūcta opa sua faciat. Elige i q̄ cathone.
q̄ si tibi nimis rigid⁹ videtur: elige tibi re-
missioris aī virū ieliū. **S**z dñs n̄r ih̄s xp̄s vir
ē satis remissi aī. q̄ nō punire. sz remittere
p̄cā v̄it: scdm̄ q̄ d̄r act⁹ x. hūc ōs p̄phete tes-
timoniū p̄hibēt remissionē p̄cōz accipere p̄
ip̄m. **H**ūc ergo tūq̄ virū honestū cogitem⁹
i ōi n̄ro ope p̄ntē. q̄admodū dicit dauid. p̄ui-
debā dñm i d̄sp̄cū meo sūt sp̄: & tōne honesta-
tis sue v̄cūdia nos a p̄cō retrahet. **E**t ideo
dicit cassiodor⁹ sup̄ illo v̄bo ps̄. q̄ q̄ semp̄ dñm
acie mētis iūuetur: nō p̄cās iquinat. **A**d hūc
q̄ cogitat ōem actū suū tā iūteriorē q̄ exteriorē
videri ab aliq̄ q̄ possit vl' eē testis iūtra eū vel
eā iudex: vtiq̄ etsi nō v̄cūdia. tū timore
retrahetur ne aliq̄ turpe d̄mittat. **S**z de⁹ qui
videt ōem actū n̄m iūteriorē & exteriorē. erit
nō solū testis opm̄ n̄roz. sz eā iudex. scdm̄ q̄
d̄r ih̄emie 29. **E**go sū testis & iudex: et id̄ t̄p̄
ei⁹ nos debet merito ab ōi turpitudine iūteriorē

exteriori retrahit. **H**ic est q dicit auctor hu
 us regule de vbiis dñi sermone xlv. **T**ime de
 ù q vbiq; videt; ÷ vl' timēdo cast' esto. aut si
 peccatē vis. qre vbi te nō videt; ÷ fac qd' vis. In
 fine at' conclusioē psuasiois sue d'firmat b'ēs
 aug' dicens. **I**llig enī scz dei timor ī hac causa
 scz de qua agitur de furioē oclōz ipudica. d'nc
 dat' est timor. vbi d'z. **A**bhoiatio est dñi defigēs
 oclm. **S**i ēi hō corā iudice aut teste aliq' timet
 d'mittere aliq' turpe. mlto magis si illud turpe
 nō solū offendet; s; etiā abhoiatiōē iduceret.
Sz furio oclī ipudica. nō solū offendit deū. s;
 etiā est qd' abhoiabile corā eo. sicut docet hec
 auctoritas: et idō valde debet hō timē sic fi
 gere oclm ī pñtia dei q oīa videt. **E**t nota q
 hec auctoritas quā pōit hic augusti. pūbioz
 etiā ponit. xvi. scz tñslatiōez interpretū.
In tñslatiōē at' nra nō est talis lēa: s; habet
 sic. **A**bhoiatio dñi oīs arrogās. **E**t certe mag
 ne arrogātie ÷ supbie ē: si ī pñtia qd' tam
 magni dñi sicut est de'. de quo ī pō d'z. ÷
 magnitudis ei' nō est finis. nō verecūdatur
 turpia ÷ offensiva d'mittere. **R**egula

Quando sil' estis ī ecclia. vl' vbitūq;
 ubi feie sūt: iuitē vrām puditiā

custodite. Deus enim qui habitat in vobis,
etiam isto modo custodiet vos ex vobis. **Expo.**
Egit hucusque **augustinus**. ab illo loco. non sit
notabilis. de honestate in gestu exteriori aser
uatione: hic agit de inhonestatis correctione.
Inhonesta autem que committuntur quaeque deprehenduntur
ab alijs: quaeque vero ab ipsis committentibus re
cognoscuntur gratis. **P**rimo ergo agit de hijs que
ab alijs deprehenduntur: secundo de hijs que gra
tis recognoscuntur. ibi. ¶ vero in tunc Circa primum
duo facit: quia primo determinando materia. dat mandatum
circa correctionem inhonestatis. que deprehenduntur
circa impudicitiam. secundo extendit mandatum
circa inhonestatem circa quicunque culpam. ibi et
hoc quod dicitur. Circa primum duo facit: quia et ad ca
uendum inhonestatem et deprehendam si contingat valet
mutua custodia: ideo primo dat mandatum de
mutua custodia: secundo quod docet faciendum est cum
inhonestas fuerit deprehensa. ibi et si habet. Dat
ergo primo mandatum circa mutua custodia de
ter. ¶ Nunc ergo scilicet: qui diceret. Ita dixi quod ab
hominibus est defigens oculum: ergo ne vos sitis
abominabiles deo. custodite invicem vestram pudicia
nam. que est res preciosa. Ceterum xvi. Omnis prodeca
ntio non est digna retentionis anime: et tunc est multi

77

placiter impugniata. qz a triplici hoste mundo.
carne. y demone. ⁊ i vase fragili ac prono ad
lapsu steta. **Un apls ad chor e. Habem⁹ the**
zauru istu i vasis fictilib⁹. ⁊ talia idiget dilige
ti custodia. Custodite iq i iure. id e qlibet alte
u⁹. nō s̄fictes nimis de pdicōe p̄sone cui⁹ ai
q: qz aliqn talia smittit ab hys de qb⁹ mi
ng credit. Nū estis sil. Cuare. Aliqn aliqui
credent esse mun⁹ suspecti i societate hui⁹ moi
smittit: ⁊ ideo i societate nō debet hui⁹ modi
custodia negligi. In ecclia. nō mun⁹ s̄fictō de
loci s̄tate. qz aliqn ecclā i locis s̄c̄s hui⁹ moi
ipudicia smittit. Vel alio quocūqz loco vbi
ai⁹ vbi feie sūt: q̄si dicet. In nullo loco vbi
feie sūt negligatis h̄at custodia: qz mulierū
p̄ntia vbi⁹ est occasio piculi. Hoc at̄ mādātū
annectit mādato diuino. qd̄ habet ecclā xviij. vbi
di. Unicusqz mādauit de p̄rio suo. Et bñ debetis
vos isto mō iure custodire: qz d̄s q̄ multiplici
ter custodit suos. q̄nqz i mediate p̄ se. q̄nqz p̄ an
gelos. q̄nqz p̄ platos. ecclā isto mō custodiet vos
ex vobis. id est p̄ vr̄am diligēciā. que tñ nisi
assit dei custodia. est inutilis: qz nisi dñs custo
dierit ciuitatē r̄. Et idō ad custodia stinēciē.
nite est adesse dei gr̄am. qz stinēcia speciale

est donū dei: p̄t qd̄ d̄r. sapie viii. Sauū q̄a
alio nō potui eē d̄tinēs. nisi deū donaret. Et
q̄ p̄ grām suā nos īhabitāe dignat̄. ideo
ut hāc ad esse custodiā. que ē p̄ grām desit
naret p̄misit. De eī q̄ habitat in vob̄. sc̄
p̄ grām. eciā isto mō custodiet vos ex vob̄.
id est p̄ vos & p̄ vram mutuā curā. **Regula**

A Si hāc de qua loquor oculi petulācia
ī aliquo vīm aduertētis. statī āmo
nete ne cepta p̄grediāt. s̄ de p̄rio corrigat̄.

Exposi. Dedit b̄s augustin̄ iā mādatū de
mutua custodia. ad cauēdū īpudicū gestū.
& si d̄t̄gat ad deprehēdū. hic docet q̄ sit fa
ciēdū si talis deprehēdat̄ gest̄. q̄ adhibēda
ē monitio secreta. ut se corrigat̄ se. q̄ si nō
correxerit se. denūciādū ē p̄lato. P̄rio ergo
dat̄ mādatū de secreta āmonitiōe. sed de nō
corrigētis se denūciatiōe. ibi. Si at̄ et postea

Quitū ad p̄mū dicit. Et si. dū vos mutuo au
toditis isto mō aduertētis. id ē p̄cepitis. in
aliquo vīm hāc petulāciā oculoꝝ de qua
loquor. petulācia ē īpudicia v̄l īpudens
v̄l īportuna. statī āmonete. q̄ piculū est
ī ex̄p̄tatiōe. Dū notādū. q̄ licet p̄ceptū affir
matiuū nō obligat ad sepe. s̄ p̄ loco & tpe.

aliter tñ dñat tps circa p̄ta iā dmissa: &
 aliter circa p̄ta que sūt i actu. & p̄actu ut in
 pei⁹ p̄grediat. Cū at̄ p̄am ē dmissū. nō s̄p
 est t̄pus ut statī fiat amonitio. s̄ p̄t differri
 & captari hora: qz qd̄ dmissū ē nō p̄t impediri.

S qñ p̄am est i actu. v̄l i p̄actu ut p̄gredia
 tur i pei⁹? statī est t̄ps amonēdi. ut cessetur
 ab actu. & a peiori diligēt⁹ caueat. Assignat
 at̄ duplicē causā hui⁹ mādātū. qñ vna est
 ut caueat piculū futurū: & qñ ad hoc dicit.
 ne cepta. id ē icepta p̄grediat. alia causa ē
 correctio de p̄terito: vñ subdit. s̄ de p̄rio corri
 gāt. Inuit at̄ hoc mādātū doctrine ewāge
 lice. mathi xvij. Si peccauerit i te fr̄ tu⁹. va
de et corripe eu iter te & ip̄m solū: & doctrine
ap̄lice q̄ dī. ad gall vi. Si p̄occupat⁹ fuerit
hō i aliquo delicto: vos q̄ sp̄uales estis i stru
ite hui⁹cemodi i sp̄u lenitatis. Et nō q̄ in
h̄modi correctioē seu amonitioē obseruāda
est lenitas sic hic dī: & ut fiat ex p̄passione
& mīa sc̄d̄ q̄ i p̄s dīat. corripiet me iustī
mīa rē? obseruāda ē & modestia. ut dī sc̄d̄ ad
thiōthi 1. Tecū da cū modestia corripietē:
obseruāda ē & discretio qz alit̄ maiores & alit̄
minores corripēdi sūt. & aliter maiora & alit̄

minora p̄ta redarguenda sūt. **Ad** q̄ nō
obseruat̄ siles sūt illis de q̄b̄ dicit̄ ap̄ls ad
robr̄ij. q̄ emulatioes h̄nt̄ dei. s̄ nō sc̄d̄ sciam̄.
S nūq̄ tenem̄ ad correptionē p̄ccoz̄ venia
liū. **R̄** n̄deo. q̄ q̄dā sūt venialia q̄ nō sūt
dispositio p̄ria ad p̄tām mōrle s̄ tm̄ remota.
Et ī hys nō tenem̄ ad correptionē n̄citate sa
lutis. quedā v̄o sūt venialia que sūt disposi
tio p̄p̄ua ad mōrle. Et ī talibz̄ tenem̄ ad corrup
tionē f̄nā. nō ī q̄tū venialia. s̄ ī q̄tū ducūt
ad mōrle. **I**mpudicia at̄ v̄l̄ petulātia odōz̄.
de q̄ hic loq̄tur augustin̄ p̄t̄ eē p̄tām mōrle
Et p̄t̄ eē veniale. Et q̄n̄ e veniale est etiā disposi
tio p̄p̄ua ad p̄tām mōrle. Et ideo de ip̄a corri
piēda dat̄ mādatū aug. **S** nūq̄ tenētur
oēs ad correptionē f̄nā. **Ad** q̄ d̄cēdū est
distingūendo. q̄ correptio f̄nā p̄t̄ duplici
ter p̄sūdar̄. **U**no mō s̄c̄d̄m q̄ e act̄ carita
tis. Et ista e p̄p̄e correptio f̄nā q̄ ordiāt̄ ad
emendatioes deliquētis. Et ad istā tenet̄ q̄libz̄
h̄ns caritatē. **A**lia e correptio f̄nā q̄ est ac
t̄ iusticie. Et ista nō ita p̄p̄e d̄r̄ correptio
f̄nā. que ordiāt̄ ad tollēdū nocumētū
cois boni. Et adhibet remediū d̄tra p̄tām
s̄c̄d̄m q̄ dedit̄ ī nocumētū alioz̄. vel per

19

modū scādali vel alti nocumētī: & talis ā
monitio vl' correptio ptinet ad platos. et
nō ad oēs. Et scdm istū modū magis pside
rāt fēnā correptionē canouiste: q̄ scdm pri
mū modū. Tamē augustin⁹ pcedit de amo
nitioe priā. Vñ nō solū ad platos. s; ad sub
ditos loq̄tur: iponēs eis q̄ amoneat frēs suos.
Et talis correptio fēna cadit sub p̄cepto. Alioqn
nō dicit augustin⁹ de vbo dñi. Si nō correx
eris: peior es eo q̄ peccauit. S; nō posset ēē: nī
si p negligētā qua aliqs p̄ceptū omittēt. Sed
q̄ p̄ceptū est affirmatiuū nō obligat s; ad
s;: s; pro loco & tpe: obseruatis debitis circūstā
tijs. Et idō aut p̄t aut debet omitti aliqn: et
aliqn nō. Vñ p̄sidandū est q̄ omissio correcti
ōis fēne p̄t tripliciter cōtingere. Vno mō merito
rie: qñ aliqs omittit eā ex cōditate. Dicit enī
augustin⁹ de ciuitate dei libro p̄. Si p̄tēa vn⁹
q̄sq; oburgādis & corrigēdis male agētib; p̄at.
q̄ oportuni tps requit. vl' ipis deliquētib; me
tuit ne deteriores efficiāt. vl' ad bonā vitā &
piā erudiēdos ipediāt alios ifirmos & p̄māt.
atq; autāt a fide: nō videt' cupiditatis ēē s; p̄
sidatio caritatis. Alio mō p̄mittit' fēna
correctio cū pctō mōrli. qñ s; ut ibi dī refor

mīdat iudiciū vulgi & carnis excusatio
vl' pemptio: dū tñ hec tria dñent i aīo. &
fēne caritati pponātur. Et hoc mō videt' dñ
gē? qñ aliq's psumit de aliq' deliquēte pba
biliter q' possēt eū retrahē a p'to: & tñ ppter
timorē & cupiditatē dimittit. Tertio mō hui'
mōi omīssio est p'tm v'iale, s'q' cū timor & cu
piditas tardiorē faciūt hōēs ad corrigēdū
delicta fr̄s? nō ita q' si ei d'staret, q' fr̄m pos
sēt a p'to retrahē ppter timorē vl' cupiditatē
dimittēt: q' h' i aīo pponit caritatē fēnam.
Et hoc mō qñq' viri sc̄i negligūt corrigere

Sicut autē **delinquētes: Regula**
post amonitionē iterū vl' alio quomō
q' die idipm facē eū videritis: iā velut vul
neratū sanādū pdat. q' tūq' potuerit hoc i
uenire. **Expō.** Dato mādato de secreta
amonitiōe ad corrigēdū fr̄m: hic dat mā
datū de denūciatiōe faciēda, si nō corrigat
se. s; itatō redabit' in idipm. Et circa hoc
tria facit. P'rio agit de culpe idicatione,
scdō de iditato dūctiōe, ibi p'ius tñ: & de
dūcti de iudicatiōe, ibi cōmict' v'eo. Circa
culpe idicatiōes dat p'rio mādatū dices.
Si autē post amonitionē videritis eū facē

idipm. scz de q̄ amonit̄ est. iterū vl' alio q̄tūq̄
 die. hoc ē nō tm̄ die eodē it̄m. sz alio die iā q̄
tūq̄ potuerit hoc iuenire. id ē dephende utra
 tū f̄m̄ p̄dat id ē maifestet. nō dicit tui sz post
 ea determinabit. sz idō stat h̄ic idē finite. ve
 lut vulneratū sanādū. hoc ē caritative sz ea
 it̄tione q̄ p̄ditur vulnerat̄ ad sanādū: non
 ad isultādū vl' decidēdū. In hoc mādato tāgit̄
 tria. **Primū** est. q̄n faciēda ē idicatio culpe:
 qz p̄ amonitioes secreta p̄missa **sz d̄z ē. q̄re**
faciēda est: qz p̄t̄ ip̄os deliquētes. **Dñ** dicit.
 Iā velut vulnerādū sanādū. **Tertiū** ē a quo
 faciēda ē idicatio: qz a q̄tūq̄ p̄t̄piēte f̄m̄
 itatū. **sz** nūq̄ denūtiatioes tui libz culpe
 debet p̄tende secreta amonitio. **R̄nsio** dicēdū
 q̄ q̄dā culpe sūt occulte. q̄dā manifeste. In ma
 nifestis nō requit̄ oīo secreta amonitio. sed
 tm̄ de occultis: qd̄ patet ex v̄b̄ dñi q̄ ait. **Si**
peccauerit i te fr̄ tu? **Glosa** In te id ē in te
 solo sac̄te. **Dñ** culpe manifeste qz nō secreta
 sz publice sūt arguēde dicit apl̄s. **1. ad cor.**
q̄nto. **P̄tm̄** maifestū corā oībz argue. **sz**
 at̄ sūt occultā. vel sūt q̄dā talia. sine q̄b̄ nō
 trahit̄ huāna vita. que nec h̄nt notabilē ve
 recūdiā nec ifamiā āncrā: sz i talib̄ nō requi

tur secreta amonitio. Et rō est: q̄ idō fit secre-
ta amonitio sc̄dm sc̄os & doctōes: p̄mo ne a-
missa v̄cūdia si corripiat̄ palā min⁹ time-
at p̄tāe: sc̄do ut p̄tatur fame peccātis. q̄
tū fieri p̄t salua salute ipsi. Cū igit̄ iste cau-
se nō iueniāt̄ i talib⁹ m̄m̄is. nō exigit̄ in
illis talis ordo ut p̄mittat̄ secreta amoni-
tio. Et talia sūt de q̄bz i cotidianis caplis
p̄clamāt̄ & p̄clamāt̄ur religiosi. Si at̄ sūt
maiora ut sūt mōilia p̄tā & ea que habēt
p̄iquā dispositiōes ad p̄tā mōilia. vel h̄nt
notabilē v̄cūdiā vl' īfamīā āncēā i tali-
b⁹ sp̄ p̄mittēda ē secreta amonitio: nisi fu-
erit forte tale p̄tā. qd̄ nō solū i detinētū
peccātis vel i offensā tui. s̄ i nocumētū sit
etiā aliorū. tui mōi est h̄sis vl' p̄ditio vl' hu-
i mōi. qz cū tūc nō peccat̄ i te solū id ē i of-
fensā tui. q̄uis te solo sciēte nō requirit̄ secreta
amonitio p̄cedēs denūtiatiōes: nisi forte ali-
q̄s firmit̄ estīaret. q̄ statī p̄ secreta amoniti-
onē possit̄ īpediri. aliq̄n ut vitet̄ p̄iculū.
statī ad denūtiatiōes p̄cedēdū est. Sc̄d̄ at̄ dicit̄
i hui⁹ mōi p̄tāis grauib⁹ sp̄ p̄mittēda amo-
nitioes secreta. intelligēdū est nisi p̄sumat̄
q̄ p̄ talē amonitionē f̄r̄ detior fieret. & alijs

obseruatis circumstantiis de q̄bz sup̄ dcm̄ est.
Ite querit̄ vtrū tm̄ sufficiat vna amonitio:
 vl̄ sit̄ plures faciēde. **N**o qd̄ sciēdū, q̄ ī correc
 tione fēna, scdm̄ q̄ ē act̄ iusticie vbi nō tm̄
 agit̄ ad emēdatiōē p̄c̄i s̄ ad penā iudici
 ariā, utputa p̄uatiōē b̄ficij debēt plures
 monitiōēs p̄cedē denūciatiōēs: s̄ ī correctiōē
 fēna, q̄ est act̄ caritatis vbi tm̄ agit̄ ad emē
 datiōēs culpe debet tm̄ vna p̄cedē. **P**n̄ b̄s au
 gustin̄ p̄cessū ī correctiōē fēna assilat̄ p̄f
 su medicine circa vulnēatū, vbi p̄bato q̄ v
 na medicina nō p̄dest statī adhibet̄ alia: et
 ita p̄bato q̄ vna medicā amonitiōis secrete
 nō p̄dest, statī adhibēda ē alia s̄ denūciatio
 nis. **E**t nō q̄ ex hoc q̄ dicit̄ **I**ā velut vulnēa
 tū sanādū, dicit̄ duo **O**m̄nū q̄tū malū est
 inde ī petulātiā odor̄: cū talis iter mēte
 vulnātos p̄putet̄. **E**t idō valde cauēde sūt
 occasiōēs tāti mali: it̄ q̄s p̄cipua ē fāilia
 ritas mulierū **E**t idō ī libro de singularitate
 clericor̄ dicit̄ augustin̄ vl̄ origenes: vtrū
 q̄ eī it̄titulat̄ liber ille. **D**e carbonib̄ san
 tille diffiluit̄: de ferro rubigo nutrit̄: mor
 bos aspides sibilāt: et mulier fūd̄it̄ stupie
 pestilentā. **Q**uā salomō sic p̄pat̄ dicit̄ **D**e

pestimetis pcedit tinea: & a muliere iqtas viri
Sedm e qualis debet ee intetio denutiatis: qz
sz ad sanadu: no ad sfudedu. qz ei sfude itedit
no vulneru medicinā adhibet. sz poti9 dolore
vulneris alio doloē attumulat. sicut illi de qb9
i ps. di. sup dolore vulneru meoz addiderūt.
imitatores dyaboli i accusado: qz i apoc dicit.
accusator frim suoz. Videt at qz male dicit
qcuqz potuerit inuenire hoc. qz pt aliqs inuenire
frim deliquetem itm. qz tm no correxit eu de ar
tu pcedeti. & ita sedm pdca no debet pde. sed
magis corrigē: qz hoc est ei9 pmu delictu. Et
e dicēdu qz pnomē demonstratiuū no demonstrat
tm substantiā facti. ut sit sensu. qz q inuenit frim
i facto itato. qmuis nesciat itatū debeat pro
dere: vmo ut argutū est talis debet prio scartū
āmonitiōes face: sz demonstrat substantiā fū sub
ditioib9 pmissis: ut qcuqz potuerit hoc scilz
frim p9 āmonitiōne inuenire id e dephēde. no tm
frim i se sz itatiōes ei9 p9 āmonitiōne. Hoc solū
potit ille face qz p9 āmonuit. vl' qz scit illū p
us āmonitū ab alio: & qcuqz talis debet proderē.
Itē pono qz aliqs āmonitiōe pueniat frim. plectū
puta qz inueniat aliqz i plectū dmittēdi aliqd p
tatiū. & anqz dmittat āmonet ne fatiat. & ille

62

nō obstāte āmonitiōe pcedit ī factō: nūq̄
talis debet expectāct fcm̄ iteratū, anq̄ denū
net. Et ē dicendū q̄ nō. qz sicut qm̄ itatue
fcm̄ idō fit denūciatio qz āmonitio adhibita
p̄ fcm̄ p̄mū nō p̄fuit: sic etiā qz āmonitio
p̄ueniēs p̄plementū p̄mū act⁹ nō p̄dest p̄ce
dēdū est ad denūciatiōem. **Dñ b̄s augustinus**
ī questioib⁹ sup̄ leuiticū sup̄ illo v̄bo q̄nti ca
pli. si aīa peccauerit ⁊ audierit vocē iurātis:
⁊ habet̄ xxv. q. q̄nta. Si q̄s sciat aliquē velle
peccare. si monuerit eū ne peccet ⁊ ille nūc
hilomin⁹ peccet: debet iudicē ei q̄ p̄t p̄desse
⁊ nō obēe s̄q̄ plato. Et eadē rō est de oī alio p̄tō
occulto ī quo monitio secreta ē p̄missa. **Dz** nū
q̄ debet f̄ sollicit⁹ ēē circa idā q̄dā culpā fr̄is.
Et dicendū q̄ sic: qz vn⁹ q̄sq̄ sollicitū debet
circa illd⁹ qd̄ sue custodie p̄mittit. **Dñ** cū qui
libet qd̄am modo p̄mittat̄ custodie alii⁹. scdm̄ q̄
sup̄ dcm̄ ē debet q̄ libz sollicitū circa aliū. ne
ī culpā icadat: ⁊ si iciderit uti sanet̄. Et circa
eū q̄ icadit maior ē adhibēda sollicitudo q̄
circa aliū: sicut q̄ videt aliq̄ ifirmū dualu
isse plō sollicitat̄ circa illū ne reciduet. q̄
circa aliū q̄ nō fuit ifirm⁹. **Hui⁹** mōi eī solli
cītudo ex p̄passiōe ⁊ caritate p̄cedit. **Solli**

tudo ei suspiciōis. v^l intētiōis p̄ue ad cōfidēdū
mag⁹ q̄ ad corrigēdū. bonaz mēsū nō est: +

D hūis tñ p̄ alti v^l t̄tio Regula
demōstrādū: ut duoz v^l triū possit o
re dūci. + p̄petēti seueritate coerceri. **Expō**
Egit aug⁹ de culpa idicāda: hic agit de ea dū
ccēda. Et circa hoc duo facit. Quā eī dūctio
culpe nō p̄t eē sine testib⁹. p̄mo agit de testiū
p̄curatiōe: scdō de culpe dūctiōe. si at̄ nega
uerit. Circa p̄mū duo facit: qz p̄mo agit de
p̄curatiōe testiū: scdō determinat ad hoc q̄dā
p̄reābulū ibi. It̄ anq̄ alyb. Circa p̄curatiō
nē testiū p̄mo pōit mādatū: scdō excludit q̄d
dā retractiūū. ibi. nec vos iudicetis. Q̄ntū
ad p̄mū dicit. p̄us tñ: q̄ dicit. Quāuis mā
dauerā. qz p̄ amonitiōem fr̄is. si it̄m dūcti
tat̄ idē. qz ille q̄ hoc cōperit debet p̄dere: qz
tñ p̄dit⁹ posset int̄dū negāe culpā suā: idō
p̄usq̄ p̄dat demōstrādū est f̄m fr̄is + alteri
v^l t̄tio: ut ore. id ē testimoniō qd̄ ore p̄fert duo
rū. scz sui + v^l alti⁹ v^l duoz alioz q̄n t̄tio de
mōstrat̄ possit dūci: scd̄m illd̄ mathei xiiii
i ore duozū v^l triū stet oē v̄bū: + p̄petēti
seueritate. id ē rigōe q̄ dūciat culpā qz ag
grauatiōe negatiōis: coerceri. id ē cōhiberi.

ne itē talia mittat **E**x hoc mādato & eo
 qd̄ d̄r̄ ifra apparet. q̄ cū dicit q̄cūq; potue
 rit iueire. nō loq̄tur de terminatōe & idicatioē
 faciēda p̄lato **P**ult eū q̄ an̄ istā idicationē
 vl̄ p̄ditionē sūt p̄curādi testes: s; hoc nō ē
 faciēdū an̄q; idicet p̄lato sicut ifra dicit.
 ergo videt̄ mādātū q̄ q̄cūq; potuerit iue
 nire debet hoc p̄dere: qd̄ tñ nō ē faciēdū
 si correxerit se āmonitō corā p̄lato **E**t idō
 bñ expōit. **p**rodat. id ē ad māifestādū alijs
 p̄dat **Q**uō at̄ p̄dere debeat: determinat
 & sequēter cū mādāt de p̄curatioē testiū & de
 denūciatioē faciēdo p̄lato. **E**t nō q̄ i p̄dama
 tioib; religiosoz q̄s faciūt i caplis suis. sicut
 nō requiritur q̄ p̄mittat̄ secreta āmonitio:
 ita nec requirit̄ q̄ adducāt̄ testes. **N**ā eī nec
 ifamā. nec v̄cūdiā notabilē hnt: p̄nt p̄du
 ci sine testionio **S**; que requirūt āmonitioē
 scdm̄ distictionē sup̄ positā: requirūt testioni
 ū si p̄ponāt̄. **S**; nūq; accusāti de crimine
 suffiat vn̄ testis. **H**oc eī videt̄ hit ex v̄b; au
gusti. q; disiunctiue dicit̄ alti vel t̄no: nō at̄
 dicit̄ alteri & t̄no. **S**uffiat q; alteri: i quo ca
 su nō ē nisi vn̄ testis cū accusāte **E**t sic vult
 verificac̄e v̄bū euāgelicū: q; i ore duoz vel

Q

trū stet oē vbu Et extra de testib⁹ & attesta
tioib⁹. caplo in oī. ex hoc vbo ewāgelij pro
batur q̄ ad testificandū sufficit ut ille qui
dicit vītate quā nouit cū vno testet⁹. & tñ
cōiter dicūt iuriste. q̄ i accusatiōe criminis
requirūt p̄ter accusatē duo testes ad min⁹.
Dicendū q̄ i denūciatiōib⁹ que sūt tñ ad
correctiōē criminis sufficit vn⁹ testis cū de
nūciatē. s; i accusatiōib⁹ que agūt nō tñ
ad correctiōē. s; ad penā accusati. nō
sufficit vn⁹ testis: s; requirūt ad min⁹ duo.
Proclamatōes at̄ religiosoz nō reputāt
scdm iura accusatiōēs. s; denūciatiōēs. idē
at̄ i hui⁹ mōi denūciationib⁹ sufficiat vnus
testis. i accusatiōe vco criminu duo. qz de
nūciās ad correctiōē fr̄s agit negotium
dei. cū mōi denūciās & alij sūt duo testes.
s; agit accusās negotiū pp̄i: & idē requirūt
qly duo testes p̄ter accusatē Queritur at̄
q̄ faciendū est in fr̄o qd̄ nō itat̄. nec tñ cor
rigit̄. ex q̄ ei nō iterat̄ nō p̄nt p̄curari
testes: et tamē amonit⁹ negligit⁹. vbi qm̄.
Dimittit furtū nec iterat⁹. et tñ nō corri
git⁹. qz nō restituit ablatū. Dicendē q̄ idē
sentiendū ē de isto qd̄ de illo q̄ amonit⁹ atē

factū, nō retrahit se: sicut q̄ amonū
 t̄ ne peccet nichilomin⁹ tñ peccat. **I**ndicādū
 est ei ei q̄ p̄t p̄desse & nō obēē: cui⁹ mōi ē p̄cipue
 p̄lat⁹. **I**dem etiā sentiendū est qn̄ itat̄ culpa
 & q̄ iucit nō p̄t habē testes: qz nolūt serū ex
 ploraē. vel explorātes neq̄unt dephēdere. de
 bet tñ p̄lat⁹ si p̄t p̄pellē aliq̄s ad explorādū
 si nēce est. **A**d hūc aut̄ p̄cessū seruādū q̄libet
 tenetur. seruatis debitis circūstātijs. & p̄cipue
 p̄fessor regule b̄ti augusti: nisi p̄t aliqua
 causā rōnabilē fuerit ipedit⁹. ut puta si
 nō est spes de factū. vel p̄t defectū iudicis
 vl̄ assistētū: vel p̄t maliciā illi⁹ q̄ corrigi
 debet: vl̄ qn̄ p̄lat⁹ & alij sciūt cōiter culpā
 corrigēdi extra forū p̄fessionis: vl̄ si p̄ aliū
 sufficiēt agit negotiū: vl̄ qz vacans meli
 orib⁹ nō p̄t intēdere hūc negotio p̄sequēdo:
 & i alij s̄silib⁹. **C**irca v̄o eos q̄ p̄curādi sūt
 testes. ē notādū: q̄ q̄tuor p̄nt ēē eoz differē
 tie. **A**ut ei veri s̄litter p̄sūntur de eis q̄ nec p̄
 derūt nec oberūt delinquētū. & tūc potit sup
 sederi: qz i oī p̄cessu & qualibet p̄te ei⁹ debet
 intēdi utilitas deliquētis. aut credit̄ magis
 q̄ oberūt q̄ p̄derūt. & supsedēdū est oīo. aut
 credit̄ q̄ p̄derūt & nō oberūt. & tūc ē oīo p̄te

dendū: aut credi tur q̄ scdm q̄ p̄de
rūt. & scdm q̄ oberūt. & tūc xp̄anda est
utilitas cū nocumēto: & si utilitas in
corrigēdo sit maior ē p̄cedēdū: si aut̄ no
cumentū sit mai⁹ sup̄sedendū est: & sa
tagēdū p̄ aliquā viā aliā p̄cedere circa
salutem delinquētis: **Regula**

N Et vos iudicetis eē malivolos: qm̄
hoc iudicatis Magis inocētes q̄pe
nō estis: si fr̄es vros q̄s iudicādo corrigere
potestis. tacēdo perire p̄mittitis Si cū fr̄e
tu⁹ vulnus h̄ i corpore qd̄ velit occultari cū
timet sciri: nōne crudelit̄ a te silet et
misericorditer iudicaret. Q̄nto ergo pot
ius debes māifestare: ne deteri⁹ putrescat
in corde. **Expositio** Dato mādato circa
p̄curatioē testiu: hic dat mādatū circa
ei⁹ retractiuū Et circa hoc duo facit:
p̄mo pōit mādatū dicēs. **Nec vos iudi
cetis r̄t.** Ip̄m cū iudicāe nō ē malū: q̄
uis possit fieri ex mala it̄tioē. Quid
ergo. Aduertēs se habē malā int̄tio
nem et ex malicia iudicare. debet ne p̄ce
dere ad actū. Videtur q̄ talis peccet tā
i iudicādo. q̄ explet maliciosā volūtate.

q̄ etiā tacēdo q̄ negligit p̄ curāē salutē
 fr̄is: tū hoc possit sc̄dm̄ debitas circūstā
 tias. **S**z tūc videtur q̄ talis sit perplexus
 s̄z ut nesciat q̄d facere debeat. tū siue
 hoc siue illd̄ faciat peccet. **S**z dicendū
 q̄ nō oportet eū perplexū esse. q̄ i p̄tate
 est delere maliciosa mētē: & sic poterit
 meritorie iditae nec absq̄ p̄tō silere. **E**t
 idō dicit. Magis q̄pe inoerētes nō estis.
idē valde nocentes estis: si fr̄es v̄ros q̄s
corrige potestis idicādo. s̄z culpā eorū
 p̄mittitis peccare tacēdo. s̄z p̄cā eorū.
Nō eī solū loq̄do efficitur aliq̄s nocēs:
 s̄ etiā tacēdo. **Q**n̄ vsapas vi. lamētādo
 dicit. **D**e m̄ q̄ tatiū. **T**alis eī polluitur
 i labijs p̄tō alieno: & ita nocet sibi. **Q**n̄
 statī subdit vsapas exponēs i quo sit sibi
 ve dicēs: q̄ vir polluit labijs ego sum.
Glosa: q̄ iā & alios nō reprehēdi libē.
 idō tū angelis d̄m̄ laudāē nō merui:
 & timeo q̄ dicat̄ m̄. **C**irē tu enarras ius
 ticias meas. **E**t p̄ticeps criminis eē vi
 det̄: q̄ illd̄ emēdare p̄t̄ & negligit. **P**rop
 ter q̄d dicit hugo de sc̄o victōe q̄ reus
 mortis illiq̄ existit: q̄ tacēdo p̄ire p̄mittis.

Notet etiā ip̄i peccatū. Propt̄ qd̄ b̄is augusti
i quadā ait eplā ad ieronimū **O**bscurote per
māsuētinē xp̄i. si lesi te dimittas m̄: nec
vitiū me ledendo reddas malū p̄ malo. Le
des at: si taceris m̄ errore meū. quē i factis
vel dictis meis iueneris. Nō ḡ sūt inoretes
q̄ tā sibi q̄ fr̄i corrigēdo nocent. Et hoc est
verū qn̄ itidē idino p̄t ad correctioē: ⁊ signā
ter iterposuit. quos iditādo corrigē potestis.
Sed tū dicit. Si eī d̄firmat mādatū elegati
exēplo de vulnato q̄ timet secari: cui filis est
peccās. q̄ timet ad correctioē puniri. Unde
sicut crudelit̄ celat̄ vuln̄ fr̄is i corpe. ⁊ mi
sericordit̄ iditat̄ ad sanādū. sic etiā eodē
mō est de peccō. qd̄ ē vuln̄ huiusmōi cordis:
qd̄ etiā tāto iditatur misericordi. q̄to pu
tredo cordis piculosior ē. q̄ corpis. Putres
cit at̄ i corde peccātū: qn̄ p̄ correctionē nō sa
natur. Hys videt̄ obuiare doct̄na quādam
q̄ peccātū occultū etiā si iteret̄ vel nō corriga
tur. tñ nolūt iditari illud. vt̄tes tali dis
tinctioē: qz peccātū puatū d̄r. vl̄ qd̄ d̄mitti
t̄ corā vno solo vel corā paucis. p̄mū debz
ab vno corrip̄i. nec umq̄ vltius iditari. nisi
forte fama laborate: ⁊ tūc corripied̄ ē de fa

ma & nō de facto? si scds mō. p̄no corripieds
est corā illis q̄ sūt d̄scip̄i fā: nūq̄ tñ corā il
lis q̄ illd̄ p̄us nō sauerūt Et d̄firmāt d̄c̄m
suū p̄ augustinū de v̄bodn̄ sermone xv̄. & ha

bet. 2. q. p̄ia. vbi d̄tigit malū ibi moriāt.
caplo si peccauerit i fine. **P** d̄c̄m h̄ac doctri
nā que ē m̄gri h̄erici de gādauo archidracon̄
tornacen. nūq̄ de p̄cō occulto debz fieri in

dicatio? qd̄ maxie repugnat augustinō tam
hic: q̄ ead̄ p̄ressui euāgelico cui augustinus
inuitur. **N**ō eī cū dicit. si peccauerit i te fē
tu? loquit̄ de p̄cō d̄missō corā paucis. s̄z

corā vno solo. **D**n̄ glosa ibidē. i te idē i te
solo sciēte. **P**retēa qd̄ p̄t̄ p̄bari p̄testes. nō
est occultū? s̄z qd̄ d̄missū est corā paucis.

p̄t̄ p̄bari p̄testes: qz nō p̄nt̄ eē pauciores
q̄ vn̄. aliq̄ ab illo cui ip̄ōit̄ qd̄ corrigat
vel denūciat? & duo tales sufficiūt ad p̄bādū.

sicut ex p̄ressu hic habito patet: & āplius
declaratur. ex de testibz i oī. **P**reterea cū
p̄c̄m qd̄ solo scio p̄ āmonitioēz nō corrigi
t̄ s̄z iterat̄ sic sicut vuln̄. ut augustinus d̄r.

qm̄o si nō idicabo. nō putrescit in corde.
p̄mmo putrescit: & p̄ d̄seps ut hic dicitur
Inocēs nō ero **A**d hoc facit de illo q̄ me solo

32
Icicnte peierat. nō obstāte amonitiōe: qm̄ in
dicāe debeo plato. ut dicit vñ docet augustin⁹
sup leuiticū: et habet xxij. q. qnta Preterea
nichil p̄t prodi illi q̄ prius scit: s; aug⁹ vult
q̄ p̄tām p̄ amonitiōem nō correctū s; itatū
debet prodi Prodat iqt̄ q̄cūq; potuerit hoc
inuenire Itē q̄ dicit eū corrigedū de fama nō
de f̄tō. extra rōnē videt̄ cū fama nō sit i p̄tā
te illi q̄ corripit nisi rōne facti: et p̄tā iā
laborāte fama licet plato ad iqsitionē des
cedere In quo at̄ casu licet plato iquirere:
licet cūcūq; scio f̄tā idicare Alioqn̄ eēt ta
lis inq̄sitiō iutilis Q̄ at̄ dicūt mori debere
vbi stigit. hoc vñ ē: et idō ut moriat̄ vbi rō
tigit p̄mittit̄ secreta amonitiō Q̄ at̄ non
moritur vbi stigit ē ei iputādū q̄ iterādō
p̄tām suscitāt: nō at̄ ei qui qz nō morit̄ vbi
stigit p̄ secretā amonitiōem ut p̄mittit̄ sal
tē ut aliquo mō moriat̄ et extirpet̄ idicat.
Q̄ at̄ obiciūt q̄ talis q̄ idicat nō tā erit cor
rector q̄ pditor: si pdit sit idē q̄ idicator vñ
maifestator. hoc pro icōueniēti haberi non
debet: ut scz cui⁹ nō p̄mittit̄ eē secret⁹ corrector
q̄t̄ incorrigibilitatem p̄tām iterātis. ei⁹ sit
pditor: cū b̄s aug⁹ i suo mādato hoc iponat̄

97
dicens: prodat hoc quicquid potuerit iurare. Ad
enā dicitur quod testes quos vult beatus augustinus iduci
sunt illi qui sunt alias scilicet criminis per iducatione
nē illi qui corripit ita quod si plato esset debet
prio corā ipso corripit. nō autem vult quod ostendat
ignorantibus prius: quod patet ex hoc quod secundum
augustinum. illi debet esse tales per quos possit
dumtaxat si negauerit corā iudice. sed si iduca
ret eis nec aliunde sciat tunc tamen sciret de au
ditu. et tales nō possunt esse testes: satis ostendit quod
nō bene respexit processum augustinum. Nō et loquitur
beatus augustinus de correptione facienda corā plato
illud alias sciēte. quod forte faciendum est in denū
tiatione scilicet quod est actus iusticie. ubi manet ac
tio. **O**stra denūtiatōe nisi possit probare. sed lo
quitur de denūtiatōe secundum quod est actus cari
tatis qui nō tenet illud scire si sciat illud osta
re plato: sed poterit inducere platum ut corri
piat si dissiliat: nec dicitur quod ipse debet corā
plato corripere. sed tamen quod debet plato ostendi.
Nō autem ostendit aliquid alicui nisi ei qui prius pu
tat ignorare: nec iducatio que fit testibus
debet fieri solo verbo sicut ille arguit. quasi
alio modo possit fieri: sed debet fieri ad vide
dum finem iteratum. Unde augustinus dicit: per tamen alteri

¶ vel tño demonstrādū Demonstratio at̄ nō fit
ad auditū. s; ad visū & ad od̄m. & sic p̄nt
ēē testes ad quicendū. Si aut̄ alias essent
sc̄i p̄ā & f̄ā: frustra dicit̄ aug⁹ q̄ deberet
illis f̄m demonstrare. Nō tñ ut talis demo
stratio posset fieri dāda est occasio ut iēt
factū p̄ qd̄ quicatur qz nō sē faciēda mala

Sed anq̄ iut bona euēiant: Reglā
alijs demonstretur p̄ quos quicēda
est si negauerit: p̄ius p̄posito debet oñdi
si amōitus neglexerit corrigi ne forte
possit secret⁹ correct⁹ nō inotescē ceteris.

Expositio Dato mādato de pcuratione
testiū: hic dat mādātū de quodā ex hoc p̄
ābulo: & ē de iudicatioē faciēda p̄clā to.
Vñ dicit̄ s; anq̄ alijs demonstretur. Oñ
q̄ testibz. p̄ quos quicēda ē si negauerit
factū. ille quē sup̄ iussit̄ prode: p̄ius p̄
posito. id ē plato. debet ostēdi. Cui⁹ mā

dati causa subdēs ait. Ne id ē si vel ut.
Dic̄ accipit̄ 2. ad th̄o. 2. cū di. Ne qñ det̄ de
illis p̄niam. **Glosa.** Si qñ it̄. Si forte secre
t⁹ correct⁹ possit nō inotescere ceteris. Et si
dicit̄ Ideo iudicādū est plato anq̄ pcurētur
testes per quos quicēda ē: ut si forte velit

28
corrigi. supsedeat ab ultiori publicatiōe.
Qd si dūctio staret negativē. p tūc nō possi
dia iste sensus s̄ strari. q̄ tūc nō eēt d̄son̄ l̄e.
In hoc at̄ mādato utilit̄ puidit b̄s auḡ tā
ip̄i indicāt̄i vel denūciāt̄i. q̄ illi q̄ idicatur
et denūciat̄. Indicās ei meli⁹ p̄ plātū dirigi
potit i hys que vltius sūt faciendā utputa
in pcuratiōe testū. quos efficit̄ pcurare po
tit auctoritate plati itūenēte. Denūciato
etiā puidet. q̄ facili⁹ acq̄escet correctiōi pla
ti q̄ alteri. et etiā maḡ p̄rit ei fame q̄ q̄n
tū q̄s̄ potit iūte ledere. q̄ de facili labit.
et lapsa de difficile resituit. Et scdm̄ istud
mādātū videt̄ q̄ pcuratio testū nō debet fi
eri an̄ t̄m̄ actū. Post pmū ei actū debet fieri
secreta amonitio sicut patuit sup̄ statū iquit
amonete ne cepta p̄grediāt̄. In scdo actu de
bet denūciāe plato sicut hic dicit. si amonit⁹
neglexerit corrigi. qd̄ sciri nō p̄t nisi p̄ itatio
nē act⁹. et tū hec denūciatio fiat p̄ actū scdm̄
et an̄q̄ pcurētur testes. p̄ q̄s̄ dūct⁹ est. necē
ē q̄ pcuratio testū fiat in t̄cio actu. Cōtra
qd̄ videt̄ eē qd̄ sup̄ dicit. Si at̄ it̄m̄ v̄l̄ alio
quocūq̄ die idip̄m̄ facē eū videritis. p̄dit̄ r̄.
In: ergo actu debet p̄dere. s̄ an̄q̄ prodit̄ de

bet adhibere testes: scdm qd dicit. plus tm & alii
vel trio demonstradu r. Videtur dicendu: qd
pcuratio testiu qngs i scdo actu qngs i tercio
debeat fieri. Ad cuius euidentia sciendu: qd scds
doctrina augusti, i correctioe fena iste ptes
sq debet obseruari. Contigit ei qngs qd cor
rectio fena pt adhiberi ate dpletu actu p
mu pta: utputa qn aliqs p aliq euidentia
signa videt qd aliqs e i pinctu dmittedi
aliqd pta: sicut qn p circustancias videt
aliquo velle peccare. vl ex petulacia odore
tonitru aliq ee i pinctu dmittedi aliqd
pam libidis. & tuc si amoit no desistat a
repto. s; vltius pgreddat no obstate moni
tione secreta. debet statim p9 pmu actu idia
re plato. q si correct9 culpa fateat & corri
gat se no est vlti pcededu: si vero negaue
rit tuc i scdo actu vl i disposicioe sili ad
itatu actu pcuradi sut testes. Cngs vero
correctio no adhibet an pmu actu dpletu.
& tuc an scds actu no pt fieri denuciatio
plato: nisi forte sit talis act9 cuius notumē
tu dtinuatur p detencoes rei aliene. & si t
p9 secreta amonitioes adhibita p9 scm p
mu no corrigat se restituendo re aliena de

bet absq; itatione fieri denūciatio p̄lato: & si
negauerit p̄nt̄ p̄curai testes & an itatione
sup̄ detēone rei aliene: ut puta q; aliq; q;
h̄nt̄ noticiā rei detēte q; aliena sit. aucto
ritate p̄lati scrutēt̄ repositoria q; b; detine
tur: vel ip̄e p̄lat; hoc debet face adhibitis
aliq; b; testib; **¶** N̄n̄ at̄ expectat̄ sc̄ds act; ad
faciendū denūciatioē p̄lato. tūc distiguen
dū ē: q; ut ip̄e sc̄ds act; ē p̄cept; ab alijs
enā p̄curatioē sua: et tūc si negauerit nō
est expectād; tūc act;: s; dūcēd; est p̄ illos
q; p̄cept; tūc eo actū absq; hoc q; p̄curati
esset. **¶** Si at̄ sc̄ds sit ita secret; & occult; si
tut̄ p̄m; ita q; ab ip̄o p̄cipiatur solo:
nō p̄t̄ i hoc aliud fieri nisi q; denūcietur p̄
lato: & tūc si negauerit p̄curadi sūt in
s; actu. **¶** Et video q; alit̄ possit fieri sc̄dm
doctrinā hic traditā. Ad aliud qd̄ obicit
qd̄ si etiā it̄m videat̄ debet prodere: expo
nēdū est. **¶** prodat. id ē ad p̄cedū p̄cedat
sc̄dm processū quē p̄sequit̄ det̄minat: s; q;
ut p̄mū fiat denūciatio p̄lato. & si nega
uerit p̄curēt̄ testes ad dūcendū. **¶** Si quib;
utū sit denūciās p̄lato debeat hoc face
i p̄ntia deliquētis. **¶** It̄ ē dicēdū: q; tūc her

denūciatio debeat fieri an pcuratioē testiu.
debet fieri i absentia deliquētis? ne forte
si pns fuerit & negauit & denūciatō pbaē
nō potuerit. denūciatō agat extra denūciā
tē. de iūria. Si at habuerit testes etiam
absq; sua pcuratioē. ut si q alij secū vide
rūt scdm actū? potit face denūciatioē in
pntia deliquētis: ut statū si negauerit
adhibeat testes ad quicēdū. **S**ecū at ē de
denūciatioē. scdm q ē actū iusticie? que
debet fieri i pntia deliquētis: & idō sep
requitur ut habeat testes. **S**ecū quē vtrū
liceat omittē denūciatioē faciendā p lato
& statū pcedē ad quicēdū p testes. Et di
cūt qdā q i aliqb? licet. & i aliquo casu
nō: sicut dcm est de correctioē fena. **S**i
m mag videt vlti? discigēdū. **S**i enī
i pmpu habeat testes nō p ipm pcuratōs.
tūc potit statū pcedere ad quicēdū omis
sa denūciatioē faciēda p lato: i ill' scq; casu
b9 i q b9 p omitti secreta amōitio. In il
lo at casu ubi pcuradi sūt testes prius
debet fieri cōsilio p lato q testib9: qz de pla
to p sūtur sp q potit pdesse & nō obce.
nō at ita de testib9. & idō ubi iudicatio est

totalit' i p'tate denūciātis. p' q' debet fieri
plato: q' cuiq' alij: **Regula.**

Si aut negauerit: tūc negati adhi
bēdi alij: etiā corā oib' ut possit
nō ab vno teste argui s; a duob' vl' trib' **Exposiō**
Datis mādatib' de p'am
bulis ad diuictioēm: hic dat mādatū de
diuictioē Et circa hoc duo facit: q' p'no
dat mādatū de forma diuictēdi: scdo de
pena diuicti ibi. **Diuct' v'ō rē** Circa p'mū
notādū: q' triplex est retractiuū a p'to. scz
amor timor & pudor: & scdm hec tria
or' **dinauit b'ō augustin' tria retrahē**
tia a p'to: p'no f'na correctionē q' p'ti
net ad amorē: i' denūciationē faciendā
plato q' h' pudorē: i' cōuictioēm i' iudicio. q'
h' timorē p'pter penā **Un' q'tū ad hoc vltimū**
dicit **Si aut negauerit.** scz denūciat' corā
plato. tūc scz p' negationē. adhibēdi sūt
alij. scz testes ad diuictēdū. si habeat tales
q' sūt d'sc'y culpe: si aut nō habuerit tūc
adhibēdi sūt alij ad dep'hēdendū culpā &
testificādū. Et hic distiguēdū ē & postea ad
iūgendū. etiā ut corā omnib' rē etiā ut
possit corā oib'. si n'te fuerit. nō ab vno

teste argui s; a duob; vel trib; iuribus scdm
formã supius traditã. Quidã distinguit sic
Si at negauerit tunc adhibedi sunt alij
etiã corã oib;: & tunc iherit ut possit nõ
ab uno teste argui s; a duob; vel trib; iuri-
bus. Sed scdm istã distinctionẽ i mandato ca-
deret q; testificatio & iunctio fieret corã
oib;: cū tñ frequẽter sit expedies. q; hoc
fiat corã aliquib; partib; quos plato
iudicauerit: ut tam fame psonẽ q; scã
dalo caueat. Propterea cū madauerit
sup ut pcureretur testes p quos iuratur
& postea dixerit q; an pcuratioẽ. **Idẽ**
beat; iudicari plato: madautũ ẽ q; hoc
fco si nõ pfiat. sicut dicitur q; denũ-
ciat; negat; culpã. psequũ ẽ illud qd
p; madauit: ita q; hic determinat q; est
faciẽdũ illd; qd; p; denũciatioẽ factã pre-
lato madauit differẽdũ. **Hec at ẽ pcuratio**
testiu ad deprehẽdũ culpã: ut p eos
possit iurari. Sed nec pcuratio testiu nec
dephẽcio culpe debet fieri corã oib;: cuius
tñ dicitur icludit i mandato si hoc qd; di-
co corã oib; determinet hoc pcuratiũ phibẽ
di: qd; fit isto scdo mō distinguendo. Et

ideo videtur melius distinguendum primo modo:
 ut dicatur quod hoc quod dicitur coram omnibus. sic determinatum
 huius verbi dicitur et tunc dicitur coram omnibus
 non cadit sub mandato sed tunc posse dicitur coram
 omnibus: quod tamen magis videtur esse causa finalis
 mandati quam mandatum. **H**ic videtur quod nullo modo
 liceat ducere publice quod non sunt facienda
 mala ut bona eveniant. sed publicare peccatum
 frater est malum: quia hoc est infamare eum: ergo
 non potest correctione debet hoc fieri. **D**icendum
 est quod aliquis actus potest habere duplicem effectum.
 quorum unus sit in intentione et alius potest intentione
 ne sicut defensio hominis contra aliquam injuriam
 potest habere duplicem effectum. scilicet conservationem
 anime vite: et occasionem alteri invidiam: et hic
 actus secundum quod habet in intentione conservationem vite
 anime est licitus: quibus pro ipso eveniat homicidium:
 quod actus moralis recipiunt spiritum secundum illud
 quod intendit. non secundum illud quod est potest intentione.
Et eodem modo huiusmodi actus qui est publicare culpam
 fratris potest esse duplex effectus: unus qui est correc-
 tio fratris: et alius infamia. **I**gitur secundum quod aliquis
 publicans culpam fratris intendit eum correctionem.
 ad bonum tunc tota societatis est actus bonus et
 licitus: quamvis potest intentione accidat infamia.

Handwritten flourishes and scribbles at the bottom of the page, including a large 'F' and other decorative marks.

Sicut tñ defendēs vitā suā. si adhibeat
violētā immoderatā nō porcionatā. ē act⁹
illicit⁹. & fit reus homicidij. sic q̄ i publicā
da culpa nō seruat debitū modū & ordi
nē scd̄ q̄ ducit̄ correctionē. agit̄ illicite.
& reus est ifamie. **S**i at̄ debito mō: nō ē
reus ifamie si d̄tingat̄ p̄t̄ it̄tionē. scd̄
mag⁹ ille q̄ nō corrigēdo se spellit̄ aliū
ad publicādū. sicut̄ hōicidij eueiens ab
illo q̄ debito mō se defendit̄ illi nō ip̄ta
t̄. s; mag⁹ illi q̄ inades̄ aliū spulit̄ eū ad
se defendēdū. **P**er talis dicēd⁹ est face ma
lū ut eueiat bonū. v̄mo simplicit̄ facit
bonū: q̄muis malū accidat. **S**cd̄o quirit̄:
vtrū liceat p̄clamāe de criminosis que nō
p̄nt̄ p̄bāi. **E**t ē dicēdū ut̄ m̄ videtur: q̄
talis p̄clamatio quis nō sit reputāda ac
cusatio s; denūciatio tñ licite fit nisi
possit̄ probari: q̄ cū fiat̄ i forma iudicij.
nō iā tñ act⁹ caritatis. s; iudiciū ē et
iusticie: & talis denūciatio requirit̄ testes.
Qñ d̄r̄ extra de calūpniatorib; ca' cū di
litus: q̄ denūciās q̄ nō p̄t̄ p̄bare denūcia
tū crimē puniend⁹ ē. **T**ertio quirit̄: vtrū
p̄clamāte parato p̄bāe crimē qd̄ denū

aat iudex debet cogere denūciatū ad rēde
 dū utrū sit verū vel nō qd pponit dtra eū
 Et videt q nō: q si cogatur ad rēdendū si
 verū est qd pponit dtra eū aut mētiatur
 negādo aut ifamabit se verū rēdēdo et
 idō videt nō cogēd: cū utrūq; sit malū
 Et dicūt aliq: q si nō pcessit ifamua idu
 tens iāquisitionē nō ē cogēd denūciat ad
 rēdēdum de veritate. Et hoc dfirmāt: q
 pī spūal' debet duri' agē cū subdito. q pī
 cept' sacerdotū vl pylat' egit cū xpō: de quo
 rū utroq; legit. q xpō accusato corā se. neu
 ter inq; sit de veritate dicēda: s; pnceps sacer
 dotū dixit. nichil rēdes ad ea q ista adūsū
 te testificātur. math xxvj. pylat' at dixit.
 nō audis quātū aduersū te dicūt testimonia.
 math xxvj. Itē ad idē arguit ex eo qd dicit
 iuriste q qī pcedit dtra aliq de crimine p
 modū inquisitionis quā aliquis pmouet
 nō est iponēdū iuramētū de dicenda veritate
 illi dtra quē inq; sitio ē. ne ex hoc adūsari
 istruat: multo fortiori rōne nec i isto ca
 su. Eade eī est vis quo ad deū i iuramēto.
 q in vbo simplic. S; videt mag' cogēd ad
 rēdēdū. Prio. q; nulla apparet ratio. qre

¶ ¶ ¶ ¶

pntia rei requiritur iudicio. si non teneret in
dere ad id quod obiicitur ab actore: quilibet autem potest co-
gi ad faciendum illud ad quod tenetur. **Secundo**. quod ma-
gis meritorium est et minori pena dignum, fate-
ri ipsam culpam si est verum quod obiicitur. quam iurari per
testes: sicut infra dicit **aug.** Ad illud autem quod est
magis meritorium et minori pena dignum licitum
est cogere subditum: seruatis debitis circumstantiis.
Et ideo quoniam dicitur plato quod potest iurari. potest cogere sub-
ditum ad respondendum: cum hoc simpliciter sit melius quam
iurari. **Si** vero aliquis proclamaret de crimine de quo
non est infamia, nec etiam possit probare: credo quod
non esset cogendus reus ad respondendum: quia actor fatue et
illucite faceret agendo iudicialiter: cum desit perso-
na quanta que requiritur ad iudicium scilicet testis. **Et**
autem fatue et illucite est iuramentum non est persequendum.
Publica infamia aliquando propter quam fit inquisitio
facit tantam certitudinem de culpa: sicut quoniam potest
probari per testes. **Unde** si inquisitio potest cogere ad dicen-
dum veritatem quoniam laborat aliquis fama vel infamia:
multo magis hoc debet quoniam culpa potest iurari.
Et hoc resonat verbis augusti: qui dicit tunc
testes adhibendos cum negauerit. **Primum** enim debet
negare antequam producantur testes. **Si** tamen non esset
plato quod vite sit pressum contra eum quod proclamatur

93

p correctione fratna & denuntiatione secre
 tam. nec etia laborat ifamia. potit plat9 dif
 ferre d'pulsioem. quousq; sibi de rito p'cessu co
 stiterit: & maxie si sit suspicio malicie a pte p
 clamatis & testiu suoru. Ad pmu g' dicendu q
 fateri veritate no est ifamare se. s; poti9 sua fa
 ma meliore face: q; meli9 d'cipiunt hoies de illo
 q huilit' fater' culpa sua sine d'uctioe: q; de il
 lo q tergiversat' & dissilat. & postea d'icit'. Et
 cu fater' o'ndit signa pnie & displicentie de pto
 suo & emedatiois i postecū: qd no facit ali9: &
 ido cu d'icit' magis auget ei9 ifamia. Ad scd9
dicendu q cogere veu ad t'ndedu no est duricie. s;
mie: cu p hoc minore pena meatur. Nec p'ces
 so pylati vl' pncipis sacerdotu tra xpm detrahe
 re est i' exēplū. q; crudel' & iust9 fuit: & testes
 taq; falsi. spote p'uenierūt i' q'sitioem veritatis.
Et tū no videt' verū q no inq'sierūt vitate a
xpo: ymo tū accusat9 esset q se dicit' filiū dei.
p'iceps sacerdotu req'siuit tū adiuratioe ut dicit'
de hoc vitate. Vñ dixit. Mathi xxvi. Adiuro
te p deū viuū: ut dicas nob. si tu es fili9 dei.
Et tū accusat' corā pylato. q faceret se regem:
quisiuit si eēt rex. Marci xv. Et i'trogauit
Tu es rex iudeor. Ad t'ru' dicendu q no est

filie. qz adusari q pmouet iqsitioem de crimi
ne extra aliq agit ad pena rei pncipalit: nec
h pbatioem p qua possit quicere: sz hic agi
tur pncipaliter ad emedatione culpe: & hic ac
tor h pbatioez ad quicdu: & ido no istructur
p confessione: cu aliude sufficiet sit istructus.
**Et tn no est file q aliq istruat aliu ad cor
rectione culpe sue: & q istruat agete ad pena
sui. Et sic dico q plat9 debet cogere ad dicedu
veritate i casu i quo potuit quici: ita & ipe
tenet i hoc casu platu obedire. Et hoc magis
cordat itentioi regule: quus dicat stratu
aliq.** **Quo qut:** vtru si no speretur de cor
rectioe pclamati debeat pcedi p quiccoez p
testes. **Et dicedu q sic:** qz licet no speret cor
rectione volutaria. pt tn sperari de correctioe
coacta p penas. **Et etia isto mo puidet utili
tati alioru: ut si pateat ei icorrectio separ
t ab alioz dsortio: ut ifra dicit.** **Ultio qritur:**
vtru si sit aliq i collegio qb hui moi pcess9
cedat i malu. sit dimitted9. **Et dicedu q i hoc
casu expedit q de volutate plati differatur.
& fiat cora illis de qb psuntur q illis cedet in
utilitate: quus etia videat q no debeat di
mitti ppt malu aliqz qd per se cadit i bonu**

aliorum. **N**o videt etiam qd debeat alicui cedere in
malu. licet ei ex hoc possit accipi occasio mali:
no tn ppt huiusmodi pressu dat occasio mali: +

Quoniam vero scdm ppositi **Regula**
vel p'sbiteri ad cuius dispesatione ptinet
arbitriu debet emedatoriã subire vidictã?
qm si ferre recusauerit: etiã si ipse no abissent.

de via societate piciat. **N**o ei + hoc fit crudelit
s; misericordit: ne itagione pestifera plurimos
pdat. **Expositio** Post madata de culpa

duicendai hic dat madata de ea iudicanda.
P'io docet quo dicitur e puniedq: scdo quo
recusã pena est tractãd. ibi qm si ferre.

Quatu ad p'mu dicit. **C**onuect' vero debet
subire vidictã emedatoriã id est penã qui
vidicet p'tita. + emedet cauẽdo futã? ut scz
cu penus p p'titis adhibeat aliq cautele
tra futã: ut si q's freq'ter offendat i locuto
rio. no solu sibi debet iungi abstinẽtia. vl'
disciplina punies p'terita. sz addi cautela
tra futã. ut p aliqd tps no intret locutoriũ?
+ silit i alijs: + scdm arbitriu ppositi vl'

p'sbiteri ad cuius dispesatione ptinet. **N**ota
q p'sbiteru p ep'o posuit. vel alio plato maio
re. Solet eni qnqz p'sbit' accipi p ep'o. **U**nde

✠ ✠ ✠

ad tytū mō **U**t ordinares p̄ ciuitates p̄sb̄
teros: glosa. ep̄os. **D**icit autē ep̄s p̄sb̄: q̄si
p̄b̄es iter. s̄z exēpli alijs. **P**repositus at̄ dicit
tū sub ep̄o cura d̄gregationis d̄missa ē. **D**icit
dicebat p̄r mōsterij qd̄ instituit augustinus.
Dicit at̄ mō diuisio nōib⁹: aliq̄n abbates.
aliq̄n pores. aliq̄n p̄positi aliq̄n alijs nōib⁹.
Et di' p̄posit⁹: q̄si p̄ alijs p̄posit⁹. **E**t q̄ p̄sb̄o.
tāq̄ superiori p̄lato. & p̄posito tāq̄ inferiori p̄lato
incumbit cura d̄gregationis sc̄dm diuisā iuris
dictione. & diuisa p̄tinēt ad vnū & ad aliū.
idō dicit sc̄dm arbitriū p̄positi. s̄z i h̄is que
ad eū p̄tinēt pl' etiā p̄sb̄o. s̄z i h̄is q̄ p̄tinēt
ad ip̄m. **D**eū tū dicit. quā si ferre. docet quō
recusās penā ē tractād⁹: q̄ cūcēd⁹ ē de socie
tate **U**n dicit. quā. s̄z penā emēdatoriā. si fer
re recusauit. qd̄ ad icorrigibilitatē p̄tinēt. q̄
est grauissimū & piculosissimū p̄cām: q̄ salū
eius desp̄at sicut & dyaboli? & idō tāq̄ maxie
abhoīnand⁹ ē: & a societate abiciēd⁹. **N**ot autē
sonat ei qd̄ mādat saluator mathei xvij di
cēs **S**icut ethnic⁹ & publican⁹: quorū socie
tate oēs fideles abhoīnant. **E**t at̄ vitū nō
solū i se piculosū? s̄z etiā stagiosū & infectiū:
q̄ tales satagūt alios attrahere ad malum.

Et ideo causa huius mandati subiungit dicitur. Non est hoc sit crudeliter sed misericorditer: ne contagione pestifera plurimos perdat trahendo secum in perditionem. Maioris est misericordie est operari multis super damno spirituali: quam perire unum ab aliqua pena medicinali anime sue. Et nota quod peccata a societate potest accipi tripliciter. Uno modo per exco(m)unicatioem que est separatio spiritualis: alio modo per incarcerationem: tertio modo per expulsionem de ordine privando scilicet aliquo habitu. Et secundum hoc diversimode potest intelligi de via societate peccata. Et putant aliqui quod debeat intelligi de primo modo et secundo. non de tertio: quoniam possit forte rationabiliter de quolibet istorum secundum diversas circumstantias: ita scilicet quod prius eligatur via mitior: dum tamen sit eque medicinalis. Sic prius quod vitium per sola incorrigibilitatem sit religiosus expellendus a societate aliorum. Dicitur quod sunt aliquae religiones approbate que habent in usu expellere de ordine secundum certum modum: ut furcs que nocent in rebus: percussores que nocent in personis: et sodomitas qui nocent in animalibus. Et tamen non videtur approbandum. nisi quando non speratur de correctioe talium: et tunc est incorrigibilitas presumpta. Incorrigibilitas vero vera est: quando re-

f f f

cusat ferre penā. **D**icit autē incorrigibilitas
sola vera vel p̄supta in p̄dctis casibz debere
inducē ad expulsionē tertio mō. Ad expul
sionē v̄o sc̄do mō p̄nt & aliq̄ alie culpe
inducē, sicut fornicatio iobediētia & alia
q̄dā: p̄t que aliq̄s nō potit i societate liber
p̄mitti. De expulsioē p̄io mō est distiguen
dū. qz quedā est excoitatio cōiter accepta.
que dicit excoitatio iuris. **A**lia ē excoitatio
que ē sequestratio vel a refectorio vel caplo
sc̄dm qz b̄s b̄ndict accipit excoitationē in
regula sua. **E**t loquēdo de ista excoitationē
sc̄da p̄t p̄ multis culpis alijs minoribz i fer
ri: loquēdo de excoitationē p̄io mō nō debet
i ferri nisi sup incorrigibilitate & stumacia:
que videt ēē quedā incorrigibilitas v̄l ei p̄
pinque anexa. **H**z ponat qz aliq̄s fr̄q̄ter
deliquat: nō tamē recusat ferre penā. **D**icit
aliq̄: qz i tali p̄t esse t̄m incorrigibilitas p̄e
supta. **V**n̄ dē qz talis nō p̄t expelli p̄ excoita
tionē iuris: qz talis sc̄mā fudat sup fr̄a: nō
sup p̄suptiois. **V**n̄ q̄muis nō p̄sumat de
correctione i futuro: qz t̄n offert se ad p̄mā
p̄o p̄terito nō p̄t excoitari p̄ p̄terito. **V**ide
tur t̄n qz possit excoitari sub additioē de fu

turo. scz ut ferat sententia excoꝛcacionis in
 eũ si hoc unq̃ de cetero faciat. ¶ Q̃ntũ
 ṽeo ad alias expulsioẽs. scz p̃ sequestratioẽz
 aliq̃ de societate etiã p̃ incarcerationẽ vel ex
 pulsioẽz de ordie ablato habitu poterit talis
 puniri in p̃d̃is casib⁹: & maxie in q̃b⁹ eius
 societas est dāpnosa & gregatioi. Tñ bt̃us
 aug⁹ nō loq̃t̃ de eiectione a societate: nisi
 tñ i casu illo i quo recusat penas ferre Et
 idō videt̃ securũ q̃ tñ illo casu expellatur
 de ordie: i alijs ṽeo casib⁹ potit etiã p̃ itare
 rationẽ Et tñ circa expellendos de ordie p̃ui
 dendũ est: q̃ nō expellat̃ si sit talis p̃sona
 de qua p̃babit̃ credit̃. q̃ eicta deservet̃ in
 res. sicut faciũt aliq̃ p̃ int̃dia. vel i p̃sonas
 it̃ficiendo ṽl ṽberando. ṽl si credatur q̃ quo
 ad p̃cã multos ificiet ut sodomite & hereti
 a: s; poti⁹ forti loco recludat̃: ut nunq̃ pos
 sit nocẽ **Cauẽdũ** est at̃: ne tñ p̃ sola it̃or
 rigibilitate p̃sũpta ṽl vera sit aliq̃s eictiõs
 de ordie. hoc fiat ex causa accid̃tali. utpo
 te q̃ e oneros⁹ ṽl tedios⁹ i d̃uctu h̃ymo si
 apostatauerit sũt req̃edi ab eo qui curã eoz
 gerit: ne videat̃ ouem p̃ditã cum suo p̃icu
 lo neglexisse **Circa** ṽeo eictos est notãdũ:

q̄ cietū q̄ diu durat culpe icorrigibilitas ea
de ratione p̄nt a receptione repelli qua et
expelli. **S**i tamē correxerit se vel correctio
se offert recipiēdo ē salua ordinis disciplina:
vmo si in isto casu interdū req̄ēdo est. si
ex p̄babilib9 signis speratur cietū correctio
Quāuis enī reuocatur a societate: nō tñ
videtur oīo alienatus a cura p̄lati cui pro
fess9 est. **N**ō si ciet9 petat transitū ad ali
um ordinē. **D**icēdum q̄ ad mitiorē nō
potit licētiari de iure cōi: q̄muis hoc p̄nt
aliq̄ ex p̄uilegio. **S**ed nec securū ē q̄ ad pa
re: nisi forte sup hoc p̄uilegiū habuerit.
Si tñ cietus pro incorrigibilitate iurauerit:
poterit dissimulari: q̄ forte meli9 corrigi
tur ibi q̄ in religioē p̄p̄a vlt̄ i s̄cō. **A**d
artiorē vero poterit licētiari de iure cōi:
Sed tñ in aliq̄b9 religioib9 restringit̄ p̄ p̄u
legiū. **N**uismōi at̄ licētiā ex iure cōi dāre
debet p̄lat9 cū assensu duēt9 ut dicūt aliq̄:
q̄ sol9 p̄lat9 nō p̄t alienare bona t̄p̄alia
monasterij. & mlto min9 p̄sonas. **E**t nō
q̄ q̄n p̄lat9 dat hui9mōi licētiā trāseūdi
ad aliā religionē: p̄lat9 dās hui9mōi licē
tiā a cura ei9 nūq̄ absoluitur, quousq̄ ille

in alia religioe fuerit p[ro]fess[us] Et ideo si q[ui]cu[m]q[ue]
alio mo[do] possit p[ro]videri saluti fr[atr]u[m] sine dispe[n]
dio societatis abstine[n]du[m] est ab expulsio[n]e ad
sc[ola]m: q[ui]a cu[m] p[ro]lat[us] a cura ei[us] no[n] absolvit[ur] vide
t[ur] q[uo]d habeat pro eo cu[m] de Quo at[que] pro eo cuius
cura no[n] habet i[n]debet.

Regula

A hoc q[uo]d dicit de otio no[n] fugie[n]do. etia[m] in
ceteris i[n]veniendis. p[ro]hibe[n]dis. iudicandis.
duccendis. iudicandisq[ue] p[ro]p[ri]etatis diliget[ur] & fidelit[er]
obseruet[ur]: cu[m] dilectio[n]e ho[m]i[n]u[m] & odio vicio[rum].

Expositio Dedit aug[ustinus] sup[er] ma[n]data de corri
gendis culpis i[n] sp[irit]uali: hic a[pp]liat ma[n]data sua
ad alia p[ar]ta i[n] g[ra]m[m]ati[ca] No[n] e[st] religios[us] solu[m] dicit
i[n] s[er]m[one] agere ad correctione[m] luxurie: s[ed] etia[m] gula
& p[ro]p[ri]etatis. detractionis & alio[rum]. **U**n[de] dicit **E**t
hoc q[uo]d dicit de otio no[n] fugie[n]do. id e[st] q[uo]d dicit[ur] circa
hoc dicit[ur] fidelit[er] & diliget[er] obseruetur etia[m] i[n]
ceteris p[ar]tibus i[n]veniendis. s[ed] p[er] sollicita[m] custodia[m]
s[er]m[on]u[m]. de qua dedit ma[n]datu[m] sup[er] cu[m] dixit. q[ui]n g[ener]
simul estas i[n] eccl[esi]a &c. p[ro]hibe[n]dis. s[ed] p[er] amo
nitione[m] secreta[m] que p[er]tinet ad correctione[m] fr[atr]
na[m] de qua egit supra cu[m] dicit. et si ha[n]c de q[ui]
loquor &c. iudicandis. s[ed] p[er] relatione[m] facie[n]da[m]
plato. de q[ui] egit supra cum dicit. s[ed] a[n]q[ue] alijs
&c. duccendis. s[ed] p[er] procuratio[n]e[m] testiu[m]. et

probatione facta in publico de q̄ egit supra
cū dixit. p̄missū tñ & alteri it̄ iudicādis. ad
hibēdo videlicet penā emēdatoriā. de qua e
git supra cū dixit. Ductus vero it̄. Quisq̄
ergo mādātā circa correctionē fēnā ponit:
i quibz gradatū & ordiate p̄cedet a minimo
ad maximū. In quo apparet quātā diligētiā
optet adhiberi. circa correctioēm huiusmodi.
Quid eī amplius potuit excogitari circa hoc
q̄ ut apponatur diligētiā circa iueniēdā.
si at̄ iueniāt̄ ut statū corrigāt̄. si correctā
nō fuerit p̄lato indicet̄. si indicata nega
ta fuerit p̄ probatioēm dūcātur. & cum
pbata fuerint iudiciū iuste p̄ puniātur.
Et nō q̄ dicit diligēter & fideliter. ut p̄ dili
gētiā excludat negligētiā tepiditatis & h̄
p̄cipue i p̄cāis iueniēdis & p̄hibēdis: per
fidelitatē. malicia falsitatis. & hoc p̄cipue
i iudicādis dūcēdisq̄ p̄cāis. Et hoc ē d̄tra
eos q̄ v̄l falsa p̄lato referūt: v̄l falsos testēs
adducūt. Et hec oīa fiāt cū dilcōe hoīm &
odio vitioz. quasi dicit. Ex it̄egra carita
te fiāt. que diligit hoīes i quantū hoīes
sūt. nō i quantū p̄ccatores: q̄ p̄ se p̄ccatū est
odibile. cū sit p̄ se malū. Sic eī naturaliter

98

amat bonū: sic nāliter odit malū. **Ūn** vo-
lēs apls nos seq̄ naturā tāq̄ dicit optimā:
dicit ad rōd̄ xij. **Odiētes malū: adhecen-**
tes bono.

Regula

Quiaq̄ at̄ in tm̄ p̄gresso fuerit ma-
lū ut occulte litteras ab aliquo
vel q̄dlibet munus acceperit si hoc vltro
ſitetur p̄cat̄ illi: & oretur pro eo. **Si at̄**
deprehenditur & vincitur: scdm̄ arbitriū
p̄sbiteri vel p̄positi grauius emēdetur.

Exposi. **S**uperius ab illo loco. qm̄ ḡ simul
estis it̄. dedit b̄tus augustinus mandata
circa ea vicia que deprehenduntur: hic dat
mādatū circa ea vicia q̄ gratis recognos-
cūt. **E**t sic p̄us dedit mādatū ī sp̄ali ma-
teria q̄d̄ intelligendū est extendi ad aliā.
quus nō exprimat̄. **M**ateria eī in qua
traditur mādatū hoc ē occulta receptio lit-
terarū & munerū. **Ūn** dicit **Quiaq̄ fuerit**
p̄gresso ī tm̄ malū ut occulte accepit lras
ab aliquo vl̄ q̄dlibet munus. si hoc vltro. id ē
gratis sine hoc q̄ ab aliquo deprehendatur &
vincatur. ſitetur p̄cat̄ illi: et oretur p̄
eo. **E**t ē notādū: q̄ p̄mū in quo ipudicus
amor se oñdit ē petulātia oculorū: et idō

hoc videtur pertinere ad impudiciam: tamquam primum a
quo hoc malum incipit. Inde dicit supra: statim
amone te ne cepta progrediatur. id est a quo
inchoata sunt per petulantiam odorum. Notat quod
peius est malum inchoatum fovei et nutrire: quam
inchoare. Solet autem amor impudicus cum inchoatus
fuerit augetur et nutri per occultas leas. prout
ubi non est copia principalis colloquii: et per occultas
ta munuscula. Continuari ergo potest hoc malum
ad predicta sit. Si in tantum malum progressus
fuerit. ut fomentum impudicie. leas vel munuscula
acceperit ab aliquo. scilicet quod sit iterum
a inter annos impudicos: si hoc ulterius proficitur.
Quantum autem cavendum sit ne vice sancti huiusmodi leas
vel munuscula a mulieribus recipiat. patet per
hominum in quadam epistola ad nepotianum presbiterum
tertiū dicitur Dulces leas et sudariola et crebra
munuscula sanctis amor non habet. Et ad vitium
quod hec non sunt tantum magna mala. secundum quod spectat
tantum ad fomentum impudicie. sed etiam secundum se: quod
secundum quod occultatur et celatur a plato. ad prophetam
te videntem spectare: quod est maximum malum in
religioso. quia ut infra dicitur furto datur.
Si autem quod hoc fecerit sponte dicitur peccandum est
ei. Confessio enim culpe spontanea est certum sit

nū p̄m̄e Placatus at̄ ⁊ benigni⁹ est agēdū tū pe
 nitentib⁹: q̄ tū alijs. Pter q̄ d̄r luce xvij Si
 p̄m̄am egerit: dimittit. Et ideo d̄r. p̄tatur illi
 sc̄ ut nō tā grauit̄er puniat̄. sicut dicit̄. ⁊ o
 retur p̄ eo. ut sicut benigne agit̄ tū eo ab hoīe
 sic ⁊ a deo Et hoc fiat sine acceptioē p̄sonarū.
 nō dissilādo videlicet p̄tā maiorū ⁊ puniē
 do p̄tā minorū. tū p̄tā maiorū eo graui
 ra sint quo ab alijs trahūtur ī exēplū: ⁊ ideo
~~generaliter dicit̄~~ sine acceptioē p̄sonarū cor
 rigēde sūt culpe Et ideo ḡnalit̄ dicit̄. Quicūq̄
 aut̄ ī tm̄ p̄gress⁹ fuit malū. Dicit̄ at̄ p̄cedū
 est. Confitebit⁹ q̄ videtur p̄nitētes: sicut graui⁹
 puniēdi sūt q̄ nō fatētur nisi dicit̄. q̄ tales
 nō videtur penitētes Un̄ subdit̄. Si at̄ d̄p̄
 hēditur ⁊ dicitur. sc̄dm formā sup̄ius tradi
 tā. graui⁹ emēdet̄. id ē grauiori pene sc̄ emē
 datore subiciat̄ sc̄dm arbitriū p̄sb̄i. id ē epi
 l̄. p̄positi. id ē eis q̄ p̄est̄ d̄gregationi sub ep̄o:
 sc̄dm q̄ supra expositū est. Regula

Questes v̄ras ī vnū habeatis sub vno
 custode vel duob⁹ vel quot sufficere
 possunt ad eas extingendas: ne a tinea ledā
 tur. Expositio. Expletis mādat̄is que
 spectat̄ ad honestatē ī exteriori gestu: hic

ponit mādāta que spectāt ad rerū nūtarū
usū. Et circa hęc tria facit: q̄ p̄mo dat mādā
tum circa usum rerū nūtarū oībus? scđo cir
ca usū nūtarū rerū ifernis ibi lauacpū:
t̄tio circa usū nūtarū rerū studiosis ibi
codices. **R**es nūtarie sūt vestes. Circa quas
p̄mo dat mādāta de earū usū & custodia? scđo
de earū mūdicia. idumēta vīa. Circa p̄mū
duo facit? q̄ circa vestū custodia vel usū p̄
mo mādāta ponit: scđo ex eis quādā ques
tionē correlariā deducit ibi & sequēs ergo est
Circā p̄mū tria facit: q̄ p̄mo agit de vestū
custodia: & de earū repositiōe? scđo de earū p̄
usū ibi. & sūt: t̄tio de earū distributione
ibi. si at̄ fieri p̄t. **P**̄mo q̄ dat mādātū circa
vestū custodia dicens. Vestes vīas ī vnū ha
beatis: id ē sil' in vno loco repositas. **N**ugō
habet. in vnū locū habeatis: s; cōis lēa non
h; locū quīs ī vnū sensū redat? **N**ō ergo in
archis aut locis sepatis. vel appatis sibi de
bēt vestes reponere: s; ī loco cōi. Sub vno
custode vel duob;. vel q̄t r̄: ne p̄t̄ pauca
tē & ifufficiētiā custodū peccāt. **V**n subdit.
De a tinea ledatur. **V**idet q̄ nō loquitur de
illis vestib; que sūt ī cotidiano usū: q̄ tales

nō de facili ledūtur a tinea? se de illis q̄bus
 in cotidiano vsu nō indigēt. s; p̄nt p̄ aliq̄t
 magnū t̄pus reponi: i quo si nō existerent.
 a tinea lederētur. Et nō q̄ res monasterij nō
 t̄m a magnis. s; etiā a modicis lesionibus
 custodiēde sūt: tū q; bona paupum sūt. tū
 q; qd̄ i eis supfluit paupib; ē erogandum.
 Unde si diues euāgelic; punit; ē p̄t̄ mutas
 mēse sue male custoditas. tū canes eis ves
 terentur & lazarus medic; eis egēt t̄m grauiter:
 quō euadet paup; piculū q̄ ea q̄ paupibus
 sūt nōia perire p̄mittit? **Regula**

A sicut pascamini ex vno cellario: sic
 induamini ex vestiario vno **Expo**

Dato mādato circa vestū custodia. hic dat
 mādātū circa earū puidētia dices. **Et sicut.**
 Et ē notādū q; victus & vestib; habēt aliquid
 fili. q; utraq; sūt huāne nātūritatis. idō iun
 git ea apl's. p̄ma ad th̄o. vi. habētes alimē
 ta & q̄bz tegamur hys d̄cti sum;: & idō bene
 trahit similitudinē ab vno. ut inducat ad alte
 rū. S; tū illud p̄ qd̄ p̄bat; aliqua debet habē
 maiorē certitudinis euidentiam q̄ illud qd̄
 p̄bat;. & cois puidētia vestū p̄batur hic per
 coem puidētia vict;: patet q; magis serua

da est cōitas i vultu q̄ in vestitu Et idō magis
rephensibiles sūt q̄ singularitate i vultu que
vultu q̄ i vestitu licet vtrūq̄ rephensibile sit
Circā p̄uisionē vestitū triplex mod⁹ iuenitur.
Soleat eū inter religiosos diuites. singulis annis
cuilibet dari vna certa portio pecunie: ut quibet
de ea sibi p̄uideat que nēcessaria sūt ad vestes. Sed
iste mod⁹ p̄uisionis nō seruat formā regule: q̄
i distributioē rerū cōmū nō vult seruari equa
litate rei s; p̄portioē. hoc ē ut nō detur equa
lis res: s; equalit̄ scdm̄ eorū idigētā: que p̄t
esse in vno maior: & i alio minor. Et idō dī
supra. Nō equaliter oib⁹ q̄ nō ealiter valetis
oēs: s; potius vnicuiq̄ prout cuiq̄ op⁹ fuit. Itē
p̄ hoc datur occasio expēdendi qd̄ p̄ vestib⁹ datur
in vsq̄ alios: & dū sic p̄ libitū expēdit̄ p̄tra intē
tionē & volūtātē distribuētis. quāda spēm p̄p̄ta
tis iducit: & talis idō mod⁹ p̄uisionis ab octobro
no legato sub pena graui p̄hibet̄ iuēt̄. Aliq̄
mod⁹ iuenit̄ apd̄ aliquos qui ordināt q̄ illud
qd̄ dat̄ religioso p̄ veste siue itus siue foris.
siue i p̄ano siue i pecunia. seruat̄ eadē sub cō
custodia ita tñ q̄ nūq̄ alia detur. S; hoc ē p̄tra
illd̄ qd̄ ifca dī i regula de hui⁹ mōi: p̄ i rem
coem redactū. cui nāte fuerit p̄beat̄. Tertū

modus inuenitur apud pauperes religiosos: quibus aliter
 quam solet dari licentia ut quilibet sibi prouideat
 tunc necessitatis: quando ab amicis et familiaribus.
Sed et hunc modum comitantur multa inconuenientia.
 Quorum primum est inaequalitas in debita: dum unus
 nimis inuenit a quo accipiat. alius non: unde cum fa-
 cilitate multa potest accipere: alter non sine multa
 difficultate: et multa silia. Aliud est quod ex hoc vi-
 ri religiosi cogunt resumere curam sui: quam ingre-
 diendo religionem deposuerunt. Apparet etiam in
 hoc quodam species proprietatis: dum quilibet relictis hijs
 que pertinent ad comunitatem sollicitatur circa propria:
 et sic agit contra formam regule: que dicit quod cari-
 tas contra proprium anponitur. Et ideo in comunitate poni de-
 bet quicquid pro vestibus datur vel accipitur vel habetur.
 et ex vno vestiario singulis prouideri. **Sed** nonne
 sufficit ut que datur vel recipiunt subiciantur vo-
 luntati prelati: ut vel sibi credat usum si indigeat.
 vel alteri prouideat de hoc si aliquis indigeat.
Et dicendum quod sufficit ad excludendum proprietatem
 datus cum in comite redigitur quod voluntati prelati qui
 est comitis minister subicitur: et ab vno vestiario
 vestitur quod de comite secundum distributionem prelati
 recipit quod ad vestiarium pertinet: quod magis dicitur
 vni ab unitate comunitatis. quam ab unitate singu-

laritatis. Dicit enim unum cellarium et unum vestia-
rium, non ab unitate domus singularis: sed a comu-
nitate in qua omnes vivunt. Non idem est dicere unum cella-
rium et comune cellarium: et unum vestiarium et comune vestia-
rium.

Sicut fieri potest ad **Regula** **Trin.**
vos non pertineat quod vobis indumentum pro
tempore congruentia proferatur: utrum hoc recipiat
unusquisque quod deposuerat, an aliud quod alter ha-
buerat: dum tamen unumquisque putet tuum opus fue-
rit non negetur. **Expositio** Egit iam de vesti-
um conservatio et provisiōe: hic agit de vestium
distributio. Et circa hoc duo facit, quod primo
suadet illis quod ducunt perfectionibus: sedo docet
quod agendum sit a minoribus perfectis ibi tamen si via
tolleratur infirmitas. Circa primum duo ponit
reprehensibilia que vitare possent. Unum est:
quod in huiusmodi distributio una vendicat sibi
unam vestem plus quam aliam: tamquam maius ius habeat
in una quam in aliam: quod plus usus est ipsa. Aliud est
quod quicquid huiusmodi vestes non sunt usqueque equales vel
in bonitate vel in pulchritudine, vel in aliqua
alia additio: et ideo prohibet vitare murmura et
contentiones occasio eius quod una recipit vestem in
aliqua additio potiore quam alia. Quod ergo datur
mandatum ad excludendum primum reprehensibile.

scdo ad excludendū scdm. ibi si aut. Circa p̄mū
 notandū: q̄ hys q̄ uiuebāt ī monasterio b̄ti
 augustini ꝛcedebant̄ quedā mutatoria vesti-
 mentoz scdm exigētā t̄pis. utpote. aliqua
 vestimenta. ōtra frigus h̄emale: q̄ exacta
 h̄eme restituebātur cōi custodi vestiū: ꝛ reu-
 p̄iebāt̄ alia vestimēta ab eodē leuora ꝓpter
 calozē estiuale. Et h̄mōi mutatoria ꝛcedit̄
 b̄tus b̄nd̄s monachus ī regula sua: ꝛ sūt ma-
 gis n̄c̄ria ī calidis regiōibus. Huiusmodi aut̄
 mutatoria nō renouabāt̄ oī āno. s̄ forte ꝓ
 biēniū vel triēniū. sic in aliq̄b̄ religionib̄
 pelliciū nō renouatur nisi ī terciū annū:
 ꝛ idō exacta estate resumebant̄ vestimēta
 que restituta fuerāt cōib̄ custodibus post
 h̄emē ꝓcedētē. Et de h̄mōi vestibus dixit
 sup̄. Vestes v̄ras r̄. Vnde circa resūptionē
 vestiū h̄mōi dat̄ mādatū dicēs. Si fieri
ꝓt: ad vos nō ꝓtineat. id est nō sit vobis
 cure. q̄d vobis indumētū ꝓ ꝓgruentia t̄pm.
 s̄ h̄emis ꝛ estatis. ꝓferatur. Et ne quis
 intelligeret. q̄ nō deberet esse cure vtrum
 recipet̄ h̄eme vestē estiuale. vel estate ves-
 tē h̄emale. q̄d nō est verū. determinat̄ q̄d
 non debet esse sibi cure dicēs. vtrū hoc re-

capitatis qd' posueritis an aliud qd' alter habu-
erit. Quasi dicit. Cū pferuntur vestes hyema-
les ad resumēdū vel etiā estiuales. nō sit vo-
lūis cure utrū resumatis illud qd' restituis-
is an aliud qd' aliq' habuit & sibi mō reposuit: dū
tū nēcessitati & idigētie cuiusq; sufficiētē p-
uideatur. Et hoc ē dicit: dū tū vnicuiq; pnt
cuiq; op' fuerit nō negetur. S; q' pauca sūt
illiq' fortitudis & pfectiois q' nō refugit alie-
nas vestes p' alienas imundicias. quas nā
cui libet magis abhoiat. q' p'as & ido diffic-
le posset obseruari nisi a pfectiorib; q' dicit pnt
cū ap'lo p'ia ad th'io. v. Habētes alimēta &
q' b' regam' hys stēti sum'. nō ē at' prudētis
dare mādita absolute de hys que p'mode ob-
seruari nō pnt. ido huic mādato p'misit tē-
peramētū dices: si fieri p't. id ē si v'ra fragi-
litas p'mittit. Hys ēi quoz fragilitas hor nō
p'mittit docet isra qd' sit faciēdū. Licet at' p'ces
mōstiorū debeāt habē curā diligētē de p'uide-
do frīb; de vestitu. ad p'fēm tū subditū p'tinet
de abiectioē vestū nō curare: ut possit dicit il-
lud ps. Elegi abiect' esse in domo dei. Re

S Lat hūc inter vos stēciones gula:
& murmura oriūtur cū q'ntur aliquis

103

se deterius accepisse q̄ p̄us habuerat. & idignū
se eē q̄ nō ita vestiatur ut ali⁹ fē vestiebatur: hīc
vos probate q̄ntū vobis desit ī illo itiore scō
habitu cordis. q̄ p̄ habitu corporis litigatis. Et
positio. Dedit mādatū de differētia aī circa
receptioem vestīū: hic dat mādatū circa ea que
oriūtur ex differēti distributioē dicēs **Di at hīc.**
id ē ex distributioē vestīū. et cōs̄ & murmura
oriūtur. que duplici occasioē pueniūt. Una est:
q̄n vni & eidē p̄uidet deterius vno tpe q̄ alio.
& q̄ntū ad hoc dicit. tū aliq̄s d̄querit se accepit
se deterius. sc̄z idūmētū q̄ p̄us habuerat. Alia
ocasio ē: q̄n vni fē p̄uidet meli⁹ q̄ alteri: et
quo ad hoc subdit. & idignū. id ē d̄quitur se in
dignū esse. id ē idignū reputari. q̄. id ē q̄ nō
ita vestiatur sicut ali⁹ fē vestiebatur. Vnde
id ē ex hoc q̄ talibz occasioibz murmuratis &
st̄ditis. vos probate. id ē vīam sc̄iam exami
nādo experimini. q̄ntū vobis desit ī illo scō ī
tiore habitu cordis. cui⁹ mōi est v̄t⁹: q̄ litiga
tis pro habitu corporis. Et ē notādū hīc q̄ m̄
mur & st̄tio differunt & a pte origis. q̄ mur
mur inducit st̄tencioem. & d̄pat̄ ad ip̄am sic
causa ad effectū: & a pte obiecti: q̄ n̄ mur
me est st̄tia maiores & absentes: s̄z st̄tio ē st̄tia

pr̄ntes q̄nq̄ maiores q̄nq̄ pares. q̄nq̄ iferis
res Et nō q̄ nō oportuit prohibē ista hic: q̄
valde expresse ī lege dei sūt prohibita. De
dētōnibus eī dicit apl̄s: ad th̄o. 2. 2. Noli v̄bis
cōtēde. ad nichil eī valet: nisi ad subūsiōnē
audiētū. De n̄mure at̄ dicit p̄. ad choz̄ quat̄.
freḡ n̄muraueritis: sicut q̄dā eoz̄ murmura
uerūt: & a serpētib⁹ p̄ierūt. Et idō aug⁹ ex h̄is
phibitis sc̄dm̄ legē dei. que tm̄ p̄cipit virtutes
& prohibet vitia. arguit defectū v̄tutis: que ē
habit⁹ intior. Oposita eī nō spaciūtur se ī
codē: s; dētōo opponit̄ paci. que ē intior act⁹
caritatis: n̄mur v̄s paciē: que caritatis p̄a
ditio ē: sc̄dm̄ q̄ apl̄s dicit: caritas paciēis
ē benigna ē. Et idō nisi ista sūt. n̄cē est
caritatē defectiua ēē: que ē v̄t̄s qua itus ī
duitur aīa. sicut corp⁹ veste exteri. Unde
de hac v̄tute dī act⁹ 3. Sedete hic: donec imple
amini v̄tute ex alto:

Regula
Quamē si v̄ia tollerāt infirmitas. ut
hor recipiatis q̄d posueritis: in v̄nū
tū locū sub cōib⁹ custodib⁹ habete q̄d pon
tis. **Expositio** Suasit supra illud q̄d
duerūt p̄fectōrib⁹: hic docet q̄d faciendū
est ip̄fectōrib⁹ & infirmis. Et circa hoc duo

facit. qz p̄io docet qd licet p̄mittat̄ ifirmis
 ut nō obseruet̄ hoc qd̄ suasū est de vestiū resūp
 tioē debēt tñ obseruare hoc qd̄ sup̄ mādatū est
 de vestiū repositioē: scđo qd̄ dñm est de vestiū re
 positioē extēdit ad vestiū siue cui libet rei alte
 rius opatioem ibi ita sane. Dñ dicit. Si tñ v̄ia
tolleratur ifirmitas. Quasi dicit̄ licet suaseri
 q̄ q̄libet ī resūmēdo vestes que ī loco tñi repositi
 te erāt. idifferēter se habeat ad recipiēdū illā
 qm̄ ip̄e reposuerat. vel quā ali⁹. qd̄ obseruāe
 p̄factorū ⁊ fortū est: si tñ v̄ia ifirmitas tole
 ratur ut recipiatis qd̄ posueritis. qz forte p̄
 ter alienā imūdiā abhōiabile eēt. uti veste
 sordidata ab alio: i vno tñ loco. ii. Qd̄ enī
 ap̄ū locū habeat ī quo reponātur nō est tole
 rādum. Et apparet̄ hic euidenter qd̄ ifirmitas
 f̄m est ī aliqb̄ tolerāda: scđm illd̄ apli ad
 rōs xv. Debem⁹ nos q̄ firmiores sum⁹ ībecul
litate ifirmoz sustine. Et idō q̄ fr̄es graues ⁊
 onerosos vl̄ p̄t̄ ifirmitatē vel mores nō to
 lerāt. s; ad cellas vl̄ alias dom⁹ amouere
 p̄curāt. nō vidētur legē xp̄i ad̄implere: de qua
 dī ad gall̄ vi. Alter alteris onera portate:
 ⁊ sic ad̄plebitis legē xp̄i. Dicit̄ est̄ ei de
mēbris vnitis p̄ naturā in corpe. qz vno

membro infirmato. cetera supportat illud. & non abi-
cunt ipsum. sicut unus pes supportat alium infirma-
tur. sic quod unum corpus efficiunt per gratiam. suppor-
tare infirmitates debet: sic tamen quod peccata vel ea que
sunt in dampnum religionis non supportentur. Unde
apocalypsis 2. in laudem angeli ephesi dicit. Non potest
sustinere malos. Non dicit onerosos: quia etsi one-
ra non tamen peccata sunt mutuo supportanda. *Regu*

T *La* ta sane ut nullus sibi aliqd opetur.
la Et omnia opera vestra in unum fiat: maiori
studio & frequentiori alacritate. quod si vobis
singuli facietis propter. Caritas est de qua scrip-
tum est quod non querit que sua sunt sic intelligitur:
quod tota propter non propter ceteris imponit. Et qua-
nto amplius re ceteram quam propter vestra curaveritis. tanto
amplius vos proficietis: ut in omnibus quibus utitur
transitoria nescitis supereminet que permanet
caritas. Expositio. Resumpto mandato de re-
positioe vestrum in ceteri loco: hic extendit hoc man-
datum ad operationem vestrum seu cuiuslibet alterius
rei: ut ad ceteram utilitatem non ad propter ordinetur.
Unde dicit. Ita sane re: quasi dicit. Obser-
uandum est quod vestes vestras in ceteri loco reponatis.
ita sane. id est certe vel bene vel recte. ut nullus
opetur aliqd sibi. id est ad utilitatem propter.

oia oia vna sine circa vestes sine circa res
alias fiat in vnu id e in coi & ad coem vti
litate. maiori studio & frequentiori alacrita
te id est studiosi & alacrius. q si singuli fa
ctis vobis ppa. Hoc e ptra illos q circa
coia sut desides impotetes. & etia queru
losi in negotiis vero ppiis studiosi fortes &
alacres: qd vtiq ex defu caritatis puenit.
Caritas eni de qua septu est pma ad choi.
xij. q no querit que sua sut sic itelligitur:
q coia ppiis no ppa coib anponit. Opari
enim ppa & pcepone ppa coib ad pua
tu amore ptinet: qui habudabit multu
tye atepi. Dn dz scda ad thio. 3. In nouis
sumis diebus istabut tpa pculosa: & erit
hoes sese amates. H modu at amor e amor
cupiditatis: de qua dicit bts augustin in
enchiridion: q crescente cupiditate diminiu
tur caritas. Ut igit saluet caritas abicienda
e cupiditas. q i reb q ad corp ptinet qrit
que sut: & q in hys no qrit ppa sz coia di
minuit cupiditate & p sequeb auget ca
ritate. Et ido cu dicit. tato magis vos noue
ritis pfiat. sz i caritate. qtomagis re coe
p via ppa id e re ppa, cuaueritis. hoc voles

intelligi de reb⁹ que ad corp⁹ p⁹tinent.
adiungit. ut i oib⁹ qb⁹ utitur trāsitoria
nātās supemineat que pmanet caritas.
id ē cetis euacuatis virtutib⁹. Ea at⁹ qb⁹
utimur trāsitoria nātate sūt ea q̄ sp̄er
tāt ad vitā nrām corpale: i qb⁹ dū q̄m⁹
pl⁹ coia q̄ p̄a supeminet sp̄ cupiditati
caritas. Et est hic notādū q̄ nō excludi
tur p̄ hec q̄ hic dicūtur q̄n hō ex carita
te diligit seipm̄ q̄ alios: cū i p̄cepto
caritatis dilcō sui p̄sū icludatur tāq̄
forma diligēdi alios. Et sicut q̄ diligit
cōitate diligit q̄libet cōitatis p̄tē. sic
q̄ ex caritate curat oia curat et ea que
sūt cui⁹libet p̄tis: et idō cū ip̄e sit pars
cōitatis. etiā curādo coia curat ea que
sui p̄sū sūt. Et q̄uis curāda pl⁹ sūt
coia q̄ ea q̄ sūt alicui⁹ p̄tis. tñ in illa
cōi cura et dilcōe nichil p̄hibet p̄tē vnā
p̄ferri alti: licet nō cōitatu. Dicit hō pl⁹
diligit et curat totū corp⁹ q̄ aliqd̄ p̄ticulāe
mēbrū. et tñ dū curādo totū qd̄ est cōe oib⁹
mēbris curat qd̄libet mēbrū. bñ pl⁹ curat
de vno mēbro q̄ de alio: sic pl⁹ curat de ma
nu q̄ de pede. vel de capite q̄ de manu. Et

eodē mō de caritate q̄ p̄fert cōiā pp̄is. Plus
 diligit q̄s seipm̄ & curat. ut p̄tē cōitatis h̄
 q̄ aliū. ne hoc repugnat amori cōi. sicut
 qui plus diliget unū mēbrū q̄ aliud. nō
 p̄iudicat amori totius corp̄is. Curare igit̄
 tur pp̄a scōm q̄ pp̄a icluduntur ī cōib̄.
 bñ est licitū. S; sic curae pp̄a ut excludā
 tur cōiā. & sic amae seipsū amore cupi
 ditatis ut a cōib̄ reb̄ excludat alios vi
 tuperabile ē. & p̄iudicat caritati.

Quonsequens ergo **Regula**

est: ut tū q̄s filius suis aut ali
 qua n̄titudie ad se p̄tinētib̄ ī monastio
 s̄tatutis. aliqua stulerit veste. seu qd̄
 libet aliud itē necēria deputādū. nō oc
 culte accipiat. s; sit ī p̄tate p̄positi. ut
 in rē cōm redactū cui necē fuerit p̄beat.

Expositio Positis mādatis circa vestiu
 custodia. hic deducit ex eis q̄dā d̄clusionē
 correlariā. et d̄clusionē p̄mo ponit: scđo
 t̄i s̄gressiois penā subiūgit tū dicit. q̄ si
 quis.

¶ Vntū ad p̄mū sic d̄cludit. Cū
 in p̄missis d̄m̄ sit q̄ vestes debēt ī cōi
 reponi. & nulla sibi aliq̄ opari. nec v̄
 dicare aliq̄ pp̄riū. s̄sequens ergo ē. ad

ista, ut cū q̄s. id ē aliq̄s. Stulerit aliquam
vestē. seu qd̄ libet aliud iter n̄ria depu-
tādū. s̄q̄ ad usū utputa libū v̄l h̄ modū
filij suis aut alijs p̄tinētib⁹ ad se aliqua
n̄ritudīe. id ē aliquo vinculo n̄ritatis pu-
ta s̄ sanguinitatis vel affinitatis v̄l cuius
cūq̄ familiaritatis. i. monasterio s̄stitu-
tis: nō occulte accipiatur. q̄ tūc nō repo-
neret i. cōi. s̄ sit i. p̄tate p̄positi. id ē p̄lati
s̄gregationis. sicut in r̄ cōem redactū. alio
q̄n videtur i. eo q̄rere aliqua p̄petate qd̄
est s̄tra p̄missa: cui n̄re fuerit p̄beatur.
hor ē fiat de eo p̄ n̄ritate cuiq̄cūq̄ distribu-
tio. sicut sup̄ mādatū est de reb⁹ ad cōitātē
p̄tinētib⁹. Et est notādū sup̄ hor qd̄ dicit
nō occulte accipiatur: q̄ rem occultari
st̄git tripliciter. **Uno modo** q̄n p̄ditur in
aliquo occulto loco aīo abs̄cō dēdi: alio mō
q̄n q̄ritur res & nō p̄palatur: 3. mō q̄n tpe
oportuno siue debito nō oñdit. etiā si nō
q̄ratur. **De r̄** si religios⁹ vir r̄ sibi collatā
recepit sine licētia p̄sumēs t̄n ratū habi
a p̄lato. cū p̄posito oñdēdi & p̄tēdi licē
tiā cū p̄ntem p̄latū habuerit. nō d̄ r̄
collatam celare: cū nullo trū modorū

107
p̄dictorū occultet illam. **Regula**

Quod si q̄s rē sibi collatā celauerit:
forti iudicio cōdēpnetur. **Exposi:**

Posita correlaria ex p̄cedētib⁹ conclusiōe:
hic adiūgit pena sup ei⁹ trāsgressiōe tū
diat. **Q**uod si q̄s. id ē aliq̄s. rē sibi collatā
celauerit. s̄z vno p̄dictorū modorū: **furti**
iudicio dēpnetur. id ē iudicet esse fur.

Religios⁹ ei⁹ q̄ rē sibi collatā celat iuste
dī fur: q̄ ei⁹ nō suā s̄z cōitatis sibi vsurpat.

Unde nichil p̄t acquire sibi s̄z mōsterio tm̄:

Et ideo rē alienā iūto dño s̄z illo ad quē p̄ti
net rerū cōiū dispēsatio tū de ei⁹ rati habi

tatiōe nō p̄sūitur p̄tractat occulte. **N**ec at
tria s̄z p̄tractare rē alienā: et p̄tractare

occulte: et etiā iūto dño d̄stituere solet fu
rē p̄p̄e dictū **De furti iudicio dēpnetur.**

id est pena furis puniatur: nō illa q̄ scdm
iura ciuilia irrogat̄ scdm qd̄ furtū irrogat̄

isamā: s̄z q̄ scdm iudiciū diuinū et iura di
uina debetur. **E**t hec ē triplex vna ī aīa?

Et alia ī corpe: et alia ī reb⁹. **I**n aīa debet
p̄ dēcidiā et d̄fusiōe que puenit ex p̄la

matione puniri. **D**e hui⁹mōi at̄ pena dī
cā v. **S**up furē d̄fusio. **I**n reb⁹ puniatur

p restitutione faciēda: scdm qd̄ exodi xxii.
Si fucto ablatū fuerit: restituat damp
nū dno. **N**ec at̄ pena i religione aggrava
uat in hoc qd̄ h̄mōi res nūq̄ est ei q̄
eā fucto sustulit reddēda: alias etiā si fu
isset reddēda. **I**n corpe punit̄ p aliquam
penā afflictivā: s̄ nō morte: quib̄ actio
sit punit̄ fuerit. **D**e quo ioseph d̄. vii. **N**ō
ero vobiscū: donec statis eu. **E**t iō dicit
zatharie v. **O**is fur sicut ibi scriptū est
s̄ i sacra scriptura iudicabitur. **Regula**

Indumēta v̄a scdm arbitriū p̄posi
ti lauet̄ siue a vobis siue a fullo
nubus: ne itiores sordes aīe strahat̄ mū
de vestis nūm̄ appetit̄. **Expositio** **D**atis
sup̄ mādat̄s circa vestū distributionē
& custodia: hic dat̄ mādatū circa eorū
mūdiciā. **E**t p̄iō ponit̄ mādatū dicens.
Indumēta v̄a lauet̄ur. **H**oc eī expedit̄ &
ip̄is q̄ vsuri sūt eis. qz sordes vestū nō nū
q̄ abhoratioē iducūt & notumētū corpi.
p̄cipue i illis vestib̄ que p̄rimioēs sunt
carni faciūt abhorationē ex nimia abier
tione v̄l fetore alijs cohabitātib̄ iducūt
etiā corruptioem in ip̄as vestes: que quāq̄

et nimis sordibus putrescunt. **U**n **q** b'is iste
 doctor sicut nec nitidis nimium voluit uti
 vestibus: **Q** sic nec abiectis plurimum. **P**ter
 sordes. lauetur in sive a vob' sive a fullo
nub9. **A** vobis idō dicit: qz sūt aliq' imūdi-
 tie quas magis religiosū abluē p se q' p
 alios. **H**oc etiā dicit p' meritū: qd' d'is
 tū i ope p'pō nō alieno: qz nō s'p' d'ingūt
 h' mōi imūditie. s' p' raro. **E**t qz qnq' q'
 q' plurimū difficile ē huāne infirmitati h'
 face. idō hinc d'escēdendo ait sive a fullo
 nub9 id ē lauā darys: nō a lotricibus mulie-
 rib9: neq' detur religioso occasio tractādi
 tū eis: qz nō decet q' mulieres vestes reli-
 giosorū tractēt. **E**t qz i h' mōi lotiōe pos-
 set d'igere nimia difformitas: dū aliqui
 nūq' vellēt vestes lauari v' p' spēm reli-
 gionis v' p'pter segnitie vel aliquas alias
 causas aliqui vero vellēt nimis frequēter eas
 lauari. alij citi' alij tardi'. alij p' se. alij p'
 alios. alij vno tpe alij alio: ideo ut totā istā
 difformitatē reducat ad vniuniformitatē: ad
 didit s'cōm arbitriū p'positi. **P**olet ei i lo-
 cas religionis. a plato ordinari. q' certo die
 t' a **C** certis p'sonis fiat cōis lotio: i qua

oīa lauāda lauet̄. **H**oc etiā credit̄ ad aug
mētū meriti: q̄ i h̄ modi lotiōib⁹ nō po
lūtate p̄iam s̄ sui plati seq̄t̄. Sedō cū
dicat̄ ne interiores. adiūgit ra tionē hui⁹
mādati: Et ut caueat̄ sordes mētis. vnde
dicat̄. ne nimis appetit̄ mūde vestis etra
hat sordes interiores aīe: que multo apli⁹
sūt cauedē q̄ exteriores. Et appetit̄ mū
de vestis. nimis dī vl' a pte rei que appeti
t̄ sicut q̄n appetit̄ in vestib⁹ nimis nitor.
Et ex h̄ mōi appetitu causat̄ sordes itiores
i aīa supbie s̄ ianis glē & iudic ac h̄
modi cetera vicia: q̄ vocant̄ sordes itiores
aīe. **V**el dicat̄ nimis appetit̄ a pte ip̄ius
appetit̄: q̄ & si nō nisi mūdiciā debitat̄ ap
petat̄. tñ nimis itense appetit̄: et ex hoc
oriūtur sordes ipac̄ie & indignatiōis & alior̄
h̄ mōi vicioz. q̄n mūdicia h̄ mōi ultra id
qd' vult differtur. **N**e ergo nimis appetit̄
hui⁹ mōi mūdicie etrahat sordes: dat̄ mā
datū de lotiōe. **S**intū cū mūdicia itior pla
ceat deo. apparet p̄ illis qd' dī mathēi quito.
Si mūdo torde: qm̄ ipi deum videbunt: &
L Quadrū etiā corpi **Regula.**
cū ifirmitatis nūitas cogit u mi

nime denegat. **Expositio** Sup̄ posuit
 mādata circa honestatē i usu rerū nūciarū
 oib⁹: hic dat mādata circa honestatē i usu
 rerū nūciarū infirmis. Et circa hec duo facit:
 qz p̄mo dat mādatū circa usū rerū nūciarū:
 scđo circa obseq̄a infirmoz ibi. egrotatū curā.
 Circa p̄mū duo facit: qz p̄mo dat mādatū
 circa infirmitatē patētē: scđo circa latentē.
 ibi deniqz si latēs ē. Circa p̄mū dat mādatū:
 i. adiūgit modū ⁊ tyamētū ibi. fiat sine
 mueruice Et nota qz licet hoc mādatū det̄
 i sp̄ali materia utputa de balneis: qđ tñ
 hic mādatū extēdēdū est ad oīa alia nūcra
 infirmis. De balneo at̄ sp̄ale mādatū dedit
 ut stinueret̄ matiā de lotionē: ⁊ idō post
 lotionē restū subdit de lotionē corpis dices.
Lauachrū etiā corpi cū infirmitatis nūcitas
cogit̄ iē. Et nota qz cū nōnulli utātur
 balneis qñqz ad lasciuia. qñqz ad corpis
 medicina. qñqz p̄t̄ infirmitatis curam.
 solū in hoc casu tercio dedit b̄s augustin⁹
 balneū seu lauachrū corpis: nec etiā p̄
 quacūqz facilliter infirmitate leui dedit
 hui⁹ modi balneū: s; qñ talis est qz nūcitas
 hoc requirit: nec etiā est de facili offerēdū: s;

potius ifumo ul' medico petēti nūme dene
grādū. Habet eī hoc remediū quāda vētūdiā
ānerā ex hoc q' nō pōt fieri sine denudatiōe
sui: quā mētes pudice sic erubescūt. ut nō
solū corā alijs. s; etiā soli nequeāt sustinē:
pōt qd' religiosi s; iacēt vestiti.

Regula
Hat sine murmure de cōsilio medi
cane: ita etiā ut si nolit. iubēte ipso
sito faciat qd' faciendū ē p' salute. Si autē
velit & forte nō expedit: sue cupiditati nō
obediatur. Aliquē eī etiā si noceat: pdesse
creditur qd' delectat. **Expositio** Posito
mādato de lauachro seu balneo: hic ponit
modū & tyamētū h' mādati: docēs in quo
casu p'lat' debet balneū dcedere. & nō solū
dcedere. s; etiā si nō ē subditū debet ad
hoc cōpelle: & i quo casu nullo mō debet in
fumo etiā petēti ddescēdere. Quā igit' dicit
it' q' lauachrū nō debet negari qū nō tātū
ifumitatis requit. h' mōi at' nō tātū nō
satis dstat sine cōsilio media vel medica
nalis artis. idō aū h' mōi cōsiliū habitū
nō debet p'lat' eē multū facilis ad dcedē
dū balnea: qz ita pnt nocē sicut pdesse.
Si cū p' cōsiliū medici sibi dstituerit q'

p̄dat iſirmo: debet abſq̄ oī difficultate bal
 neū credē Et idō dicit. fiat. ſz lauachū
corp̄i ſine murmure. id eſt ſine difficultate?
murmur eī ſignū difficultatis eſt: de cō
ſilio medicine. id ē medici vel medicinalis
artis. Et ſi ei aliq̄ ex magno rigōe ſc̄ita
tis medicinā d̄t̄p̄ſerit. ſicut legitur de
b̄ta aghatha. t̄n̄ alij ſc̄a medicinalib9 uſi.
ſūt: ſicut patet de ezechia. ysaye xxxviii.
& de thobia. thobie xi. & etiā xxxviii. altij
ſun9 de tr̄a creauit medicinā. Idō b̄t̄us au
guſtin9 uult q̄ nō ſolū p̄lat9 de cōſilio me
dicine debet credē ſibi balneū: ſz etiā cō
pellē ſi nolit hor facē p̄p̄a uolūtate. Et
idō adiūgit: ita ut etiā ſi nolit. ſz iſir
m9 uti balneo iubēte p̄poſito faciat qd̄ fa
ciendū ē p̄ ſalutē. Nō ſolū in balneis. ſz
i alijs q̄buſdā recreatiōib9 debet hor fieri
& ne religioſ9 nutriat in p̄p̄a uolūtate
ſicut puer iſiſciplinat9: de quo d̄r̄ p̄ubioz
xxix. Puer q̄ dimittit uolūtati ſue d̄ſu
dit matrē ſuā. id ē religionē? alia ratio
ē ne p̄ negligētā de cura corp̄is ſui p̄dat
fortitudinē ſuā qm̄ ad obſeq̄ū dei debuit
c̄uſtodire: ſc̄dm̄ q̄ p̄ſ̄ p̄mittit deo dicens.

Fortitudinē meā ad te custodiā. **S**ed q̄ sūt ali
q̄ q̄ ex quadā carnalitate delcabilia querūt.
licet eis nocēat: idō de talib⁹ subdit. **S**i at̄ velit.
sc̄z ifirm⁹ balneari. & forte nō expedit. q̄ foret
ei ad nocumētū? sue cupiditati nō obediatur.
id est ne pmittatur a plato dtra aplm̄ ad rōo
riū. in desiderijs agē turā carnis. **N**ō ergo ta
libus ē ddescedēdum eā si videatur eis q̄ ta
lia possit eis pdesse. nisi d̄silū medicine acce
dat: q̄ sepe circa delcabilia carnis fallit hūā
nū iudiciū. **E**t idō subdit. **A**liq̄n̄ eī etiā si nocē
at pdesse credit̄ rē? q̄ sicut eua esū pomi qd
vidit pulchrū & ad vescendū suauē. genesis:
credidit pdesse sibi & viro ad hoc q̄ eēt dū:
& tū q̄ntū nocuit tota posteritas experitur.

Denuq̄ si latēs est dolor ī **Regula.**
corpe famulo dei dicēt qd sibi doleat. si
ne dubitatioē credatur. **T**ū utrū illi sanādo
dolori qd delcāt expediāt: si nō ē certū me
dic⁹ d̄sulat̄. **Expositio** Dedit iā mādatū
circa ifirmitatē patētē: hic dat̄ mādatū cir
ca ifirmitatē latentē. **N**ū dicit. **D**enuq̄ si la
tēs est dolor ī corpe. ita q̄ nō possit p̄ euidēcia
signa ab alijs p̄cipi. **famulo dei.** q̄ si dicēt. nō
tūq̄ fingēt̄ se ifirmū sicut faciūt nō nulli.

ut aliq̄ delcabilia assequit̄. Et faulo dei. de quo
ex iuratiōe religiois sue p̄sūtur q̄ nō fingeret
aliq̄ tale. dicit̄ qd̄ sibi doleat it̄. Tū qz ad
faulū dei i q̄ntū h̄mōi nō p̄tinet scire q̄ tali
ifirmitati p̄derit. et ido ex fragilitate carnis
deapi poterit: ido sup hoc nō ip̄e s̄z medicus
ad cui⁹ artē spectat cōsulēd⁹ ē. Dñ dicit Tū
utrū qd̄ dolēat expediat. illi doloū sanādo. si
nō ē certū p̄ aliā viā utputa si sepe talem
ifirmitatē habuerit et expt⁹ sit. qd̄ aliqd̄ de
lēabile valet ad sanitatē illius. nisi ergo p̄
istū vl̄ aliū modū certū sit: medic⁹ cōsulatur.

In quo reprehendūt̄ q̄ de sēsū suo faciūt medi
 canas. cū artē medicane nesciāt. vl̄ alijs nes
 ciētib⁹ artē acq̄sūt. vl̄ ip̄os medicos cōtēpnūt:
 cū ip̄os solos dicat̄ eē cōsulēdos: **Regula**

N Et cant ad balnea. siue q̄cūqz ire n̄te
 fuit. min⁹ q̄ duo vel tres. Et ille q̄ h̄z
 aliquo eūdi nēitatē cū q̄b⁹ ip̄osit⁹ iussit ire

debet. **Expositio** Datis mādat̄is de debita
 subuēctione ifirmis faciēda: hic dat mādatū
 circa eorū itineratiōē que iterdū p̄ medicā
 nētia ē querēda. Et qz hoc mādatū magnā
 habet honestatē. et ē ad itineratiū solatiū et
 securitatē: āpliat hoc mādatū ad oēm itine

ratione quāque necessitate fiat. **Dū** dicit. **Nec e-**
ant **re.** De huiusmodi associatiōe. quā multū spectat
ad honestatē religiōis. multa sūt supius dicta
sup illo mādato. quā pceditis sil' ambulatē: tñ
quātū ad hoc quod hic exprimit de balneis. notā
dū quod quādam sūt balnea ī aliq̄bq̄ regiōibus
sulphurea et naturalia: quā multū solēt vale
stra varias infirmitates? que et multū olim
erāt ī vsu et ad huc sūt alicubi: ita ut mag
ni viri et honesti et etiā religiosi consilio medi
corū soleāt ad ea declinare. **Quia** vero illic
venire solēt p̄sone multe viri et mulieres.
licet p̄ eis sepata balnea habētur: idō spali
ter mādāt augustinus quod adētes balnea ha
beāt societate bonā p̄pter honestatē ibi spali
liter obseruādā. **Quod** at dicit. siue quāque ue
nitē fuerit: ī sinuare videt. quod absq̄ causa
nāria egredi. vlt' morari diuina extra claustrū
nō licet. **Ex** hoc quod hic dicitur min' quod duo vlt' tres
et nō dicitur quod duo vlt' quod tres: putāt nōnulli p̄fesso
res regule bñi augusti quod sufficiat eis si sociū
comitatē eos ī via habeāt scdare quēcūq̄.
De ex hys quod dicitur sūt sup. quā pceditis sil' am
bulatē: satis claret quod loquitur augustinus de
militatib' sū regula sua. **Ex** quod quod etiā in

scripturis sacris solet unū mādātū ex
 poni p aliud. apparet q hic loq̄t de so
 cius p fessiois eiusdē. **Hic** q̄ritur utrū
 platus in ordie bti augusti possit dispe
 sare cū subdito suo ut sol⁹ vadat. **Dicit**
 q̄ p̄t: tñ raro ⁊ nō sine causa magna ⁊
 utili debet hoc fieri. **Ad** hoc est argumētū
 extra de statu mōchorū cū ad monasteriū
Obidiat inorētī papa: q̄ abbas i voto p̄e
 tatis abdicate sicut nec in voto stinētie q̄
 sūt de substātia ordis nō potit dispēsare.
Ex quo habetur argumētū a **strario** sēsu:
 q̄ i hys que nō sūt de sbā ordis cui mōi est
 istud. poterit platus ex causa rōnali p loco
 ⁊ tpe dispēsare. **Et** q̄ i domo obie decet oīa
 scdm obiam fieri: ideo etiā i hoc mādato
 ut maior appareat obia mādāt bts aug⁹.
 ne sociū sibi p̄a volūtate eligāt: s; datū
 sibi scdm q̄ p̄clat⁹ ordiauerit nō recusēt.
Et hoc ē qd̄ subdit. **Et** ille q̄ h; nōtātē
 eūdi aliquo id ē ad aliquē locū. siue ad bal
 nea siue ad alia: debet ire cū hys cū q̄b⁹
 p̄posit⁹ iusserit. **Si** ei p̄ libitu sociū accipet⁹
 poss; nōnūq̄ stige ut talē assumeret. de
 quo nec assumētū nec alijs remanētib⁹ ex

quod dicit. eo quod foret eis in alijs natijs. vel forte
alius habet aliquam causam rationabilem eandem
cum eo. que omnia plato cuius est omni cum genere
pleni innotescunt. **C**aveat autem debet plato in
huiusmodi associatioe ut tales iuice combinet
in quorum societate ingeat religio. et a quibus
non pueniat scandalum vel quela: quod presumit
puenire si pvideatur ne in aliquo defectu si-
miles obinectur: sed si cum defectu qui in virtute
opposita pmineat adiungatur: utpote cum dis-
soluto maturus. cum discolor pacificus. cum idios-
trecto discretus. iuueni gradens. fortis debilis
supbo humilis: et sic in ceteris obseuet. **P**ertinet
ergo ad fratrem dominum timetum libentem sibi assigna-
tum a plato socium acceptare quam pro suo libitu di-
gere: ne si occasioe socij aliqui in via mali con-
tigerit sibi potius imputet: quam eligere maluit.
quam socium a plato recipere assignatum. **Regula**

A **Q**uod tunc cura sine pro egretudine
reficiendorum sine aliqua inbecillitate etiam
sine febrilibus laborantium vni alicui debet in-
Qui: ut ipse de cellario petat quod cuius opus esse
psererit. **E**xpositio **D**upra dedit manda-
ta circa infirmos quo ad rerum necessarium usum:
hic dat mandatum circa infirmorum obsequium.

Et p̄rio dat mādātū de illo q̄ debet ifirmorū
 cura gerē: sc̄do de illis q̄ h̄nt n̄t̄ria exhibere
 ibi siue at̄ q̄ vestib⁹ r̄. Quātū ad p̄mū di
 tit. Cura egrotāciū q̄ sc̄ actu ifirmāt. ⁊
 nō solū actu ifirmorū s̄ etiā reficiēdorū post
 egrotudinē actualē. etiā laborātū aliq̄ t̄be
 cillitate. id ē debilitate. siue febrib⁹. id ē q̄uis
 nō febricitēt. debet alicui vni iungī. q̄ sc̄
 sp̄aliter hui⁹ cure itendat. q̄ cōis p̄uisor
 nō suffiat. ut ip̄e de cellario petat qd̄
 cui⁹ op⁹ esse p̄spererit. p̄ idigētia sui sta
 tus. Et ē notādū. q̄ cū nō m̄strat infir
 mis de cōi. occasio p̄tatis datur pluribus
 reseruādi aliq̄ p̄ infirmitatis n̄t̄itate. qd̄
 forte aliquā sp̄em p̄tatis habet. Et q̄uis
 aliq̄n sine p̄iculo p̄tatis de licētia prela
 ti hoc fiat. t̄n̄ iducit q̄ndā iēqualitatē ide
 centē. dū aliq̄ hoc faciūt. aliq̄ nō faciūt q̄
 nō p̄nt face. ⁊ idō hoc eueniat mādāt b̄tus
 p̄ aug⁹ ut p̄uisor ifirmorū petat n̄t̄ria
 de cellario. qd̄ ē lor⁹ vbi i cōi n̄t̄ia reponū
 tur. Quā vero nō debet petē supflua vel
 nocua: idō adiungit. qd̄ cui⁹ op⁹ ēē r̄.
 Et q̄ h̄mōi iudiciū nō debet ifirmis cō
 mitti. q̄ frequēter nocua appetūt. dū p̄desse

credūt qđ delat: dicit qđcūq; op⁹ eē pspere
rit. s; ipē curator vl' pūisor, nō ipi infirmū
Attendat autē plati: qđ nō sine causa ī sac
scriptā opantur pastorib⁹. medicis. & ma
trib⁹. Pastorib⁹ opant^r plati. ezechiel' xxxiii.
phā de pastoib⁹ isrl'. Medicis opatur. ysaye
3. nō sū medic⁹ nolite me pstituerē pncipē
pli: inuēdo qđ plati & pnceps debet esse
medic⁹. Copantur & matrīb⁹. tren' 2. vbi
dr Matrīb⁹ dixerūt. Vbi qra m' triticū.
A platis eī debet subditi que vere triticū
vbu dei. Pastorū ē at spalit' curare de
ouib⁹ ifirmis. Vñ qđ ī hoc negligētes sūt.
redarguit. ezechiel' xxxiii. vbi ad pastores
dicit. Qđ ifirmū erat nō solidastis Me
ditorū at pū est. curā ifirmozū gerere.
Aliqñ magna eēt iniquitas & iniusticia, dū
curā ipēderēt hys qđ non egerēt ea, & hys
qđ egerēt ea, opē suā subherēt: qđ ut dicit
math' ix. Nō est op⁹ medic⁹ valetib⁹ s; male
habētib⁹. Matrū etiā est ifirmis filijs max
ime adhibē opassionē. Vñ & mīe mris su
p ifirmo opat scriptura nūa dei sup pāore.
que maria ē. Vñ dr etiā e. Discrebitur tu
mag⁹ qđ mīe. Et idō plato maxie dvenit

de infirmis curam gerere: ut iuxta mandatum hic
positum tractetur.

Regula

Sive qui cellario sive qui vestibus sive
qui codicibus imponuntur. sine murmure
serviant fratribus suis.

Expositio

De mandato
tu de illo qui debet infirmorum curam gerere: hic
subdit de illis quorum officium est necessaria exhibere.
Et est notandum quod quedam sunt necessitatis
circa spiritualia, ut libri circa studium: quedam
circa temporalia & maxime duo sunt scilicet victus
& vestitus. Et iuxta hec tria genera officialium
distinguit. Unde dicit. sive qui cellario.

quo ad victum. sive qui vestibus. quo ad vestitum.

sive qui codicibus. quo ad studium. imponuntur:

serviant fratribus suis exhibendo necessaria que ad
eorum officia pertinent. sine murmure.

Ex hoc
mandato apparet quod in domo debet esse divites
si officiales. Primum ut prelati ferat levius
curam sibi impositam parte in alios onere: &
ut sufficiat aliis provideat: exemplo moysi
de quo legitur exodi xviii. quod ad silium retro
onus suum divisit in plures. ne ipse nimio
labore sumeretur: & populo sufficiat ser-
varetur. Sed nunquam infirmi indigent co-
dicibus. Et est dicendum. quod licet actu

ifirmis nō inueniat studiū. tñ hys q̄ sūt
in rōualefcēdo vlt̄ q̄ aliquā debilitatē aliā
habēt. q̄ vsū aliq̄le studiū nō ipediat.
vtilē ē interdū libros respicē: & si nō ad
studiū laborē. tñ ad aliq̄le sue aīe edificati
tionē. **N**ec solū debēt huiusmōi officiales
seruire frib⁹. exhibēdo nētia mīstris ifir
morū. s; etiā si eis a plato iponatur p̄p̄is
obsequijs debent egrotatib⁹ deservire.
tū etiā āgeli cuiusq; ordīs nō dedit
nētur seruire hōib⁹: q̄ multo iferioris
grad⁹ sūt apud āgēlos. q̄ frib⁹ ifirmi apud
officiales sanos. **D**e āgēlis enī ait apl̄s ad
hebreos p̄io **D**ēs sūt āmīstratorij spūs
in mīsteriū missi. **S**ine mīnure iqt̄ ser
uiat. **Q**ui ei mīnurat siles sūt rote
carrī. q̄ on⁹ portat. & suo mīnure alios
iqt̄tat. **N**ō sūt sicut fatuus: de q̄ dī etiā
sz. **P**recordia fatui q̄ si rota carrī. **Q**ue
ei maior posset eē fatuitas. q̄ onā porta
re. & seruitia graua face. & nichilomin⁹
seipsū mercede debita defraudare. **S**ed
hoc faciūt q̄ mīnuratō alijs deserviunt.
Et nota q̄ vitū mīnuris freq̄ter i clau
stris outur: idō sepi⁹ ipm tū detestatiōē

iterat **D**n̄ iā ter locut⁹ est de m̄mure **P**mo i distributioē vestiu cū dicit. si at̄ iter vos **H**ereticōes & m̄mura oriūtur. scdo i cōhibitiōe medicinarū cū dicit fiat sine mure mure de **S**ilio medicine. 3. hic cū agitur de f̄m̄ obsequij ipositioē cū dicit. sine mure mure. seruiant fr̄ib⁹ suis **Regula**

Quides certa hora singulis diebus petatur. extra hora qui petierit nō accipiat. **Expositio** Positis mādatīs de usu rerū n̄tīarū p̄no quo ad oēs. deinde sp̄aliter quo ad ifirmos: hic dat mādatū de usu rerū n̄tīarū quo ad studiosos **E**t p̄no mādatū p̄ponit: 3. qd̄dā dubiū excludit ibi. vestimenta. **C**irca p̄mū notādū: q̄ q̄ aliqui religiosi p̄textū studij i libris p̄termittūt nōnūq̄ vel diuinū officiū v̄l alia que ad obseruātiōes regulares spectāt. it̄cō hui⁹ mādati ē sic ordiāre ut qd̄ ē laudabile fiat. v̄t q̄ aliq̄ b⁹ horis certis i libris studeat: & idō dicit codices it̄ id ē libri petatur singulis dieb⁹ certa hora. puta tali hora q̄n iuxta regulares obseruātiōes nō occupat̄ in alijs quib⁹ ex religiois obseruācia ē vacādū: & qd̄ rep̄hē

sibile est nō fiat. puta q̄ tūc occupetur
i libris. q̄n alijs ē intēdendū: & idō adiu
git extra horā q̄ petierit nō accipiat.

Ex hoc mādato colligūt̄ quāq̄. **Quā**
ē: q̄ i illis mōsterys in qb̄s scdm̄ regula
b̄ti augusti viuuntur debent libri haberi
frusta ei peterētur: nisi haberētur.

Secūm ē: q̄ debet diligētē custodiri
Alioqn̄ nō inuēret̄ q̄ aliq̄s eorū custo
die debeat deputari: cū dicat sup. siue
q̄ codicib̄ p̄ponūt̄. **Tertū** est: q̄ debeāt
poni i usu. Alioqn̄: nō mādaret̄ q̄ signi
lis dieb̄ certa hora petentur. **Quartū** est:
q̄ religio p̄t̄ studiū nō debet omitti. Alio
quē i mandato nō adiūget̄. extra horā q̄
petierit nō accipiat. **Quintū** est: q̄ tales
ad religionē recipiatur q̄ i studio librorū
possit p̄ficē. Si ei ad p̄fectū studiū i libris
sit iēpti? quō & ad qd̄ potit̄ eis hoc māda
tū uale. Et quis ueniens sit q̄ hoc i oib̄
religionib̄ q̄ militāt̄ sub regula b̄ti augusti
obseruetur: tñ maxie debet hoc i illa re
ligioē obseruari que ad alios docēdū est
fundata. **Sz** hic quētur utrū liceat aliq̄b̄ ha
bere alios libros p̄ter eos: videt̄ ei q̄ hoc mā

datū inuat q nō. Si ē alios libros habent
 q sūt i cōi custodia? nō oportet q singul
 dieb⁹ a cōi custode petent: nisi qn haberēt nō
 libru nō idiget p studio vl' eos q sibi fuerit
 deputati. Et ē dicēdū: qn religioib⁹ illis
 q solū dēplatiōi intēdūt nō oportet libros
 spales aliquorū vsui pter cōes dēde? nisi
 forte aliqs fuerit q apt⁹ fuerit ad docēdū: cui
 p⁹ utilitatē talis act⁹ p⁹ dēdi spalis vsq⁹ aliquū
 librorū? ut eis utat p⁹ mpti⁹ & min⁹ ipediāt a stu
 dio: dū ab alijs h⁹ mōi libros requit. Et inde est
 qn religioib⁹ que ad docēdū ordinātur solet
 hoc cōiter fieri. & hore ad studēdū p⁹ fructū
 ex doctrina puenientē de spali grā āpliari?
 huius hoc expsse ex mādato haberi nō possit:
 qz ita nec strariū. Quāuis inēiat strariū
 vel inuat. tñ sicut i alijs mādatis p⁹ cau
 sã rōnabilē poterit dispēsari. puta i illo. Per
cat ad balnea siue rē: ita & multomag⁹ i isto
ex nēitate finis ad quā religio ordinat. Hec
at distributio cū dē sigul⁹ dieb⁹ ē accōmodata?
 nō ē p⁹rise vult hoc sigulis dieb⁹ fieri: s; sin
 gulis dieb⁹ qb⁹ hoc fieri fuerit oportunū.

U Estimēta vero & calcia **¶ Regula**
 mēta qn fuerit idigētib⁹ nētia. dare

nō differāt sub quorū custodia sūt que pos-
tūt. **Expositio** Postq; de hys q̄ sūt nūxia
ad studiū cōmōi sūt libri mādatū posuit:
hic ex pmissis potētē oriri dubitatioē exclu-
dit. **¶** Nā eī de libris dedit cōtā formā q̄ coti-
die p̄ cōtis horis petāt. Et q̄ si extrā horā pe-
tātur nō dētur: posset aliq̄s dubitare utrū
eadē forma debeat i alyis reb; petēdis et dādis
teneri: puta i vestimētis et calciamētis. Et
dicit q̄ nō ē i hys cōtā hora expectāda: s; q̄
cūq; nūxtas eugit sine vltiori dilatioē de-
bēt dari. **¶** Et hoc ē q̄ dicit: vestimēta veō et
calciamēta nō cōtā hora q̄libet die sūt dāda
vl' cōtā hora expectatāda ad hoc: s; q̄n fue-
rit nūxta idigētib; dare nō differāt illi sub
quā custodia sūt illa q̄ poscūtur. **¶** Et ē notā
dū hic q̄ seru; dei tui nūxtior; mittit: cus-
todia et distributio eorū p̄ idigētis et cūq;
nō debet i h; mōi distributioē ēē morosa vel
dilatioēs q̄rere: tñ ne frēm suū affligat: tñ
ne seruitū suū grām amittat: tñ ne apud deū
mun; mētū habeat. **¶** Et idō dī. **pub; 3.** Ne dicas
amico tuo: vade et reuēte tras dabo tibi: cū stati-
Ltes aut **Reglā** **A** possis dare:
nullas habeatis. aut q̄ relexime fini

117
atis: ne ira crescat i odium. Et uerbū faciat
de factura: et aiām faciat de facti hominida
Sic eū legitis. **Q** odit frēm suū: homicida
est. **Expositio** Hacten⁹ actū ē de honesta
te seruāda i comitatu. i rerū nūciarū usu:
hic agit de honestate i affatu seruāda. Et
signat^r hic qntū caplin: i q duo faciat: qā
p̄rio dat mādatū de ihonestate i affatu ca
uēda: sc̄do de ea si p̄ngat corrigēda. ibi.
q̄tūq; Inhonestas at i affatu p̄cipue appa
ret i litib⁹ et uis. ex qb̄ f̄ina caritas i p̄edi
tur. **P̄mo** ergo ad excludendū lites mādatū
p̄ponit dicit. Lites aut nullas habeatis. qd
p̄tinet ad bonos: mag⁹ p̄f̄os: aut q̄p̄ relex
time finiat^r. qd p̄tinet ad bonos min⁹
p̄f̄os. **Habe** eū lites et nō cito finire: nō ad
bonos s̄ ad malos p̄tinet. **Cauēda** aut sūt
lites religiosis. etiā rone origis earū: que
triplex est. **P̄ma** est carnalis cōcupia: q̄
dū nō puidetur alicui sc̄dm q̄ cāli desiderio
dāpiscat: irasat^r et lites cōmouet. **P̄n iaco**
bi. **Queres** lites origine dicitō vñ lites: s̄
iūgit. nōne ex cōcupiscētis v̄is. q̄ militāt
i mēbris v̄is. **Ex hoc** p̄uēit q̄ ieiunātes
abstinētes p̄ni sūt ad lites. Vñ psalre lviij.

Ecce ad stētiōēs & lites ieiunatis. **A**lia origo ē supbia: qz supbi nō pacifice cohabitāt. **P**roverbiorū xii. **I**nt supbos semp uirgia sūt. **S**upb⁹ ē ut sepe p̄a bona extollit p̄ iactāciā: & hoc lites datat. **P**rob. xxvii. **Q**ui se iactat & dilatat uirgia datat. **M**iorū vero desm̄ solet deride: & hoc etiā uirgū & lites ē matia. **D**n̄ d̄i p̄ ubiorū xxii. **E**cce derisorē: & eribit cū eo uirgū. **S**upbi sūt etiā multū uacūdi: ppter elatiōem aī. **I**racūdia at̄ causa lites ē & uice. **D**n̄ etiā xxvii d̄i. **N**ō uacūd⁹ uēdit litē. **T**ercia origo ē rei p̄petas. **D**n̄ i uitas p̄m legit q̄ duo senes habitabāt i eadē cella: et tū nūq̄ vl̄ modicā stētiōem iter se habuisset: dixit alter ad altm̄. **F**aciama⁹ & nos vnā litē: sicut faciūt hoīes. **R**ndit ali⁹. **N**escio quō fit. **D**ixit alt̄. **E**cce ego pono laterē istū i medio: & dico q̄ me⁹ ē. & tu dic nō ē tu⁹ s̄ ē me⁹: & ex eo fit uita. **F**ecerūt g^o sic. **E**t dixit vn⁹ me⁹ ē: & r̄ndit alter ego spero illū eē meū. **D**ixit alter ymo me⁹ ē. **T**ūc dixit alt̄. **S**i tu⁹ ē tolle eū. **E**t nescierūt litigare: qz r̄nuerūt i re p̄petatē. **P**ro hoc dicit seneca. **N**etissime

vinceret hoies: si tollerent ista duo pmoia ses
 meu & tuu. Na ergo religiosis maxie due
nit mortificatio carnis. pffessio huilitatis
& abdicatio ppetatis: ido no xpetit eis litiga
re: s; masuetos ee ad oes. Lites q' aut nullas
habeatis ic. 2' cu dicit ne ira subiungit causa
manifesta doces qtu malu puaiat ex lite
si no celerime finiatur: dicens. Ne ira cres
cat i odiu Ex augmeto ei litis mag' radi
 cat' ira i corde & trasit i odiu: q' scdm hu
 gone sup locu istu e ira iueterata Et tra
be faciat de festuca: id e magnu pccm de
puo: sicut odiu de ira Un dicit hugo. Antu
interest iter trabu & festuca: tm distat odiu
ab ira. Vl scdm hūbtū. duo mala tāgit
q' pueniūt ex odio. Unū e pūsitās iudiciū
ap̄ter mētis obtenebratiōez: qz ut dī p̄ma
iobis 2'. Qui odit frēm suū i tenebris est
Et ido sicut existeti i tenebris de nocte vi
det' pua plata ee magna arbor: sic odi
eti frēm. mūmū pccm videt' ee magnū:
qd' est valde rep̄hesibile. Et ido redarguit
dñs eos q' pccā alioz iudicat' trabes: &
sua festucas. Aliud malū e: homicidiū
aie. Un subdit. Et aiām faciat hoicidā.

Quod autem hoc malum puenit ex odio. probat per aucto-
ritatem beati Iohannis. ubi dicitur. Qui odit fratrem suum homicida est. Odium est diuinitate oppositum dilectioni. Et ideo tollit dilectionem: sicut unum oppositorum tollit suum oppositum. Sed dilectio est vita anime. Unde per Iohannem 3. Eramus quoniam translatus sum de morte ad vitam: quoniam diligimus. Et item ibidem. Qui autem non diligit manet in morte. Et ideo odium tollit vitam et anime mortem affert. Et ideo qui odit fratrem suum. anime proprie efficitur homicida. vel non solum. sed etiam fratris homicida est. Odium est enim voluntas mali in alio. Quod est malum siue culpe siue pene ad mortem tendit. Et ideo odium fratrem homicida est secundum animam. Cuius ergo vis est finienda: ne tot tantaque mala se-

Quidam dicitur vel Regula Aquatur:
maledicto vel criminis obiecto aliquem se-
serit: meminerit satisfactorum quoniam curare quod
fecit: et ille qui lesus est sine discrepatione dimittere.
Expositio. Per mandatum circa inhonestate cauenda in affatu: hic datur mandatum circa huiusmodi inhonestate si contigerit corrigenda. Et per primum circa hoc datur regula communis: et iterum per alium et subditum datur regula specialis ibi. quoniam autem. Cura per primum duo facit: quia primum circa hanc correctionis formam ponit: et de hac materia breuiter exhortationes subiungit ibi. primum de uerbis. Cura per primum duo facit: quia primum prout correctionis

formā: 2. cōpat ad uicē duorū habitudinē
 diuisā ibi melior ē at. Circa p̄mū duo facit.
 Na ei culpa h' moī q̄nq̄ est ex pte vni? q̄nq̄
 ex pte vtriusq̄? idō p̄io dat mādātū q̄n vn'
 delinq̄t: 2. vtriusq̄ q̄n culpa incidit ibi si at i
 uicē. Dicit g. Cuiusq̄ diuitio vl' maledic
to vl' etiā criminis obiectu rē. Triplicē iho
 nestatē tāgit: q̄ solet ut plurimū atigere
 in v̄bis litigatiū. Vnū est: diuitiū qd' p̄pe
 acceptū est exprobratio v̄bis cognationis?
 q̄ itēdū p̄t inesse alicui sine p̄io: sicut sa
 ul diuitiat' ē filio suo ionathe. i reg' x' dicit.
Fili mulieris vltio virū rapientis. Maledic
tū v̄o ē: q̄n aliq̄s alicui malū imp̄tatur.
Obiectio criminis. idē est q̄ dtumelia: q̄n s̄z
 alicui ip̄oitur aliqd' crimē. qd' derogat hono
 ri 7 reuerētie ei' cui dicit' Et si sūt alia v̄ba
 ihonesta p̄nt ad ista reduci? qz i p̄parū q̄n
 est de re carētē culpa reducit' ad diuitiū: si
 at de ē culpa. reducit' ad criminis obiectū vl'
 dtumeliā. aliquē leserit. qd' gen' lesionis
 est valde graue. Ab alijs enī corp̄alib' lesi
 onib' p̄t se hō aliquo mō defendere. puta
 scuto vel alijs p̄tectorijs: s̄z vir ē ita aliq̄s
 armat' paciā. q̄ possit se defendere q̄n ledat'

i lingua **D**n mag⁹ videt^r mot⁹ iob ad vba
vxo^ris: q³ ad alia dāpna que patichat. Unde
iob i vxo^ri i³perati patiā e³ dixit. Quasi
vna de stultis mulierib⁹ loquta es. **C**ominuit^r
ē fortitudiez aie. **D**n d^r em 28. flagelli pla
ga liuore facit: plaga at^r lingue d^rminuet^r of
sa. **M**eminerit. id ē nō omittat. tāq³ v³ obli
uioni tradita. q³toā id ē sine mora. q³ debitu
est qd nō p^t p^a aucte p^gongari. curare
qd fecit satisfactioē: s³ talē satisfactioē
faciat. que sit curatiua plage illate. **E**t q³
satisfactio offēditis nō p^t p^r se curare lesio
nē frās nisi admittatur ab offēso. e³ mōi ad
missione d^rmittat^r remissio offēse: idō aduic
it. **E**t ille q³ les⁹ ē meminerit siue disceptati
one. id ē sine discussioē culparū: que iterdū
dū discutiūt^r & ad mēoriā reducūt^r i³gerūt^r
difficultatē remittēdi. **E**t idō ne ad mēoriā
reuoct^r. debet facilit^r & sine discussioē dimit
tē. q³ d^r ad eph ē. **D**onātes iuice sicut deus
donauit nobis: q³ statū ad hūilē pfessione
culpe remittit eā **D**n ps. **D**ixi pfitebor
aduersū me: & tu remisisti **it**. **D**n nec
multitudo nec magnitudo nec frequētia
debet impedire remissione **D**n petro q³enti

quoties i me peccabit se me & dimittā ei
 usq; septies. inquit dñs. mat. xxiij. nō dico tibi
 usq; septies: s; usq; septuagies septies. **¶** Sed
 circa h' mōi satisfactionē sūt q̄da dubitabi
 lia. **¶** Queritur eī p̄mo: que sit h' mōi satis
 factio quā ad tenet ille q̄ lesit aliū verbo.
 Et p̄t̄ dia. q̄ h' mōi factio ē triplex. **¶** Una p̄
 vba: ut cū petit veniā de offensa: **¶** alia est
 hūiliatio corporis: **¶** 2. est p̄ obsequa. **¶** Sedo q̄ritur:
 utrū q̄libet debet oib' hys modis satisfacere
 Dicēdū est q̄ laudabile ē oib' hys modis
 satisfacere: tñ sicut ledēs aliū i reb' nō tene
 t̄ nisi ad certā q̄titate rei restituēde sēd
 p̄portione ad lesione: sic & offendēs de
 bet satisfacere sēdm p̄portione ex arbitrio
 boni viri. habito resp̄tū ad circūstācias
¶ Tertio q̄ritur utrū h' mōi satisfactio sit
 exhibēda anq̄m accēdatur ad aliq̄ offerēdū:
 qd' videt̄ velle dñs. mat. v. Et ē dicēdū:
 q̄ si offensa sit leuis. p̄t̄ differri usq; ad
 t̄pus oportuni. **¶** Si autē ē grauis & offē
 sō sit p̄ns. debet sine mora satisfieri.
 tñ qz est debitū qd' cū die debetur: tñ qz
 fēna caritas opam dare debet ne ira
 fr̄s augeat̄. s; poti' ut sedetur. **¶** Si vob'

satis

sit absens: sufficit propositum satisfaciendi sine
mora cum poterit. **Quarto** queritur an p[ro]lat[us]
possit remittere h[uius]modi satisfactio[n]es faciend[as] sub
dito suo p[ro] offensam: cum de iure naturali videtur esse
ut ei satisfaciatur quod lesit: in quo p[ro]lat[us] non
potest dispensare. **Dicitur** quod sic: quia sicut potest remitte
re debitum pecunie: ita in proposito. **Quia** sicut
bona subditi sunt in p[ro]lati potestate: ita et p[er]so
na. **Hec** relaxat in hoc iure naturali: quia quod fit
a p[ro]lato reputatur fieri a subdito. **Hoc** in duobus
casibus reputo esse verum: scilicet si offensus sit absens:
vel forte ex cordis duricia licet p[re]sens sit: satisf
factio[n]em tamen nolle admittere p[re]sumatur. **Alio**
quin securus videtur et melius: ut ei satisfaciatur
cui se fecisse cognoscatur iniuriam. **Et** hoc p[ro]p
ter ne videatur p[er]sona offensa decepta: et sic
augeatur eius ira: que sedari debet. **Sed** quia hec
satisfactio non tamen est debitum ratione que potest p[ro]lat[us]
eam remittere: sicut alia debita subditi sui.
Sed etiam est medicina: sicut infra dicitur. **Non** pigre
at ex ipso ore p[ro]ferre medicamenta vnde facta
sunt vulnera. **Medicamē** autem non proficit vul
neri: nisi applicetur ipsi: quod est cum satisfaciatur
ei in quo est vulnus. **Quinto** queritur. utrum offen
des aliquid in occulto tenetur satisfacere in publico:

vel si lesit i publico sufficit satisfacc i secreto.

Dicendū q̄ i p̄mo casu nō tenet satisfacc i publico: nisi forte i aliquo casu qd̄ i secrete commissū fuerat publicū eēt f̄m. Ad scdm̄ dicēdū: q̄ lesio publice nō sufficit secreta satisfactio. Et ē ad hoc argumētū actuū x de paulo: cui publice dēpnato nō sufficit occulta libatio. Dexto quē si aliq̄s aliū lese rit crimis obiectu & offensō nolit admitte satisfactioē nisi fateatur offendēs se mētū fuisse: utrū offendēs debet hoc fateri.

R̄spondo: aut offendēs sat se dixisse verū vel falsū vl' dubiū. Si sat se dixisse verū nullo mō debet fateri se mētū: nec hoc ab eo exigēdū est: s̄ aliq̄ alia satisfactio sufficere debet lesio. Si vero sat se dixisse falsū vel dubiū: bene debet & hoc fateri scdm̄ q̄ h̄z i sc̄ia sua. etiā cū dāpno fame sue: sicut aliq̄s tenet restituē rē alienā. etiā cū dāpno rei sue. H̄z q̄ dicit se mētū nullo mō tenet: q̄ mētū est tā occultū p̄ccm. q̄ sciri nō p̄t nec deprehendi nisi p̄ c̄fessionē ipsi mētū entis. quib̄ de falso poterit deprehēdi. & idō fatēdo se mētū. reuelaret secretū p̄ccm mētū: qd̄ sibi nocet & alteri nō p̄desz. Equē

ei restituit fama illi q̄ lesit si fateat se dix-
isse falsū, sicut si fateatur se fuisse mētū.
Circa vero dimissionem culpe quatur p̄rio: v-
trū lesus teneat dimittē offēdenti ipenitēti.
Et videt q̄ nō: p̄rio q̄ dō cui mīa credit
huānā nūq̄ dimittit ipenitēti? q̄ scdo
luce xvij: dī. si septies ī te p̄cauerit fētū
ī die. ⁊ septies ī die dūso fuerit ad te dicēs
penitet me dimittē illi: ergo a strario se
su si nō penitet nō ē dimittendū. **R**ndeo di-
cēdū: q̄ remittendū ē etiā impenitēti q̄tū
ad rācorē ⁊ irā, que est remissio iterior? nō
p̄t ipm ipenitēti: s̄ rōne suipsi ne peccet.
Ad p̄mū dicēdū q̄ ī deo nō cadit ira que ē
p̄am: ⁊ idō nō ē s̄lā. **A**d scdm dicēdū q̄ loq̄t
nō tm̄ de remissioe iteriori, s̄ exteriori q̄ fit
p̄ aliqua signa exteri. ⁊ q̄tū ad hoc nō tene-
tur remittere ipenitēti: s̄ tm̄ q̄tū ad iterio-
rem. **I**deo quatur q̄ sit dimissio exterior, quā
lesus dimittit offēdenti? nō ei p̄t dimittē culpa,
q̄ hoc ē soli dei: nec satisfactioes q̄ illā
soluit. **R**ndeo dicēdū, q̄ licet dimissio nō
est aliud q̄ admissio satisfactiois exp̄ssa
v̄bo v̄l f̄co in signū recōsiliatiois? sicut ca-
gere huīlīantē se: v̄l dicēdo q̄ dñs remittit

tat tibi & ego remitto. **Tercio** quirit: utrum scilicet
 dimissioe. liceat aliq signa rancoris retinere.
 Et e dicendū q signa rancoris p̄p̄q̄. utputa
 cū nūq̄ vult sibi loq̄. v̄l quotiescūq̄ videt
 eū respicit toruo vultu: nō retinere licet.
Digna at̄ alia remota cuius mōi e subtrac
 tio fāiliaritatis & aliq̄ū seruitiorū licet re
 tinere? dūmodo nō fiāt malo aīo. s̄ ad cor
 rectioem offendētis: ne sit alias p̄n̄ ad si
 milia. **Quarto** quirit utrum les̄ tenet̄ q̄ere
 recōsiliatioem iūriātis: sicut dauid saulis.
 Et dicendū q hoc e extollētis hūilitatis: & p̄t
 eē meritorū i casu? tñ ex cōi lege nullq̄ te
 net̄ ad hoc: nisi forte i hūc mūdū crederet
 eū libari ab odio mōri. Est at̄ notādū q si
 aliq̄s offendēs faciat qd̄ i se est p̄ habenda
 pace alteri? licet habe nō possit sufficit
 tñ hoc ip̄i quo ad deū. **Item** aliud mādāt apl̄s
 ad rōs xij. Si fieri p̄t q ex vob̄ e cū oībus
 hōibz pace habētes: **Regula**

Sāt iūicē se leserit? iūicē sibi debi
 ta relaxare debebūt p̄t̄ orōes vr̄as;
 quas vtiq̄ q̄to crebriores habētis. tāto sac
 tiores habere debētis. **Expositio** Tradidit
 formā corrigēdi i honestatē i v̄bis. & lesio

ne inde puenietē qn culpa ē ex pte alius.
hic tradit formā corrigēdi h' moī lesionē
qn est ex pte vtriusq;. Et p̄o. pponit mā
datū dicens. **Si** at̄ iuicē se leserint. sicut
qn vterq; amara vba ⁊ dura dicit alteri.
iuicē sibi debita relaxaē debebūt. ⁊ hoc
obseruata forma p̄missa. scz ut sibi iuicē
satisfaciāt ⁊ sic relaxent: qd licet nō exp̄s
serit ex p̄cedētib' intelligitur. Et hoc mādatū
firmat p̄aplm ad eph̄ e. dicētē donātes
iuicē: scz offensas. **Secūdo** mādati roēm sibi
git dicens. **Proter** orōnes vr̄as. **Vbi** adūtenū.
q̄ tria sūt que p̄cipue īpediūt orōis effectū.
Quorū p̄mū est: **sc̄ia** p̄c̄i detēti ī corde. **Dñs**
p̄b. Iniquitatē si asperi ī corde meo: nō ex
audiet dñs. **Secūdo** est: ī m̄ia. **Dic** sc̄iuit
se de' habē ad hoiem sicut hō ad p̄ximū.
⁊ idō qn aliq̄s nō exaudit miserōs ad se
clamātes: nec d̄s exaudit eū. Et idō dicit
p̄b̄ xxi. **Obturat** aurē suā ad clamorē
paup̄is: clamabit ⁊ ip̄e ⁊ nō exauditur.
Tercū est crudelitas ī aliū. **Dñs** ysaye p̄ d̄.
Cū multiplicaueritis orōes vr̄as nō exau
diā: man' eī vr̄e sanguine plene sūt. **Sz** in
ira reseruata horū triū sp̄es relucet. **Nullū**

enī p̄tīm apparet hōi euidentē i corde: q̄ ira
 reseruata. Ira ē mīam nō h̄: cū sit appe
 tit⁹ videte. Irē ira iueterata trāsīt i odiū
 ut p̄dictū est. ⁊ aīam facit hōi tādā: q̄ spēs
 crudelitatis est. Si ḡ de⁹ nullū habētem
 unū istorū p̄ se exaudir⁹: q̄to min⁹ illū q̄ reser
 uat irā i corde: i qua sil' her oīa quodā mō
 adunāt. Et ex hys trib⁹ arguit ⁊ eludit
 hōiēm nō exaudiendū sapiēs. eccl' xxvii.
 Homo hōi seruat irā sc̄ retinēdo eā i cor
 de: ⁊ a deo q̄rit medelā. Hoc quo ad p̄mū
 In hōiēm simile sibi nō h̄ mīam: ⁊ de p̄tīs
 suis depraabit. Et hoc quo ad sc̄dū. Ipse
 tū caro sit reseruāt irā: ⁊ p̄piciatiōē q̄rit
 a dō. Quasi dicet: frustra hoc facit. Et
 idō ut orōēs sūt exaudibiles ⁊ p̄sequāt' effm̄:
 debet hō dimittere irā de corde relaxādo vtz
 debitū fū. Dñ ḡ d̄r. Inuicē sibi debita relax
 are debēt: p̄t' orōēs vras. Et nō q̄ cura o
 ratioēm tua sūt seruāda. P̄uo: ut adhibeat
 mētis intēcio. Dñ apls p̄ua ad chor' xiiij.
 Orabo spū: orabo ⁊ mente Et q̄tū ad sc̄dū
 dicit supra aug⁹ Cū oratis deū: hoc v̄se
 tur i corde qd̄ p̄fertur i voce. Sc̄dū est
 freq̄tia seu instācia, ad rōs xij. Orōib⁹

istantes. Et ad hoc idurit sup dices: orōib⁹
instat. Tercū est sc̄tas ⁊ mūdicia. Unde
iob x. Cū habere mūdās ad deū p̄ces. **Mū**
dū at̄ idē est q̄ sc̄m. Et ad hoc idurati aug⁹
hic tū dicit. **Quas q̄to crebriores habetis**
tāto factiores habere debetis. ne sc̄z si crebro
id est frequenter oratis. ⁊ effcū careat orōnes
p̄t sc̄tatis defc̄m: t̄p̄s ī hoc inutiliter c̄suma
tis. **Consurgit at̄ sc̄tas orōnū ex duob⁹.**
ex carētia virtū: ⁊ ex plēitudie virtutum.
¶ Et q̄ ī apoc v. d̄z q̄ quatuor aīalia ⁊ vi
ginti quatuor seniores. p̄ quos oēs sc̄i desig
nāt. habebāt fialas aureas plenas odora
mētōrū: que sūt orōes sc̄ōrū. **Fiale sūt au**
ree que caret maculis p̄tōrū: plene sūt
odoramētōrū p̄t p̄fāone v̄tutū. **Regula**
Melior est aut̄ q̄ quāuis ira sepe
tēptatur t̄n impetrare festinat ut
sibi dimittat cui se fecisse agnoscat iurā.
q̄ q̄ tardi⁹ irascitur: ⁊ ad petēdā veniā
difficili⁹ idinat. **Qui at̄ nūq̄ vult petē**
veniā aut nō ex aīo petit: sine causa est
ī monastio. etiā si idē nō p̄ciat. **Exposi**
Tradita forma corrigēdi in honestate in
v̄bis ⁊ sanādi lesione idē pueniētē: hic dat

diuisa habitudine diuisorū : ⁊ istā formā
ad iuicē dpat. Inuēitur at̄ triplex diuisitas.

Quidā eī sūt q̄ cito irascūt : ⁊ cito veniā
petūt. Quidā vero irascūt tardi⁹ ⁊ tardi⁹
veniā petūt : quos p̄ dpat̄ ad iuicē b̄s
aug⁹ : p̄fert p̄mos sc̄dis dicēs. Melior est
at̄ r̄. Nō dicit bon⁹ ē q̄ ira sepe tēptatur.

cito eī irasci nō ē bonū : cū dicit b̄s iacob⁹.
Ois hō sit tard⁹ ad irā. S; dicit melior q̄
festinat ip̄trare veniā : ⁊ hoc qz talis cito
recognoscit culpā suā : ⁊ more bone dplexi
onis ⁊ bone nature cito purgat se a notu
mēto : nec ī altim dmissā plōgat iūriā.

Ut qd̄ dicit apl̄s ad epl̄i e. Sol nō occidat
sup̄ iracūdiā vr̄az. Nō ad ipl̄e videt : q̄cūqz
p̄ irā festinat veniā postulare. Seq̄t. Quā
q̄ tardi⁹ irascit̄ r̄. Dicit nō melior dicitur
aliq̄s ex hoc qz cito irascit̄. s; ex hoc qz cito
veniā petit̄ : sic peior nō dicit̄ aliq̄s ex hoc
qz tardi⁹ irascit̄. qz hoc bonū est : s; ex hoc
qz tardat̄ petē veniā. Talis eī triplici labo
rat vitio. vtz accidie ad quā p̄tinet tarditas
ad bonū : laborat etiā vitio ire. q̄ nō vide
t̄ sedata : laborat etiā vitio sup̄bie. qz hū
liare se f̄i refugit. Et ita triplicē videtur

texere funiculū. quo a deōnib⁹ trahat⁹ ad iter
 nū: a quo nisi rumpat⁹ funiculus nō euadet⁹.
 sicut dī eū. q̄to: funiculus triplex difficile
cūpit⁹. Tercij sūt q̄ cū p̄mīs nō cito petūt
 ueniā: nec cū sedis tarde. s; nūq̄: x̄isti tri
 pliciter ī hac diuinitate triplici sūt peiores.
Dñ de istis dicit. Qui at̄ nūq̄ uult petē
ueniā: qđ puenit iterdū ex corde idurato
p̄ supbiā. Et̄ at̄ dī. Cū durū male ha
 bebūt ī nouissio. Nūq̄ uero puenit ex terita
 te mētis. p̄ter quā culpā suā nō cognoscit.
 Et̄ hec ē causa obstinatiois ī deōnib⁹. Dñ cau
 sa est ī mōsterio etiā si id ē quīs. ide nō p̄cia
 tur. Dicit̄ eī ei q̄ p̄iect⁹ ē de mōsterio suo nō
 p̄sūt bona q̄ fuit in mōsterio: ita nec istis quā
 uis ī mōstio maneāt: qz oblatioēs eoz. ita
 qđ fē aliq̄ habet. nō sūt deo accepte quousq̄
 fr̄i recōsiliētur: ut patet mathei v. Dñ cū
 orōēs ⁊ alia q̄ fuit ī mōsterio sūt qđ oblatio
 nes fē deo: nō poterūt eis absq̄ recōsiliatio
 ne fr̄is prodesse:

Regula

D Rōinde uob⁹ a v̄b⁹ duriorib⁹ p̄cite. Que
si emissa fuerūt ex ore v̄ro: nō pigreat
ex ipō ore p̄ferre medicamēta v̄n̄ fca sūt
vulnera. **Expositio Phibita ihonestate**

i vrbis. ⁊ tradita forma correctionis sup hoc si
 dicitur: his ex pmissis breuiter ad vtrūq; ex
 hortādo ꝑcludit dicens. **Prōm vobis.** q̄ si dicit.
Qua ex vrbis duris q̄ pferūt i litib; exatutur
 ua. ⁊ q̄ pucit odiū. ⁊ ex odio homicidiū. p̄m.
 ne h̄mōi dīgāt. p̄cite vob. id ē v̄re fragilita
 ti que p̄na ē ad malū p̄cedo caucte. a vrbis
 duriorib;. que v̄a ⁊ pturbatiōes iducūt. **Quia**
 ut d̄r **p̄bior; xv.** sermo dur; suscitāt furorē
 s; i eo cui dicit v̄ba dura: ⁊ i eo a quo dicit
 ⁊ spūalia bona diminuūt. **Et** idō i formās
 nos sapiēs. **ec̄i xix** dicit. ne iteres v̄bū durū
 ⁊ neq;. ⁊ nō minorabis s; i bonis. **Itē** q; p̄fe
 rēt h̄mōi ⁊ nolēt satisfacē nō p̄derūt bona
 mōsterij: licet nō p̄ciat de eodē. **Prōde** si hui;
 mōi v̄ba emissa fuerit de ore v̄ro. nō pigeat
 ex ip̄o ore p̄ferre medicamēta. v̄bis satisfac
 torijs ⁊ petētib; veniā: v̄n sc̄a sūt vulnera
 spūalit; v̄z aīam ledētia. **Os** ēte valde la
 bile ⁊ habile ē ad bonū ⁊ ad malū: ⁊ idō val
 de timēdū est. **Pr̄** qd̄ optat ori custodiam
 sapiens. ut a malo custodiatur. **ec̄i xxij** **Os**
 dabit ori meo custodiā ⁊ labijs meis sig
 naculū ctū. ut nō cadā ab ip̄is. nec līgua
 mea p̄dat me. **Itē** q; i eodē ore a quo p̄cedit

malū dicitur etiā mali medicamētū si q̄s
eo sapiēter utat. q̄ p̄bior̄ xij dī. lingua sapi
entū sanitas: ideo etiā dicit v̄ sc̄ib. Nō pigre
at ex ip̄o ore p̄ferre medicamēta. q̄d p̄tinet
ad sapiām: a quo sc̄a sūt vulnā. q̄d ad iſi
pienciā dinoscat p̄tinere. **Regula**

Quando autē nōitas discipline i mori
b̄ coercēdis. dicē vos dura v̄ba p̄pel
lit. si etiā ip̄i modū vos excessisse sentitis.
nō a vob̄ exigit. ut a vob̄ subditis veniā pos
tuletis: ne apud eos q̄s optet ēē s̄bictos. dū
numū seruat̄ hūilitas regēdi fr̄agatur
auctoritas. **Expositio** Posita forma cor
rigēdi lesione q̄ ex v̄bis p̄ueit̄ ḡnāliter. h̄c
ab hac forma facit aliquale exceptionē
i certis casib̄ q̄ntū ad p̄elatos. Et p̄mo
h̄c exceptionē ponit: sc̄o formā eī obser
uādā tradit̄ ibi. s̄ t̄n. Circa p̄mū ponit
exceptionē a regula p̄dīa dicēs. Cū at
nōitas discipline. i regēdo & corrigēdo sub
ditos i morib̄ coercēdis a v̄ioso & irrel
gioso gestu: p̄pellit vos dicē dura v̄ba.
ad s̄bditos: p̄mo expedit̄ & n̄c̄m ē. Alioq̄n.
nō dicet̄ apl̄us discipulo suo de discipulis
eī ad t̄nō p̄mo. ir̄epa illos dure. **¶**

ad hoc ut hic apparet debet occurrere tres circum-
 stantie: quae hic tanguntur. **Primo** quod hoc fiat non ex o-
 dio vel invidia, vel alia causa mala: sed in mo-
 ribus coercendis. **Secundo**, quod hoc non fiat propter necessitatem,
 ut puta in quibusvis minimis: sed in talibus quae sunt
 tanti ponderis, quod necessitas discipline hoc requi-
 rat. **Tercio** quod non gratis aut sponte, sed com-
 pulsus utatur huiusmodi verbis: sicut quando subditi
 non sunt satis obediētes. **Hi** enim ita disciplina-
 ti sunt quod statim verbis simpliciter obediunt, non opel-
 luntur placari uti duris verbis: immo reprehensibile
 est in eo, si huiusmodi verba proferat ubi potest circum-
 stantie non occurrunt. **Et** tamen in hiis occurrentibus
 circumstantiis excedere modum sibi licitum ex feruo-
 re et zelo religionis: quod quis faciat: non tamen
 oportet eum petere veniam a subditis. **Unde** dicit,
De eadem, id est quomodo ipsi scitis vos excessisse
modum, sed debitum et licitum, non a vobis exi-
git. **Ecce** non negat quod possit hoc fieri: sed
 tamen excusat placari si non fiat. **Dicit** ergo, Non
exigit a vobis, ut postulatis veniam a vobis
subditis. **Secundo** tamen dicit, ne apud eos, post
exceptiois iam posite rationem dicēs. **Ne** dum
 humilitas nimium servatur apud eos quos o-
 portet esse subiectos: auctoritas regendi frā-

gat. id ē enervet. **H**ic apparet qd cū
hūilitas possit ēē nimia: nō oīs hūilitas ē
virtuosa. **D**ñ est nōndū qd qdā ē hūilitas
nōtatis qd qd hūiliat ab alio: de qd i ps di.
pē iustitias ei suas hūiliati sūt. **E**t her pōt
esse bona & mala: p bonū usū. vlt' abusu
ei. Alia ē hūilitas adulatoria: de qd cū xxix
dr. **D**onēt accipiāt ostulat' man' dātis: & in
pmissiōib' hūiliat vocē suā. **T**ercia ē falsa qd
ē ppositay. quoz itiora nō vndēt extiorib': de
quo cū xx dr. **E**t qd se neqter hūiliat: & itiora
ei plena sūt dolo. **Q**uarta ē maliciosa: qd qdā
hūiliat se ut efficacit' noceat. **D**ñ de iunco sic
se hūiliatē dr cū xi. **E**t si hūiliat vadat
curū? abite aīm tuū: & custodite ab illo. **Q**uinta
ē supsticiosa: qd sēs ē i reb' supuacuis. **D**e qd dicit
apl's ad col' 2. **N**e tetigeritis neq; gustaveritis.
neq; strectaueritis: qd sūt oīa i iteritū ipō vsu
scdm pcepta & doctrinas hoīm: qd sūt qdē rōem
habētia i supsticiōe & hūilitate id ē i supsticia
osa hūilitate. **S**exta ē stulta hūilitas & fatua:
ut cū qd sustinet nō sustinēda. **A**d talē hūilita
tē qdā plati satagebāt iducē btm thomā mēc:
ut nō resistēt regi. **E**t hāc suadet scāres reli
Egrosos. qn eis iuriāt: ut licēt qd libuit pcc

petret. De hac dicitur ecci xij. Noli esse humilis in sapientia tua: et ne humiliat in stulticia seductaris. Septima est humilitas nimia: ut cum quis humiliat se ultra id quod dicitur statum suum. De hac dicitur ecci xix. Est iustus: qui se nimium submittit multa humilitate. Et sic facit prelatum quoniam propter excessum duro modo loquendi petit veniam a subdito. Ad quod non est necessarium: dicit non a vobis exigitur. Si autem quare utrum extra casum predictos liceat vel debeat prelatum petere veniam a subdito: est dicendum: quod licet predicti casus exprimat in mandato: tamen ratio mandati non tamen ad istos casus quod ad alios se extendit. Sumit enim ratio ex habitudine prelati ad subditum: quod in omnibus est attendenda. Et ideo dicitur quod licet in nullo casu teneatur hoc facere: potest tamen aliquando fieri et aliquando omitti secundum diversas circumstantias eorum a quibus veniam petit aliorumque quod presentes assistunt. Si enim tales ex hoc magis in bonum proficiunt: fieri potest. Si vero humiliatio prelati abutatur in superbia. ut vel ex hoc quis putet se minus reum. vel prelatum culpabilem et audacior efficiat ad culpas perpetrandas et filia melius est omitti. Est autem non dicitur quod fractio siue enervatio auctoritatis in prelato est valde damnosissima: quod ex hoc sequitur de prelati et voborum eius. et minor obedientia. Et ideo apostolus discipulum

i auctoritate confirmat: tū dicit ad thō. 2. *Ar*
gue tū oī imperio: nēo te stēpnat. Et qz hāc
eneruatiōes iducit nimia huūlitas. *sc̄pter*
dicit aug. Ne apd' eos quos optet eē sbiet
tos dū nimū seruat huūlitas. petēdo a sū
dito veniā. regēdi frāgatur auctoritas. q̄
sp̄ debet eē ānexa regimini: # quā illesa
expedit seruari: # **Regula**

Sed tū petēda ē venia ab oīm dño:
q̄ nouit etiā eos quos pl' iusto forte
corripit q̄nta beniuolētia diligatis.
Expositio. Postq̄ a forma correctiōis gnā
li i lesiōe vborū plātū excepit: hic qd sit
i hoc plātō faciēdū tradit. Et circa hoc
duo facit: qz p̄mo pōit suā. i formationē:
scdō soluit quādā dubitacionē ibi. nō at
carnalis. Quātū ad p̄mū dicit. Et tū
petēda: q̄si dicit. Et si nō debeat plātus
petē veniā expresso sui a subdito. qz nec dect
ne forte expedit ut dñm ē: Et tū petēda ē
venia ab oīm dño. Talis ei nō videt pet
care i p̄ximū: q̄uis peccet extra deū. Impē
dit ei ei corriōne ad bonū: quā tenetur
plāt' impēdē subdito. Et ideo # si ledat
ē tū medicinalis hec lesio: # pficiēs sp̄uali

ter egroto. Excessu autem in modo correctionis, redū
 dat in ipm deū: i q̄tū auctoritate n̄ p̄tate a
 deo sibi tradita debito mō nō vtitur. Per tñ
 ē igit venia desperāda: qz dñs nō tā itendit
 sermonē q̄ intēcionē. Dñi scdm hugonē. citi
 culpa dimittit: q̄ neq̄q̄ malicie studio pe
 trat. Et ideo s̄bdit. Qui nouit q̄ta beniuo
 lētia diligatis eos q̄s corripitis pl̄ iusto. id
 ē asperius q̄ duri q̄ iust̄ mod̄ requit: qz excessu
 h̄ mōi frequēter p̄uēit ex caritatis excessu: eo q̄
 pl̄ dilā aspius corrigūt. ¶ Et qd̄ d̄z c̄ca xxx.
 Qui diligit filiū: assiduatur ei flagella. Et
 nō ē ascribēdū malicie s̄z poti⁹ beniuolēcie:
 si pl̄at̄ iterdū excedat in modo asperius
 corrigendo: †

Regula

Non aut carnalis: s̄z sp̄ual̄ int̄ vos
 debet esse dilc̄io. **Expositio** Posita

sua iformatiōe: hic soluit dubitacionem.
 Dixit ei qd̄ deus nouit q̄ta beniuolētia
 pl̄at̄ diligit quos pl̄ iusto corripit: poss̄
 ergo aliq̄s dubitare que cēt̄ ista dilectio.
 q̄ int̄ religiosos vigere debet. ⁊ que plus
 iusto corripē subditū cogit. ¶ Ad soluit tū
 dicit: nō aut carnal̄ r̄. Vbi nōndū qd̄ dilc̄io
 carnal̄ d̄i. triplicat̄. Una qua q̄s diligit

aliū ad carnalia? sicut cū q̄s diligit aliū ad honores ⁊ p̄spitates mūdanas: q̄b⁹ fouet vita ista cāclis. Alia ē cū q̄s aliū diligit ob cāclia: ut p̄t̄ cācles grās. ut ē pulchritudo corporis. ⁊ h⁹mōi: q̄ nō nūq̄ corruptas affectiōes iducūt. Et iste due dilāoes simplicit̄ i religiosis eē nō debēt. Tercia ē dilāo q̄ carnalis p̄t̄ dici qz a carne originat̄: scdm̄ quā q̄s diligit sibi p̄p̄ios ⁊ p̄p̄ios ⁊ affines. Et hec dilāo forte idō dicit̄ maḡ carnalis qz ad h⁹mōi dilāonē iclinat̄ ipā nā: ⁊ scdm̄ hāc dilāonē dē vsare loy. Carnē tuā ne despereris. Et ap̄ls ad ephes⁹ anti. Nemo vniq̄ carnē suā odio habuit: qd̄ nō tm̄ de carne corporis sui. s̄ de p̄p̄is scdm̄ carnē exponē solet̄ sc̄i. Hec at̄ i religiosis nō debet extigui. s̄ eo magis vigē quo caritate ordinata p̄ficiat̄: qz grā nām nō destruit s̄ trahit p̄ca⁹ ad p̄f̄m: dū a carne trahit originē. ⁊ a sp̄u s̄sumat̄. Sp̄ua lis at̄ dilāo est dilāo caritatis: q̄ i cordib⁹ nr̄is diffūdīt p̄ sp̄m sc̄m q̄ dat⁹ ē nob⁹. Hec ē at̄ sp̄ua lis amicitia? que lege ita s̄str̄git̄: quā i libro de amicitia tullis p̄oit̄ dicēs. Hec ē lex amicitie ut nihil turpe rogem⁹: nec faciam⁹ rogati⁹. Q̄n̄ narrat̄ valer⁹ maxim⁹. libro sexto. q̄ publius curtili⁹. cū rogatiōi amici cuiusdam

resistet atq; is p sumā indignatiōē dixiss; qd
 m op⁹ ē amicitia tua. si qd rogo nō faciab: cū
 dit. vmo qd m tua? si ppter te aliqd ihonestū
 futurū sū. **S**i at her amicitia q nō caritas.
 s; qdā remota caritatis ymago fuerat ihones
 ta detestat. qtomagis aicitia illa q vā aicit
 na est ihonesta detestat nō tm i se. s; i alio
 quē sicut seipm tenet dilige: & p apue i illo
 cui curā gerit. & p quo h; sumo iudici rēdere
Dn nō mirū si her dpellat platu i sbito qd
 ihonestū ē seueri⁹ increpare. **Regula.**

Deposito tāq; pū obediāt: multoma
 gis p̄sbro q oim vīm curā gerit.

Supra actū ē de honestate debita int̄ pares &
 socios: hic agit de honestate seruāda erga pla
 tos. Et pūo agit de habitudine subditi ad pla
 tū: scdo determinat plati officiū ibi ut at cūc
 ta: tūo agit de habitudine plati ad sbitū ibi.
ille at q. Circa p̄mū nōndū: q cū ad religio
 nis substāciā tria vota ptineāt. s; volūtarie
 paup̄tatis stinēcie & obidiēcie? sufficiēter in
 mādatiō p̄cedētib; vidēt tradita q ad duo p̄ma
 spectāt: hic at tractat de tūo s; de obia. **D**n
 dicit. Deposito tāq; pū obediāt. Quē vocet
 p̄positū sup dcm ē: illū s; cui dmissa ē cura

agregatiōis: q̄ q̄nq; abbas. q̄nq; p̄or q̄nq; alio
appellat̄ noīe: q̄ i mōsterio qd̄ bt̄us aug⁹ iſtī
tuit p̄posit⁹ vocabat̄. Cui obediēdū est tāq;
p̄ri nō tāq; d̄no: ut sit obia filial nō seruilis.
De quarū vtraq; loq̄t apl̄s ad coll̄ 3. de p̄ma
dicēs filij obedite p̄ntib⁹ p̄ oīa. de scd̄a etiā
dicat̄: serui obedite p̄ oīa d̄nis carnalibus.
Quarū differēcia apparet̄ i septē. P̄a p̄ia
opat̄ libētē. qz iducit̄ ex amore: scd̄a tuite
qz iducit̄ ex timore. P̄a fit sine q̄rela sim
plicat̄: scd̄a cū m̄mure. P̄a h̄ hylaritatē:
scd̄a tristitiā. P̄a ē velox: scd̄a pigra. P̄a
facit̄ vivilit̄: scd̄a fictē. P̄a hūilit̄. post
oīa parū se fecisse reputās: scd̄a supbe pau
ca multa reputās. P̄a labori nō p̄at̄: scd̄a
q̄etē q̄rit. Sec̄dm̄ has septē differēcias b̄to ber
nard⁹ libro de p̄cepto ⁊ dispēsatiōe septē gra
d⁹ obediēcie distīguit. Estat̄ nōndū: q̄ q̄uis
obedire debeat̄ p̄lato: mlti tū sūt cas⁹ q̄b⁹
obediēdū nō ē. Prim⁹ ē si p̄cipiat̄ aliq; d̄tra
deū. qz ut dicit̄ act⁹ v. Optet̄ magis obedire
deo q̄ hōib⁹. Ali⁹ ē q̄n maior p̄lat⁹ mādat̄
aliq; ⁊ minor p̄lat⁹ mādat̄ i d̄trariū: tūc
p̄lato minorū habēti iurisdīctiōez sub alter
na nō ē obediēdū: sec⁹ si habet̄ iurisdīctiōem

disparatā vl' sepatā vl' distictā: ut infra pa
 tebit. **Tertius casus** ē: qz eximit aliq̄ ab eo
 q̄ p̄t a p̄tate sui p̄lati eximere. **Quartus**
 est. qn̄ p̄cipit aliq̄ i derogatiōem maio
 ris p̄lati: ut si p̄ciperet minor p̄lat⁹ qz
 maiore p̄lato visitate, nō dicitur ei ali
 q̄ de reuelādis i visitatiōe? vl' qz nō lo
 quētur ei q̄s de bono aīe sue vl' ecclesie
 sue, vl' ordīs suis: # i silib⁹. **Quintus** est.
 qn̄ ē ipotecia absoluta: ut nullo modo
 possit fieri qd' mādat. **Sextus** ē. si māda
 tur aliq̄ p qd' ciciatur ab obeiā pmissa:
 ut si p̄cipet p̄lat⁹ subdito suo qz itra
 ret aliū ordinē. **Septimus** ē, qn̄ aliq̄
 p̄cipitur qd' est ultra vl' extra p̄fessio
 nem frām. qz ultra id nō tenetur ad
 qd' aliū tenetur: nisi ratiōe p̄fessiois sue
Octauus casus ē qn̄ p̄cipit aliq̄ i p̄tines
 ad p̄fessionē: ut si aliq̄s abbas p̄cipet
 subdito suo. ut tō die respicēt aues vo
 lātes. Et hoc intelligendū est de obia
 nāria ad salutē. Vñ si aliq̄s obedi
 ret: erit habūdās obia # p̄fctā. Quia
 igit̄ sūt aliq̄ cas⁹ i q̄b⁹ subdit⁹ nō tene
 tur obedire p̄lato? # ideo nō dixit b̄t̄s

aug⁹ obediāt in oib⁹: s; tāq̄ p̄i obediāt. **N**
āt sit obediēdū oñdit tū s̄dit: multo magis
ps̄bio. id ē ep̄o ē obediēdū. q̄ inferiori plato id
est p̄posito. **U**bi aditēdū q̄ iter platos ē q̄dā
q̄ h̄z plenitudinē p̄tatis ⁊ q̄ ad oēs. ⁊ quō ad
oīa sicut papa: ⁊ sibi q̄libz tā religiosa q̄ se
cularis plo tenetur obedire ī oib⁹ q̄ aulibet
ep̄o vel plato eccliaſtico. **A**ly v̄o sūt plati q̄
habēt p̄ticulārē p̄tate. ⁊ quo ad subditos. ⁊
q̄ ad iurisdictionē? ⁊ istis tenēt obedire nō
oēs. s; solū s̄diti: ⁊ nō nisi q̄ ad ea q̄ p̄tinēt
ad eoz iurisdictionē. **I**tē iter istos sūt quidā q̄
h̄nt eodē s̄ditos. s; iurisdictionēs disiūctas sicut
ep̄s ⁊ abbas nō exempt⁹. quoz v̄triq̄ sub
dūt mōchi: ⁊ isti ī q̄busdā q̄nq; plo tenēt
vni q̄ aly. ⁊ cōtrario. **N**ā ī h̄is q̄ p̄tinēt ad
disciplinā eccliaſticā plo tenēt ep̄o q̄ abbati.
ī h̄is q̄ p̄tinēt ad suā religionē. cui⁹ regimē
gerit abbas plo tenēt abbati q̄ ep̄o: aly sūt
q̄ h̄nt iurisdictionēs nō distictas sc̄dm diuici
sitate s; sub altinas. ⁊ tm̄ differētes sc̄dm
plo vel ming⁹. ut abbas ⁊ p̄or clauſtralis.
q̄dāq; eī p̄t prior p̄t ⁊ abbas ⁊ plo: ⁊ ī h̄is
plo obediēdū ē simpliciter superiori q̄ inferiori.
Et qz ecclia b̄i augusti erat sic ordinata. q̄

131

ep̄s tenuit locū abbatis. ⁊ p̄posit⁹ locū prioris: idō
i oib⁹ pla tenebāt illi⁹ ecclie ep̄o q̄ p̄posito idō q̄
ep̄s nō distictā s; eādē ⁊ maiore habuit iurisdic-
tione i p̄ditos illi⁹ ecclie. idō cū dicit milcomagis
p̄b̄rio. id ē ep̄o adiūxit q̄ oim vīm curā gerit: s; p̄-
cipalit. **Preposit⁹** vero curā habuit sub eo:
sicut por s; abbate. **Et** ē nōndū: q̄ it̄ tria vo-
ta religiōis. votū obēie ē maximū. **Pr̄o:** q̄ p̄
votū obēie offert hō deo p̄iā volūtate. q̄ est mai⁹
qd. q̄ q̄ corp⁹ offert p̄ d̄tinēciā: ⁊ q̄ res exteriores
quas offert deo p̄ paup̄tate volūtariā. **P̄n** illd⁹
qd⁹ fit ex obia est magis acceptū deo: q̄ qd⁹ scdm
p̄iā volūtate. **P̄t** qd⁹ dicit ih̄onim⁹ ad rusticū
mōchū. **Ad** id tēdit orō: ut doccā te nō tuo arbi-
trio dimittēdū. **Et** ifra. **Nō** facias qd⁹ vis. **Co-**
medas qd⁹ iuberis. habeas qd⁹ acceperis: vestiariis
qd⁹ dat. **P̄n** ieiunū nō reddit acceptū cū p̄iā
volūtate: sicut illd⁹ **ysaye** lvij. **Ecce** i dieb⁹ ie-
iunij v̄i iuenit volūtas v̄iā. **Secdō** q̄ votū obēie
d̄tinēt sub se alia vota: s; nō d̄titur. **Nā** ⁊
religiōs⁹ ⁊ si teneat voto d̄tinēciā seruare ⁊
paup̄tate. **Cū** hec etiā s; obēia cadūt: ad quā
p̄tinent multa alia ab istis: q̄ etiā oīa p̄
obēiam rectificāt. **Tertio:** q̄ votū obēie se
extēdit ad act⁹ p̄i quos fini religiōis. **Quinto**

at aliq̄ p̄uq̄us ē finī: tāto meli⁹ est. Et inde ē
etiā: q̄ votū obeīe ē religioī cēciali. Si cū
aliq̄s absq̄ voto obie volūtariā paup̄tatē ⁊
stūcētiā voto seruet. nō p̄t hoc p̄tinēt ad statū
religioīs: q̄ p̄fecti etiā v̄gitatē ex voto obseruāt.
Dicit ēi aug⁹ i libro de virginitate. Nō q̄ ad mo
dū p̄t aus⁹ fuit v̄gitatē p̄ferre monasterio.
Nō q̄ obeīa ē sal⁹ oīm fidelū: q̄citur regni ce
lorū: celū ap̄ies. hōiēm de trā leuās? cohabi
tatio āgeloz. ⁊ tib⁹ oīm scōz: ut habet extra de
maioritate ⁊ obīa cā i libro vi. Et etiā scōm
hugonē de scō victore nota: q̄ obīa aliq̄n si de
suo aliqd̄ habuerit nulla. aliq̄n de si sua nō
habuerit mīma ē: ut habet vi. q. i. c. facōn.
Nā cū mūdi h⁹ success⁹ p̄cipit id ē cū locus
superior ip̄at: is q̄ ad p̄cipienda hec obedit
obediēcie sibi v̄tutē euacuat si ad hec ex p̄uo
āhelat. Neq̄ ē s̄ obīa se dirigit: q̄ ad p̄ci
pienda hui⁹ vite p̄sya. libidini p̄p̄e ābitioīs
seruit. Kurs⁹ cū mundi despect⁹ p̄cipitur.
cū probra adipisa ⁊ stūmelia iubentur:
nisi hec ex semetip̄o aīm⁹ appetat. obeīe sue
meritū minuit: qui ad ea que i hac vita
despecta sūt. iuit⁹ nolēs⁹ descēdit. Hec
gregori⁹ i moralib⁹: **Regula**

Ut autē cūcta ista seruetur. & si qd min9
 seruātū fuerit nō negligēt p̄tereatur. s; ut emēdandū corrigēdūq; curet ad p̄positū p̄cipue
p̄tinebit: ut ad p̄sūm cui e apd' vos maior aut
toritas referat. qd' modū vel vires excedit. Scpō
 Determinata habitudie subdidi ad plati. hic
 determinat plati officū: ad cui' curā p̄tinet ut
 subditi soluat qd' p̄miserūt. Dñ qz viuere scdm
 regulā p̄miserūt: ad ipm p̄tinet ut mādata
 d̄cta ī regula diligētī obseruetur. Hic sigt
hūbert' vi. ca. Meli' tñ videt signari ifra cū
dī: donet q' deus. Dicit at. Ut at cūcta. non
 vñū mādatū vl' duo. s; cūcta ista. scz q' d̄tinēt
 ī regula. qd' ē d̄tra aliquos q' diligētiores sūt
 circa obseruāciā p̄parū monitionū. vel quāda
 d̄suetudinū. q' eoz q' tradūt ī regula: siles
 phariseis. q' b' exprobat dñs Matth' vi. q' reli
quūt mādata dñi p̄t' tradiciōes hoīm d̄tradi
tit aug'. Ut at cūcta ista seruetur. scz ī effū.
 qz sūt aliq' plati q' diligētes sūt ut regula
 bñ scribat ad legēdū: sūt aliq' ut sepe legat
 ad audiēdū: s; ista nō sufficiūt. nisi ea que
 scribūt legūtur & audiūt fiāt. Dñ cū dixit
 set b̄tis iōēs apot i. beat' q' legit & audit verba
 p̄phetie hui'. adiecit: & facit ea. Et idō dicit

Ihesus aug. **D**icit autē cūcta ista seruēt. s. s. i.
fco: nec tm audiāt vbo vel legāt scripto. **Itē**
tertiū hugonis habet hic p̄cipim⁹: s. cōis
lēa regule ⁊ p̄cipue illis q̄ incipit an oīa
quā dixim⁹ vixis scriptā nō hz p̄cipimus.
Utrū autē illa q̄ incipit ab illo loco hec igitur
sūt. quā dixim⁹ scriptā feminis. ⁊ qm vi
detur hugo exposuisse habeat p̄cipim⁹. nō
ita cū ē nobis. **Qd** ⁊ si ponatur: nō tñ suffiat
hoc ad suffragādū illis q̄ oīa dēta i regula
bēi augusti cadāt sub p̄cepto. ita q̄ sigulū sit
datū tāq̄ p̄ceptū? q̄ p̄ceptū datū de aliq̄ bō
i gñali applicabile ē cuilibz scdm nām ⁊ dicit
onē ei⁹: ut scz ea q̄ de sui rōne sūt p̄cepta ser
uēt ut p̄cepta? q̄ de sui dicitōe nō sūt nec
pnt ee p̄cepta. s. s. suasioēs ⁊ dilia: etiā t̄p̄
talia seruētur: sicut dcm ē sup illo vbo. hec
igit sūt q̄ ut obseruetis p̄cipim⁹ r. **Et** qz in
lēa nō ē p̄cipim⁹: apparet q̄ argumētū hic
sūptū nichil valet. **Et** qz nō solū suffiat ut
mādāta regule fiat. s. ut debito mō fiat.
ut pote cū laboriosa iponūt fiat sñ minire.
officiū dei cātet sine dissoluōe. ieiunia fiat
cū discretioē: ido etiā ut idebit⁹ mod⁹ i faciē
do caueat adiūrit. ⁊ si q̄ seruātū min⁹ fuerit

133
nō negligēt p̄tereāt? iuuenis p̄ hoc q̄ cura
sit habēda nō tm̄ ut fiat: s̄ etiā ut b̄n fiat.
Et nō q̄ negligēcia licet ī oib⁹ sit cauenda
tm̄ maxie in p̄lato: eo q̄ officio p̄lati oppositū
ei⁹ sc̄ sollicitudo ⁊ diligēcia ī cura subditorū
videt̄ eēcialit̄ anexa. Et valde abusiūū ē.
q̄ aliq̄ sit p̄lat⁹ ⁊ negligēs: sicut q̄ aliq̄
sit subdit⁹ ⁊ iobediēs. Et idō it̄ abusiones
claustra: hoc ē vnū qd̄ ponit b̄nard⁹: p̄lat⁹
negligēs. Et quīs negligēcia sit graui⁹
p̄tm̄ ī p̄lato q̄ ī alijs. non tm̄ ē sp̄ p̄tm̄
mōrle? s̄ ī duob⁹ casib⁹: sc̄ qn̄ remittit̄ actus
vl̄ circūstācia act⁹. spectās ad nēcitātē salutis?
alio mō qn̄ volūtas ex cui⁹ remissioē puenit
negligēcia ī tm̄ ē remissa cura ea q̄ dei sūt:
ut totalit̄ a caritate dei deficiāt. Et de hac
duplici negligēcia itelligēdū ē v̄bū hugoīs:
qn̄ dicit hic in exposicioē q̄ nō negligim⁹
aliq̄ sine piculo aīe. Extra v̄bō istos cas⁹
negligēcia p̄tm̄ veniale ē: sicut sup̄ p̄ba
tū est. ⁊ ut ad emēdādū. quo ad aliud
qd̄ futurū. corrigēdūq̄ curet̄. qd̄ p̄tītū est.
vtrūq̄ ei⁹ ē obseruādū. sc̄ ut p̄teritū corri
gat̄ p̄ penā. ⁊ futurū emēdet̄ p̄ cautela:
ad p̄positū p̄cipue p̄tinebit. hucusq̄ ē suspē

suū. Officiū q̄ p̄positi ē curare ut mādata
regule obseruētur: ⁊ sollicitate curae ut omīssa
⁊ nō debito mō obseruata corrigāt. Hoc autē de
terminauit aug⁹ q̄ qm̄ nescit de aliquo ad q̄
plātū ptinet: solet h̄ mōi p̄ negligēciā p̄ter
vī i magnū regularis obseruācie detrimētū.
S; licet hec ad curā p̄positi ptineat: q̄ tñ qm̄
emergūt aliq̄ tā difficilia ad corrigēdū. q̄ mē
surā ⁊ ptatē sue iurisdictionis excedūt: ideo q̄
i h̄ mōi casib⁹ fieri debeat subiūgit. **De ad**
p̄sbm̄ 2c. q̄si dicet. Ad plātū q̄ ē p̄posit⁹ ptinet
ut faciat p̄dca obseruari ⁊ q̄ nō sūt obserua
ta seruari. emēdari. ⁊ corrigi: ita tñ ut qd̄
excedit modū id ē mēsurā iurisdictionis vel
modū quo ad sciam. vel vires ei⁹. q̄ ad iuris
dictionis potēciā. referat ad p̄sbm̄. id ē ad ep̄m.
sc; qm̄ vices abbatis gerit i custodia religionis
⁊ regule: cui⁹ auctas ē maior apd̄ vos. Ex
hoc at qd̄ hic dicit tractū ē q̄ sp̄ cura de reli
gione obseruāda sp̄alit̄ ptinere di⁹ ad illū
q̄ imēdiate ē sb̄ maiore: vs; ad illū q̄ imēdi
ate ē sub ep̄o vbi ep̄s h̄z officū abbatis. q̄lis
erat ep̄us in ecclia b̄ti augusti. ⁊ ad p̄ore
claustralē. vbi ē abbas: ⁊ ad sup̄ore vbi
p̄ore est maior p̄sona.

Regula.

134
Uero qui vobis praesertim non se existimet potestate do-
minante sed caritate seruiente felice. **Exposi-**
Docuit quod pertinet ad praesertim officium: hic deter-
minat quodammodo circa habitudinem praesertim ad subdi-
tum. Et circa haec duo facit: quia primo docet quod quis
debeat esse quo ad suam praesertim officium: secundo quod ad officium
executionem ibi circa omnes. Circa primum duo facit:
quia primo docet quod quis debet reputare suam potestatem: et
quod quis suam dignitatem. ibi honore. **Quintum** ad primum
dicit. **Ille autem qui vobis praesertim. praesertim videlicet. non se**
existimet felice potestate: hoc est primum est ambiciosorum.
qui affectat praesertim officium propter potestatem super alios. Felix
est deus qui affectat illud quod multum desiderat: et ideo
qui se felice reputat potestate. indubitanter magno
desiderio abiit eam. Ambiciosi enim non desiderant
potestatem ut ea utantur in aliorum obsequium. sed ut ea
utantur in aliorum dominium ad primum obsequium: quod vi-
nosum est in praesertim. **Et ideo cum dixit. non existimet**
se felice potestate. adiunxit dominante: quia non solum a re-
ligiosis. sed etiam ab omnibus praesertim ecclesiasticis debet
esse remota: iuxta illud petri ultimum. non ut dominantes
in clero. In quo autem se debeat reputare felice.
ostendit cum subdit: sed caritate seruiente. **Primum**
enim seruientia ex necessitate inducta non sit laudabilis:
tunc quando praesertim creditur ex caritate est valde laudabilis.

¶ Qui moī eī exēplū seruitutis nob tradidit xps:
q̄ p̄t̄ nimīā caritatē q̄ dilexit nos semetip̄m
exinaniuit formā serui accipēs. Dñ p̄ hāc ser
uitutē distūxit saluator p̄latos entlasticos a
p̄ncipib⁹ sclarib⁹: dicēs mathei xx. P̄ncipes
gētium dnatur eorū: & q̄ maiores sūt p̄laton
exercēt ī eos. Ecce p̄tās dnans. quā excludit
dn̄s dicēs. Nō ita erit it̄ vos: s; q̄ cuiq̄ voluerit
it̄ p̄m⁹ vos eē serit v̄r seru⁹. Ecce caritas ser
uies. P̄m⁹ eī & maxim⁹ efficit aliq̄s p̄ carita
tē. q̄ est p̄mū & maximū mādatū: & idō q̄ p̄m
m⁹ & maxim⁹ seruit. & caritate seruit. Apparet
iḡ idē eē qd̄ saluator mādauit discipulis: &
qd̄ aug⁹ suadet religiosis p̄latis. **Regula**

Honore corā vob⁹ p̄lat⁹ sūt vob⁹: **Expositio**
Substrat⁹ sūt pedib⁹ v̄ris.
Dñdit iā quō p̄lat⁹ se debet habē ī reputatiōe
sue dignitatis & honoris sui: q̄ sicut s̄diti
debet p̄latū p̄ honore sibi p̄ferre: ita ip̄e p̄ ti
more debet se oīm īferiore reputare. Dñ quo
honore p̄lati subditos īstrues dicit. **Honore.**
id ē ille q̄ vobis p̄est. sūt p̄lat⁹ vob⁹ honore: id
ē p̄ferat vobis. honore corā vob⁹. Cū eī ī loco
p̄is debeat haberi. vñ sup̄ dñm ē. **posito tāq̄**
p̄ū obediāt. Dū at̄ ex mādato dei debet honor.

Codi. xx. **H**onora patrem tuum et matrem tuam. et dominus
dicit malachie p. Si pater ego sum. ubi est honor me?
merito de plato dicit aug. Honore coram vobis
plato sit vobis. **C**onsistit autem honor iste in tribus: de
quibus etiam dicitur. **T**imet dominum honorat parentes. et
iustitia: in opere et sermone et in omni patientia. **I**n opere: pmp
te obediendo. deuote seruicndo reuerenter assisten
do et huiusmodi. **I**n sermone: humiliter ei loquendo. et obedi
enter obediendo. **E**t in omni patientia: excessus et infir
mitates eius et filia patienter ferendo. **S**ed ne hoc
honore abutatur in superbia sed iuxta sapientis vo
cetur quanto maior est humiliet se in omnibus modum quo se
debet humiliare supponit dicens Timore coram deo
substrat sit pedibus vestris. **H**oc est. **E**t timore quod
debet coram deo habere cui non solum de se. sed de subordi
natis etiam hoc reddere rationem. sic se debet humiliare.
ut reputet se inferiori vobis: sicut est res que suppo
nita est pedibus vestris. **E**t nota quod de honore pla
ti dicit coram vobis: de timore vero quo se humiliare
debet dicit coram deo. **H**onor enim exhibendus a subditis
plato. non tamen debet exhiberi in mente coram deo:
sed in exteriori reuerentia que appareat in oculis hominum.
Sed humiliatio ex timore que plato se debet reputare in
inferiori subditis. non debet exhiberi in oculis hominum.
ne sicut super dominum est apud eos quos oportet esse sub

iectos dū nimium seruat hūilitas regēdi sūm
grat' auctoritas: s; tū i mēte fieri debet. corā

Circa oēs seipm Ad eo. # Regula
bonorū opm pibeat exēplū. Expo.

Jam ondit q̄liter se habē debet p̄lat' quo ad
stat' sui dignitatē: hic docet quō se debet ha
berē quo ad officiū sui executioem. Et circa
hoc duo facit: q; p̄rio qualiter officiū suū
exēq̄ debeat iſtruit: scđo quō subditi i hoc
uiuare debeat subiūgit. ibi vñ vos mag'.
Circa p̄mū nōndū: q; p̄lati officiū ē iſor
mare subditos ad bñ opandū. Ad qđ mo
uēt duo: sc; amor # timor. Et idō p̄rio docet
quō p̄lat' i executioē officiū sui ista exētalē
i subditis debeat: scđo hec duo ad iuicē cō
parat. ibi # q̄muis. Circa p̄mū duo facit.
q; p̄rio dat mādata exātācia ad amorē:
scđo ponit vñū i cautiens tiōrē ibi discipli
nā. Circa p̄mū nōndū: q; ad p̄latū p̄ti
net docere exēplo # vbo. Exēplū at' p̄sistit
i ope. Que ei fuit i ope trahūtur ab
alijs i exēplū. Prior at' ē doctrina p̄ exem
plū opis q; p̄ monitiōē vbi: scđm q; de
dño saluatore n̄ro habet. actuū p̄rio. cepit
illius facē # docere. Et idō p̄rio dat mā

datū de doctrina exēpli. 2. de doctrina ubi. ibi
 corripiat: 2. de utroq. ibi suscipiat. Et her
 duo mādata sumūtur ab aplo: p. ad thessal.
v. 4. Quātū ad p̄mū dicit. Circa oēs p̄beat
seipm̄ honorū oīm exēplū. Efficitur q̄ pl̄ mo
 uet doctrina exēpli q̄ verbi: qz pl̄ mouēt
 v̄sa q̄ audita: qz v̄s̄ et̄ius demonstrat q̄ q̄cū
 q̄ alijs sens̄. P̄ter qd̄ dicit gregori⁹ i pasto
 rali. Hic rector opaciōe p̄cipu⁹. ut recte
 viā subditis. b̄n̄ viuēdo denūciat: ⁊ grex
 q̄ pastoris vocē moresq̄ seq̄t̄ p̄ exēpla meli⁹
 q̄ p̄ v̄ba gradiat̄. Ad hoc at̄ q̄ opa bona
 sunt alijs i exēplū nō sufficiat b̄n̄ opari i oc
 culto: s̄z p̄oci⁹ ap̄to vi. Vñ ⁊ p̄mis̄ p̄lat̄is
di. Sic luceat lux v̄ra corā hoīb⁹: ut vide
 ant̄ r̄. Et qz nō sufficiat dāe exēplū bonū
 exēplū i vno ope ⁊ malū i alio. s̄z i oī ope
 bono. i. ad thessal' 2. in oīb⁹ p̄bet̄ exēplū
 honorū opm̄: ideo nō singularit̄ s̄z pluā
 lit̄. nō sp̄alit̄ hoc v̄ illd̄ ex̄p̄mes. sed
 gn̄alit̄ ad oīa se extēdēs dicit̄ honorū opm̄.
Quā eī nō sufficiat vni eē i exēplū s̄z oīb⁹.
ē eī p̄lat⁹ sicut̄ lucina sup̄ cādelabrū. que
lucet oīb⁹ q̄ i domo sūt: ideo etiā p̄misit
i hoc mādato. circa oēs. Vñ ⁊ de p̄lat̄is

dicat apls ad rōs xuy. Prōuidētes bona nō solū
corā deo: s; etiā corā oīb; hōib;. **Regula**

Corripiat iūctos: solētur pusillanī
mes. **Expositio** **P** doctrinā exēpli:
subiūgit doctrinā ubi dicēs. Corripiat iūc
tos. **C**orreptio fit p vba: cui' omīssio redūdit
ī plati negligētiā: p quā dū alioz culpas
dissilat, suū reatū accumulāt. **P** qd dicit
gregori' in pastorali. **S**i rōr extra culpas min'
accēdat: culpārū oīm reus ipē tenet. **C**orripi
at iūctos. **I**nqeti scdm qd dicit glosa. i ad thess.
vi. dicit' curiosi gyzouagi. **E**x quo dicit': q in
qeti dicit' q qdā curiositate agitātī nequeunt
scētū **S**iste: s; vagat' de loco ad locū: de vna of
ficiā ad aliā. **P** dicit' meli' iūcti. q' ifra metās
obseruācie regularis nō qescūt: s; vel leuitate
rio **v**l' rūsitate creūt istas metās. **S**eqt': solētur
pusillānīmes. **P**usillānīmitas ē nūm' tior' pue
niēs ex puitate aī, rōe cui' aliq' timēt nō timē
da: sicut illi de qb' dicit' i ps. **T**repidauerūt tiorē
ubi nō erat tibi timor. **E**x ista pusillānīmitate
pveniūt tria mala. **U**nū est. q' q's existiat' p
catū qd nō ē pām: **E**t ideo de faali' pūditat' ta
lis p despātiōem. **S**; quo ad hoc solari debet
p vba sacre scripture: ex qb' discernit' vnū

134
p̄m̄ ab alio p̄m̄o: & p̄m̄ a nō p̄m̄o? & p̄m̄ q̄
uī a min⁹ graui: & mētē ī spe roborat̄ & firmat̄.
Dñ̄ dicit apl̄s ad rōs xv. ut p̄ solatiōem scriptu
vacū spē habeam⁹. **Secūdo**: retrahit pusillāmitas
ab aggressiōe boni ardui. **Cōtra** quā valet. si
aliorū q̄ talia aggressi sūt exēpla iducāt̄: si
p̄mittat̄ adiutorū aliorū. & p̄cipue diuine gr̄e.
que reddit hōiem potētē. scdm̄ q̄ apl̄s dicit ad
phillipp̄ e. oīa possū in eo q̄ me confortat̄. **Tercio**:
pusillāmitas bona ichoata facit omittēre ex
diffidēcia affectiōis. **Cōtra** quā p̄cipue valet
solatio remuneratiōis eximie. **Dñ̄** sic solaba
t̄ dñs discipulos suos luce xij. dices. Nolite ti
mere pusillo grex: q̄ placuit p̄ri v̄ro vob̄ dare
regnū. **Ista** ergo debet homo solari suos sub
ditos pusillāmes. ut p̄ h̄mōi solatiōne in
bono ichoato firmēt̄: exēplo illorū de qb̄ dicit̄
act̄ xv. Judas & silas cū cent̄ p̄ph̄e solati sūt
f̄res & firmauerūt. **H̄mōi** at̄ solatiōez
maxie confortat̄ p̄lat̄ deo: cui vices gerit: de q̄
dicit apl̄s ī ad cor̄ 3. **De** tota solatiōis q̄ cō
solat̄ nos ī oī tribulatiōe n̄ra. **Regula.**
Scapiat infirmos: paciēs sit ad om
nes. **Expositio** Docuit quis p̄lat̄ de
beat̄ eē ī doctrina exēpli p̄ se. & verbi p̄ se. hic

docet q̄lis debeat ee q̄ ad utrāq; doctrinā. **Vñ**
dicit. **Sustinet infirmos:** s; ad fouēdū & cō
fortādū vbo & exēplo. **Infirmos** vocat nō tm̄
debiles torpe. de qb; sup̄ dedit mādatū s; de
biles mēte: quorū spūalis medic⁹ est plāt⁹.
q̄ nisi male habētib; cū spūalit̄ opa medici
idigēt curā ipendat: iter illos malos pasto
res maledictioem icurrit. de qb; d; ezechielis
xxxiiij. De pastorib; isrl. **Qd̄** infirmū fuit nō
curastis: & qd̄ egrotū nō sanastis: qd̄ fractū
nō solidastis. **Et** idō formā boni plati tradi
dit v̄s paul⁹. cui tāta cura erat circa infirmos.
ut eorū infirmitatē suā reputaret: & sicut sue
sic aliorū infirmitati nō negligēt subuenire.
Best. **paciēs sit ad oēs:** nō solū prohibēdo os a
v̄bis iordinatis: s; & mēte ab ira: & extiorē mo
tū ab oī crudelitate & violētia. **Et** nō q̄ platus
multas h; occasioēs ipaciētie: tm̄ qz ī statu ē
maioris ptatis pp̄ quā de facili icurrit ira
cūdia: vñ **pūbioꝝ xviii d;.** scdm̄ v̄tutē id est
potētiā hoīs. sic iracūdia illi⁹: tm̄ qz ḡuatur
onere regim̄is: tm̄ qz distract⁹ varijs negotijs.
Et ipacia ī eo ē p̄iculosa. qz facit eū ī accessi
bile & iportabile s̄bditis: qz **pūbioꝝ xviii d;.**
Spm̄ ad irascēdū facile q̄s p̄t sustinere: **Per**

turbat etiā discretiōem reginīs. vn̄ pūbioꝝ xiiiī
 d̄r. Impaciēs opat̄ stultitiā. Et p̄p̄. ¶ Vero pa
 ciēs est multa gubernat̄ sapia. Et idō vt̄ paciē
 multū est p̄tiosa ī plato: ⁊ idō ad eā habendā
 multū debet nitī.

Regula

Disciplinā libens habeat: metuēd̄ ip̄o
 nat̄. Expositio Datis mādatis circa
 ea que ī subditis excitāt amore erga p̄latū. hic
 dat̄ vnū mādātū de eo qd̄ icūtīt timore: t̄mōi
 est ip̄ositio discipline. Circa qd̄ notādū: qd̄ disci
plia triplicat̄ accipit̄. ¶ N̄q̄ cī d̄r correctio q̄
 fit v̄bere: de q̄ d̄r pūbioꝝ xxiiī. Noli subtrahere
 a puero disciplinā. ¶ N̄q̄ d̄r religiosa morū
 dispositio: ⁊ sic diffinit̄ eā hugo ī libro de discipli
na nouicioꝝ dicit̄. Disciplinā ē mot̄ oīm mem
broꝝ ordinat̄: ⁊ dispositio decet̄ ī habitu ⁊
actiōe. ¶ N̄q̄ d̄r op̄ penitētiāle: ut̄ abstinētie
 ieiunia vigilie vestis aspitas. strat̄ duricies
 ⁊ h̄mōi. De h̄mōi disciplina dicit̄ ad heb
reos xiī. ¶ Oīs disciplina ī p̄nti videt̄ nō eē
 gaudiū. s̄ meroris. Et isto vltiō mō accipit̄
 hic. ¶ Vn̄ s̄q̄ ē. Disciplinā libens habeat: id ē
aspitātē penitētiāle ⁊ austeritatē vite libētē
sufferat. ¶ Metuēd̄. id ē metū ⁊ timōre alijs
 icūtiedo ip̄onat̄. ¶ Primū ē d̄tra platos qd̄ deli

tate viuere q̄rūt. i quo mltū degenerāt a vita
aplica. quā expmēs paul⁹ b̄t̄s i ad theoz̄ e dicit.
Dsq̄ ad hāc horā esurim⁹ & sitim⁹. & nudi sum⁹:
& colaphis cedim⁹. **P**cd̄; vob̄ est d̄tra illos pilatos
q̄ & si i se discipline viuāt. tñ ex defū & t̄iore
displicēdi, adeo remissi sūt erga subditos ut nec
p̄ excessib⁹ p̄niam aspam vel aliquā diuā obēiam
vel n̄titate iponāt, austeritate ord̄is obseruadi.
& sic ex defū discipline euacuat⁹ i subditis timor
delinquēdi. **C**ōtra q̄s d̄r ad eph̄ vi. **E**ducate filios
vros i disciplina & correctioe dñi: que nō solū incutit
t̄iore ei q̄ deliq̄t. s̄ etiā alijs. **D**ñ apl̄s i ad th̄o. v.
dicit. **P**eccatē corā oib⁹ argue. nō tm̄ v̄bis. s̄ dis
ciplina correctiois: ut & ceteri timorē habeāt hoc ē q̄
qd̄ dicit. metuēd⁹ id ē tā strenue disciplinā iponat.
p̄ metū subditis incutiat & timorē. **Regula**

A quis utrūq̄ sit n̄c̄m. tñ pl̄s a vob̄ ama
ri appetat q̄ timeri: s̄ cogitas deo se pro
vob̄is redditurū esse rōnem. **Expositio** Docuit
quō pilatus i subditis debeat amorē excitare & ti
morē que sūt duo p̄ncipalia motiua ad bñ opan
dū: hic ista duo aduicē p̄parat dices. **E**t q̄muis
utrūq̄. s̄ amari & timeri. a s̄bditis sit n̄c̄m: tñ
pilat⁹ appetat pl̄s. amari a vob̄ q̄ timeri. Amor
ei facit s̄bditū facili⁹ obedire. cū amati nichil est

difficile. ymo ut dicit apls i ad thoz xiiij. caritas oia sufficit. **P**terea q ex amore opat hylaritat' opat: s q ex tiore ex nccitate # tristitia opatur. **A**ceptabili e at deo opari cu hylaritate. qz ut dicit apls i ad thoz i. no ex nccitate vel tristitia hylare datore diligit deus. **I**te amor facit forti adherere plato in bono: cu sit vitulu pfaonis. ut dr de caritate ad coloz 3. **A**mor cia subditoz meli' platoz supportat defcus. # libeti' iuuat i negocijs: # ad eosde facit habi qeti'. **E**t ido merito debet appetere plz amari q' timeri mlto e mag' est amari nccm. **N**o at timeri sit nccariu apparet: tn ppter stat' sui decetia: idetes e e. ut alijs pferat alijs # no timeat ab eis. **N**u dno pferes hoies cetis aialib' simul cia tiore eis idit eis. dices genes ii. **T**error v' # tremor sit sup cuncta aialia terre. **T**u cia p' subditoz vtilitate quu nonlli qnas magis iducuntur ad bonu ex tiore q' amore. **T**iore at subditis iducut tria: scz grauitas moru. usq auctori tatis: # rigor iusticie # scitatis. **I**nde est q legit de bto ioh'e baptista q' timuit eu hero des p' iusticia # scitate. **M**ath' vi. **S**ine i'quendo a s'bditis timore a seueritate iusticie

debita in nimiam transeat in iusticia et crudelitate.
vel querendo amore deformet se in dissolutionis
leuitate. modificat appetitum timoris et amoris
in subditis secundum regulam rationis: cum subdit. **Secundum**
cogitans de se pro vobis redditurum esse ratione.
Et ideo timore sic incutiatur ut caueat ne subditus
nimia absorbeatur tristitia: sic excitetur ad
amorem ut pro hoc prebeat delinquendi audacia.
Utroque enim modo reprobationis subditorum efficiatur:
et cum ratione redditurus fuit deficientes quibus punietur.

Unde et vos magis obedendo. **Regula**
non solum vni. sed etiam ipsi miseremini: quia
iter vos quanto in loco superiore. tanto in periculo ma-
iori versatur. **Expositio.** Ita docuit quomodo prelati
debeat officium suum exequi. hic docet quomodo in hoc
potit a subditis adiuuari: vtz pro obiam subdito-
rum. **Sicut enim tam in carnalibus quam in naturalibus tanto**
facilior est actio agentis quanto obedientior est mate-
ria in qua agit: sic utique quanto magis subditi prelati
sunt obedientes. tanto facilius prelati suum officium
poterit exequi. **Unde quod dicit. Dominus vos obedendo**
non solum vni miseremini. iuxta illud **eccl. xxx. mise-**
re aere tue places deo: sed etiam magis misere-
mini ipsi. id est obedendo maiorem misericordiam impedi-
tis prelati quam vobis. **Tanto enim maior misericordia alicui**

ipendit a maiori miseria & piculo liberatur.
 s; ipendedo pilato obiam liberat a maiori
 piculo. tu sit i maiori q; vos. q; qnto uiter
 vos i loco superiori tato i piculo maiori v'sa
 tur: maiore igit; obediendo ipenditis sibi
 miam q; vobis. Et hoc merito debetis face:
 q; i tali loco sstitut; e propter vram vti
 litatem:

Regla.

Donet igit; dñs ut obseruetis hec oia
 taq; spualis pulchritudis amatores?
 & bono xpi odore de bona susatiõe fragantes:
 nō sicut serui sub lege s; sicut liberi sub grā
 sstituti. **Expositio** Nucusq; bñs augustin⁹
 mādata regule pposuit tā ptinēcia ad sub
 ditū q; ad pilatū: hic agit de obseruatiõe mā
 datorū traditorū. Duo at; sūt que p̄cipue re
 q̄rūtur ad eorū obseruatiā: sc; diuina grā &
 agēdorū scia. Vñ i hac pte duo facit. primo
 eī orat p dei grā ipetranda: scdo tradit mā
 datū de scia agēdorū obtinēda ibi ut at; vos.
 Quia eī grā dei nō ē i hoīs p̄tate? idō de il
 la nō dat mādatū: s; orat deū. ut professori
 b; regule sue. q; obseruare eā possint credat.
 Vñ dicit. **Donet igit; dñs ut obseruetis. p**
 grām sc; suā. hec oia. nō sicut qdā q; aliqua

obseruati. ⁊ aliiq̄ nō: siles samaritanis. q̄
pti colebat̄ deū ⁊ pti ydola. **De q̄b̄ dī ē regū**
xviij. fuerūt iḡ gētes iste timētes q̄dē deū:
s̄ nichilomin⁹ ydolis seruiētes. Tales ei bo
na q̄ faciūt pdūt p̄ mala q̄ p̄petrāt. q̄ ut
dī etiā ix. q̄ i vno peccauerit multa bona pdt.
Ad obseruatiā aut̄ istā iclinat̄ amor spū
alis pulcritudis: que consistit i ornatu vir
tutū. **Dñ̄ dicit.** **Taq̄ spūalis pulcritudis**
amatores. **Hec ē pulchritudo quā sc̄i**
p̄res habē studuerūt: scdm̄ q̄ de eis dicit̄
etiā xliij. **Pulchritudis studiū habetes.**
Hec ē: que reddit aiām dō amabile. **Unde**
aiē sc̄e loquēs de⁹ p̄ ps̄. dicit. **Audi filia ⁊ vi**
de qd̄ est obic. ⁊ iclina aurē tuā qd̄ ē huili
tatis: ⁊ obliuiscē p̄lm̄ tuū ⁊ domū pat̄is tui
p̄ extictioēm oīs carnal̄ affectioīs. q̄ oīa ad
p̄fōm̄ ornatū vtutū spectat: ⁊ **sc̄upiscit̄ rex**
sc̄s xp̄s decorē tuū. **Aliud at̄ est qd̄ mouē deb̄**
sc̄s fama bone d̄satioīs: q̄ ex obseruatiā
regulā iudubitatē p̄ueit. **Et q̄ntū ad hoc**
dicit. **Et bono xp̄i odore de bona d̄satioē fra**
gates. id ē redolētes. **In odore solet fama de**
signari i scripturis: sicut̄ cū idicat̄ rē c̄modi
est: ita ⁊ bona fama i xp̄o idicat̄ xp̄m. **Dñ̄**

141

de fama aploꝝ q̄ i se xpi vestigia ondebāt di
tit apls: i ad thōi. s̄do. **Xpi bon⁹ odor sumus.**
Ubi dicit glosa. Odor xpi dicūt apli: q̄ i oī
vita ⁊ p̄dicatiōe coz xps ondit. Nō est aliquo
mō bona fama negligēda: q̄ credit i utilitatē
pximi: q̄ ex hoc edificat ⁊ imitari satagit. **P̄t**
qd' dicit apls ad rōs xii. Prouidentēs bonā
nō tm̄ corā deo: s̄ etiā corā oīb⁹ hōib⁹. Valet
etiā ad reuēntiā diuini noīs. **P̄t qd' apls**
tū dixisset. corā oīb⁹ hōib⁹: adiecit. Ne nomē
dñi blasphemet. Et etiā ad magnā solatio
nē amicoꝝ: q̄ multū ē curāda. **Et idō dī eti**
cli. Curā habe de bono noīe. Obturat etiā os
inimicoꝝ. P̄t qd' ad thōi. 2. dī. In oīb⁹ p̄lx
temetipm̄ exēplū bonoꝝ opm̄: ut vereat is
q̄ ex adūsō ē: nichil malū habēs dicē de vob.
Est at̄ nōndū: q̄ ē quedā fama q̄ orit̄ de ma
lo p̄trato tū laudat̄ p̄tor i desiderijs aīe sue
⁊ iniqu⁹ b̄ndicit. **Dolet at̄ aliq̄ i tali fama**
letari: silēs illis qui ex corruptiōe magna fetō
rib⁹ delcānt. Et ad h̄mōi famiā excludēda: tu
rādū ē de bona dīfatiōe. Itē alia ē fama de
factis sd̄arib⁹: que p̄tinēt ad potētiā vl' sapiāz
sclare vl' diuicias ⁊ h̄mōi. **S̄ nec de hac fa**
ma ē p̄placēdū: s̄ de illa que ex opib⁹ ē q̄

spectat ad satisfactōes bonā Et ideo nō dicit de bo
na sapia vel de bonis diuitiis: s; de bona satisfaci
one. **S**ed adhuc de bona satisfactōe ē fama aliqua.
i q̄ aliq̄ t̄si q̄ dei sūt q̄rūt. t̄n aliq̄n q̄rūt aliqd
qd̄ suū est: t̄ iste nō ē odor pur⁹ s; mixt⁹. Sc̄pta
qd̄ d̄r̄ ec̄c̄i xxiiij. Quasi balsamū nō mixtū odor
me⁹. **N**ā ergo fama debet ēē pura. ut i ea
nichil q̄rat nisi xp̄s t̄ q̄ xp̄i sūt: ideo dicit Et
bono xp̄i odore. **M**odū vero quo ea q̄ i regula
mādatur sūt obseruāda s̄b iūgēs dicit. **N**ō
sicut serui sub lege: q̄ ex timore mouētur ad
operandū. **E**t ideo similes sunt symoni cyre
neo. q̄ cruce portauit. s; in angaria. matth̄i
xxvi. **S**ed sicut liberi sub gr̄a constituti. qui ex
amore volūtariū deo exhibēt sacrificiū. s̄c̄d̄
illud ps̄. Volūtarie sacrificabo tibi r̄. **E**t
nota qd̄ dicit liberi sub gr̄a: qz nō p̄t liberū
arbitriū i op⁹ bonū p̄cedē nisi assistēte dei
gr̄a. q̄ opatur ut bonū velit. t̄ coopat̄. ut qd̄
vult p̄ficiat: t̄ ideo oē bonū qd̄ agim⁹ ex dono
dei ē. **H**ic ē qd̄ iudei q̄ erāt i iherosolimis frib⁹
q̄ i egipto erāt donū dei optabāt. ut liba volū
tate obediret. dicētes i machabeoz i. Det vob
de⁹ oib⁹ ut faciatis ei⁹ volūtate aīo volētī: qd̄
libertatis ē nō seruitutis. **Regula.**

Uat vos i libello hoc tam i spe
 culo possitis i spire. ne p obliuione
 aliq negligatur. semel i septima vobis le
 gatur. **Expositio** Egit de pmo nctio ad ma
 dator obseruacia qd est diuina gra. hic a
 git de scdo qd e agedor scia: que habetur
 p lacione regule. **Un** pmo dat madatu de
 ei lacione: 2. de agedis p lacione ibi. vbi aut
 vos. **Quatu** ad pmu dicit. **Ut at possitis**
ispire vos i libello hoc: tam i speculo. **Or**
casione hui vbi solet regula bti augusti
 appellari speculu. **Et e nondu:** q ad cog
 nostedu alia a se no est nctm speculu: y
 mo non nuq tnt sepe meliq cognoscunt i se
 sine speculo q i speculo: s; seipm p apue
 qntu ad faciem q est dignior ps corpis.
 no pt ho cognoscere nisi i speculo. **Un**
 p i spertioez in hoc libello tam i speculo.
 inspatione intelligit q cognitione suip
 sig. q p apue quo ad aiam: q e dignior ps
 tota hois. **Har at** cognitioe multi i aly
 scioli caret. **Un bernard.** i pncipio medi
 tacionu suaru sic iqt **Multi** multa sci
 unt: s; seipos nesciunt. **Quatu at** hoc sit
 reprehensibile docet boetius de solacione

philoso. dicēs. Huāne natē ista additio ē se
nosse: & tm̄ tūc cetis reb? ancillit. Endē tm̄ it?
bestias redierēt: si se nosse desierit. Nam
cetis aiantib? sese ignorare natē est. hōi
vero vitio venit. Dñ sup illo vbo ad thoz
viii. dicit augustin? Preponēda ē scia scie.
Meli? eī ē scire ifirmitates nras: q̄ natās
varū. Laudabilior ē eī aīm? cui nō ē ifirmi
tas sua: q̄ q̄ ea nō respecta vias syderū
scruat? & fūdāmēta terraz. Et ideo ad sui
cognitiōez volēs bts aug? p̄fessoēs regle
sue reducere: dicit. Ut at̄ in libello hor tñ
ī speculo possitis vos īspici. scdm q̄ hor
tatur dñs discipulos. marci xii. Videte
vosmetipos. Ne p̄ obliuionē aliq̄ negligā
tur: sc̄ de mandatis huc positib. Quorū
eī vtilior ē mēoria: eorū p̄uiciosior ē obliuio.
Dñ qz mēoria eoz q̄ ptinet ad iusticiā dei
ē maxie vtilis. ut hanc solā reputet ps. si
bi suffice dicēs ī ps. Dñe mēorabor iusticie
tue soli? ideo eoz q̄ ptinet ad iusticiā dei
cui? mōi sūt mādāta regule ī eis p̄fessorib?
obliuio p̄uiciosior ē. Causat eī negligēciā
ī hys q̄ sūt nētia ad salutē. & ī alijs etiā.
si habeat p̄tēptū āncrū maledictionē dei

meretur: scdm illd uhenic es. Maledict⁹ q̄ fa
tit op⁹ dñi negliget⁹. Et dicit ne aliq̄ negligat
q̄. s; q̄tūtūq; modicū. q; negligētia modico
 rū ducat ad piculū maior;: sicut ex negligētia
 vni⁹ dauī piclitat⁹ nauis. Et idō dī ecā ix.
Qui spernit modicū paulatī decidet. H; q; q;
remediū stra obliuionē que ē mē negligēcie
ē frequē lāio: subiūgit. Semel i septimana
vob legat⁹. Et nō modulationē mādati. Quā
 cū lāio nimis frequēs generat fastidiū: sicut
 nimis rara obliuionē. terra dēminat hor me
 diocritatē cū dicit: semel i septimana. Et q; q;
 nō p̄t sp̄ q̄libet hor facē p̄ se p̄t varia ipedimē
 ta: vult ut hor fiat saltē ab alio. Vñ nō dicit
 vos legatis s; ut legat⁹. Qd̄ faciēdū ē tali lo
 co ⁊ tali tpe: q; si fieri p̄t ab oib⁹ audiat⁹. Et
 ideo fit a multis religioib⁹ i effectio: q̄n solēt
 frēs ad mēsa simul ducēre: **Regula.**

Ubi at vos inuenitis ea q̄ septa sūt
 faciētes: agite grās dñō bonoz oīm
 largitori. **Expositio** Post mādatū de lāione
 regule: hic dat qdā mādata de lāiois utilitate.
 Cū cū ad hor legat⁹ regula ut possit p̄fessor
 cū scipm i ea īpicē sicut i speculo. utilitas
 lāiois ei⁹ ē: ut i ea cognoscat se p̄fessor eius

qualis sit i bono & qualis sit i malo. Qualis
sit i bono cognoscet. si iuenerit se ea q̄ i re
gula scripta sūt faciētē: qualis sit i malo
adūtet si iuenerit se ab deficientē. Pro bono
at̄ tenetur ad gr̄az actioem: p̄ malo vero
ad p̄uē actioēz. **D**uo ḡ dat̄ mādatū circa
p̄mū: sc̄do at̄ circa sc̄dm. ibi. vbi at̄ sibi.
Mātū ad p̄mū dicit. **O**bi at̄. dū legitur
regula. iueneritis vos faciētēs ea que scrip
ta sūt. agite gr̄as dño bonorū oīm largi
torū: q̄ oīa bona largit̄ etiā hoc bonū qd̄
attēditur i obseruācia mādatōz regule lar
git̄. Et idē sicut de alijs bonis. sic & de isto
gr̄as agēdū est dō: ne siles illis efficiatur
de q̄b̄ d̄r ad rōs p̄. **N**ō sicut d̄m glorifica
uerūt aut gr̄as egerūt: s; euauerūt in
cogitatioibz suis. **N**ō ei habem⁹ qd̄ reddam⁹
deo p̄ b̄nificijs suis. nisi tm̄ ut ei gr̄as aga
m⁹: qd̄ ē act⁹ gratitudis ad quē nos hor
tat̄ ap̄ls ad roll⁹ & dicēs. **G**rati estote:

Obi at̄ sibi q̄tūq; **Regula**
Quim̄ videt̄ aliq̄ deesse? doceat̄ de p̄
terito caueat̄ de fut̄o: or̄as ut̄ sibi debitū
dimittat̄ & i tēptatioēz nō iducat̄. **Expo.**
Post mādatū de gr̄az actioē p̄ mādatis

141
obseruatis: hic dat mādātū de pñe pñctioē
p nō obseruatis. Un̄ dicit. Vbi at̄ sibi q̄cūq;
vīm p̄lat⁹ s̄q; & s̄dit⁹ officialis aut si p̄lex
claustral. Neminē eī excipit⁹. dicens. q̄cūq;
vīm videt sibi aliq̄d de cē de hys q̄ p̄tinēt ad
obseruāciā regule: q̄ magne cure fuit b̄to
augustino. Vnde & sup̄ dixit. Et si q̄d minus
seruatū fuerit: nō negligētē p̄treat. Et itē.
Ne p̄ obliuionē aliq̄d negligat. Et nūc ter
tio. Vbi at̄ q̄cūq; vīm sibi aliq̄ videt de cē it.
Si eī dolēdū est de alio trāsgrēdie te lege. q̄ad
modū dicit dauid p̄ph̄a. erit⁹ aq̄m̄ dēduxerūt
ocli mei q̄ nō custodierūt legē tuā: multo ma
gis dolē debet de trāsgressioē sui p̄psi. Et q̄uis
aliq̄s de p̄tō nō noto possit nō dolē sine vicio.
tū q̄ aliq̄s habeat sc̄iam de p̄tō suo. sicut
ille q̄ p̄tionē regule videt sibi aliq̄d de esse
& tū nō doleat. absq; suo vicio nō p̄tingit:
q̄ ut d̄r̄ eccl̄. p̄. q̄ addit sc̄iam addit & dolo
rē. Doleat q̄ de p̄tō. H̄ q̄ ad verā p̄niam
spectat nō tū p̄tēta p̄tā plāgē. s̄ & iterū
plāgēda nō d̄mitte: ideo adiūxit. Caueat
de futuro. Nō dicit aug⁹. nō p̄tēt i futuro.
s̄ caueat de futō: idē cautelā & diligēciā
ad vitādū p̄tām i futō adhibeat. Qd̄ ideo

necm est: qz pccm iteratū est grauius? & qz semel
peccauit recedit facilius: nisi diligenti caueat.
Et qz multū ad cauēda pccā ualet oīo. ppter
qd̄ eccl̄ xxi. d̄. **fili peccasti nō adicias iterū.**
sz etiā de pccnis deprecare ut tibi dimittātur.
ideo adiūxit auḡ. orās ut sibi debitū dimitt
tatur. quo ad remissionē pccōz p̄teritorū:
& i tēptationē nō inducat. quo ad cautelā
futurorū. Et nota qz qz pccōz de remissioe
pccā sui certū ēē nō p̄t qz ut d̄ ione 2. qd̄
scit si dūtatur & ignoscatur de? ideo prudē
tis est sp̄ timere de h̄mōi remissione.
Et ideo d̄ eccl̄ v. **De p̄piciatu pccōrū**
noli ēē sine metu. Propt̄ istū uero ti
more etiā s̄a sp̄ orāt̄ p pccā dimittē
dis. **Quā cū dixisset p̄s. & tu remisisti impietate
pccā mei. statim adiūxit: phac sz re
missioe. orabit ad te oīs scūs i tpe oportu
no. Nec t̄m orādū ē p remissioe pccā p̄te
riti: sz ne iducam̄ in tēptationē pccā fu
turi. P̄t qd̄ hortat̄ saluator matth̄i xvi.
Vigilate & orate: ne itretis i tēptationē.
Qd̄ p̄cipue n̄re ē seruis dei: qz tales po
ti⁹ aggreditur tēptator q̄ alios quos t̄m
i pace possidet. Et ideo d̄ eccl̄ 2. **fili accedes****

ad seruitutē dei. p̄para aīam tuā ad tēptatiōē.
Et quis tēptatiōēs quāq; i aliq̄b; cedat i bonū.
 alioqn nō pmittet de; scōs suos tēptari q̄b;
 oīa coopant in bonū. & p̄ d̄sequis tēptatiōēs.
 vñ dicit apl's ad cor. c. faciet etiā cū tēpta
 tiōē p̄uētū: tñ aliq̄b; cedit i malū. ut pote
 q̄ i tēptatiōēs itrat vñ iducūt p̄ d̄sensū. a
 quo ut p̄seruem. itenciā ē orādū. **E**t idō salua
 tor iſtrues quō p̄rem orāē debeam: it̄ alias
 petitiōēs hāc posuit dicēs. **E**t ne nos iducas
 i tēptatiōēs: s; p̄missiue. **I**n q̄ & b̄t̄s aug;
 suā regulā terminat: ut oīa que tradita
 sūt d̄formia ēē doceat doctrine dei & salua
 toris dñi nri ihu xpi. **Q**ui cū p̄re & spū scō
 q̄ vuit & regnat de; p̄ oīa sc̄la sc̄lor. **A**men

f

In noīe dñi amē. Pro salute eoz
q̄ vicia fugē cupiūt cū ad viā veri
tatis reformati fuerit ⁊ ad ondēdū
q̄ mōch⁹ nec pp̄ū debet habē nec pe
culiū excepta causa amīstrationis.
factur⁹ sū duo. **P**riō additā textū iuris. **P**riō
regulā bñ bñdichi ut ex utroq; ppendat q̄ dāpno
sūsit qd̄ licē putabāt. **H**abem⁹ eī in textū. extra
de statu mōchoz ⁊ canonicoz regulariū i her uba
ta. mōch⁹. **M**onach⁹ q̄ peculū habuerit nisi
ei p̄ iūcta amīstratiōe ab abbate pmissū fuit
a cōione remoueat altaris. **E**t qui i extreo
cū peculio iūct⁹ fuit ⁊ digne nō pēituerit.
nec oblatio p̄ eo fiat nec int̄ frēs recipiat se
pulturā. **A**bbas at̄ q̄ ista diliget nō curauerit
officij sui nouerit se incurrisse iacturā. **H**ic pp̄
gregori⁹. **H**ic apparet q̄ abbas nulli mōcho potit
p̄mittē aliqd̄ peculij nisi officiali vōe sui officij
dispēsandi. **E**rgo fallūt q̄ dicūt q̄ abbas possit p̄
mittē q̄b⁹ voluerit sicut fallūt q̄ dicūt **Q**uā p̄
miserit hoc nō sit pp̄ū. **V**ero itaute ⁊ male
p̄mittē posset pp̄ū de frō ⁊ lig nō de iure si papa
nō p̄hiberet. **E**t si dicūt q̄ pp̄ hic loq̄t̄ extra pe
culiū ⁊ nō extra pp̄ū. tūccludūt extra seipsos.
q̄ scdm̄ eos si nō p̄t qd̄ ergo nun⁹ nō p̄t qd̄

mai⁹ est. **D**icendū at̄ q̄ idē est ppū & peculū
iure quīs differat ī t̄m̄nis: q̄ sūt v̄ba quo ad
hoc synonyma. **S** adūtim⁹ magnitudinē delicti
& magnitudinē pene q̄ nō scdm̄ m̄tē mōsticā
disciplinā ē hec pena panis & aq̄ tibi t̄p̄alis tāq̄
p̄ excessu leuiori: s̄ puatio ē hec panis tibi sp̄ual
tāq̄ p̄ excessu ḡuiori. q̄re d̄: a cōione remoueat̄ur
altaris. Et merito q̄ remouit se a cōioe fidelū p̄
excōitatioē: quā icurrit & a cōioe regni celestis.

Nec declarat h̄ mōi talē icurrisse penā p̄gatorij
p̄ q̄ solet fieri oblatio s̄ penā et̄nā & gehēnalis
icendū p̄ q̄ nō fit satisfactio aliq̄ q̄ addit̄. nec
oblatio p̄ eo fiat. ī signū q̄ uiuari nō p̄t q̄ alias
ēet magna ipietas p̄ eccliam. nec etiā aliq̄ eccliasitica
expiatio. q̄ s̄biūgit̄. Nec it̄ fr̄es icipiat sepulturā.

Ubi at̄. Hoc audiem⁹. In sterq̄lino scd̄z doctrinā
b̄i gregori q̄ legit̄ siliter cuidā fecisse Et iustissimū
ē ut nō recipiat it̄ fr̄es sepulturā. Na aī aīma
accepit sepulturā it̄ dyabolo^s ḡ hic nō debz sepeliri
it̄ xp̄ianos. Na aīa sepulta ē ī iferno ergo nec
corp⁹ debet sepeliri ī t̄m̄tio. Na aīa sepulta ē
ī loco maledictiois et̄ne: ergo corp⁹ nō debz sepeliri
ī loco s̄secrato religiois xp̄iane. Videam⁹ ergo
s̄c̄as n̄as q̄ temeritate altari imergamur.
Videam⁹ vitā n̄as q̄ securitate moīam⁹ t̄i auctas

scē ecclie ea q̄ ligat̄ ī t̄ris etiā ligata faciat
ī celis ne gr̄a p̄uenī ī p̄nti & gl̄a ī fut̄o p̄pter
hūc excessū. Si ei iust̄ vix saluabit̄ p̄petariū et
iobediētes dō retalciat̄es & p̄p̄ā p̄fessioē viola
tes & calcātes vbi manebūt. Estimo q̄ idigni
sūt celo q̄ p̄ccūtiā p̄uat̄ etiā eo q̄ min̄ ē s̄z ami
terio. Quō suscipiet̄ illū t̄ra viuētū cui denega
t̄ sepultūā & t̄ra mortuoz. **N**ōndū at̄ tali q̄
negat̄ oblatio fidelū q̄ nō valet si fuit̄ ei exhi
bita ad oñdēdū q̄ totū erit̄ irritū q̄qd̄ p̄ eo fuit̄
īp̄esū & etiā ut clareat̄ q̄ illū ī tali statu vita
fuerit̄ iutilis & mors dāpnabilis. **D**e q̄ illi q̄ na
t̄ ē q̄ siue viuāt̄ siue moriat̄ dāpnat̄ ē. **N**ūc
ultra p̄cedēdo videam̄ de hoc petulicariū seu
p̄petatis vicio de q̄ p̄notauim̄ ī rubrica p̄fata.
s̄z de statu mōchorū caplō. tū ad mōst̄iū: sic ei
dicit̄. **P**hibem̄ q̄q̄ districte ī v̄tute scē obie &
s̄b obtestatiōē diuini iudiciū ne q̄s mōchorū p̄p̄m
aliq̄ mō possideat̄. **E**t si q̄s h̄z aliq̄ mō ī otinēti
resignet̄. **S**i q̄s v̄d̄ p̄ hoc habē p̄p̄ū aliq̄ mō dep̄
hes̄ fuit̄ regulāi p̄monitiōē p̄missa de mōst̄erio
expellat̄ nec ultra c̄cipiat̄ nisi p̄teat̄ s̄d̄z mōst̄i
cā disciplinā. **E**t etiā si p̄petas circa aliq̄ inuēta
fuit̄ ī morte ip̄a tū eo ī signū p̄ditiois subter
ret̄ sic b̄s gregorius legit̄ fecisse ī dialogo. **U**bi

141
p̄mo nōndū q̄ talis iubet̄ expelli de mōsterio.
Nā ubi p̄petari⁹ fuit i mōstio seu i aliq̄ p̄uētū &
si sc̄ib⁹ stat̄ ip̄e dñs de toti illi idignabit̄ & grega
t̄iōi sicut dicit̄ m̄gr̄ i sūma vicioꝝ tractatu de aua
ricia ubi agit̄ de p̄petarijs. Et p̄oit̄ p̄ exēplo achor
de filijs isel' q̄ tulit̄ de anathemate iherico. & idō
dñs percussit̄ isel' & dixit̄ ad iosue. Nō ero ultra vob
cū donet̄ h' mōi hoies̄ & t̄atis de terra. Et ḡ dicit̄ hic
p̄. De mōstio expellat̄. Vbi sc̄edū q̄ p̄petari⁹ est
p̄ssim⁹ p̄ccor̄ & p̄iculosissim⁹ sibi. P̄ssim⁹ q̄ auar⁹
& ḡ seruit̄ ydolis sc̄d̄ apl̄m. Inobediēs regule & ecclie.
Deo ē piur⁹ q̄ vovuit̄ paup̄tātē & nō seruat̄ eā & sei
nator̄ sc̄adali ē it̄ fr̄es & idō maledictus̄. Iuxta illd̄ mat.
xviij. De hōi p̄ q̄ sc̄adalu v̄it̄. Hec oīa mala īsunt
p̄petario. P̄iculosissim⁹ v̄es sibi ip̄i ē. Nā nec luxuri
os⁹ nec homicida nec q̄cūq̄ ali⁹ ita mal⁹ ē q̄n aliq̄n
d̄fiteat̄ suū p̄ccm̄ v̄l d̄terat̄ ab it̄ra v̄l p̄ponat̄ aliq̄n
velle cessare v̄l ad ultimū d̄pellat̄ etiā cessare p̄pter
īfirmūtātē v̄l alia īpedimēta. Hic v̄es nūq̄ d̄fitet̄
illd̄ p̄ccm̄ nec p̄citet̄ nec cessat̄ q̄ estiat̄ sibi licere &
ducat̄ illd̄ vitiū p̄petatis usq̄ ad sepulchrū & oīa hec
p̄cc̄a sup̄i enūmerata & toties̄ īgerit̄ se diuinis of
ficijs s̄q̄ missis & alijs i talib⁹ p̄cc̄is. Ergo velle po
t̄ ē susp̄esor v̄l latro q̄ p̄petari⁹. Maledictus̄ ē cū
p̄petari⁹ iter oīa ḡna hoīm sicut̄ dyabol⁹ iter oīa

gratia creaturarum. Ergo dicit phibem? nō dicit psulim?
qz nō psulim seu illi arbitriū s; pceptū diffinitoriū
ē piculo aīe iponēdū. Nec ista phibitio dat p qli
bet s; p vicariū ihū xpi s; papā q; auctē & sciam
h; nec auctas fit sine rōe nec scia sine executione
illi? utiq; q; dixit Et vos audit me audit & qd cūq; li
gaueris sup trā erit ligatū & i celis. Ergo d; i vtrute
scē obie. q; saluat si fuerit assumpta: dāpnat si fuerit
stēpta Et g; s; iūgit s; obtestatioē diuini iudicij. cū
v; iobediētib; dicit. Nō fecistis q; dixi idō nō noui
vos ite g; maledū i ignē etnū s; q; d; maledicti.
Na declinat a mādati; tuis Nōne scribit Tu mā
dasti mādata tua custodiri nimis. s; dicit q; Qd
ē ppetas. Rūdeo q; largo mō sūpta p iohes adree
sic diffinit. Proctas ē q; q; habet sine licētia supio
ris s; qz etiā aliq; p; haberi cū mala licētia & tū
ē p; sicut māifeste colligit ex scētib; marie ubi pa
pa dicit q; nec abbas nec sūm; pōtifex p; vl; debet
iōulge licētia ad habedū p; Et g; scdm alios diffi
nit sic & meli;. Proctas ē substācia quā q; possidet
p se vl; aliū aīo tū p se habedi. vl; qntū i ipō ē tāq;
sūū defēdēdo siue sine licētia hoc habeat siue nō. Illā
diffinitio p pma pte tenet qz nullō debet aliq; possi
dē p se siue p aliū s; oīa debet ēē tōia qz qn ab eo re
q;itur hoc qd tenet debet statū resignare vel alijs

toicare ut pliat p illa decretale **M**och^o p allegata.
Obi dicit papa q nulli debet pmitti aliqd periculu
 nisi causa amnistationis **O**bi vult pp q oia debet
 ee coia p p coi bono **P** scda pte etia patet scz q
 null^o debet aliq defende tps suu planu e scdm
 oes. **N**a q tm dixerit p cto r aio retinedi, hoc est
 meū peccat morliter. **N** at dixerit ex lapsu lingue
 peccat vcalit. **E**t g dicit aug^o i r gula. **N**o dicitis
 aliq ppū: s; sit vobis oia coia. **E**t allegat xii. q. 1.
Ite b^eatus bndictus dicit i r gula sua sic **N**ec qsq
 aliq ee suū dicat vl' psumat **N**o etia nec tū licē
 na abbatis valet illa additio patz p inocētū de statu
 mōthoz ca p. **C**ū ad mōstū **O**bi dicit q nec sum^o
 pot^o for nec abbas pt illa licētia dāe **E**t g si data fu
 erit utiq; nō valet nec a ppetate excusat tū nō sit eis
 auctoritas dcessa. **H**ec ergo diffinitio e bona tūc
 hilomin^o tū oia r sigla videbūt meli^o i seqtib.
Ite nōndū valde q hic d^r. **N**e qd ppū aliqmō pos
 sideat **Q**uō g illi excusat q scdm dsuetudines abu
 suā modernoz tradūt sbam quā possidet ad custo
 diēdū r repetūt qn volūt r dicūt ppetari nō sū qz
 nō possideo nec i mea ptate habeo qd qd s; de iussu
 mei abbatis dedi ad reservatorū cōe. **D**erū dicūt
 si n̄ repetāt: s; qz rpetūt ppetari sūt qz aliqmō pos
 sidet s; p custode. **M**odo pp dicit aliqmō nec p se nec

palios, neq; sine licētia, neq; cū licētia, s; nullo modo.
Nā si h' moī traditio sufficēt tūc mōch' possēt habē
mille florenos & nō ēē ppetari'. **S; d; mathi v.** **E**t
paupes spū qā vā paup'tas d'sistit i' carētia recū cū
cordia affūs nolētis posside hoc qd' nō h'z v' habe
nō debet. **D**ū sciēdū q' h'c pūcipaliter requit' paup'tas
āi. q' si i' recū pūcia d'sistēt ppetas tūc custos rerum
ēēt ppetari' q' nichil sibi i' hoc q' custodit iuris vēdiat
nec habz spē ad talē sbām. **S; isti isipietes de qb' loqz**
tradūt sbām s; r'seruāt spē & ipa sola spes facit for
nicatorē. **scd; eua'.** **N** viderit mulierē ad d'cupiscēdū
rē. **N**ō h'c ē pl' qā cū affū d'currit etiā spes. **T**ales g'
velit nolit sūt ppetari' & filij ūq'tatis ac itissie dāpna
tiois. **M**aledicta pecunia g' q' tātē pene addicēt & ceter
na glā p'uaerēt. **H**abeat ergo q' velit ego nolo. **S; dicit**
aliq's. **C**osēno. **N**ichil hoz possū habē sine licētia ha
beā cū licētia & indulgētia plati. **R**ūdeo satis sicut su
p' d'm ē q' nec de licētia qd' habē potit. **S; tū meli'**
de hoc ē vidēdū iā & itim postea meli'. **D**ico g' q'
nec de licētia potit qd' habē pū qz p'aplm' pū al
legatū. **C**ū ad mōstū d'cludit i' h'c v'ba. **N**ec est
met' abbas q' cū aliq' mōcho sup' habēda ppetate
possit dispēsare cū abdicatio ppetatis sicut &
custodia castitatis adō sit ānera regule mōchali
q' nec sum' pōtifex indulgē licētia possit. **O**bi glo

149

sa de hac materia dicit **Ad** pp si vult pt de mōcho
facē nō mōchū s; q; aliq; habeat ppū & sit mōch; hor
ppa nō pt qā ē extra sbam mōchat? **Nā** eē sicut hō
distit i eo q; ē aīal rōnale mōrle & xpian; ex fide spe
& caritate sic mōch; ex obīa paupitate & castitate **Et** si
vnū tūinoz illoz deest s; aīal rōnale nō ē hō vl; fi
des spes & caritas nō ē xpian; sic de hīs trib; si vnū
defuerit nō ē mōch; **S;** hic istāt q; dā canōici & regu
lares religiosi volētes se excusare & dicit q; oīa pmissa
sa de ppetarijs solū itelligāt de mōchis q; oīa pōta
capla nō nisi de mōchis faciūt mēsiōes & nō de canōicis
regularib; **Et** etiā ius cōe distiguit it; canōicos regula
res & mōchos sicut patet i clemētinis de statu mōcho
rū **Re** i agro. **Obi** int; ceta d; **Mōchi** siue canōici
regulares amūstratiōes aliquā nō habētes si sinelucē
tia suoz plator; se tūsserat ad curias pncipū sūt
ipō fco excoicati; q; si sic differūt nō sūt idē ut patz
itelligētib; **Ad** qd; rīdet q; quis ius distiguat itē il
los & differat qntū ad aliq; obseruācias tū qntū
ad tria sbstācialia s; idē cū mōchis ut pt; ex diffi
nitioē mōchi; **Mōch;** ei d; p aī obīam paupitatē
& castitatē regulari obseruācia p fessa **S;** canōici
regulares pōta tria sile pfitēt. **Igit;** r; **Itē** extra
de statu mōchoz & canōicoz regularū ca. q; dei
tiore. it; alia d; **Ad** canōici regulares a sctōm

monachorū p̄sortio nō putēt se iūcti regule tñ iſer
iūcti laxiori. **S** placet alicui replicae ⁊ dice **T**ext⁹
iuris sonat de hys q̄ abdicauerūt p̄p̄tate. ego at̄ ſen
ſuplici p̄ſſione nichil ſpecialiter abdicādo. **R**ūdeo
q̄ etiā illi motiuo ē p̄uiſū. q̄a i caſu q̄ etiā it̄erōes
habuiſſes q̄ velles ſeruare p̄p̄tate ⁊ explicite ſeu exp̄ſſe
p̄oſuiſſes q̄ velles retine nichil tibi p̄deſſet. q̄ dicit
ordiari⁹ ḡloſator i caplo mōch⁹ p̄ allegato. q̄ dicit
tio frāgat⁹ ⁊ remanebit mōch⁹ ſi q̄s tali d̄ditioe
ēct̄ p̄ſſa. **E**tia p̄textū iuris p̄bat. de d̄ditioib⁹
appoſitis tā q̄cūq̄. **E**t ſic pat⁹ q̄ nec p̄p̄tate lic̄ ha
bere mōcho nec peculū q̄ vnū ſūt. **E**t idō q̄a vnū
ſūt nec auguſtin⁹ n̄ b̄ndō i ſuis reglis faciūt aliq̄m
diffēciā nec de rei quātitate nec de q̄litate. **N**ā e
tiā ea q̄ mōchū de n̄c̄itate optet habē nō p̄nt uti
i p̄p̄tate ſi tenēt p̄ illicitū vſū ſicut clari⁹ poſtea on
detur. **S** hic ſciendū q̄ nō tñ nō licet p̄p̄tate habē q̄a
p̄p̄a phibuit. q̄ ſi etiā nō phibet nō tñ licet. ſi idō
phibuit q̄a nō licet tñ ſit vicioſū. **E**t ne aliq̄s quaſi
ex ignorācia tā gere p̄ſumēt qd̄ nō licet ⁊ forte a
mor regule nō phibet ſaltē mādatū ruocaret. **T**ā
ſicut p̄ phibet filiū accede ad ignē ⁊ tāge carbo
nē nō q̄ illd̄ p̄ceptū donet maliciā igni vitādo ſi
q̄a videret idō filiū phibuit. **N**ūc vō hys habitis ac
cipiā regulā de hac matia ⁊ accipiā qd̄ d̄a caplin

† † † † † † †

qd' nō solū ad illos q' hāt regulā seruāt scribit s; p
 forma vite ad oēm religiosā psonā declarat q' ipse
 declarat ibi quō mōchi debet uiuē Et q'a frēs sue p //
 fessiois frēs etiā mōchi idō ipis hāt formā scribit Et
 sicut hic nōiat abbate sic etiā est itelligēdū ad pōre
 vl' gardianū vel altius p'fessiois p'latū Nā oēs reli //
 giosi paup'tatis obseruāciā p'fiteantur Dicit q' sic i
 regula Precipue hoc vitū de mōsterio āputet ne
 q' p'sumat aliq' dare vl' recipē sine iussioe abbatis
 neq; aliq' habē ppū nullā oīo rē neq; tabulā neq;
 graphiū neq; rodire s; nichil oīo q'pe q' nec sua
 corpa nec suas volūtates licz habē i p'ia volūtate
Oīa vō nōtia a p're sperare mōsteriū. **N**ec q'p' liceat
 habē q' abbas nō dedit aut p'miserit **O**īa vō sūt
 oib' coīa nec q'sq' aliq'd suū esse dicat vl' p'sumat.
Attēdam q' hic q' etiā i mīma aliq' re p't q's p'petari
 ēē s; tabula vl' graphio vl' i re etiā maiori si irregu //
 lariter habet **I**deo expmit hic minora cū enūerat
 et dicit nichil oīo. **E**t her ē snīa b'nardi cussinēn' et
 pauli diaconi et ceteroz scribetū sup' regulā **I**tē scdo
 nōndū q' nichil licet habē mōcho q'd abbas nō dedit
 aut p'miserit q'a p'marie optet cū oīa resignare
 ut patebit postea **S**; q' sit q'd abbas debet dare aut
 p'mitte expmit cū dī. **N**ōtia a p're mōsteriū sperare.
Et nōtia debet dare iuxta illd' apli. **H**abētes vic //

tū & amictū hys p̄teti sum? Itē tūo attēdam q̄ illa
nātia debēt eē cōia sicut dē hic ī regula. **Q**uōd hodie
michi dat̄ certe si expedierit tras a me auferat̄ et
detur alteri ut & illud qd̄ michi p̄cessū est vl̄ datū
nō estimē meū s̄z oīm quib̄ michi p̄ illo tpe p̄cessū
sit. **E**t ergo dicit Sit illis oīa cōia. s̄z etiā nātia
alias vtiq; ecēt̄ p̄a. q̄a si cōe nō est vtiq; p̄pū est.
Nā certissime p̄prietās ita bñ p̄peditur ī nātijs
sicut ī supfluis sicut p̄ regulā oñdit̄ tū dē. **N**ichil
oīo habē p̄pū. ubi etiā icludit̄ nātiū nullā inq̄t̄
oīno rema. **S**z nōndū q̄ hoc qd̄ absolute dē q̄ abbas
nō p̄t̄ ī dēdē nisi nātia. illa nātitas duplicat̄ est
attēdēda. s̄z sine q̄b̄ nō possum̄ stare vl̄ sine q̄b̄
nō possum̄ honeste stare s̄z p̄sidatiōe q̄tatis p̄so
ne. q̄a forte siue p̄or vl̄ m̄ge ī theologia aut aliq̄
p̄ditiōe pl̄ cetis idigro q̄ forte siue legatiōe exclu
sa tñ ī oīb̄ supfluitate & curiositate. **Q**uōd at̄ dicit̄.
Rōch̄ nō debēt habē nisi de licētia. **H**oc itelligit̄
de licētia volūtaria & nō p̄pulsā. **S**z ex eadē cau
sula aliq̄ ifecti sc̄ine viperino mortifero iferūt q̄
q̄d abbas dederit ā p̄miserit q̄ hoc licēt̄ dicēt̄
sic. **N**ichil licēt̄ habē q̄ abbas nō dedit ā p̄miserit.
ergo q̄d dedit aut p̄miserit hoc licēt̄ habē nesciē
tes se errare aut falsū dicē sicut oñdā. **P**riō argu
unt̄ false ī forma. q̄a ex negatiua nūq̄ sc̄it̄ forma

liter affirmatiua maxie i vniuersalib' qd patz itellige
 tib' logica. **N**o e scit' **N**o licet habe qd no dederit
 aut pmiserit ergo qd dederit aut pmiserit licet.
Sz nolo ire p via logicalis implicatiōis sz aucte ma
 nifeste assertiōis ergo dico pro scdo qd etiā false ar
 guūt i materia **Q**uā si abbas pmitteret michi de sy
 monia vl de furto vl forte cabinā nūq licet sicut
 notū ē oī hōi xpiano sane mētis. **I**te qd ē extra salu
 tē aīarū dicitur hoc nūq licet etiā si pmiserit. **I**te
 qd repugnat pfessiōi nūq licet. **S**z sup' p phibet
 abbati ne pū pmittat mōcho nec habeat q' nō p't m
 pmittē qiquid voluerit. **Q**uā etiā p graues ibi appōit
 penas **V**ide sup' allegata. **I**te papa nō p't m pmittē
 qd vult sz pū q' min' abbas p't. **I**te sp'aliter nūq
 p't m hoc pmittē qd ipse p se tenet nūq habe qz etiā p
 sa paupertatē pfess' ē. **I**nsup extra oīa iā allegata p'a
 bndictus duodecim' strictissime phibuit mōchos a posses
 siōe pecorū & reddituū & cuiusq' p'petatis suis patet
 i statutis suis qd abbas nō p't absolue **S**z q' bndictus
 itelligat hāc clausulā de pmissiōe licita & honesta pa
 tet ex hoc qd dicit mōchū nō posse habe licita sine licē
 tia qz nichil oīno debz habe sine licētia **P**ono tñ casū
 q' manifeste stare i regula. **C**idq' p'lat' pmiserit hoc
 licet tūc dico qd iā dixi q' illd' itelligeret de pmissi
 one licita **E**t si nō tūc eēt dudū renocātū p via iuris

ubi interdicitur peculium et proprium sicut manifeste superius
habet. Etiam manifeste papa profitetur quod nec ipse potest nec de-
bet ergo nec abbas nec alius prelatus potest. **N**unquam ergo verum est
quod quilibet abbas permittit quod hoc liceat. **H**eu hodie mul-
ti permittunt pro quibus monachi cum abbatibus dampnabuntur quia per-
mittunt contra votum monachorum et contra regulam. **E**t quia verum
dicitur totum idcirco ambo in foueam cadunt. **N**am ita modicum si-
cut episcopus potest permittit subdito suo adulterari ita mo-
nachus abbas monacho permittit valere habere proprium. **R**atio autem
tunc beatus benedictus illam clausulam sic posuerit est illa sicut
super dominum est quia presupponit ut licita permittat et est recte ut
si dicat. **M**onache attende. tu ingressus es monasterium ut sis
pauper et ideo nichil debes habere sine licentia iam nisi nati-
us hoc scias quod illa licentia non poteris habere sine licentia.
Nunc videndum tunc non liceat aliqui habere sine licentia. **N**am
tam pessima res est aliqui habere sine licentia quod etiam monachi
minimam rem habere sine licentia et pene nihil valere ipse
coram deo est peccatum. **E**t si habet tali animo quod etiam vellet la-
tere prelatum suum ipse etiam tunc hoc est fur ut probatur. **i. q. 6.**
furtum. **U**bi dicitur quod furtum non solum in maioribus sed etiam in mi-
noribus permittit. **E**t adducit ibi beatus ieronimus in testimo-
nium tunc exemplo quod non oportet hic ponere. **Q**uare quod videtur. **E**rgo
dicitur in regula nichil omnino. **U**ltra dico quod hec licentia op-
tet esse tota quod alias essent propria secundum regulam dicere. **S**icut
vobis omnia. **E**t hoc oportet quod debemus imitari vitam apostolorum et

quibus colligitur ut quicquid alicui rei melius idigne sit aufe-
 rendum est potius et dandum est alteri rebus paribus. Alias non esset
 ratio sed propter. Pro cuius euidencia hic statim subiungitur. Nec quisquam
 aliquid suum esse dicat vel presumat. Unde quidam venerabilis doctor
 dicit de hac materia in hęc verba. Crede mihi inquit quod coipso
 quod facit contra votum paupertatis quod in aliquid re sibi inus prope-
 tatis aut dominiū vult habere. Et hoc tunc puto fieri quoniam
 quod nollet dare aut prestare querenti. Item si quis procuraret de
 licentia sui superioris ut aliquid bonis videret latius de licen-
 tia sui superioris quam debeat secundum proportionem et habitudinem
 quam habet ad alias personas sue comunitatis videtur facere contra vo-
 tum suum et tamen prepetari vult et non ut pro talis comunitatis et
 faciat ut res communes non in ratione redigantur. Sequitur secundum
 rationem proportionem vni cuiusque reputat. Hucusque ille ven-
 doctor locutus est in testimonio gotfridi doctoris de fontibus.

¶ Alterius quod dicitur in regula. Nec suum aliquid esse dicat vel pre-
 sumat. Cuius concordat sanctus augustinus dicens. Nō dicatis
aliquid propriū: sed sit vobis omnia cōia. Hęc que tam sedule hęc duo
 legislatores prohibet ne quis saltē dicat aliquid suum esse nisi
 dicat glossatores regule sancti augustini et precipue venerabilis
 magistri hūberti. Quod quicquid mocho delibato vel perpetuo aīo
 dicit hoc esse meū peccat mortaliter. quia ex ore suo iustifica-
 bitur et dampnabitur. Et quod mors et vita in manibus lingue est
 ergo dicit abrosius beatus de hac materia. Nō solūmodo nō
 licet mocho aliquid propriū habere sed nec dīo arrogare. Et sic

ostensū est q̄ mōch⁹ nichil debet habē qd̄ nō abbas
dederit ā p̄miserit. Et q̄ abbas nichil p̄t p̄mittere
p̄p̄ij v̄l p̄culij. ymo ip̄emet nō p̄t habē cū t̄ipe sit
mōch⁹ paup̄tate p̄fess⁹. a q̄ nec papa absoluit eū.
Et q̄ etiā sc̄dm̄ regulā doctrina duplici debet ful
gere ad s̄bditos sc̄z v̄bo t̄ exēplo. Itē sc̄dm̄ regulā q̄
docuerit discipulis eē stracia ondat i suis factis
nō agēda. Itē d̄t i regulā. In oib⁹ m̄gram sc̄q̄tur
regulā t̄ ab ea temē nō declinet a q̄quā. Vbi subiū
git b̄nard⁹ i libro de disp̄satiōe t̄ p̄cepto. q̄ nec ab
abbate sc̄z deuict⁹ a sc̄a regulā. S̄z qd̄. Audi iterū re
gulā. Abbas cū t̄iore dei t̄ obseruatiōe sc̄e regule oīa
faciet. Itē habet sic p̄cipue ut p̄ntē regulā i oib⁹ cō
seruet. Rursū ostēsū est q̄ mōch⁹ nō p̄t habē nisi natiā
t̄ q̄ illa natiā debet eē tota. Nūc ergo p̄mpli⁹ ostē
dēdū est de paup̄tate q̄liter mōch⁹ debet ingredi t̄ ma
nē. Et p̄t hoc assumo cap̄lm̄ de disciplina suscipiē
dorū fratū. Vbi de igrediēte sic dicit. Res si q̄s h̄z
ecogēt paup̄ib⁹ aut sc̄a solēpni legatiōe oferat mo
nastiō nichil sibi reseruās ex oib⁹. Nec ē forma q̄
monach⁹ nō recipiat nisi oib⁹ abrenūciat t̄ totali
ter sibi nichil reseruet. Et q̄ itelligit q̄ post renū
ciatiōem debet sic p̄manere ne forte de⁹ ei ūperet
dices. Hic hō cepit edificare t̄ nō potuit cōsummare.
Et apoc. Caritate tuā p̄mā reliquisti. Et q̄ hoc ab

renūciatio sit intelligēda de p̄nti & futuro patet p̄ regū
 lā ubi statū s̄biūgit. **Q**uod si alit fecit sciat se a deo esse
 dēpnādū quē iridet. **N**ā hoc ē deū iridē vouē &
 nō reddē. **I**te patet p̄ b̄tm b̄nardū ī libro de disp̄saciōe
 & p̄cepto. ubi tractat de hac materia. **S**ed cur n̄ra p̄fessio
 h̄at p̄rogatiuā meruerit q̄ appellet̄ s̄c̄dm̄ baptisma.
Et dicit p̄ rōe. **E**timo iqt̄ q̄ p̄t̄ p̄st̄am abrenūciatio
 nē s̄z p̄ quā hō mūdo moritur & denuo regenerat̄. **S**ed
 rogo quō illa eēt p̄st̄a abrenūciatio q̄ q̄s dimitteret
 p̄ntia & reseruet̄ futū. vel it̄m resūmēs ea q̄ p̄us di
 misit. **S**z sūt aliq̄ q̄ dāpnabilit̄ dicit̄. & d̄tra regū
 le formā q̄ mōd̄ p̄t̄ habē cēsū vl̄ pecuniā. **E**t ad hoc
 p̄bandū satis iā d̄tm̄ ē q̄ oib̄ debet abrenūciare & ī
 illa abrenūciatiōe p̄manē. **I**te sine dubio ille cēsū re
 nūciat̄ d̄tra formā regule. & q̄ illū locū regule assu
 mo q̄ illi p̄ se allegāt̄ ut ex p̄p̄is allegatiōib̄ eos
 d̄nūciat̄. **E**t q̄ q̄dā caplm̄ regule s̄c̄i b̄ndicti q̄ d̄trac
 tat de filiis nobiliū qualit̄ suscipiāt̄. & dicit̄ illud
 caplm̄. **P**arētes sic p̄mittāt̄ s̄b̄ iurciurādo q̄ nūq̄
 p̄ se neq̄ p̄ susceptā p̄sonā neq̄ q̄libz̄ mō ei aliq̄n aliq̄
 dent vl̄ tribuat̄ occasiōes habēdi. **S**z si hoc parētes
 facē noluerūt. mōstio donatiōes faciāt̄ reseruato sibi
 si ita noluerūt usu f̄tūatio s̄z t̄p̄ib̄ vite sue utētes.
Audi q̄ le iuramētū debet̄ p̄st̄ae parētes pueri q̄ p̄
 se nō ē ydone? oīa dimittē. **S**z aliq̄ sc̄lares īferūt

oppositū cū anania ⁊ zaphira ex textu regule. ⁊ dicit q̄
puero p̄t fieri p̄uisio vl' reseruatō ⁊ h̄ ex illo qd̄ iā d̄m̄ ē
reseruatōes sibi vsu fetuario. estimatōes qd̄ illd̄ p̄nomē si
bi referat̄ ad puerū cū tñ scdm̄ verū itellctm̄ referat̄ ad pa
rētes ut iā onda **D**ico ḡ falsū ēē puero posse p̄uidē. qz
talīs p̄uisio ā reseruatō aut ēēt p̄m̄ aut peculū s; q̄q̄
illoz̄ fuerit nō licebit **I**tē regula hoc dicit. q̄ attestatē **br̄o**
Gregorio ē disarctōe pleā ergo nō sibi met̄. **S**i si p̄
mittat talē p̄uisioēz utiq; strariaret̄ sibi p̄i qz sup̄ius
d̄m̄ ē oīa debet ēē cōia. **I**tē nichil debet habē p̄m̄ neq;
tabulā neq; graphū ⁊ ergo etiā nec talē p̄uisioē **I**tē
mōch̄ debet oīa resignāē sicut d̄m̄ ē **R**es si q̄s habet ⁊.
Quō ḡ oīa resignat q̄ talē p̄uisioē exp̄at. **R**icē ergo
illa itentioē q̄ adult̄ oīa resignat nec illi debet p̄uidēri
q̄ īgredit̄ puer ⁊ p̄ quo p̄ntes iurare debet q̄ nūq; velit
sibi dare. qz utiq; disarctio nō ēēt ubi diuisitas morū itē
uēret **O**bi ille q̄ adult̄ itrauit nichil habet ⁊ ubi ille
q̄ puer itrauit aliq; sp̄alit̄ habet ut eos regula eq̄līter
artissime liget **I**tē ostēdēdo hoc alit̄ ut p̄m̄si ex p̄nti
caplō qz puero nō debz talitē p̄uidēri qz p̄ntes tenēt
iurare qz nūq; velit sibi aliq; dare **S**i nūq; ḡ nec de
p̄nti nec de futō. **I**tē addit̄. aliq̄n. qd̄ ē cōfirmatio p̄ce
dētis **I**tē d̄r hic. nec q̄libet mō **I**n quo oīs mod̄ exclu
dit̄ in q̄ puero possit aliq; dare p̄legatioēm reserua
tione p̄uisioē vel p̄ q̄cūq; modū inuenibile **I**tē hic

De occasione habendi q̄a hoc utiq̄ eēt aīo occasioē habē
 di. Itē ponit̄ h̄c. ut oīs via obstruat̄ p̄ quā possit̄ puer
 perire qd̄ absit. Sic cū ponit̄ ī p̄fato caplō De hīs bñ &
dic̄ nō timet̄ piculū ī nō habēdo ergo ī rehābēdo qz ī
 bet̄ oīa resignare. Et̄ cludit̄ iā māifeste q̄ illd̄ p̄no
 mē sibi nō refert̄ ad puerū s̄ ad p̄ntes qz puer debet̄ sus
 capi pure p̄t̄ deū & sine p̄cio & sine p̄usioē sibi f̄a vel
 faciēda. De si p̄ntes volūt aliq̄ dare p̄ mercede dent̄ ipsi
mōst̄eris. Et̄ si forte sūt bona īmobilia tūr p̄ntes si ita
 voluerūt possūt sibi reseruare vsu f̄cuarū illorū bonoz
 t̄pib̄ vite sue. Est̄ ḡ s̄n̄ia p̄m scribet̄ū regulas mōcha &
 les q̄ nichil habeat mōch̄ ut̄ p̄pū s̄ oīa delict̄ia & nisi
 n̄tia & de cōi bono ut̄ respiciat̄ ad oēs q̄ q̄ habet̄. Et̄ si nō
 ē cōe ē vtiq̄ p̄pū. Cū ḡ mōch̄ nichil debet̄ habē nisi n̄tia
 & her n̄tia nō p̄t̄ habē p̄ se q̄ si adult̄ iurauit̄ oīa resign
 nauit̄: si puer tūr p̄ntes ei iurauerūt q̄ nūq̄ velūt sibi
 aliq̄ dare s̄z p̄ se solo ut̄ p̄pū habēdi. Videt̄ ḡ p̄mo n̄tm
 ē q̄ her oīa p̄lat̄ sibi ministrat̄. Et̄a mōch̄ q̄ p̄mū p̄m
 dimisit̄ s̄z carnalē & n̄alē & sc̄dm̄ elegit̄ s̄z sp̄ualē ipsū
 abbātē & ille recipit̄ eū ī filiū. Ille ḡ p̄ tenet̄ filio p̄uidē
 q̄admodū debuisset̄ p̄m̄ p̄ n̄alis a forciou & multo for
 ti⁹ qz pl̄ ē fili⁹ sibi ille p̄p̄quus q̄ p̄m̄ erat̄ p̄ carnalis
 ex eo q̄ sp̄ualis cognatio sit sibi iungit̄ p̄sonas ut̄ ex mlt̄is
 faciat̄ vnū corp⁹ qd̄ cognatio n̄alis nō facit̄. Itē ex alio
 q̄ multo pl̄ debet̄ eē sollicit⁹ circa ip̄m q̄ p̄m̄ erat̄ p̄ na

turalis & principalit' & an oia ipse est plat' aie sue y
mo & aia ipsius mochi est fra aia ipsius plati, ita ut
etia p ipso dampnet' si min' aurose se habuerit circa eu
In cui' figura habem' 2' regu' e. **Q'** defugerit de man
b' vris erit aia ei' p eo **Itē** **ezthiel** **Sanguis** ei' de ma
nu tua reqra. **Si** ei' p' nalis subtrahes hoc qd' sibi
dare debet p victu & amictu & occasioe hui' & puls
ceperit furari & si d'igerit eu' suspedi p' illi' filij
reus e' criminis & suspedi de cui' negligentia hoc eue
neat q' talis effectus ex tali negligentia tanq' ex causa
pressit: sic etia spual' p' si suo filio mocho subtraxe
ut nra p' idiscretoez & ipse reciderit i' p'ietatis
crimine & ex hoc dampnet'. certe p' ille spualis & criminis
mochi & dampnatiois reus habet'. **math' xviii.** Qui
scandalizauerit unu de pusillis istis. **Q'ia** sciz regu
la sc'i b'ndi **Q'ia** a discipulis deliq't' redundat
i' caput m'gri spualis si negliges iuenit' v'l ubi
dedit occasione. **Itē** d' i' regula **S'ciat** p' certo abbas
oim fem aias in nouissimodie aie sue addedas. **Igi**
t' a quo pncipale d'ns ihus saluator nr' q' forma &
exemplu dedit oib' platis p doctrina & vita sua v
na dixit dixeru hys q' oia reliqueru' popt' eu **Cum**
dimisi vos sine sacco & pera nuquid aliq' defuit
vobis? **Et** vnderu't **Richil.** Ergo p'elatus debet
esse dispensator reru' & vniuq' ex hys que habet

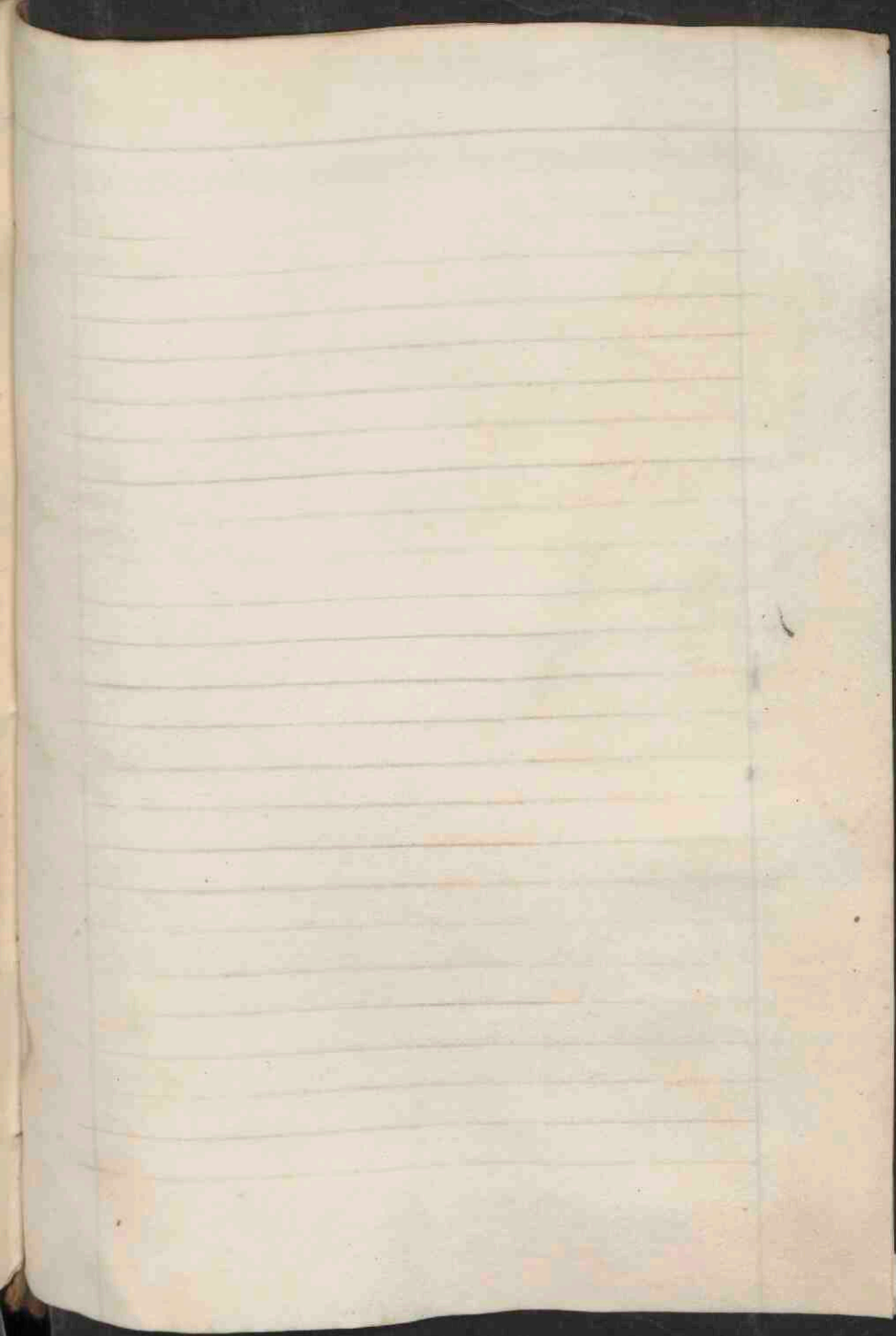
tribuat quantum ei opus est. In christo ihesu domino
nostro, cui est honor & gloria per infinita seculorum
secula **A. M. E. N.**

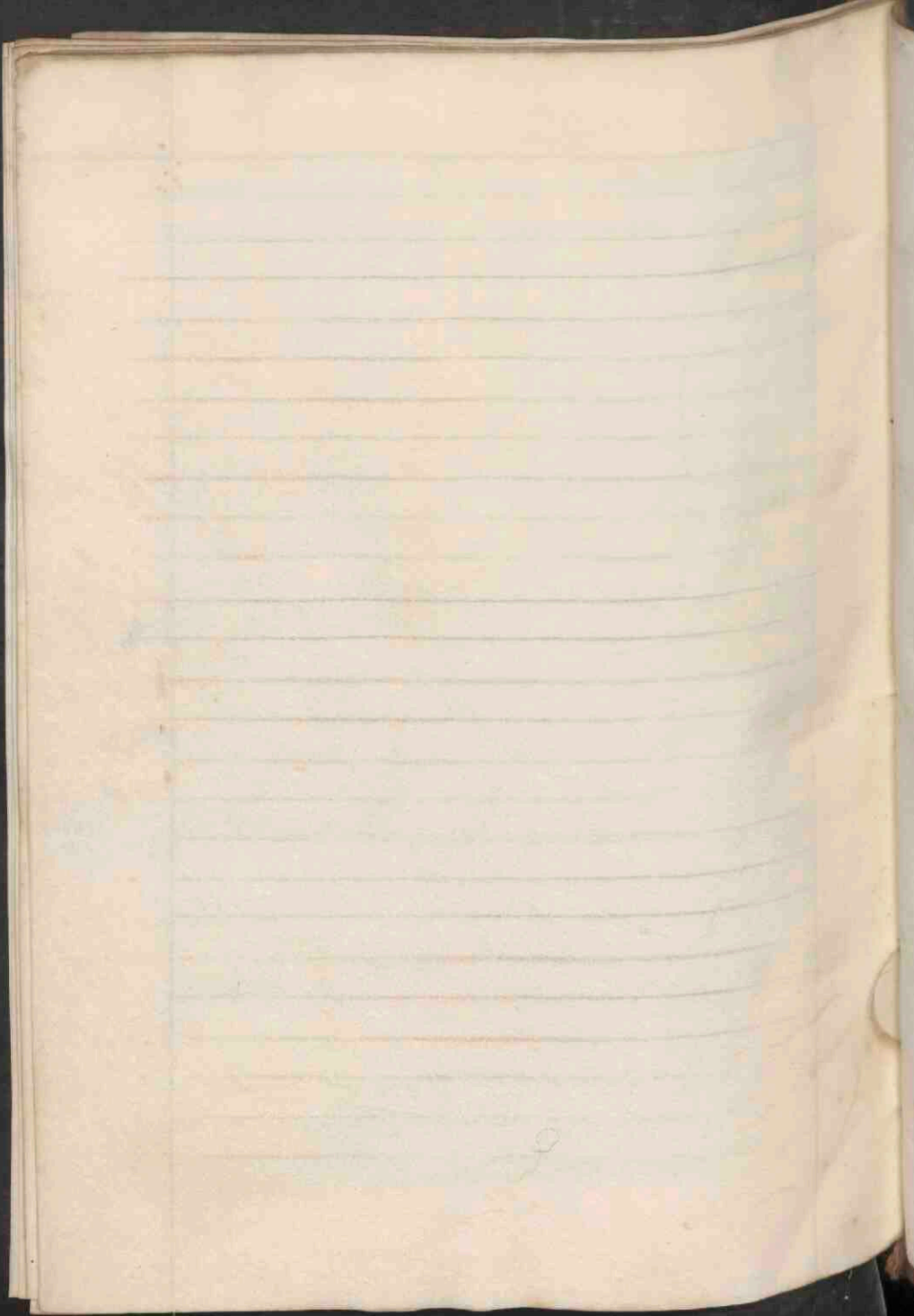
Faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or title.

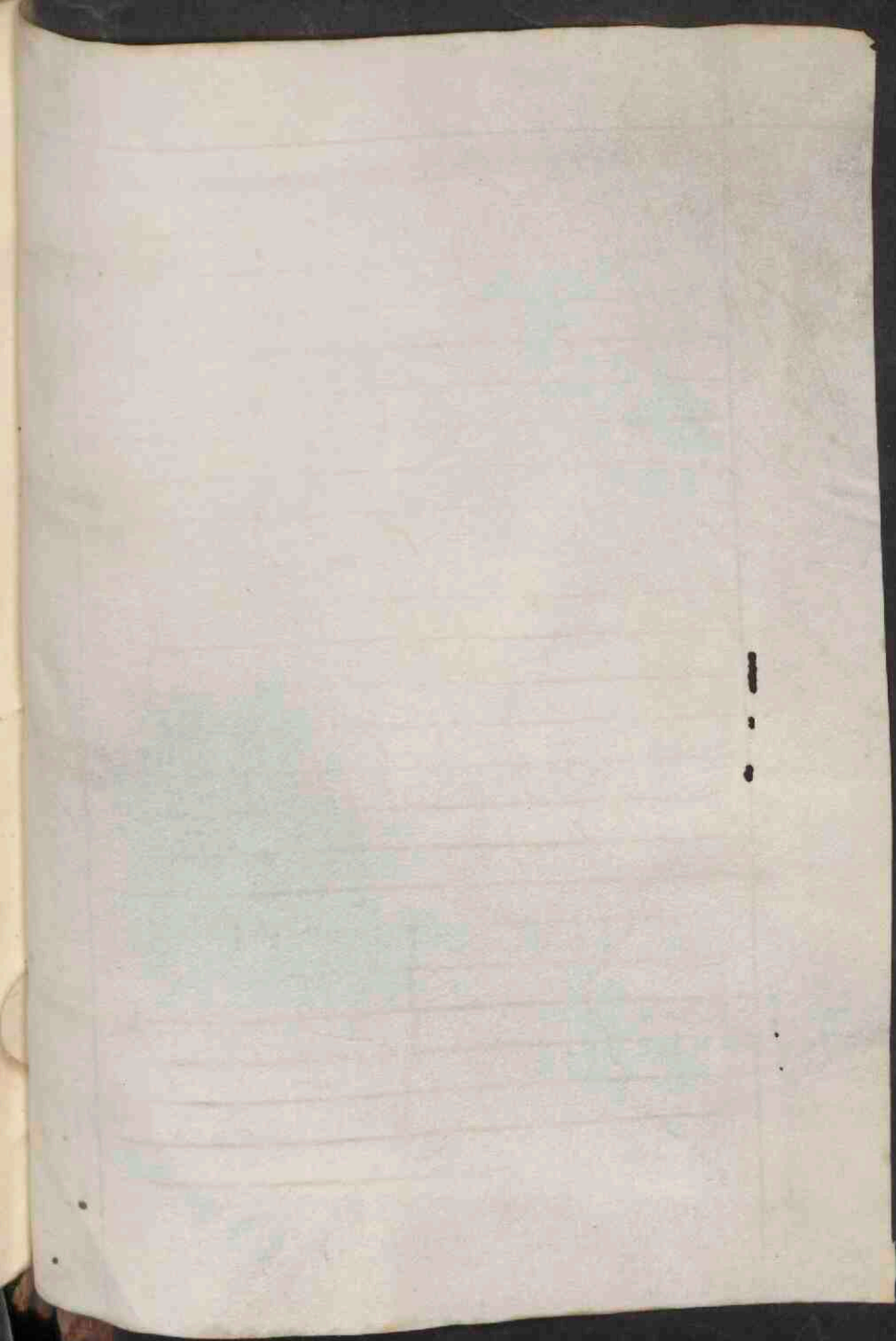
A **B** **C** **D** **E**

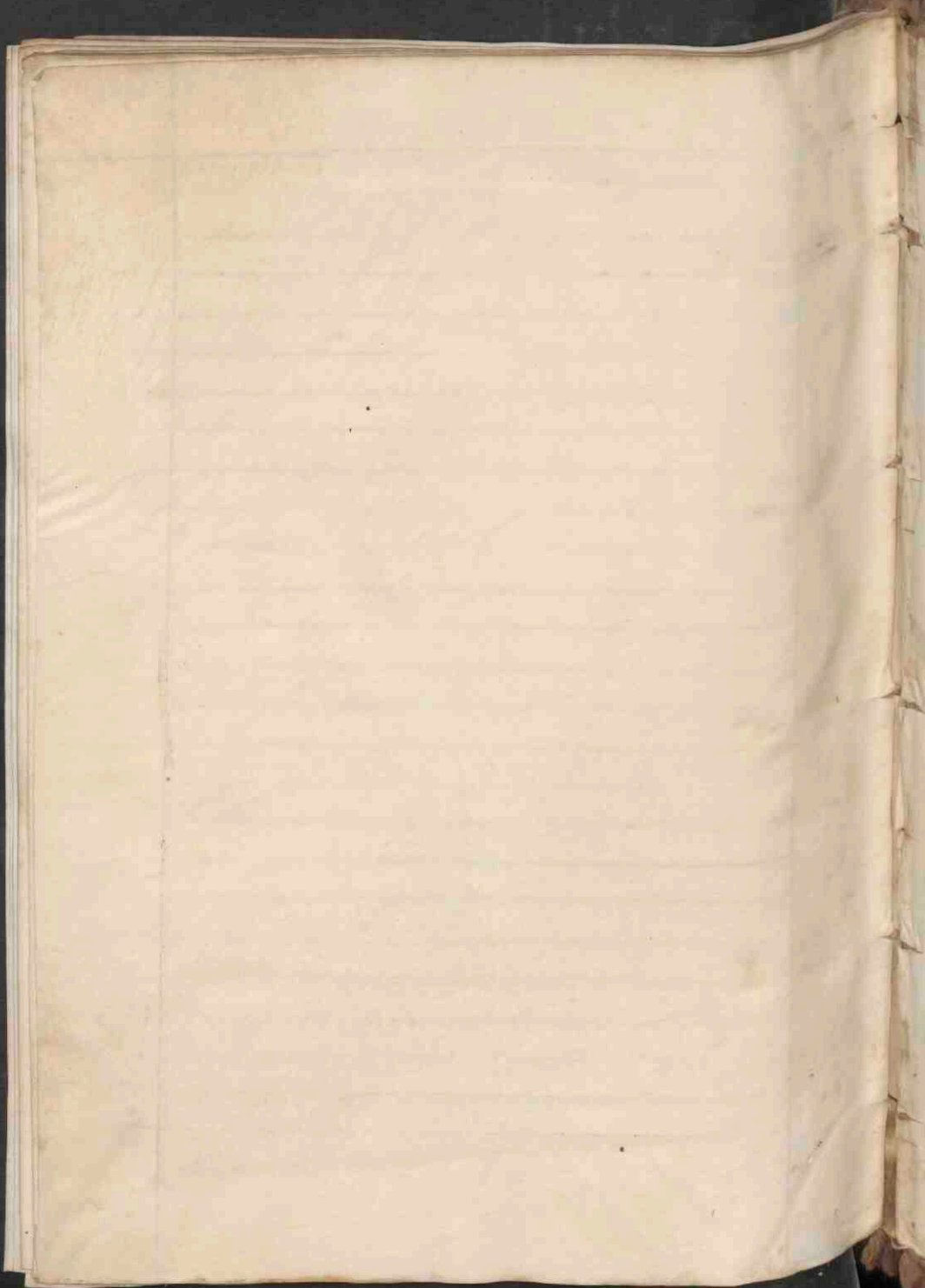
Main body of faint, illegible text, appearing to be a list or a series of entries on lined paper.

376

